স্থাপিত : ১৯৩৯

হান্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয় আলোচনী

৬৯ সংখ্যক : ২০২২-২০২৩ বৰ্ষ

Handique Girls' College

MAGAZINE

69th Issue : 2022-23 Session

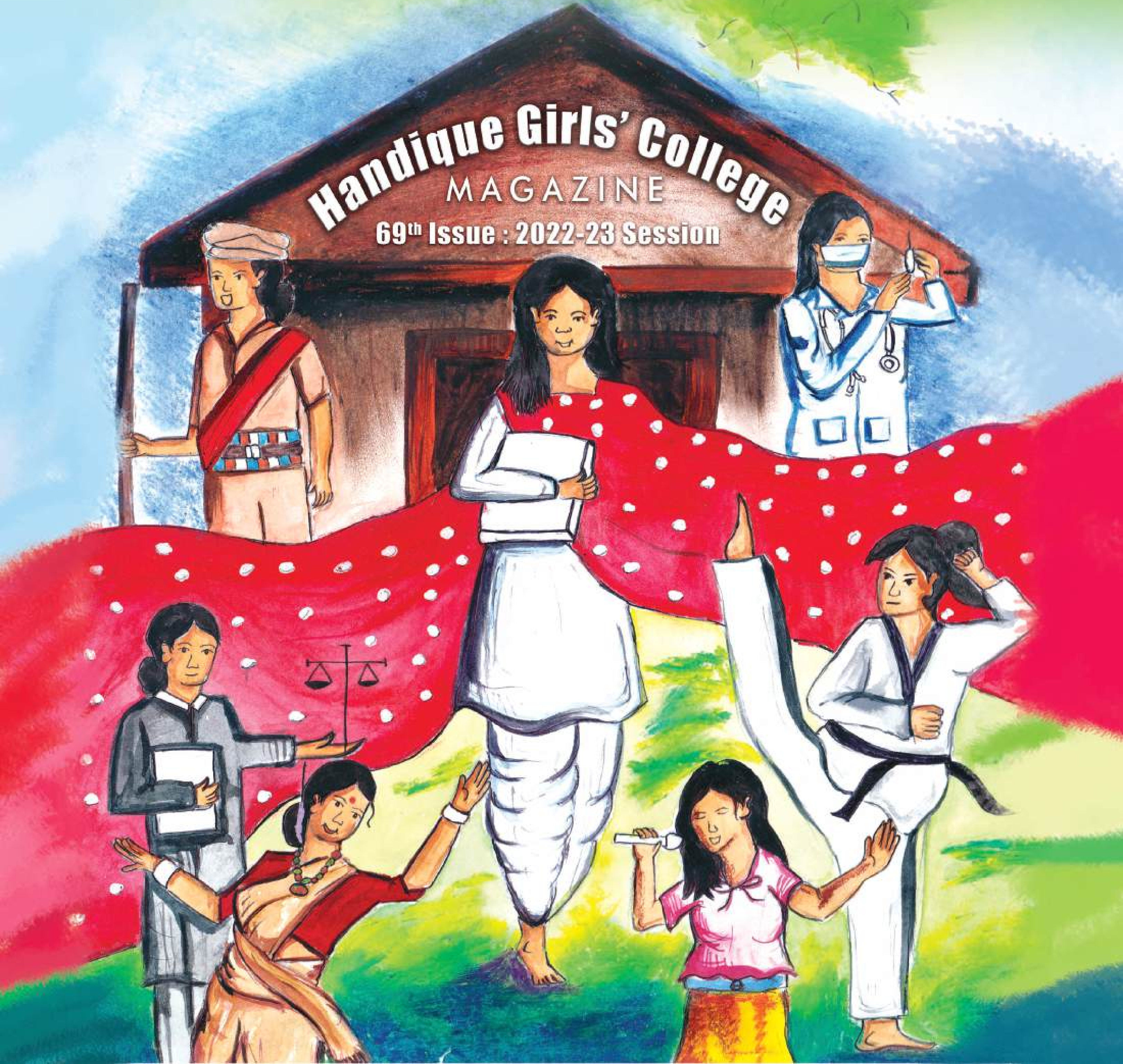

মহাবিদ্যালয় সংগীত

ৰচনা : কেশৱ মহন্ত
সুৰ : ৰমেন বৰুৱা

মনৰ দিগন্ত উদ্ভাসি উঠিল
তোমাৰ সৌম্য হাঁহি,
তোমাৰ বীণাৰ তানত জাগিল
হিয়াৰ পদুম পাহি।

তুমিয়েতো আই নাৰীক বুজালা
জ্ঞানৰ পৰম অৰ্থ,
তুমিয়েতো দিলা জ্ঞানৰ শক্তি
অমোঘ অব্যৰ্থ।
আমাৰ কাৰণে তুমি অভিনৱ
পূৰ্বজ্যোতিৰ সবিতা,
আলোকিত কৰা হৃদয় আমাৰ
আমি যে তোমাৰ দুহিতা।
জানো জানো তুমি আমাৰ বুকুলৈ
থাকিব নোৱাৰা নাহি।

পৱিত্ৰ এই জ্ঞানদায়িনী
বিদ্যাৰ নিকেতন,
ইয়াতে দেশৰ ভিন্ন জাতিৰ
ভিন্ন ধৰ্মৰ মিলন।
ভাৰতবৈ পূৰ্ব ভাৰতী
সন্দিকৈ মহাবিদ্যালয়,
তোমাৰ বেদীত জ্বলালোঁ আই
প্ৰাণৰ বন্তি অক্ষয়।
আমাৰ প্ৰাণত বাজে যেন আই
বিশ্ব প্ৰাণৰ বাঁহী।

প্ৰয়াত ৰাজবালা দাস
প্ৰতিষ্ঠাপক অধ্যক্ষা

সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয় আলোচনী

৬৯ সংখ্যক : ২০২২-২০২৩ বৰ্ষ

সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়

স্থাপিত : ১৯৩৯

Handique Girls' College Magazine

69th Issue : 2022-23 Session

সম্পাদক : কুকিলা ৰাজখোৱা

তত্ত্বাৱধায়ক : ড° মাধুৰীমা হাজৰিকা
ড° দ্বীপজ্যোতি হালৈ
ড° আখতাৰ হুছেইন

Editor : Kukila Rajkhowa

Teacher incharges :
Dr. Madhurima Hazarika
Dr. Dip Jyoti Haloi
Dr. Akhtar Hussain

সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয় আলোচনী

৬৯ সংখ্যক : ২০২২-২০২৩ বৰ্ষ

সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰী একতা সভাৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত

সম্পাদক : কুকিলা ৰাজখোৱা

সম্পাদনা সমিতি : **শিক্ষক মণ্ডলী**

ৰাজীৱ কুমাৰ দাস (অধ্যক্ষ, ভাৰপ্ৰাপ্ত)
জয়ন্ত কুমাৰ মান্তা
ড° মাধুৰীমা হাজৰিকা (তত্ত্বাৱধায়ক)
ড° দ্বীপজ্যোতি হাঁলৈ (তত্ত্বাৱধায়ক)
ড° আখতাৰ হুছেইন (তত্ত্বাৱধায়ক)

ছাত্ৰী সদস্যা

পল্লৱী গগৈ
বিদিশা বুজৰবৰুৱা
ব্ৰততী ৰয়
অৰ্পিতা গগৈ
ৰিয়া কলিতা

বেটুপাত : অৰ্পিতা গগৈ
ডেইজী শৰ্মা

অংগসজ্জা আৰু গ্ৰাফিক্স : কল্যাণী নাথ, বনশ্ৰী সৰকাৰ

অক্ষৰ বিন্যাস : চিটি বুক বাইণ্ডিং ওৱৰ্কচ্
কৰ্ণেল জে. আলী ৰোড,
লাখটকীয়া, গুৱাহাটী-৭৮১ ০০১
ভ্ৰাম্যভাষ : ৯৮৬৪০ ৫০৩৪৪

মুদ্ৰণ : বাবা লোকনাথ এণ্টাৰপ্ৰাইজ
চি. কে. ৰোড, পাণবজাৰ
গুৱাহাটী-৭৮১ ০০১
দূৰভাষ - ০৩৬১ ২৬০৫১১০

শ্ৰদ্ধাঞ্জলি

বিগত বৰ্ষটোত মহাবিদ্যালয়ৰ সৈতে জড়িত যিসকল শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, কৰ্মচাৰী, ছাত্ৰী তথা জ্ঞাত-অজ্ঞাত ব্যক্তিয়ে ইহ-সংসাৰৰ পৰা চিৰদিনৰ বাবে বিদায় মাগিলে, তেওঁলোকৰ বিদেহ আত্মাৰ শান্তিৰ উদ্দেশ্যে শ্ৰদ্ধাঞ্জলি নিবেদিছোঁ।

—সম্পাদনা সমিতি

উৎসৰ্গা

অলোচনীখন প্ৰকাশ কৰাত সহায় কৰা প্ৰতিগৰাকী বৰেণ্য ব্যক্তি তথা, মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষকবৃন্দ, ছাত্ৰীৰ লগতে কৰ্মচাৰীবৃন্দলৈ এই সংখ্যা উৎসৰ্গা কৰা হ'ল।

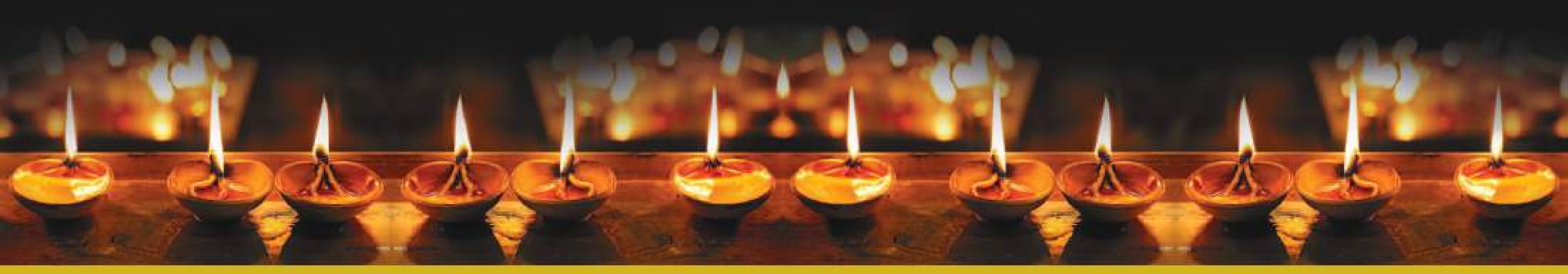

FACULTY MEMBERS OF HANDIQUE GIRLS' COLLEGE

ড° হিমন্ত বিশ্ব শৰ্মা
Dr. Himanta Biswa Sarma

সত্যমেব জয়তে

মুখ্যমন্ত্ৰী, অসম
Chief Minister, Assam

দিছপুৰ
চি এম এছ. ৭/২০২৩/১০৯১
২৫ আহিন, ১৪৩০ ভাস্কৰাব্দ
১৩ অক্টোবৰ, ২০২৩ ইং

শুভেচ্ছাবাণী

সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ ৬৯ সংখ্যক বাৰ্ষিক আলোচনী প্ৰকাশৰ বাবে দিহা কৰা হৈছে বুলি জানিবলৈ পাই মই সুখী হৈছোঁ।

বিদ্যাৰ্থীসকলেই দেশৰ ভৱিষ্যত। বিদ্যাৰ্থী সমাজৰ মানসিকতা, চিন্তা-চেতনা আৰু কৰ্মৰাজিয়ে অকল ব্যক্তিগত জীৱনকে যে প্ৰভাৱিত কৰে তেনে নহয়, সমগ্ৰ ৰাষ্ট্ৰৰ সামগ্ৰিক স্বৰূপ নিৰ্দ্ধাৰণ কৰে। শিক্ষা জীৱনৰ ভাল ফলাফলে সুন্দৰ জীৱন গঢ়াৰ পথ প্ৰশস্ত কৰে। কিন্তু আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ ফলাফলেই যে জীৱনৰ গতিপথৰ নিৰ্ণায়ক হ'ব, সেই কথাও শুদ্ধ নহয়। ইতিহাসৰ পাতত এনে বহু ব্যক্তি আছে যিসকল আনুষ্ঠানিক শিক্ষা ব্যৱস্থাত সফল নহৈও জীৱনত অতি উচ্চ শিখৰত জিলিকি আছে। আমেৰিকাৰ বিশিষ্ট লিখক, বিজ্ঞানী বেঞ্জামিন ফ্ৰেংকলিন কোনো উচ্চ শিক্ষাৰে শিক্ষিত নাছিল। মাত্ৰ দহ বছৰ বয়সতে তেওঁ স্কুলীয়া জীৱন সমাপ্ত কৰি ঘৰতে অংক শিকি তাৰ পিছত ফৰাচী, ইটালীয়ান, স্পেনিচ আৰু লেটিন ভাষা আয়ত্ত কৰি বিশ্বৰ এগৰাকী শ্ৰেষ্ঠ লেখক হিচাপে পৰিগণিত হোৱাৰ উপৰি বিজ্ঞানৰ আৱিষ্কাৰক হিচাপে নিজৰ নাম ইতিহাসৰ পাতত লিপিবদ্ধ কৰি থৈ গৈছে। এই কথা মনত ৰাখি ছাত্ৰীসকলে নিজৰ ভিতৰত লুকাই থকা সম্ভাৱনাক আৱিষ্কাৰ কৰি কঠোৰ পৰিশ্ৰমেৰে তেনে দিশত আগুৱাই গৈ জীৱনক সাৰ্থক কৰাৰ প্ৰয়াস চলাব লাগিব।

জীৱনটোক সাৰ্থক ৰূপত গঢ়িবলৈ আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ উপৰি কিছু অধিক আয়ত্ত কৰাৰ প্ৰয়োজন। সফলতা যেনেকৈ জীৱনৰ আশীৰ্বাদ, ব্যৰ্থতাও তেনেকৈ জীৱনৰ অভিশাপ নহয়। ব্যৰ্থতা বা আশা কৰা ধৰণে ফলাফল লাভ নকৰাটো জীৱনৰ বাবে এক শিক্ষাহে। নিয়মীয়াকৈ অধ্যয়ন কৰিও পৰীক্ষাত প্ৰথম স্থান অধিকাৰ কৰিব নোৱাৰাটো জীৱনৰ এক অভিজ্ঞতাহে। আমি জীৱনৰ ব্যৰ্থতাসমূহ কেনেদৰে গ্ৰহণ কৰো, সেইবোৰৰ পৰা কি শিক্ষা লওঁ আৰু প্ৰত্যাহ্বানসমূহ কেনেদৰে মোকাবিলা কৰো তাৰ ওপৰতে জীৱনৰ গতি বহু পৰিমাণে নিৰ্ভৰ কৰে। জীৱনটোক অসাধাৰণ ৰূপত গঢ়িব খুজিলে প্ৰচলিত ধ্যান-ধাৰণাতে আবদ্ধ নাথাকি চিন্তা আৰু কামত কিছু অতিৰিক্ত আয়তন যোগ দিব লাগিব।

মই সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰকাশ পাবলগীয়া আলোচনীখনৰ সফল প্ৰকাশৰ কামনা কৰিলোঁ।

(ড° হিমন্ত বিশ্ব শৰ্মা)

Message from Principal

Dear students and my esteemed faculty,

As we gather to celebrate another milestone in the journey of our cherished institution, it is my privilege to address you all in the pages of our beloved college magazine.

In the 84th years since our founding, this women college has stood as a beacon of knowledge, empowerment and excellence. From the halls of academia to the broader society, the impact of our collective efforts resonates far and wide.

To our students, you are the heart and soul of our community. Your thirst for knowledge, your determination and your commitment to growth inspire us everyday. As you navigate the challenges and opportunities that lie ahead, know that you carry with you the legacy of past generations, and the promise of generations yet to come.

To my esteemed faculty, your dedication and expertise shape not only minds but also the future. Your tireless efforts in the pursuit of academic excellence, mentorship and research enrich the fabric of our institution and uplift us all.

To our wider society, we are proud to serve as a beacon of progress and inclusivity. In a world where the voices of women are often marginalized, our college stands as a testament to the power of education to breakdown barriers and uplift communities.

As we look to the future let us reaffirm our commitment to the values that have guided us for over eight decades: integrity, excellence and service. Together let us continue to strive the world where every woman has the opportunity to fulfill her potential and contribute meaningfully to the society.

Thank you for your continued support, dedication and belief in fulfilling the mission of our Institution.

With warm Regards
Rajib Kumar Das
Principal i/c

HANDIQUE GIRLS' COLLEGE STUDENT UNION & TEACHER IN-CHARGES : 2022-23

Sitting from Left: Dr. Krisha Das (In-charge, Music & Fine Arts), Dr. Jayashree Chowdhury (In-charge, Debate & Symposium), Ms. Upasana Dutta Sarkar Rabha (In-charge, Sports), Ms. Namrata Pareek (In-charge, Community Service), Dr. Rekhamoni Devi (In-charge, Common Room), Dr. Purabi Goswami (In-charge Debate & Symposium), Dr. Innifa Hasan (In-charge, Common Room), Dr. Prabhali Doley (In-charge, Sports), Dr. Malabika Das (In-charge, Overall), Dr. Madhurima Hazarika Choudhury (In-charge, Magazine), Mr. Rajib Kr. Das (Principal), Dr. Dip Jyoti Haloi (In-charge, Magazine), Mr. Sanjay Kr. Das (In-charge, Music & Fine Arts), Dr. Akhtar Hussain (In-charge, Magazine), Mr. Nayanjyoti Boro (In-charge, Music & Fine Arts)

Standing from Left: Gouri Gogoi (Vice President), Narsima Begum (President), Kukila Rajkhowa (Secretary, Magazine), Kshipra Chetia (Secretary, Games & Sports), Pallabi Gogoi (Secretary, Debate & Symposium), Madhusmita Dauka (Assistant General Secretary), Bidisha Bujarbaruah (Secretary, Cultural), Dhanjita Kalita (Secretary, Community Service).

Editorial Board

Sitting from Left: Dr. Dip Jyoti Haloi (In-charge, Magazine), Dr. Madhurima Hazarika Choudhury (In-charge, Magazine), Mr. Rajib Kr. Das (Principal), Akhtar Hussain (In-charge, Magazine), Jayanta Kumar Manta

Standing from Left: Kukila Rajkhowa (Secretary, Magazine), Bratati Roy, Pallabi Gogoi (Secretary, Debate & Symposium), Bidisha Bujarbaruah (Secretary, Cultural), Riya Kalita, Arpita Gogoi (Member of Student Union Body)

Office Staff

Sitting from Left: Premoda Deka, Ajanta Kakati, Rita Das, Madhurima Hazarika, Rajib Kumar Das (Principal), Nabajyoti Das, Manish Dutta, Bhaktaram Bora

Standing from Left: Tulen Sarma, Mantu Kalita, Lohit Das, David Langthasa, Rakibur Rahman, Pranab Kumar Das, Rajesh Roy, Sailen Das, Prahlad Kalita, Ramen Deka, Sumit Medhi

সম্পাদকৰ মেজৰ পৰা...

এইটো নহয় হাঁহি-তামাচাৰ ভাগৰ জুৰোৱা গান,
ইয়ে জীৱন মৰণ একাকাৰ কৰা অগ্নিবীণাৰ তান।

ছাত্র-ছাত্রীসকলৰ সাহিত্যিক প্রতিভা বিকাশ আৰু অনুশীলনৰ ক্ষেত্ৰত মহাবিদ্যালয় আলোচনীয়ে এক গুৰুত্বপূর্ণ ভূমিকা গ্রহণ কৰে। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীখন সুদীৰ্ঘ ৬৮ বছৰ ধৰি সকলোৰে সহায় সহযোগত নিয়মীয়াকৈ প্রকাশ হৈ আহিছে। নাৰী শিক্ষাৰ ওপৰতেই এখন দেশৰ ভৱিষ্যত আৰু প্রগতিৰ দিশ নির্ভৰ কৰে। মহিলাসকল শিক্ষিত হ'ব নোৱাৰিলে এখন দেশ বা এটি জাতিৰ বিকাশ হ'ব নোৱাৰে।

সম্পাদকীয় প্রতিবেদনৰ এই বিশেষ ক্ষণত মই সেইসকল নমস্য ব্যক্তিক মোৰ শত-সহস্ৰ শ্রদ্ধা আৰু নমস্কাৰ, যি সকলৰ কষ্ট আৰু ত্যাগৰ ফল স্বৰূপে ১৯৩৯ চনৰ ১৬ তাৰিখে প্রতিষ্ঠিত হ'ল সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়। ৰাধাকান্ত সন্দিকৈ দেৱৰ স্মৃতিত নামাঙ্কিত ঐতিহাসিক দীঘলীপুখুৰীৰ পাৰত অৱস্থিত ঐতিহ্যমণ্ডিত সন্দিকৈ মহাবিদ্যালয়ে প্রতিষ্ঠাৰ কালৰে পৰা জ্ঞানৰ বৃষ্টি বৰ্ষণ কৰি আহিছে। সন্দিকৈ মহাবিদ্যালয়ত অধ্যয়ন কৰাৰ মানসেৰে সংস্কৃত বিভাগত নামভৰ্ত্তি কৰিছিলো আৰু সময়ত সমূহ সন্দিকৈয়ানে কৰা সহযোগৰ ভিত্তিত ২০২২-২৩ বৰ্ষৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ আলোচনী বিভাগৰ সম্পাদক পদত জয়ী হৈছিলোঁ। আলোচনী বিভাগৰ Teacher-in-Charge-ৰ দায়িত্বত আছিল শ্রদ্ধাৰ ড° দীপজ্যোতি হালৈ ছাৰ, ড° মাধুৰীমা হাজৰিকা বাইদেউ আৰু ড° আখতাৰ হুছেইন ছাৰ। তেখেত সকলৰ সহযোগিতা আৰু পৰামৰ্শৰ অবিহনে এই আলোচনীখন মই অকলে কেতিয়াও সম্পূর্ণ কৰিব নোৱাৰিলোহেঁতেন। সময়ৰ প্ৰত্যাহ্বান আমি মানিবই লাগিব। এগৰাকী প্রাক্তন সন্দিকৈয়ান হ'লেও নিজকে সদায় সন্দিকৈয়ান ৰূপে চিনাকি দি যাম। আশা কৰিছো অধ্যয়ন, সাংস্কৃতিক আদি দিশৰ লগতে প্ৰতিগৰাকী সন্দিকৈয়ান সাহিত্যৰ দিশতো সমানে আগবাঢ়ি যাওক। সন্দিকৈত এক বৌদ্ধিক পৰিৱেশৰ সৃষ্টি হওক।

পৰিশেষত মোৰ কাৰ্যকালৰ সময়ত সহায় কৰা তথা আলোচনীখন সফলভাৱে মুদ্ৰণ কৰি উলিওৱাত যিসকল লোকে সহায়-সহযোগ কৰিছিল তেখেতসকলক এই ছেগতে ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো।

কুকিলা ৰাজখোৱা
আলোচনী সম্পাদক
সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়
ছাত্ৰী একতা সভা ২০২২-২৩ বৰ্ষ

সূচীপত্ৰ

প্ৰবন্ধ

English

- NEP 2020– Connecting Education to Society ■ Prof. T. V. Kattimani ❖ ১৫
- "Girl Child Education" ■ Kabyashree Moran ❖ ১৭
- A Better Tomorrow ■ Kankana Borgohain ❖ ১৮
- NEP 2020: Higher Education Institutes and future direction ■ Dip Jyoti Haloi ❖ ২০
- The Hierarchy In Streams ■ Shreya Ghose ❖ ২৪
- Indigenous Traditional Knowledge (ITK) ■ Nistha Bora ❖ ২৬
- Unlocking Inner Strength Yoga and its impact on mental health! ■ Jupismita Shivam ❖ ২৭
- The color of Ocean ■ Dr. Evarani Kalita ❖ ২৮
- Ornamental Fish–The Living Jewel of Northeast India ■ Dr Abhinit Dey ❖ ৩১
- Importance of labels in readymade garments ■ Shabnam Hazarika ❖ ৩৬
- Green Chemistry ■ Luna Kalita ❖ ৩৯
- Rising temperature Rising concerns ■ Alaka Dutta ❖ ৪০
- Euthanasia ■ Erani Borah ❖ ৪১
- Say No To Plastic ■ Ashapurna Sandilya ❖ ৪২
- Rabha Culture ■ Tina Rabha ❖ ৪৩
- Ahom Wedding: A Fusion of Culture, Tradition, and Love ■ Nikita Konwor ❖ ৪৫
- Ali Aye Ligang ■ Rani Dang ❖ ৪৬
- Festival of Dimasa Tribes ■ Parpita Thaosen ❖ ৪৭
- Kherai ■ Amisha Basumatary ❖ ৪৯

অসমীয়া

- জ্ঞান, সত্য আৰু সাহিত্যৰ পূজাৰী ড° বীৰেন্দ্ৰনাথ ভট্টাচাৰ্য্য ■ ৰঞ্জিতা ভট্টাচাৰ্য্য ❖ ৫০
- স্মৃতি ৰোমন্থনৰ সিটো পিঠি ■ ড° পৰী হিলৈদাৰী ❖ ৫৩
- লাচিত বৰফুকন— এক বীৰ গাঁথা ■ কুকিলা ৰাজখোৱা ❖ ৫৫
- বৰ্তমান ভাৰতীয় সামাজিক-ৰাজনৈতিক প্ৰেক্ষাপটত বিষ্ণুৰাভাৰ জীৱন-বীক্ষাৰ প্ৰাসংগিকতা ■ জয়শ্ৰী নেওগ ❖ ৬০
- হাজং সকলৰ বিছুৱী ■ পম্পী হাজং ❖ ৬৫
- ৰাজবালা দাস আৰু সন্দিকৈ কলেজ ■ নিৰ্মল ডেকা ❖ ৬৭
- বৈদিক যুগত বেদৰ চমু আভাস ■ চন্দনা বৈশ্য ❖ ৭০
- ভোলানাথ বৰুৱা ঃ জীৱন আৰু কীৰ্তি ■ কুকিলা ৰাজখোৱা ❖ ৭১
- সন্দিকৈত মোৰ অনুভৱ ■ ইনা ৰাণী শৰ্মা ❖ ৭৫
- মানৱ অধিকাৰ ■ চন্দনা বৈশ্য ❖ ৭৬

গল্প

ENGLISH

• Monochrome Hues ■ Kastuari Sarma ❖ ৭৯

• The Tresure Hunt ■ Chandamita Roy ❖ ৮১

• Stuck in a Temporal Loop ■ Pratistha Hazarika ❖ ৮৩

• Untold Love ■ Riya Kalita ❖ ৯১

অসমীয়া

• ড° নীলিমা সেন ■ কুকিলা ৰাজখোৱা ❖ ৯২

• ভীতিবেলাৰ বিষকথা ■ স্রোতস্বিনী তামুলী ❖ ৯৪

• ডেউকা ■ গায়ত্রী প্রান্তিক শর্মা ❖ ৯৮

• কল্পনা নে বাস্তৱ ■ হিমাদ্রী দাস ❖ ১০৩

• অস্ত আকাশৰ বেলি ■ কৃষ্ণামণি শর্মা ❖ ১০৪

• পুষ্পিতা ■ জয়শ্রী দে ❖ ১০৫

কবিতা

ENGLISH

• What if? ■ Shajiya Khatoon ❖ ১০৯

• The Embodiment of Endless Beauty and Power ■ *Satabdi Bezbaruah* ❖ ১০৯

• Bond Unwound ■ *Riya Baruah* ❖ ১১০

• Lost ■ *Rumimala Kachey Beypi* ❖ ১১১

• Ward's Lake ■ Lupamudra Borah ❖ ১১২

• Me & Thee ■ *Abigail Sangma* ❖ ১১২

• Pain ■ Juri Mudoi ❖ ১১৩

• Chasing Emptiness ■ Jimi Chamuah ❖ ১১৩

• As I die ■ Himadri Das ❖ ১১৪

• A Mystique Called North-East ■ Ahana Roy ❖ ১১৪

• Not Again... ■ Dibya Subedi ❖ ১১৫

• But What If It's Grey? ■ *Devahooti Saikia* ❖ ১১৫

• Why You? ■ Bidisha Deka ❖ ১১৬

• Beats of Love ■ Noor Fatima ❖ ১১৬

• Be Genuine ■ Meghashree Hazarika ❖ ১১৭

• Hostel ■ Parcy Doley ❖ ১১৭

• ARE WE? ■ Borenya Hazarika ❖ ১১৮

• The Glow ■ Veronica Sougrakpam ❖ ১১৯

অসমীয়া

● জীৱন নে ব্যৰ্থতা! ■ সৰযু নাথ ❖ ১২০

● সন্দিকৈৰ ওপজা দিনত ■ অনুষ্কা প্ৰিয়ম ❖ ১২০

● ধৰতী মাতা কী আশা ■ উপাসনা ডেকা ❖ ১২১

● অন্ত্যানুপ্ৰাস ■ প্ৰজ্ঞাশ্ৰী ফুকন ❖ ১২১

● বন্ধুত্ব ■ কংকনা শৰ্মা ❖ ১২২

● এন্ধাৰ গচকা বাট ■ জিম্‌লি শিৰম ❖ ১২২

● অগ্নিৰ দিগ্বিজয় ■ সাগৰিকা কলিতা ❖ ১২৩

● অভিব্যক্তি ■ হিমশিখা মজুমদাৰ ❖ ১২৩

● স্বপ্ন-তৰা ■ হিমাংক কাকতি ❖ ১২৪

● তুমি কেৱল তুমি ■ প্ৰতীক্ষা দাস ❖ ১২৪

● গানবোৰ ■ নগেন মেধি ❖ ১২৫

● দুৱাৰ ■ মৃদুস্মিতা ভট্টাচাৰ্য্য ❖ ১২৫

● চিঠি ■ বৰেণ্যা হাজৰিকা ❖ ১২৬

● অৰণ্যৰ চাকনৈয়াত ■ মাইনি কলিতা ❖ ১২৬

সাক্ষাৎকাৰ

● ৰূপম ভূঞা ❖ ১২৮

● হিমাংশু প্ৰসাদ দাস ❖ ১৩০

সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন *(Report of Students Union)*

● সভানেত্ৰীৰ প্ৰতিবেদন ❖ ১৩২

● উপ-সভানেত্ৰীৰ প্ৰতিবেদন ❖ ১৩৩

● সাধাৰণ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন ঃ সন্দিকৈয়ান— এক আবেগ ❖ ১৩৫

● সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন ❖ ১৩৭

● Debate Secretary's Report ■ Pallabi Gogoi ❖ ১৩৮

● Games & Sports Secretary's Report ■ Kshipra Chetia ❖ ১৪০

● Result At A Glance ❖ ১৪১

● Records of College Magazines ❖ ১৪৩

প্রবন্ধ

সমাজ যিমান পুৰণি হয় তাৰ ভঁৰালত সিমান ভাব গোট খায়। এই ভঁৰাল ধান-ধনৰ ভঁৰালৰ নিচিনা, ইটাৰ বা খেৰ-বাঁহৰ নহয়, ই ভাষাৰ ভঁৰাল, সমাজে পুৰুষানুক্ৰমিক যিবোৰ ভাব খেতি কৰি দাই আনে, ভাষা ভঁৰালত সেইবোৰ জাপ খাই থাকে। আৰু পুৰুষকালৰ ক'ৰবাত কলেবৰত লয় যায়, কিন্তু সেই পুৰুষে ঘটা ভাববোৰ ভাষা ভঁৰালত পিছৰ পুৰুষলৈ থাকি যায়।

—সাহিত্যৰথী ৰসৰাজ লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা

NEP 2020– Connecting Education to Society

Prof. T. V. Kattimani
Vice-Chancellor
Central Tribal University of Andhra Pradesh
Member: National Education Policy, 2020

NEP 2020 inspired Indian education, Indian society, parents and psyche enormously. Earlier we thought education means to study, get degree, have one or the other job and no specific skills and hand on experience. So we have created a big number of unemployed youths who were unable to deal with todays challenges and tomorrows opportunities as well. To harness the opportunities of the futuristic world, we need to upskill our children to know the demands of the job market in view of the enormous number of youths of our country. NEP 2020 can become helping hand to enable the education sector, make them ready to accept the challenges and opportunities. We all know tomorrow is unpredictable. The health, the environment, the jobs, the skills have to be studied accordingly. We need to make our syllabus upgraded, totally change, or even collaborate with other domains of knowledge like science, technology, languages and social science. NEP 2020 with a great vision to make India an makers asylum. Modern syllabus which is always collaborative and adaptive create an educated force who are ready to use their head, heart, and hands. From 7th standard itself there will be a skill educated activity to inspire the young children toward 'work is worship'. We need to know one or the other life skills like communication, writing a request letter, attend a bank requisition, repair your own home gadgets, to know the driving, enable yourself to make the punctures, repair the tap, fix the electrical gadgets, to make your own clothes iron, prepare your food, wash your dishes and to know the unmatchable power of Wi-Fi.

Indian Knowledge Systems were targeted by colonial education system. The colonial education system taught us to hate our hope, religion, neighbourhood, our villages, ponds, cow, goat, the potter, the blacksmith, the weaver who are the economic force of our Indian villages.

Our education system has detached from our ethos and moralities. They have a rich tradition of science, mathematics, surgery, medicine, Ayurveda, yoga. NEP 2020 has created a wonderful awareness among youth about our own Indianess, our own Charak Samhita, Chanakya, the greatest grammarian Panini. By doing so our own teachers and scholars as well as students indulge themselves onto research

on Indian Knowledge Systems. This is because of NEP 2020 even in small span of three years an enormous sensitization has been created in the Indian academia to upgrade the syllabus, rewrite the textbooks, train the teachers to ready to accept adaptability, adaptability of Indian Knowledge Systems, adaptability of technology, adaptability of Yoga, adaptability to handle the unpredictable challenges of tomorrow.

NEP 2020 believes that our teachers should be ready to learn new things, new technologies, and unlearn which is not able to address the present and the future and at the same time relearn upcoming technologies and opportunities to enable the young scholars to deal with the futuristic opportunities. A continuous process of learning will make our teachers lifelong learners. Lifelong learners are epitome, adapt new technologies, new research environments and such teachers definitely create a ready to work and adaptable to any circumstances of the future.

Declaration of June 21 as International Yoga Day has created opportunities, to learn the yoga, know the yoga and experience the health benefits of the oldest knowledge system of India. NEP 2020 taught us that enormous economic opportunities are there in Yogic Studies. So, the whole world is looking towards India for the Yogic Knowledge Systems to have a well being of their life.

The United Nations General Assembly has declared 2023 as International Millet Year. This is the greatest contribution of our Honourable PM of India to the whole world. Soft powers of India like yoga, millet, music, art, culture, paintings, dance are being seriously studied by our IITs, NITs, IIITs, IISERs, IIMs, Central Universities, and other premier institutions. The Department of Performing Arts is the darling of the Indian academia. NEP 2020 has proven the worthiness of Indian soft power, Karnataka Music, Hindustani Music, folktales, folklores are coming in front to make a new business, avenues on the platform of World Economic Forum.

NEP 2020 has taught us Wi-Fi has unlimited power of selling and purchasing. The technology, the artificial Intelligence have developed a new business module into the world. Without physical presence how one can make business, can run their business avenues, it is the contribution of broadband. NEP 2020 has made the Indian academia enable to eradicate the unemployment in Indian society, to create a youngest society who are happy to ready to work by using their wisdom, knowledge and hands. The whole educational psyche of Indian society is under a transitional process from rote learning to conceptual understanding and analytical thinking. This is possible only because of effective implementation of NEP 2020.

Our nation is celebrating 3rd anniversary of implementation of NEP 2020 on 29th July of this year. Honourable PM Shri Narendra Modi declared in the Kashi Educational Conclave that lab experiences and findings should be able to solve the problems of the land. The land problems, challenges and opportunities have to be taken up by the academia to work on their labs to harness the opportunities in time also. So, we need to work on land, labs, and society to connect each other in making India once again “Vishwaguru”. ■

Girl Child Education

Kabyashree Moran
2nd Semester,
Economics Deptt.

> *There are two powers in the world; one is the sword and the other is the pen. There is a third power stronger than both, that of women.*
>
> –Malala Yousafzai

"If you educate a man, you educate an individual. But if you educate a woman, you educate a nation." This well-known African proverb has long been motivating people around the world to strive for education for all. To me, education is the crucial element for women to join this movement of gender equality.

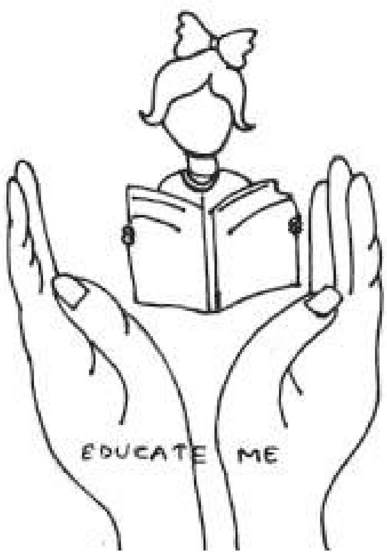

Girls' education goes beyond getting girls into schools, it is also about ensuring that the girl learn and feel safe while in school; have the opportunity to compete at all levels of education, acquiring the knowledge and skill to compete in the labor market; gain socio-emotional and life skills necessary to navigate and adapt to a changing world; make decisions about their own lives; and contribute to their communities and the world.

We need to educate more girls. Many awareness programs are required to be organized to motivate the parents to keep girl child and to educate them. Education should not only be confined to reading lessons, it should be rather versatile. They should be accomplished with physical education, they should know to protect themselves.

In India an early age girl child are being discriminated in many ways. In early age, people abort girl child or even kill after they are born. They are not allowed to get education and are kept in homes to do the household works, which is a result of inequality. The parents believe, girls are not worthy for economical investment as they get married. There are many more reasons which bound parents to want a son rather than a daughter.

If we take India to elucidate, it is on its way of digitalisation but is still far from achieving equality on the basis of sex. A girl child in India, is often seen as a liability, a 'burden' to pass on. Child marriage is another problem in India. Given the prevailing influence of patriarchal values, right from their birth, many girls bear the brunt of gender inequality, gender stereotypes and are treated inferiorly, as compared to boys.

India is a rapidly growing nation. Complete progress would not be feasible unless every Indian is not only highly educated but also become highly skillful. This goal can only be accomplished with the education and involvement of women. As a result, educating girls is the finest investment a country can ever make! ■

A Better Tomorrow

Satabdi Bezbaruah
6th Semester
Department of Political Science

Over the years, we have been witnessing a subtle increase in the temperature constantly. There are man-made and natural devastations caused by the ignorance of the concerned citizens. How are these devastations caused? How can we, as students, help in the nature's healing? How can we contribute in sustainable development?

We have to be aware of our surroundings, our house's boundary, the neighbourhood, the locality, our college/ school, the road that we walk on, the vehicles we use, the things we consume daily, each and every thing that we do or see in our day to day lives contribute towards a future that we will have to deal with later. The future that is uncertain and beyond predictable.

The United Nations laid down the Sustainable Development Goals for 2030 which includes, No Poverty, Climate Action, Clean water and Sanitation and more. Our contribution towards these goals should be minimal leaving behind a huge impact. We have always dreamt of a clean and green future with air that we breathe so pure and the shade under the tree so cold. But slowly, this scene seems to be fading away... Are we the one wiping out the possibility of having it?

The rising temperatures in our state is one of the 'burning' topics. We are now competing with Delhi in terms of pollution. We are battling this heat every day and the health conditions are deteriorating which is devastating the entire community. How can we come out of this? Is there a solution to this problem? Can we eradicate this problem permanently? The answer to these questions is YES! Although we cannot eradicate this problem permanently but we can help in reducing the magnitude of this problem. This is a huge and serious issue which needs to be dealt with in a large mass. We can again

dream of those days where we can breathe the air so pure, we can hear those birds sing, find the shade under the tree so cold, watch the beautiful migratory birds fly here again, feel the breeze of cold air, feel the joy of spring again!

This is how we can contribute towards the betterment of the humankind :

1. Go by walking for short distances where vehicles are not required.
2. Use pool cars instead of taking individual vehicles out everyday.
3. Save electricity by not unnecessarily keeping the appliances running.
4. Reduce the use of plastics.
5. Non-biodegradable wastes should be disposed carefully.
6. Stop wasting paper! Reuse unused papers and utilise it to the fullest.
7. Avoid dumping plastics in the water bodies and land.
8. Plant trees inside your boundary and organize plantation drives.
9. Encourage the use of making paper bags with waste papers.
10. If you see plastic waste on the footpath or anywhere near you, dispose them properly.
11. Keep your surroundings clean, organise cleaning drives.

These are few suggestions that I could think of while engaging towards the contribution of a greener society. If we decide to work together for a better and healthier future, we definitely can achieve it with our dedication for a cleaner and greener tomorrow. Small contributions can bring a big change. These small steps will not only bring light to our lives but also can save a lot of endangered species from going extinct which helps in saving and protecting the biodiversity. Instead of blaming someone else for the days that we are having today, we can make these days better for ourselves by our sheer determination. We must cherish the golden opportunity that could lead to *A Better Tomorrow*.

Sow today, Reap tomorrow. ■

"Education breeds confidence.
Confidence breeds hope.
Hope breeds peace."

–Confucius

NEP-2020: Higher Education Institutes and Future Direction

Dr. Dip Jyoti Haloi
Asstt. Professor
Department of Zoology

The world is undergoing fast changes in the knowledge landscape. With various dramatic scientific and technological developments, such as the rise of big data, machine learning, and artificial intelligence, many unskilled jobs worldwide may be taken over by machines, while the need for a skilled workforce, with multidisciplinary abilities across the sciences, social sciences, and humanities, will be increasingly in greater demand.

Indias National Education Policy -2020, envisions an education system rooted in Indian ethos that contributes directly to transforming India (Bharat) into a sustainable, equitable and vibrant knowledge society, by providing high-quality education to all, and thereby making India a global knowledge superpower. The Policy envisages that the curriculum and pedagogy of our institutions must help to develop among the students a deep sense of respect towards the Fundamental Duties and Constitutional values, bonding with one's country, and a conscious awareness of one's roles and responsibilities in the fast changing world. The vision of the Policy is to instil among the learners a deep-rooted pride in being Indian, not only in thought, but also in spirit, intellect, and deeds, as well as to develop knowledge, skills, values, and dispositions that support responsible commitment to human rights, sustainable development and living, and global well-being, thereby reflecting a truly global citizen.

The main thrust of NEP 2020, regarding higher education is to end the fragmentation of higher education by transforming higher education institutions into large multi-disciplinary universities, colleges, and HEI clusters/Knowledge Hubs, each of which will aim to have 3,000 or more students. This would help build vibrant communities of

scholars and peers, break down harmful silos, enable students to become well-rounded across disciplines including artistic, creative, and analytic subjects as well as sports, develop active research communities across disciplines including cross-disciplinary research, and increase resource efficiency, both material and human, across higher education.

India urgently needs to bring back this great Indian tradition to create well-rounded and innovative individuals, and which is already transforming other countries educationally and economically. The ancient Indian universities Takshashila, Nalanda, Vallabhi, and Vikramshila, which had thousands of students from India and the world studying in vibrant multidisciplinary environments, amply demonstrated the type of great success that large multidisciplinary research and teaching universities could bring about. Transformation to large multi-disciplinary universities and HEI clusters is thus the highest recommendation of this policy regarding the structure of higher education.

A stage-wise mechanism for granting graded autonomy to colleges, through a transparent system of graded accreditation, will be established. Colleges will be encouraged, mentored, supported, and incentivized to gradually attain the minimum benchmarks required for each level of accreditation. Over a period of time, it is envisaged that every college would develop into either an Autonomous degree-granting College, or a constituent college of a university - in the latter case, it would be fully a part of the university. With appropriate accreditations, Autonomous degree-granting Colleges could evolve into Research-intensive or Teaching-intensive Universities, in due course of time. In addition to teaching and research, HEIs will have other crucial responsibilities, which they will discharge through appropriate resourcing, incentives, and structures. These include supporting other HEIs in their development, community engagement and service, contribution to various fields of practice, faculty development for the higher education system, and support to school education.

By 2040, all higher education institutions (HEIs) shall aim to become multidisciplinary institutions and shall aim to have larger student enrolments preferably in the thousands, for optimal use of infrastructure and resources, and for the creation of vibrant multidisciplinary communities. Since this process will take time, all HEIs will firstly plan to become multidisciplinary by 2030, and then gradually increase student strength to the desired levels. More HEIs shall be established and developed in underserved regions to ensure full access, equity, and inclusion. There shall, by 2030, be at least one large multidisciplinary HEI in or near every district. Steps shall be taken towards developing high-quality higher education institutions both public and private that have medium of instruction in local/Indian languages or bilingually. The aim will be to increase the Gross Enrolment Ratio in higher education including vocational education from 26.3% (2018) to 50% by 2035. While a number of new institutions may be developed to attain these goals, a large part of the capacity creation will be achieved by consolidating, substantially expanding, and also improving existing HEIs.

University, worldwide, means a multidisciplinary institution of higher learning that offers undergraduate, graduate, and Ph.D. programmes, and engages in high-quality teaching and research. The present complex nomenclature

of HEIs in the country such as 'deemed to be university', 'affiliating university', 'affiliating technical university', 'unitary university' shall be replaced simply by 'university' on fulfilling the criteria as per norms.

The structure and lengths of degree programmes shall be adjusted accordingly. The undergraduate degree will be of either 3 or 4-year duration, with multiple exit options within this period, with appropriate certifications, e.g., a certificate after completing 1 year in a discipline or field including vocational and professional areas, or a diploma after 2 years of study, or a Bachelor's degree after a 3-year programme. The 4-year multidisciplinary Bachelor's programme, however, shall be the preferred option since it allows the opportunity to experience the full range of holistic and multidisciplinary education in addition to a focus on the chosen major and minors as per the choices of the student.

An Academic Bank of Credit (ABC) will be established which would digitally store the academic credits earned from various recognized HEIs so that the degrees from an HEI can be awarded taking into account credits earned. The 4-year programme may also lead to a degree 'with Research' if the student completes a rigorous research project in their major area(s) of study as specified by the HE

A holistic and multidisciplinary education would aim to develop all capacities of human beings -intellectual, aesthetic, social, physical, emotional, and moral in an integrated manner. Such an education will help develop well-rounded individuals that possess critical 21st century capacities in fields across the arts, humanities, languages, sciences, social sciences, and professional, technical, and vocational fields; an ethic of social engagement; soft skills, such as communication, discussion and debate; and rigorous specialization in a chosen field or fields. Such a holistic education shall be, in the long term, the approach of all undergraduate programmes, including those in professional, technical, and vocational disciplines.

HEIs will have the flexibility to offer different designs of Master's programmes: there may be a 2-year programme with the second year devoted entirely to research for those who have completed the 3-year Bachelor 's programme; for students completing a 4-year Bachelor 's programme with Research, there could be a 1-year Master's programme; and there may be an integrated 5-year Bachelor's/Master's programme. Undertaking a Ph.D. shall require either a Master's degree or a 4-year Bachelor's degree with Research.

HEIs will focus on research and innovation by setting up start-up incubation centres; technology development centres; centres in frontier areas of research; greater industry-academic linkages; and interdisciplinary research including

...such an education will help develop well-rounded individuals that possess critical 21st century capacities in fields across the arts, humanities, languages, sciences, social sciences, and professional, technical, and vocational fields; an ethic of social engagement; soft skills, such as communication, discussion and debate...

humanities and social sciences research. HEIs will develop specific hand holding mechanisms and competitions for promoting innovation among student communities. The NRF(National Research Foundation) will function to help enable and support such a vibrant research and innovation culture across HEIs, research labs, and other research organizations.

Appropriate existing e-learning platforms such as SWAYAM, DIKSHA, will be extended to provide teachers with a structured, user-friendly, rich set of assistive tools for monitoring progress of learners. A digital repository of content including creation of coursework, Learning, Games & Simulations, Augmented Reality and Virtual Reality will be developed, with a clear public system for ratings by users on effectiveness and quality. For fun-based learning student-appropriate tools like apps, gamification of Indian art and culture, in multiple languages, with clear operating instructions, will also be created. A reliable backup mechanism for disseminating e-content to students will be provided.

Existing e-learning platforms such as DIKSHA, SWAYAM and SWAYAMPRABHA will also be leveraged for creating virtual labs so that all students have equal access to quality practical and hands-on experiment-based learning experiences. The possibility of providing adequate access to SEDG (Socio-Economically Disadvantageous Groups) students and teachers through suitable digital devices, such as tablets with pre-loaded content, will be considered and developed. As research on online/digital education emerges, NETF (National Educational Technology Forum) and other appropriate bodies shall set up standards of content, technology, and pedagogy for online/ digital teaching-learning. These standards will help to formulate guidelines for e-learning by States, Boards, schools and school complexes, HEIs, etc.

The most important factor in the success of higher education institutions is the quality and engagement of its faculty. However, despite these various improvements in the status of the academic profession, faculty motivation in terms of teaching, research, and service in HEIs remains far lower than the desired level. The various factors that lie behind low faculty motivation levels must be addressed to ensure that each faculty member is happy, enthusiastic, engaged, and motivated towards advancing her/his students, institution, profession and the nation as a whole. ■

"Past is experience
Present is experiment
Future is expectation
Use your experience in your
expectations, experiment to achive."

–A.P.J. Abdul Kalam

The Hierarchy In Streams

Shreya Ghose
2nd Semester
Political Science Deptt.

In India, the 10th and 12th exams are considered as one of the most important examinations by our society. After the commencement of results, a major decision of choosing one's stream has to be taken by the student.

After students make their way once through the board exams, the natural question arises for them which they may or may not be ready for. Or even if they are ready they hesitate to answer it. Uncle, aunties, the unknown relatives somehow manages to find the student through calls or messages to ask them a single question (including the question of percentage)– "Beta, which stream are you going to take?" This has indeed become an colosal issue for the students. There is an expectation already put by our society that if you get a high percentage your first preference should be science, followed by commerce incase you don't take science. Humanities is not even in the list. This is mainly because there is an perception that the first two streams are relatively tougher and have high scopes than humanities. Remember the question which we asked above, the question of choosing one's stream, students are insecure to answer that question now because the stream they want to pursue may give them a lot of taunts and anxieties. In most of the families, students are pressurized to take up the subjects they are not interested in.

Even from social media we can find this kind of discrimination among the streams. There are a number of memes and videos made on YouTube, Instagram and various other platforms regarding the differences among the three. When you search in google the best stream to choose, it says science as the most attractive one and arts as the easiest one. You may have experienced the harrassing calls from coaching centres, but have you ever noticed when they ask you about stream you want to pursue they look up for a JEE/ NEET aspirant. There are many more inevitable examples of this discrimination.

The latest statistics from the National Crime Records Bureau (NCRB) note that the burden of deaths by suicide has increased in India — by 7.2 per cent from 2020 — with a total of 1,64,033 people dying by suicide in 2021. There are various causes of suicides including professional/career problems, failure in examinations . There is a huge burden which a student has to carry on his/ her back.

According to the WHO survey, globally, it is estimated that 1 in 7 (14%) 10-19-year-olds experience mental health conditions, yet these remain largely unrecognized and untreated," Apart from these emperical sources, we can see that there are practical experiences a student often gets to face. If you pursue arts/humanities as your stream, society assumes that it is probably because the students is not good in studies or not smart enough. There are also instances where arranged marriages are tied on the basis of thier similarities on streams they choose. The discrimination still exists and we don't take it as a big issue anymore as this mentality among the society is considered really normal and acceptanble. But there is a need to change this.

Though, there are instances were multiple steps are being taken now, to normalise people choosing what they to pursue. Gradually, with the development and evolution of the society, people are understanding that every field of knowledge is equally important as that of each other. Parents nowadays are understanding the interest of their child rather than listening to the prejudices of the society. Movies like "3 idiots" and "taare Zameen par" are some great examples to protray today's scenerio and open minds of people.

Conclusion : With the advent of time, things are changing including the mentality of the people to some extent. Society is learning to adapt to the environment they are in by adjusting themselve to the situation, which is indeed a good sign. Though a radical change is not possible, modernization is also inevitable. ■

তুমি যদি সদায় কেৱল বৰ্তমানৰ ওপৰত মনোযোগ নিবদ্ধ কৰিব পাৰা, তেন্তে তুমি এজন সুখী মানুহ হবা । তুমি দেখিবা যে মৰুভূমিত জীৱন আছে, আকাশত তৰা আছে, জীৱনটো এটা উৎসৱ, কাৰণ আমি কেৱল এই মুহূৰ্তটোৰ কাৰণেহে জীয়াই আছো ।

—পল ৰবচন

Indigenous Traditional Knowledge (ITK)

Nistha Bora
1st Semester
Department of Education

We are likely enough to live in the modern era of technical advancement. Most of our works have become easy due to application of modern appliance and technologies. But in the process of technical advvncement, ITK's helps us to preserve our culture and heritage. The Indigenous Technical/Traditional knowledge are innovations made by our ancestors (most commonly, the farmars) and are stored in people memories of a locality or community which have been passed from one generation to another.

The ITK's are location specific, dynamic, non-chemical and eco-friendly practices for the management of different problems in our lives. The ITK's finds their most important application in the modern day agriculture. For instance, in present day agriculture where chemical pesticides pose a threat to the environment as well as human health, the traditional methods of pest control may contributes as an important component of integrated pest management. It encompasses belief system that play a fundamental role in peoples livehood, maintaining their health and protecting the environment.

Some of the major ITK's in our day to day lives are :

• Rain may come if damselfly flies at ground surface, forgs makes noise and ants move in live from one place to another.

• Dense fog in early morning and ranibow in east direction indicator absence of rains.

• Mustard oil and turmeric used to cure pneumonia in human.

• Brinjal leaves choppes and alnong with desi ghee applied to heal wounds in animals/ humans.

We can add some other ITK's practices that is used in crop husbandry :

• Stubbles are burned in the field for controlling pests.

• Neem leaves are buried in soil for termite control.

• Ash is applied in seedbeds and in the field of paddy nursery before sowing to control insect pest attack.

• Sheep and Goats are penned in fields prior to ploughing, to enrich fertility status of the soil.

And many more ITK's are practised in crop husbandry as well as in our daily lives. It could be helpful towards the achievement of food security at the household level and could also make contributions to the development of sustainable adaptaion policies to assist rural based communities. The framework of local knowledge systems combining traditional skills, culture and artifacts with modern skills, perspectives and tools are not something that has happened only in the recent past. From time immemorial, new crops were introduced from one part of the world to another and cultural and ecological knowledge systems evolved while adapting these crops, animals, trees, tools etc. into their new contexts.

This is an ongoing process. Therefore, the need of the hour is to create a foundation at the national level that helps in builiding National register of innovations, file applications for patents, and provide micri-ronture capital support for enterprises based on ITK and non-material incentives such as recognizing or honoring innovators and community holding indigenous knowledge. ■

Unlocking Inner Strength Yoga and its impact on mental health!

Jupismita Shivam
2nd Semester
Department of Education

Most of us are made to believe, that Yoga encompasses primarily physical exercises. This is because of some influence of media and our incorrect perception about this ancient time-tested holistic approach to wellbeing which is now an obsession worldwide.

The word Yoga originates from the Sanskrit word "Yuj" meaning to bind or to unite. Yoga includes meditation, chanting mantras, breath work and breathing exercises, prayers and other selfless actions. Yoga can help relieve pain from some chronic conditions including back pain, carpal tunnel syndrome, and headaches. It is also known to reduce blood pressure and insomnia. Many find that , yoga can help relieve stress as well improve mental clarity. Through focused breathing and concentration, body awareness improves helping many people become more aware of their physical and mental needs.

Yoga's approach, therefore, is to combine the mind, body, soul as well as self and universal consciousness, improving mental clarity. Comprehensive breathing exercises and meditation are an integral part of Yoga and regular practice of Yoga tends to improve mental tranquillity and intelligibility apart from calming the mind and enhancing concentration.

Sleeplessness or insomnia is a health issue that it can wreak havoc on the fitness of even a healthy person. Insomnia leads to other diseases like problems in acidity, irritable bowel syndrome and heartburn. It has been seen that yoga helps in a significant increase in healthy sleep patterns.

Practicing yoga and meditation to manage and relieve both acute and chronic stress help individuals overcome other needs associated with diseases and leads to increased quality of life.

The discipline of yoga offers individuals a timeless and holistic model of health and healing and although it may not result in the complete elimination of physical diseases or adverse conditions from the body it offers a holistic path of healing. There exists an indisputable connection through yoga, between a person's overall physical and mental health and the inner peace. Yoga suspends the fluctuations of mind and by acting consciously, we live a better life. Yoga increases the body's own healing power but it is not a standalone cure for illness. It works best as a way to keep the mind and body relaxed and healthy so that when a disease occurs, the body has its own defence mechanism ready.

Always remember, a healthy body not only means prevention and avoidance from diseases, but your internal systems should also be in perfect sync and harmony. You only live once, live in the present and enjoy every second of it! ■

...ocean is teeming with tiny plant and animal life or filled with suspended sediment or contaminants. If there are any particles suspended in the water, they will increase the scattering of light. In coastal areas, runoff from rivers, resuspension of sand and silt from the bottom by tides, waves and storms and a number of other substances can change the color of the near-shore waters...

The Color of Ocean

Dr. Evarani Kalita
Assistant Professor
Department of Zoology

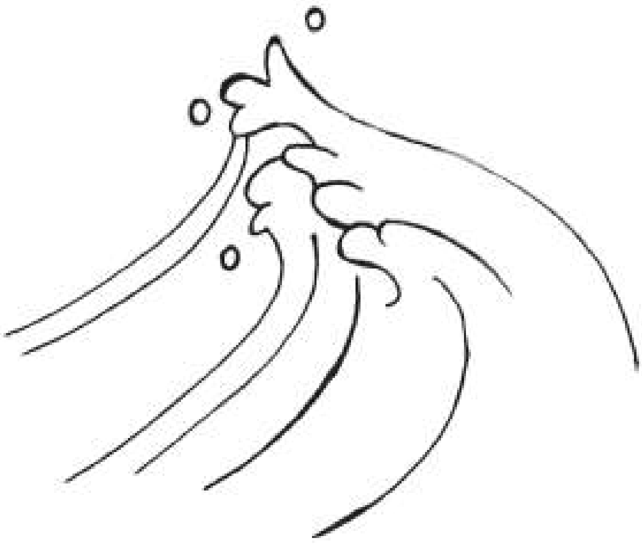

It is commonly believed that the ocean is blue because it's reflecting the blue sky. But this is not true. According to the National Oceanic and Atmospheric Administration (NOAA), the ocean is blue due to the absorption and scattering of sunlight. Ocean color is the branch of ocean optics that specifically studies the color of the water. The color of the ocean, while mainly blue, actually varies from blue to green or even yellow, brown or red in some cases. Sensors are used to measure ocean color. These are the instruments that measure light at multiple wavelengths (multispectral) or a continuous spectrum of colors (hyperspectral), usually spectroradio-meters or optical radiometers. Ocean color sensors can be mounted on satellites or airplanes, or at earth's surface.

Why does the ocean sometimes look dark blue, sometimes light blue, other times more of a green or a brown color? To answer this question, we first need to understand why water typically appears blue in the first place.

Ocean color depends on how light interacts with the materials in the water. When light enters water, it can either be absorbed, scattered or a combination of both. A glass of water appears clear. It is because the visible light passes through it with little to no obstruction. But if a body of water is deep enough like ocean, that light isn't reflected off the bottom, as a result of which it appears blue. This can be explained by basic physics: "Light from the sun is made up of a spectrum of different wavelengths. The longer wavelengths appear to our eyes as the reds and oranges, while the shorter ones appear blue and green. When the sun's light strikes the ocean, it interacts with water molecules and can be absorbed or scattered. If nothing is in the water except water molecules, light of shorter wavelengths is more likely to hit something and scatter,

making the ocean appear blue. The longer, red portions of sunlight, meanwhile, are absorbed near the surface".

NASA oceanographer Gene Carl Feldman points out that the water of the ocean is not blue, it's clear. The color of the ocean surface for the most part is based on depth, what's in it and what's below it.

The color of an ocean reflects its Health. The ocean is rarely clear; some are blue and others are green. But why this colour variation? Because, ocean is teeming with tiny plant and animal life or filled with suspended sediment or contaminants. If there are any particles suspended in the water, they will increase the scattering of light. In coastal areas, runoff from rivers, resuspension of sand and silt from the bottom by tides, waves and storms and a number of other substances can change the color of the near-shore waters. Some types of particles (in particular, the cells of phytoplankton, also referred to as algae) can also contain substances that absorb certain wavelengths of light, which alters its characteristics.

The most important light-absorbing substance in the oceans is chlorophyll, which phytoplankton use to produce carbon by photosynthesis. Due to this green pigment - chlorophyll - phytoplankton preferentially absorb the red and blue portions of the light spectrum (for photosynthesis) and reflect green light. So, the ocean over regions with high concentrations of phytoplankton will appear as certain shades, from blue-green to green, depending upon the type and density of the phytoplankton population there. The basic principle behind this is the remote sensing of ocean color from space: the more phytoplankton in the water, the greener it is, the less phytoplankton, the bluer it is. There are other substances that may be found dissolved in the water that can also absorb light. Since these substances are usually composed of organic carbon, researchers generally refer to these substances as Colored Dissolved Organic Matter, CDOM for short. CDOM often comes from decaying plant matter on land or in marshes, or in the open ocean from marine phytoplankton exuding dissolved substances from their cells. In this way, there are different ocean water types by colour:

Blue oceans

The reason that open-ocean waters appear blue is that they are very clear, somewhat similar to pure water, and have few materials present or very tiny particles only. The Pacific Ocean contains some of the deepest blue-colored waters in the world.

Green oceans

Ocean regions with high concentrations of phytoplankton have shades of blue-to-green water depending on the amount and type of the phytoplankton. Green waters can also have a combination of phytoplankton, dissolved substances, and sediments. This often happens in estuaries, coastal waters, and inland waters, which are called "optically complex" waters because multiple different substances are creating the green color seen by the sensor.

Yellow to brown oceans

Ocean water appears yellow or brown when large amounts of dissolved substances, sediments, or both types of material are present. In coastal areas, runoff from rivers and resuspension of sand and silt from the bottom add sediments to surface waters. More sediments can make the waters appear more green, yellow, or brown because sediment particles scatter light energy at all colors. In large amounts, mineral particles like sediment cause the water to turn brownish if there is a massive sediment loading event, appearing bright and opaque (not transparent), much like chocolate milk.

Red oceans

Ocean water can appear red due to a bloom of a specific kind of phytoplankton. The events are called "Red tides." However, not all red tides are harmful. They are considered harmful algal blooms only when the type of plankton involved contains hazardous toxins. The red color comes from the pigments in the specific kinds of phytoplankton causing the bloom. Some examples are *Karenia brevis* in the Gulf of Mexico, *Alexandrium fundyense* in the Gulf of Maine, *Margalefadinium polykroides* and *Alexandrium monilatum* in the Chesapeake Bay, and *Mesodinium rubrum* in Long Island Sound.

Most of the ocean, however, is completely dark. In deep water, the sun's rays are entirely absorbed by the particles present in the water itself, as sediments are located way down the ocean. Thus, deeper parts of the ocean have a darker hue to them. Hardly any light penetrates deeper than 656 feet, and no light penetrates deeper than 3,280 feet.

Ocean Color Radiometry and its derived products are the fundamental Essential Climate Variables as defined by the Global Climate Observing System. Ocean color datasets provide the only global synoptic perspective of primary production in the oceans, giving insight into the role of the world's oceans in the global carbon cycle. Ocean color data helps researchers map information relevant to society, such as water quality, hazards to human health like harmful algal blooms, bathymetry, and, primary production and habitat types affecting commercially-important fisheries. ■

References:

"Ocean colour & algae". ***The European Space Agency*****. ESA. Retrieved from** https://www.esa.int/Applications/Observing_the_Earth/Space_for_our_climate/Ocean_colour_algae_blooms on 2-7-2023.

Fleming, Nic (2015). "Is the sea really blue?". *BBC - Earth*. Retrieved from https://www.bbcearth.com/ on 5-7-2023.

Magaña, H. A.; Conteras, C. and Villareal, T. A. (2003). "A historical assessment of Karenia brevis in the western Gulf of Mexico Author links open overlay panel". *Harmful Algae*. 2 (3): 163-171. doi:10.1016/S1568-9883(03)00026-X.

Mobley, C. (2021). "Ocean Color. Ocean Optics Web Book". Retrieved on 5-7-2023.

NASA Science (2023). Ocean Color. Retrieved from https://science.nasa.gov/earth-science/oceanography/living-ocean/ocean-color/ on 3-7-2023

National Ocean Service, NOAA (2021). "What is a red tide?". *Ocean Facts*. Retrieved from https://oceanservice.noaa.gov/facts/redtide.html on 4-7-2023

Onion, A. (2021). Why is the ocean different colors in different places. Retrieved from https://science.howstuffworks.com/environmental/earth/oceanography/why-is-ocean-different-colors-different-places.htm on 1-7-2023

Webb, P. (2020). "6.5 Light", *Introduction to Oceanography*, retrieved from https://geo.libretexts.org/Bookshelves/Oceanography/Book%3A_Introduction_to_Oceanography_(Webb)/06%3A_Physical_Oceanography/6.0 on 5-7-2023

Education is the most powerful weapon which you can use to change the world.

–A.P.J Abdul Kal am

Ornamental Fish–The Living Jewel of Northeast India

Dr Abhinit Dey
Assistant Professor
Department of Zoology

Nineteen major river systems drain through the Indian Himalaya, which include the Indus, Ganga, and Brahmaputra river system. Innumerable upland tributaries unite with major river systems in the lower elevation. The cumulative length of the major upland rivers in India is estimated to be approximately 10,000 km. The diverse aquatic hilly region of the country harbour enormous diverse fish fauna. The eastern Himalaya drained by the Brahmaputra has a greater diversity of coldwater fish than western Himalayan drainage (Meenakumari & Mahanta, 2012).

The eastern Himalayan region is one of the 18 mega biodiversity 'hotspot' zone of the world (Myers et al., 2000). In recent time the Eastern Himalaya hot spot up-scaled to Indo-Burma hot spot which includes all the eight states of Northeast India (Kottelat & Whitten, 1996). The Himalaya has large mountains and deep gorges which results in the high diversity of the region. Due to the heterogeneous nature of freshwater habitats, they harbour diversified fish fauna, with fish serving as prime indicators of ecosystem status (Karr et al., 1986). The whole of Arunachal Pradesh and Assam, north of Brahmaputra, and Sikkim belong to the Himalayan region. The Indo-Burma supports high diversity and endemism due to its weather patterns, peculiar topography, soil characteristics and rainfall pattern. Mizoram, Assam, South of Brahmaputra, Meghalaya, Nagaland and Manipur belong to the Indo-Burma hotspot region. Several attributes account for the diversity in the region viz., the geomorphology, consisting of hills, plateaus and valleys, resulting in the occurrence of a variety of torrential hill streams, rivers, lakes, swamps, drainages pattern which includes the Ganga-Brahmaputra, Barak, Koladyne and Chindwin-Irrawaddy system. These led to the speciation of species inhabiting mountain rivers and streams (Kottelat, 1989).

The fish fauna of the Eastern Himalaya

where northeast India is a major part, is subdivided into three drainage, based on geographic units viz., the Ganga-Brahmaputra drainage, Chindwin-Irrawaddy drainage and the Kaladan drainage (Kottelat & Whitten, 1996).

Northeast India, an integral part of the Himalayan Freshwater Biodiversity hotspot lying between 21°57? and 29°23? and between 87°58? and 97°09? and covering an area of 2,62,230 sq. km is categorized as Eastern Himalaya, Northeast Hills, Brahmaputra and Barak Valley plains (Chatterjee et al., 2006). The region is basically hilly land lock area and the available freshwater resources comprises of 19,868 km of rivers and streams (Jena & Sarkar, 2012). The four important drainage systems of northeast India are the Brahmaputra, the Barak-Surma-Meghna, the Koladyne and the Chindwin, The hills and the undulating valleys of the regions bestows to a large number of torrential hill streams, which led to the formation of large rivers that finally become part of the Ganga-Brahmaputra-Barak-Koladyne-Chindwin-Gomti-Meghna system (Groombridge & Jenkins, 1998). These torrential hill streams of the river basin harbour rich diversity of fish species, cold water, mid altitude and plain water species.

Northeast India of Eastern Himalaya region alone harbours 300 fish species under 100 genera and 30 families, accounting from small sized ornamental fishes to large sized food fish. Many species approximately 196 fish species occurring in the northeast have ornamental value and are good candidates of aquarium fishes. The fish groups which have potential for ornamental trade are Cobitids, Psilorhynchids, Sisorid cat fishes, Nemacheilines, badids, danionins (Vishwanath et al., 2010). The Indo-Burma biodiversity hotspot has an amazing freshwater fish fauna, with 1262 recorded species including 566 endemics accounting for about 10% of the world total (Tordoff et al., 2012). Among the northeastern states of India, Assam has the most number of ornamental fish species (163) followed by Arunachal Pradesh (127), Meghalaya (105), Tripura (135), Manipur (94), Nagaland (68), Mizoram (48) and Sikkim (29). Among them about 31 species of ornamental fishes found are endemic to the region.

Some of the ornamental fishes found in the north-eastern region of India are listed below.

Anguilla bengalensis (Gray, 1831)	*Garra arunachalensis* Nebeshwar and Vishwanath, 2013
Gudusia chapra (Hamilton, 1822)	*Tariqilabeo latius* (Hamilton,1822)
Bangana dero (Hamilton, 1822)	*Laubuka laubuca* (Hamilton, 1822)
Barilius bendelisis (Hamilton, 1822)	*Neolissochilus hexagonolepis* (McClelland, 1939)
Barilius shacra (Hamilton, 1822)	*Opsarius barna* (Hamilton, 1822)
Barilius vagra (Hamilton, 1822)	*Oreichthys crenucoids* (Schafer, 2009)
Cabdio morar (Hamilton,1822)	*Osteobrama cotio* (Hamilton, 1822)
Chagunius chagunio (Hamilton, 1822)	*Puntius chola* (Hamilton, 1822)
Cirrhinus mrigala (Hamilton, 1822)	*Pethia ticto* (Hamilton, 1822)
Cirrhinus reba (Hamilton, 1822)	*Raiamas bola* (Hamilton, 1822)
Devario aequipinnatus (McClelland, 1839)	*Cyprinion semiplotum* (M'Clelland, 1839)
Devario devario (Hamilton, 1822)	*Tor putitora* (Hamilton, 1822)

Esomas danrica (Hamilton, 1822)	*Tor tor* (Hamilton, 1822)
Garra annandalei Hora, 1921	*Psilorhynchus sucatio* (Hamilton, 1822)
Garra kamengensis Dey et al., 2020	*Psilorhynchus arunachalensis* (Nebeshwar, Bagra and Das, 2007)
Garra kalpangii Nebeshwar, Bagra and Das 2012	*Psilorhynchus balitora* (Hamilton, 1822)
Garra gotyla (Gray, 1830)	*Psilorhynchus homaloptera* Hora and Mukherjee 1935
Garra lissorhynchus (McClelland, 1842)	*Psilorhynchus nahlongthai* Dey et al., 2020
Garra quadratirostris Nebeshwar and Vishwanath, 2013	*Psilorhynchus kamengensis* Dey et al., 2020
Garra arupi Nebeshwar, Vishwanath and Das, 2009	*Erethistes hara* (Hamilton, 1822)
Garra parastenorhynchus Thoni, Gurung and Mayden 2016	*Ompok bimaculatus* (Bloch, 1794)
Schistura savona (Hamilton, 1822)	*Pterocryptis indica* (Datta, Barman and Jayaram, 1987)
Mustura dikrongensis (Lokeshwor and Vishwanath 2012)	*Wallago attu* (Schneider, 1801)
Amblyceps apangi Nath and Dey 1989	*Chaca chaca* (Hamilton, 1822)
Amblyceps leticeps (M'Clelland 1842)	*Olyra longicaudata* McClelland, 1842
Gagata cenia (Hamilton, 1822)	*Olyra parviocula* Kosygin et al. 2018
Glyptothorax botius (Hamilton, 1822)	*Eutropichthys vacha* (Hamilton, 1822)
Glyptothorax cavia (Hamilton, 1822)	*Pachypterus atherinoides* (Bloch, 1794)
Botia dario (Hamilton, 1822)	*Batasio batasio* (Hamilton, 1822)
Botia rostrata Günther 1868	*Batasio merianensis* (Chaudhuri, 1913)
Pangio pangia (Hamilton, 1822)	*Mystus cavasius* (Hamilton, 1822)
Canthophrys gongota (Hamilton, 1822)	*Mystus dibrugarensis* (Chaudhuri, 1913)
Lepidocephalichthys guntea (Hamilton, 1822)	*Mystus prabini* Darshan et al. 2019
Aborichthys boutanensis (M'Clelland 1842)	*Sperata aor* (Hamilton, 1822)
Aborichthys elongatus Hora, 1921	*Macrognathus aral* (Schneider, 1801)
Balitora brucei Gray 1830	*Macrognathus pancalus* Hamilton, 1822
Paracanthocobitis botia (Hamilton, 1822)	*Mastacembelus armatus* (La Cepède, 1800)
Nemacheilus corica (Hamilton, 1822)	*Chanda nama* Hamilton, 1822
Schistura rebuw Choudhury et al. 2019	*Parambassis lala* (Hamilton, 1822)
Glyptothorax dikrongensis (Tamang and Chaudhury, 2011)	*Parambassis ranga* (Hamilton, 1822)

Glyptothorax telchitta (Hamilton, 1822)	*Badis assamensis* Ahl, 1937
Glyptothorax striatus (McClelland 1842)	*Badis badis* (Hamilton, 1822)
Creteuchiloglanis kamengensis (Jayaram, 1966)	*Trichogaster chuna* (Hamilton, 1822)
Parachiloglanis hodgartii (Hora, 1923)	*Trichogaster fasciata* Blotch, 1801
Pseudecheneis sulcata (McClelland, 1842)	*Trichogaster lalius* (Hamilton, 1822)
Pseudecheneis sirenica Vishwanath and Darshan, 2007	*Channa gachua* (Hamilton, 1822)
Nangra assamensis Sen and Biswas, 1994	*Channa marulius* (Hamilton, 1822)

Threat: Natural calamity like earthquake is one of the major threats for the freshwater resources of northeastern India. The eastern Himalaya region saw a devastating earthquake in 1950, being its presence in the seismic zone. Any similar calamity in the future could greatly alter the whole freshwater landscape of the region as well as the natural eco-system of the ornamental fishes. Anthropogenic activities and indiscriminate fishing in the wild by using destructive fishing gears like using nylon net for fishing, poisoning of water bodies, blasting, deforestation, uncontrolled use of pesticides and inorganic fertilizer in agriculture fields and fishing the brooders during the breading season would significantly reduce the wild stock of the ornamental fish. Numerous small/mega hydropower dams on rivers also significantly affect the fish population. ■

Reference

Chatterjee, S., Saikia, A., Dutta, P., Ghosh, D. & Worah, S. (2006) *Review of biodiversity in northeast India*. Background paper no. 13, WWF-India, Delhi.

Groombridge, B. & Jenkins, M. (1998) *Freshwater Biodiversity: A Preliminary Global Assessment.* WCMC Biodiversity Series, World Conservation Press, World Conservation and Monitoring Centre (WCMC), Cambridge, United Kingdom

Jena, J. K. & Sarkar, U. K. (2012) Fish biodiversity of the Himalayan ecosystem with reference to northeastern region: potential and challenges. In: Pandey, N. N., Patiyal. R. S., Shahi, N. & Akhtar, M. S. (eds) *National seminar on Mountain fisheries challenges and opportunity for livelihood security*. Souvenir cum Abstract book, ICAR-DCFR, Bhimtal, Uttarakhand.

Karr, J. R., Fausch, K. D., Angermeier, P. L., Yant, P. R. & Schlosser, I. J. (1986) Assessing Biological integrity in running waters, a method and its Rationale. *Illinois natural History Survey*, special publication, 5, 1–28

Kottelat, M. & Whitten, T. (1996) *Freshwater biodiversity in Asia with special reference to fish*. World Bank Technical Paper No. 343, Washington DC, pp 59

Kottelat, M. (1989) *Zoogeography of fishes from Indochinese inland waters with an annotated checklist*. Bulletin Zoologish Museum, Universiteit van Amsterdam. 12 (1), 1–5

Meenakumari, B. & Mahanta, P. C. (2012) Mountain Fishery Development: Constrains and Remedies. *Souvenir, Workshop on Sustainable utilization of Mountain Fishery Resource of Northeast Region*, DCFR, Bhimtal, 1-4

Myers, N., Mittermeier, R. A., Mittermeier, C. G., Da Fonseca, G. A. B. & Kent, J. (2000) Biodiversity hotspots for conservation priorities. *Nature*, 403, 853–858

Tordoff, A. W., Baltzer, M. C., Fellowes, J. R., Pilgrim, J. D. & Langhammer, P. F. (2012) Key biodiversity area in the Indo-Burma hotspot: process, progress and future directions. *Journal of Threatened Taxa*, 2779–2787

Vishwanath, W., H. H. Ng., R. Britz., L. K. Singh., S. Chaudhury & K. M. Conway (2010) The status and distribution of freshwater fishes of the Eastern Himalaya region. In: Allen, D., Molur, S. & Daniel, B. A.(compilers). *The Status and Distribution of Freshwater Biodiversity in the Eastern Himalaya.* IUCN: Cambridge, UK and Gland, Switzerland and Zoo Outreach Organization: Coimbatore, India.

Plate 1: Photograph of some of the ornamental fishes of northeastern India

Importance of Labels in Ready-made Garments

Dr. Shabnam Hazarika
Department of Home Science

Clothing which is recognized as one of the basic needs of mankind, is purchased consistently by consumers regardless of the economy. Changing lifestyles, technological development in textiles and international trades have brought about changes in the clothing preferences of the present day consumers. Consumers with the same needs may want different clothing depending upon their cultural background, age, socio-economic status, personality and personal taste. In the recent day market varieties of ready- made garments are available and also due to liberation and globalization many international branded garments with different designs are available in the market, which have lead the consumers for preferences for ready-made garments.

The information given on labels and tags plays an important role in selection of fabrics and garments, as it provides the correct information about the fiber content, size, price, brand and the care instruction. Certain labels certify the accepted standard of the items which gives information regarding washing, ironing, storing etc. of the products.

A vast array of garments has been created by new fibers and new technology which require special care. Since most of the consumers are generally not aware of how to clean these items without damaging the garments' beauty and long-lived nature, the Federal Trade Commission in 1972, introduced the Care Labeling Rule where the manufacturers have to label the garments with care instruction. In July 1, 1997 care symbol was introduced in place of written instruction to enable the consumers to make purchasing decision based upon care requirements and follow appropriate care instruction, without knowledge of the language.

Garment labels comprise the permanently attached labels as well as the temporary attached labels known as hangtags that are found on garment products. Consumers are exposed to garment labels on a regular basis, due to the fact that all consumers wear garments daily. Garment labels facilitate consumers purchase decisions regarding garment products, by providing product information and care instructions. Care instruction can be used to effectively care for garment products after purchase. The

function of garment labels is to simplify the consumers' decision- making process.

The label is an important part of a ready-made garment. It acts as a communicator between the customer and the product. It also describes what the product quality actually is. It contains various types of information of that garments, such as buyer name, country of origin, types of fabric, types of yarn, fabric composition, garments size, special instruction about care. Based on the label, the customer decides whether he/ she will buy the garments or not. So, a label has great importance in selling the garment.

There are mainly two types of labels in ready-made garments.

Main Label; Sub Label

A. Main Label:

The main label contains the Brand name or Brand logo of the product such as H&M, Zara, Adidas, Louis Vuitton, Biba, Allen Solly, etc. The brand name is an important factor for any product, as it is observed that the customers are targeted by the Brand during buying any product. A Brand name is a mental satisfaction about the product from the customer's point of view. The main label is totally certified in the right quality of the brand.

B. Sub Label:

Sub Labels is not a label by itself but it includes different types of labels. These are in the following:

Care Label; Size Label; Price Label; Composition Label; Special Label; Flag Label.

Size label indicates the size of the garments. Size labels are indicated as S, M, L, XL, where S for small, M for medium, L for large, and XL for extra-large, etc.

Price label indicates the price of the garments.

Composition Label indicates the fabrication and composition percentage of any garments. That means it indicates which fabrication (Cotton Sub denim, Cotton Regular denim, etc.) and composition percentage (95% Cotton 5% Spandex, 70% cotton 30% polyester, 75% silk 25% rayon,100% Cotton, 100% silk, etc.) have followed during its manufacturing.

Special Label: Sometimes the buyer is advised to use the special label in the garments to attract the customers to their items. Special labels are 100% silk, 100% Cotton, and 100% Leather, etc.

Flag Label is a very small label that contains Brands name or Brands logo of the buyer. It is attached to the side seam of the bottom parts of the clothing.

Care Label is the most important types of the label for ready-made garments. It assists the customers to know how the product should be taken care of. It indicates different types of care instruction about the garments such as Washing, Bleaching, Drying, Laundering, and Ironing, if it can be maintained in a directed way, then the garments will achieve higher durability and garments shade will be perfect for its highest period of time.

Since December 1996, a new system using only symbols and no words has been used in the United States of America. Presently most of the countries use these care symbols in their garments.

The care symbols developed by the American Society for Testing and Materials (ASTM) with their meanings are listed below.

Symbols used in the American Care Labelling System (ASTM Symbols)

Symbols used in the American Care Labelling System (ASTM Symbols)

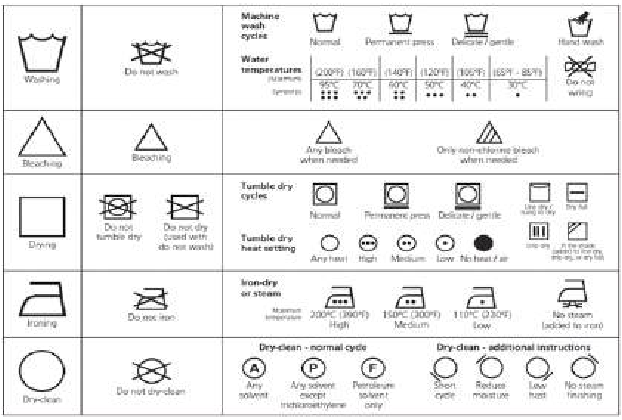

Some Ready-made garments have Labels with the Premiere Vision Performance Codes which were created to highlight specific properties or qualities of the fabric. These are value-added characteristics of the fabric which may or may not be visible to the buyer. Premiere Vision has created 24 pictograms.

A few of them are listed below with their meanings:

Premiere Vision Fabric Performance Codes

Sl no	Symbol	Meaning
1		Organic A fabric with a majority of certified-organic natural fibres (cotton, wool, silk, linen).
2		Recycled A fabric with a majority of recycled fibres, either natural or synthetic (principally cotton, wool, linen, polyester, polyamide or silk).
3		Eco-friendly finishing Dyes and treatments respecting the strictest international standards (regarding laundering, the absence of heavy metals, water conservation, pollution-reduction).
4		Wind-Proof Property of a fabric that consists of blocking wind; through a weave, impregnation or membrane.
5		Easy-Care Property of a fabric aimed at easing its domestic use.
6		Water-Repellent Finishing process which enables a fabric to resist penetration by water in its liquid form, by oil or dirt. Liquids run off the fabrics without penetrating it.
7		Water-Proof Property of a fabric which stops water going through.
8		Breathing Property of a fabric that consists of wicking humidity from the body to the exterior thanks to fibres properties and/ or properties inherent in its structure. A dry micro-climate can thus be maintained between skin and clothing.
9		Multi-Layer Cloth obtained by a bonding process of two or more materials, each with its distinct properties.
10		Thermal Property of a cloth which regulates the temperature of a fibre in order to retain a dry and warm micro-climate between skin and garment in order to avoid body chill.
11		Stain-Resistance Finishing treatment intended to prevent dirt from attaching to fibres.
12		Anti-UV Function added to a fabric via a special treatment of the fibre and blocking the UV rays that are dangerous to the skin with a protection factor of over 30.
13		Anti-Bacterial Chemical process applied to a cloth to stop the development of bacteria caused by perspiration.
14		Reflecting Property of a cloth that reflects the light. This term includes fluorescents, phosphorescent and retro reflexive.

It can be concluded that Care labels on garments play a very important role. Laundry/ care symbols on care label, explains the accurate temperature and correct way of washing of our garments. Therefore, care label acts as a guideline for increasing life span of our garments. ■

Green Chemistry

Luna Kalita
2nd Semester
Department of Chemistry

Accelerated progress in science and technology in the second half of the twentieth century has led to significant economic development and an increase in living standard in developed part of the world. However such economic development has also caused considerable environmental degradation, which is manifested by more pronounced climate change, the emergence of ozone holes and the accumulation of non destructive organic pollutants in all parts of the biosphere.

As a result of such reflections in the last two decades, awareness of the need for environmental protection has increased, so great attention is paid to the so called "green and viable technologies".

According to the EPA definition, green chemistry is defined as a chemistry that designs chemical products and process that are harmless to the environment,thus preventing pollution. Basically the practice of chemistry in a manner that maximizes it's benefits while eliminating or atleast greatly reducing its adverse impacts has come to be known as green chemistry.

Green chemistry is not a separate scientific discipline but a responsible interdisciplinary approach to science, based on chemical, ecological and social responsibility, which enables creativity and the advancement of innovative research. Green chemistry revolves around it's twelve principles. These twelve principles of green chemistry have been developed by Paul Anastas and John Warner of EPA. The principles of green chemistry speak about the reduction or removal of dangerous or harmful substances from the synthesis, production and application of chemical products and thus the use of substances dangerous to human health and the environment is reduced or eliminated.These principles demonstrate the breadth of the concept of green chemistry:

1. Prevention:It is better to prevent waste than to treat or clean up waste after it has been created.
2. Atom economy:As many as possible incorporation of all raw materials into final products in the process of fine chemical synthesis through well-designed synthetic method and technology.
3. Less hazardous chemicals synthesis: for eg, benzene hexachloride (HBC) is used as a insecticide in place of DDT since DDT is harmful to living beings.
4. Designing safer chemicals
5. Safer solvents and auxiliaries
6. Design for energy efficient
7. Use of renewable feedstock
8. Reduce derivatives
9 Catalysis
10.design for degradation
11.real time analysis for pollution prevention
12. Inherently safer chemistry for accident prevention

Today green chemistry is applied everywhere. Green chemistry has positive impact on the environment. "No matter what industry you're in, you can integrate green chemistry into your operations, we want to create a race to the top, a race to innovation." –Paul Anastas ■

Rising Temperature Rising Concerns

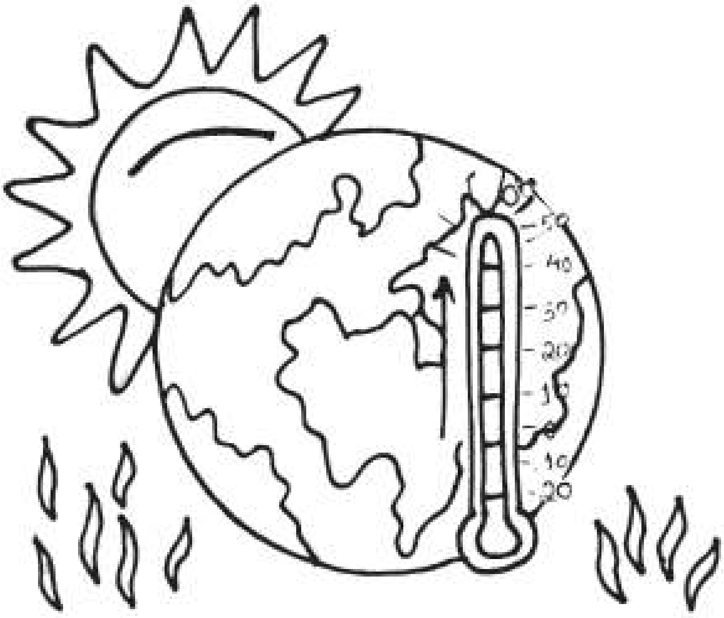

Alaka Dutta
2nd Semester
Department of Botany

Global warming is the warming of the planet's overall temperature. Though this warming trend has been going on for a long time, its pace has significantly increased in the last hundred years due to the burning of fossil fuels. As the human population has increased, so has the amount of fossil fuels burned has also increased. Fossil fuels include coal, oil, natural gases and burning them causes what is known as the "greenhouse effect" in Earth's atmosphere.

The greenhouse effect is when the sunrays penetrate the atmosphere, but when that heat is reflected off the surface, it cannot escape back into the space. Gases produced by the burning of fossil fuels prevent the heat from leaving the atmosphere. These greenhouse gasses are carbon dioxide, chlorofluorocarbons, water vapor, methane, and nitrous oxide. The excess heat in the atmosphere has caused the average global temperature to rise overtime, otherwise known as global warming.

Global warming has presented another issue called climate change. Sometimes these phrases are used interchangeably, however, they are different. Climate change refers to changes in weather patterns and growing seasons around the world. It also refers to sea level rise caused by the expansion of warmer seas and melting ice sheets and glaciers. Global warming causes climate change, which poses a serious threat to life on Earth in the form of widespread flooding and extreme weather conditions. ■

Euthanasia

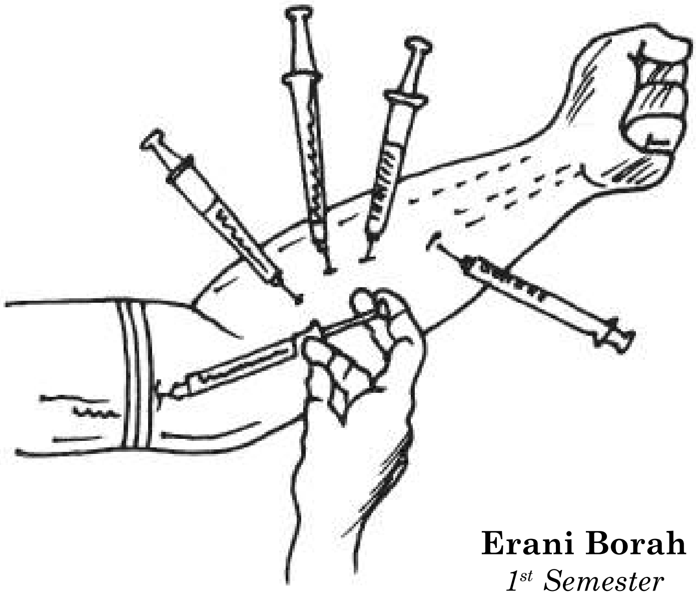

Erani Borah
1st Semester
Department of Education

Euthansia also called mercy killing is an act or practice of painlessly putting patients to death who have been suffering from painful and incurable disease or allowing them to die by withholding treatment or withdrawing artificial life-support measures. The world 'Euthansia' itself comes from the Greek words 'eu' and 'thanatos'. The prefix 'eu' means 'good or well' and the suffix 'thanasia' means 'death'. Therefore, the word euthansia is a noun that refers to good death.

The opinon that euthansia is morally permissible is traceable to Socrates, Plato and the Stoics. It is rejected in traditional Christian belief. The organised movement for legalisation of euthansia commenced in England in 1935, when Charles Killick Millard founded the voluntary Euthansia Legalisation society (now Dignity in Dying). The society's bill was defeated in the House of Lords in 1936, as was a motion on the same subject in the House of Lords in 1950. In the U.S., the Euthansia society of America was founded in 1938. The first countries to legalise euthansia were the Netharlands in 2001 and Belgium in 2002.

Euthansia is categorised in different ways, which include voluntary, non-voluntary and in-voluntary. Voluntary euthansia is when a person wishes to have their life ended and is legal in growing number of countries. Non-voluntary euthansia occurs when a patient's consent in unvaluable and is legal in some countries under certain limited conditions, in both active and passive formed. Involuntary euthanasia, which is done without asking for consent or against the patient's will, is leggal in all countries and is usually considered murder.

On 9th March, 2018, the Supreme Court of India legalised passive euthanasia by means of the withdrawal of life support to patients in a permanent vegetative state. The decision was made as a part of the verdict in a case involving Aruna Shanbaug who had been in a Presistent Vegetative State (PVS) until her death in 2015. The judgement gave a robust interpretation of Article 21 of the constitition. The court held that passive euthanasia is not an offence under IPC. Neither the patient is liable under section 306 nor the doctors are liable under section 309 of the IPC. The judgement faced both approbation and criticism.

Euthanasia seems to have ethical concerns in the society. Some of the key issues include ethical, practical and religous issues. However, euthanasia encompasses immense ambiguity becaue there is a total absence of homogeneity in the societal perception. ■

Say No to Plastic

Ashapurna Sandilya
3rd Semester
Department of Education

Say no to plastic bags as plastic bags are threat to our environment because a single plastic bag takes up to 1000 years to decompose as it contains non-renewable petrochemicals. Hence plastic bags will stay for a more extended period and damage our Mother Nature. Moreover Many harmful gases are emitted during the production of polythene which causes serious problems to workers as well as to the environment. So without wasting a minute people should say no to polythene bags. Plastic pollution is harming our environment very fast. The disposal of waste generated from plastic materials is very difficult and it also contributes significantly to the pollution on the earth, due to which it has become a matter of global concern. Due to the increasing use of plastic bags, utensils and furniture, there has been a significant increase in plastic waste, which has created a serious problem like plastic pollution. This is the time when we have to think seriously about this problem and start efforts to solve it.

In today's time, it is very difficult to imagine our life without plastic. Our day starts with plastic and ends with plastic only. It proved to be a very helpful invention in the early days of plastic, but as time passed, the disadvantages of plastic started coming to the fore. The biggest disadvantage of plastic is that it cannot be melted. Plastic is a parasite that is causing the downfall for our environment. From humans to marine life, plastic has penetrated our lives and is causing severe harm. ■

...the increasing use of plastic bags, utensils and furniture, there has been a significant increase in plastic waste, which has created a serious problem...

Rabha Culture

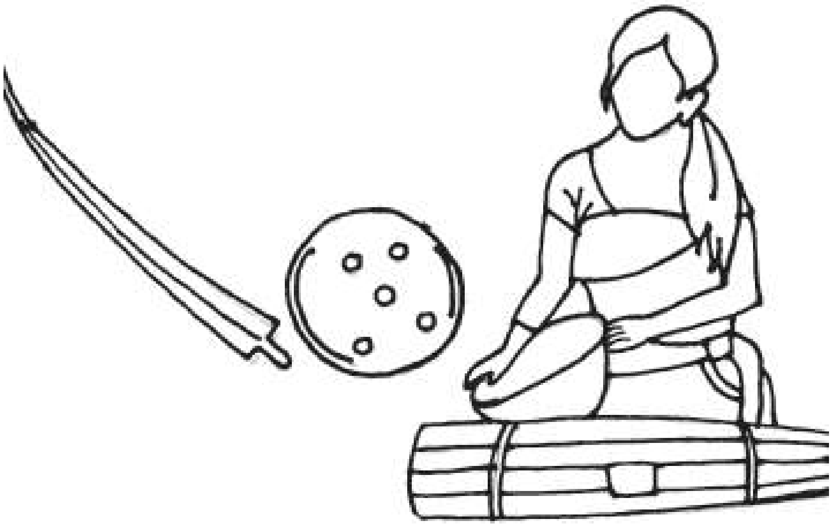

Tina Rabha
B.Sc. 3rd Semester
Deptt. of Home Science

Introduction: The Rabha people are an indigenous community primarily found in the Northeastern parts of India, especially Assam. They have a rich cultural heritage with unique traditions, dances, and festivals. The Rabha culture often reflects their close connection to nature and agricultural practices. Traditional attire, music, and storytelling play significant roles in preserving and passing on their cultural identity.

Culture: At the core of Rabha culture lies a dynamic fusion of ancient traditions and the ever-evolving forces of the contemporary world. It's not a static relic but a living entity, breathing life into daily rituals, ceremonies, and social interactions. This cultural dynamism serves as a guiding force, anchoring the Rabha people in a shared heritage while navigating the currents of change. The essence of Rabha culture is a melody that harmonizes the past with the present, creating a vibrant and enduring cultural mosaic.

Agriculture: Rabha livelihood is deeply sown in the fertile fields of Assam, where agriculture is not merely a means of sustenance but a sacred dance with nature. Beyond the utilitarian function, the cultivation of crops becomes a cultural practice, preserving ancestral techniques and sustaining the very essence of Rabha life. The fields are not just cultivated; they are a canvas where traditions are sown, nurtured, and harvested to feed not only the body but the soul of the community.

Living Heritage: The living heritage of the Rabha people is a vibrant tapestry woven with threads of tradition and adaptation. Passed down through oral narratives and embodied in daily rituals, this heritage isn't a static relic but a fluid continuum. It reflects the community's ability to evolve while maintaining a living connection to their ancestral roots. Every story told, every ritual performed is a living testimony to the cultural resilience and adaptability that define Rabha heritage.

Community Spirit: Woven into the intricate fabric of Rabha society is a profound sense of community spirit. Shared values, collective endeavors, and deep respect for

elders create a harmonious environment where each individual contributes as a vital thread, fostering unity, resilience, and a profound sense of belonging within the community. The community spirit is not just a social construct; it's the lifeblood that courses through the veins of Rabha society, connecting individuals in a shared journey of cultural continuity.

Dance: Rabha dance is an eloquent expression of cultural vitality that transcends mere performance. It is a celebration of identity, characterized by graceful movements and vibrant storytelling. Traditional dances become a living repository of narratives-tales of nature, harvest, and communal joy. These dances are not just choreography; they are the embodiment of cultural richness, a rhythmic expression that resonates through the collective soul of the Rabha community.

Dress: The attire adorned by the Rabha community is a visual poetry that speaks volumes about cultural pride. Adorned with intricate patterns and vibrant hues, traditional clothing isn't just fabric; it's a symbolic representation of their unique identity. Each piece of clothing carries a story, reflecting the rich cultural heritage of the Rabha people. The act of dressing becomes a cultural statement, a visual language that communicates the depth of Rabha identity.

Festival: The cultural calendar of the Rabha community is punctuated by vibrant festivals, notably Baikho and Bishu. These celebrations transcend mere events; they are immersive experiences, vibrant showcases of tradition. Featuring traditional music, captivating dance performances, and elaborate rituals, festivals breathe life into the cultural narrative. They are not just moments in time but living spectacles that carry the collective spirit of the Rabha people through generations.

Language: Nestled within the Tibeto-Burman language family, the Rabha language is a living repository of cultural narratives and knowledge. Beyond being a tool for communication, it is a dynamic vessel carrying folklore, myths, and traditions. Through this linguistic heritage, the Rabha people pass on the richness of their cultural expressions to successive generations. The language becomes more than a medium of communication; it is a bridge that connects the past with the future, a linguistic tapestry woven with the collective stories of the community.

Daily Life: In the intricate dance of daily life, the Rabha community thrives on shared activities and communal gatherings. Daily routines become a canvas where the interconnectedness of Rabha society is vividly painted. Engaging in agricultural practices, communal rituals, or familial bonds, daily life unfolds as a collective journey that reinforces the strong bonds within the community. It's not just a series of tasks; it's a symphony of shared experiences, a continuous dance of interconnected lives that shape the cultural ethos of the Rabha people.

Conclusion: As the Rabha people navigate the ever-changing currents of time, their culture stands as a resilient force-a dynamic blend of tradition and adaptation. In the face of evolving landscapes, the essence of Rabha identity perseveres, a testament to the enduring spirit of a community deeply rooted in its cultural heritage. The conclusion is not an endpoint but a continuation-a promise that the Rabha cultural narrative will continue to unfold, enriching the collective story of the community in the tapestry of human history. ■

Ahom Wedding: A Fusion of Culture, Tradition, and Love

Nikita Konwor
2nd Semester
Department of English

The Ahom community, an ethnic group hailing from the northeastern region of India, has a rich cultural heritage that is beautifully showcased in their traditional weddings. Ahom weddings are not merely ceremonies but grand celebrations that encapsulate the essence of their customs, rituals, and deep-rooted traditions. These weddings are marked by elaborate rituals, vibrant attire, melodious music, and a sense of togetherness that brings families and friends closer.

Choklong is the unique marriage ceremony of the Tai-Ahom community of Assam. Choklong is the marriage ceremony performed in the divine presence of the Gods by lighting 101 earthen lamps. In the ancient days, the Choklong marriage ceremony was a nine-day long ritualistic affair. But nowadays it has been reduced to three days namely Juron diya, Murot tel diya, and the main day Choklong ceremony. The Ahom priestly classes, i.e., Deodhai, Mohan and Bailung perform all the religious ceremonies of the community which included the marriage ceremonies as well.

The most important aspect of a Choklong marriage is the lighting of the 101 earthen lamps. On the day of the marriage an altar is prepared which is called the Maral. It is basically an extensive rangoli decorated with 101 earthen lamps. In the rangoli pattern, 16 small earthen lamps are arranged in 6 concentric circles, and 4 medium earthen lamps are placed in the innermost circle. In the centre a large earthen lamp is placed. Another important part of the Choklong marriage is the Hengdang which is a single-edged sword with a long handle. The Hengdang is offered by the bride to the bridegroom which has a lot of symbolism. By accepting the Hengdang the groom is basically promising to protect his bride lifelong and look after the family. In the ancient days, the groom accepting the Hengdang meant that he would defend his country against enemies and thereby protect the nation.

The wedding apparel of the bride and groom in a Choklong marriage is so royal and elegant that it adds to the grandeur of the ceremony. The groom wears a kurta and dhoti with a turban on his head. A traditional cheleng sador is wrapped around the groom's kurta. All these are made of our very own Muga silk, sometimes paat silk also. The bride wears a mekhela, reeha, full sleeved shirt like blouse, and a muga headgear. With time, however, the traditional mekhela sador is widely worn by the bride with the headgear. ■

Ali Aye Ligang

Rani Dang
3rd Semester
Department of Education

ALI AYE LIGANG is a traditional festival of mising ethnic community. This cultural festival is usually observed on the first Wednesday of the phagun month (Mid-february).

The literal meaning of ALI AYE LIGANG stands for , 'ALI' means seeds, AYE means fruits and LIGANG means sowing, it marks the beginning of the agricultural Cultivation. Prayer, feast and dance are the integral part of the festival . In 1956, an unanimous desicion to celebrate the ligang festival was taken by mising 'NANE KCBANG' (Biggest socio-cultural and economic organization). In the KCBANG the date to celebrate the festival was decided to be on the first Wednesday of the month phagun, which is considered an auspicious day. The mising people believe the day as LAKSHMI day. And on that day the head man of each family goes to the field with a a handful of seeds, a YOKPA, APONG, PURANG, TAAKE, PEERO, SI-PAG ONNO preferably carrying in a VGVN (cone shape structure made of bamboo etc), using YOKPA he clean a small patch of the land in the eastern part of the field and is decorated with the PEERO and SI-PAG ONNO in a square of circular pattern. The APONG, PURANG, TAAKE and SI-PAG are placed at appropriate places within the decorated area then the seeds are sown over the area and chant the forefathers 'SEDI MELO, KARSING-KARTAG, DO:NYI-PO:LO' etc. to bear witness the sowing seeds into the womb of mother earth for abundant crops, good harvest etc.

After the feasting -merry making start in the form of GUMRAG SO:MAN.GUMRAG SO:MAN is a combination of dance and beating of drums and cymbals. The mising people believe that lakshmi will satisfy and blessed for good harvest if GUMRAG SO:MAN is performed on the LIGANG day. Hence it is basically an appeasing dance of the goddes of fertility. People of the village young and old irrespective of sex can take part in the PAKSONG MOMAN (Dance song). Usually the youth take the lead and dance follows the rhythmical tunes of the drums and cymbals. But the most characteristic feature of the GUMRAG in ligang is the wearing of woven dresses of the participating youths reflecting their culture self image and identity. The villagers observe a period of abstinence from field works ranging from 1 to 3 days and breaks it known a YODLEN KUNAM by institung a brief function calling upon the forefathers. This marks the ending of ALI AYE LIGAND and the people start devoting their time in the field works of cultivation. The celebration of ALI AYE LIGANG not only reflect the socio-cultural identity of mising people, but also has a definite role in the cultural conversions with a greater assamese society. ■

Festival of Dimasa Tribes of Assam

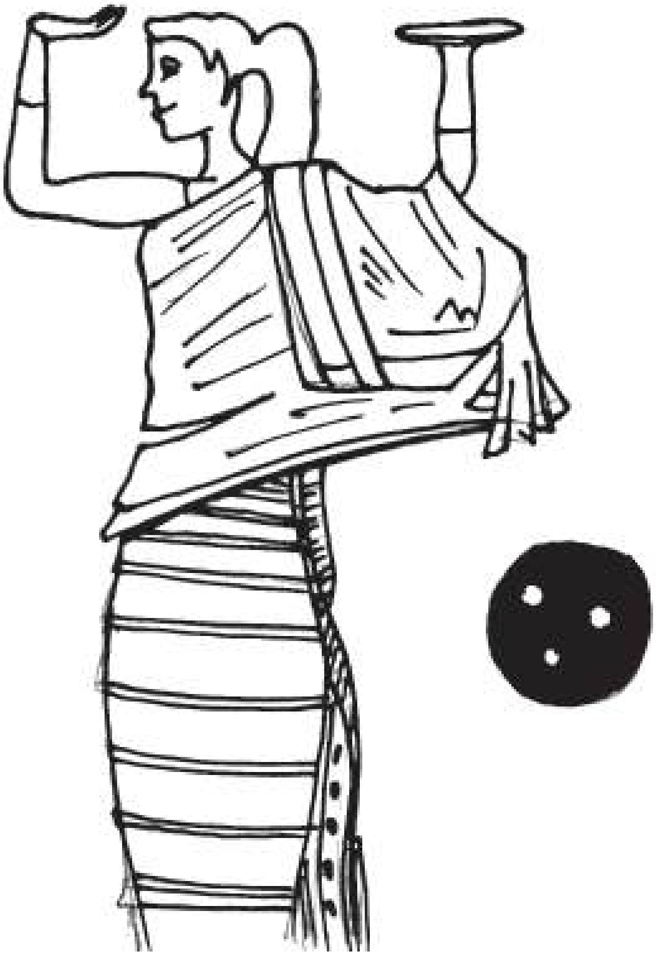

Parpila Thaosen
B. Sc 3rd Semester
Department of Zoology

Dimasa Tribes is one of the many different tribes of Assam. The majority of the community's members currently live in the Dima Hasao hill district, with smaller populations also living in the Karbi Anglong district of Assam. Dimasa tribal community is said to be a component part of the Bodo-Kachari clan. The meaning of the word "Dimasa" basically means "the son of big river." The Dimasa language interprets the same as "Di" meaning water or river, "ma" meaning big or huge, and "sa" meaning son. The Dimasa society is bounded by traditions and customs and celebrates many grant occasions and festivals.

As a fundamental component of a culture, it provides a plethora of opportunities to the people as a mean to come together, foster a sense of cultural identity, and strengthen social bonds. One such celebration for the Dimasas is the Busu Dima, which is largely significant in each Dimasa household. The Busu Festival is celebrated in relation with their Jhum cultivation's harvesting period. It's the time to celebrate and merry making and relaxing after months and months of whole year's hard work . Through

celebration during the festival, they overcome their everyday life's trivialities. As a result, after a year of arduous labor, the agrarian people celebrate Busu as an auspicious day. It is an opportunity to take some much-needed rest from their hard work in the fields. Various methods can be used to celebrate Busu Dima, depending on the level of preparation and the number of days set aside for the festivities. The duration of the festivities also differs from village to village; some could span up to seven days, while others only last three days. Three days celebration are referred to as Busu Jidap, five days as Surem, and seven days as Hangseu Busu- a celebration lasting seven days.

The singing and dancing is done by the people (both males and females group of the community) by wearing their traditional dresses to the accompaniment of traditional folk dances using traditional folk instruments like the khram (drum) and the moori (a traditional trumpet). These two musical instruments are an essential part of any Dimasa dance performance and cannot be separated. The main cultural folk dance of Dimasa tribe is called the Baidima, which demonstrates the people's joy and their intense adherence to customs, rites, and rituals. They keep dancing till the early hours of the morning. The colorful traditional clothing that the Dimasa women weave themselves is on display during this festival. ■

মই মাথোঁ জ্ঞানৰ অনুৰাগী। জ্ঞানৰ বৃত্তিধাৰী মই নহয়। সচাঁ কথাত মই মাত্ৰ জ্ঞানৰ আত্মবিনোদৰ অনুশীলনকাৰীহে। যেতিয়া মানুহে সন্দেহ কৰিবলৈ শিকে, বিশেষকৈ নিজৰ মনৰ মাজত প্ৰতিপালিত বিশ্বাসক আৰু নিৰ্বিচাৰ ধৰ্মমত আৰু স্বতঃসিদ্ধ বিষয়ত, তেতিয়াই দৰ্শনে পাতনি মেলে।

—ছক্ৰেটিছ

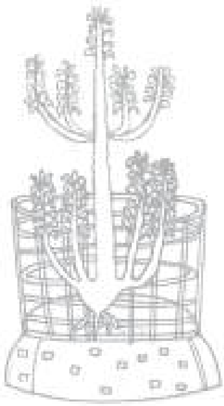

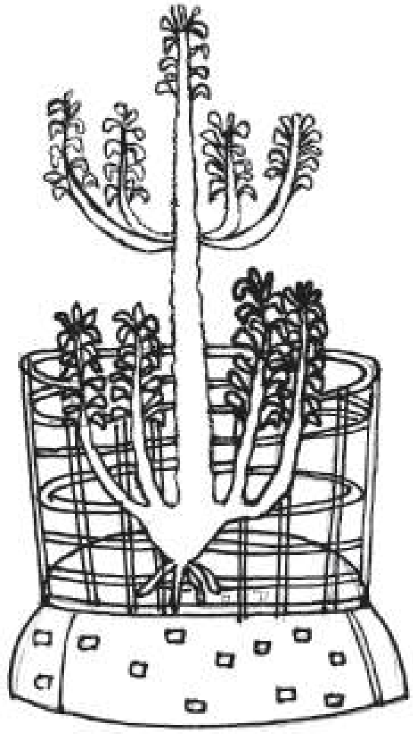

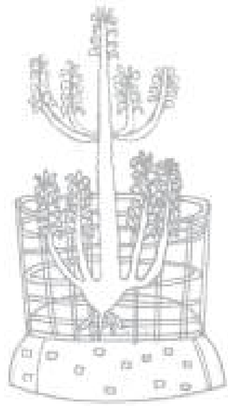

Kherai

Amisha Basumatary
3rd Semester,
Department of Physics

The Kherai holds the epicentre of the Bodo music and dance. Almost all popular traditional dance of Bodos have been originated from Kherai. Every item of worship in the Kherai is associated with music and dance. The worshipping items of Kherai ware performed by two holy person one male called Douri and the other female called Doudini under the guideance of a rector called Oja. During Kherai, the chief God Bwrai Bathou and his eighteen (18) associated are worshipped by sacrificing chicks and one item of prayer dance. Altogether sixteen items of dance, namely (1) Bathou Gidingnai (2) Badali Gelenai (3) Buer Bikhonai (4) Bwr Ajaoni (5) Dahal Sibnai (6) Muesha kaori (7) Gandoula Bwnnai (8) Gorai Dabrainai (9) Khwizuema Phonai (10) Khamao Barkheunai (11) Mainao Bwkhangnay (12) Rusa Gelenai (13) Rufur arw ruisus Gelenai (14) Nao zaonay (15) Sagolaw Bwnai and (16) Thungri Sibnai are perfomed in Kherai.

Like traditional dances, the key traditional musical instrument are also played in the Kherai. Three musical instruments i.e. kham (drum), siphung (a long flute of bamboo) and Jotha (cimbol) each of one pair are played in the Kherai. Without these instrument a Bodo folksong can not be performed. ■

জ্ঞান, সত্য আৰু সাহিত্যৰ পূজাৰী ড° বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য্য

ৰঞ্জিতা ভট্টাচাৰ্য্য
অৱসৰপ্ৰাপ্ত অধ্যাপিকা
ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

অসমৰ সাহিত্য ক্ষেত্ৰখনিত ১৪ অক্টোবৰৰ দিনটো এটা অতি উল্লেখযোগ্য দিন। কিয়নো এই দিনটোতে সাহিত্যৰথী লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা, প্ৰথম অসমীয়া জ্ঞানপীঠ বঁটা বিজেতা বৰেণ্য সাহিত্যিক ড° বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য্য আৰু ৰাজনীতি, সংস্কৃতি, সাহিত্যৰ ভঁৰাল টনকিয়াল কৰা লক্ষ্যধৰ চৌধুৰীৰ জন্ম হৈছিল। এই বিশেষ দিনটোত অসমীয়া সাহিত্যৰ এই তিনিগৰাকী মহীৰুহৰ জন্ম হৈছিল।

এই প্ৰবন্ধটিত সাহিত্যৰ সাধক হিচাবে অসমতেই নহয়, ভাৰততেই প্ৰবাদপুৰুষৰূপে খ্যাতি লভা ড° বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য্যৰ জীৱন আৰু সাহিত্যৰ ওপৰত চমু আলোকপাত কৰিবলৈ বিচৰা হৈছে। আমাৰ বাবে আনন্দৰ কথা যে বিশ্ববাসীয়েও এগৰাকী সাহিত্যাচাৰ্য্য ৰূপে তেওঁক ওলগ জনাইছে।

"মই ক'তো ৰৈ থাকিব নোখোজোঁ। বোঁৱতী লুইতেই মোৰ সৃষ্টিৰ আদৰ্শ। এই আদৰ্শ সাৰোগত কৰি সৰস্বতীৰ বৰপুত্ৰ বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য্যই একেধাৰে কবি, গল্প লেখক, ঔপন্যাসিক, নাট্যকাৰ, সাংবাদিক আৰু চিন্তাশীল লেখক হিচাবে অসমীয়া সাহিত্য জগতত অমূল্য অৱদান আগবঢ়াই গৈছে।

ড° ভট্টাচাৰ্য্যৰ জন্ম হৈছিল শিৱসাগৰ জিলাৰ ইতিহাসে গৰকা চফ্ৰাই নামৰ চাহ বাগিচাৰে আবৃত ভূমিত ১৯২৪ চনৰ ১৪ অক্টোবৰত। পিতৃ শশীধৰ ভট্টাচাৰ্য্য আৰু মাতৃ আছিল আইদেউ ভট্টাচাৰ্য্য। ড° ভট্টাচাৰ্য্যৰ পৰিয়াল 'অধ্যাপকৰ পৰিয়াল' বুলি জনাজাত আছিল। সাহিত্য, সংস্কৃতি, প্ৰশাসন সকলোতে তেওঁৰ পিতৃ তথা ভায়েকসকল (অধ্যাপক নলিনীধৰ ভট্টাচাৰ্য্যক আঙুলিয়াব পাৰি) বিশেষভাৱে প্ৰসিদ্ধ আছিল। লক্ষ্মীনাথ সিংহ ৰজাই অতীতত এই পৰিয়ালটোক তামৰ ফলি প্ৰদান কৰি বংশটোৰ ঐতিহ্যক স্বীকৃতি দিছিল।

সৰুৰে পৰা তেওঁলোকৰ ঘৰলৈ বহুতো গণ্যমান্য লোকৰ সমাগম হৈছিল। তেনে আলোচনাতে তেওঁ ভাৰতৰ স্বাধীনতা সংগ্ৰামৰ বাতৰি পায়। তেওঁৰ বৰদেউতাক কৃষ্ণকান্ত ভট্টাচাৰ্য্যই 'আসাম বিলাসিনী' আৰু 'জননী' কাকত উলিয়াইছিল। তাৰোপৰি বিভিন্ন বাতৰি কাতত, আলোচনী আদি তেওঁ নিয়মীয়াকৈ পঢ়িছিল আৰু বিভিন্ন বিখ্যাত সাহিত্যিকৰ লেখাই তেওঁৰ কোমল মনত ৰেখাপাত কৰিছিল।

চফ্ৰাইত শিক্ষা আৰম্ভ কৰি তেওঁ কাকজান এম ই স্কুলত ভৰ্তি হয়। তাৰ পৰা বৃত্তি লাভ কৰি যোৰহাট চৰকাৰী হাইস্কুলত নাম লগায়। ১৯৪১ চনত অসমীয়াত সৰ্ব্বোচ্চ নম্বৰ আৰু চাৰিটা বিষয়ত লেটাৰ নম্বৰসহ লৈ তেওঁ মেট্ৰিক পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হয়।

কটন কলেজৰ পৰা সুখ্যাতিৰে বি এছ চি পাছ কৰাৰ পাচত তেওঁ সাংবাদিকতাৰ উচ্চ শিক্ষা লবলৈ কলিকতালৈ যায়। কিন্তু ১৯৪৬ চনত সাম্প্ৰদায়িক সংঘৰ্ষ আৰম্ভ হোৱাত পৰম বন্ধু অমূল্য বৰুৱাক হেৰুৱায় আৰু কলিকতা ত্যাগ কৰে। ১৯৫৩ চনত অসমীয়াত স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰী লাভ কৰে আৰু ১৯৭৭ চনত "Humour and satire in Assamese literature" শীৰ্ষক গৱেষণা গ্ৰন্থৰ বাবে ডক্টৰেট ডিগ্ৰী লাভ কৰে।

কিছুদিনৰ কাৰণে নগা বন্ধু ৰিচাং কেইচিঙৰ অনুৰোধত নগালেণ্ডত শিক্ষকতা কৰে। গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ত তেওঁ journalism শাখাত কিছুদিন অধ্যাপনাও কৰে।

১৯৪২ৰ গণবিপ্লৱত সমাজ সচেতন ছাত্ৰ বীৰেন্দ্ৰ ভট্টাচাৰ্য্য পৰোক্ষভাৱে জড়িত হৈ আছিল। তেওঁ জাতীয় কংগ্ৰেছৰ লগত জড়িত আছিল যদিও নীৰৱ কৰ্মী হিচাবে থাকিবলৈহে ভাল পাইছিল। পাৰম্পৰিক বৃত্তিৰ প্ৰতি তেওঁ নিস্পৃহ আছিল।

বাঁহী আলোচনীৰ সহকাৰী সম্পাদক ৰূপে তেওঁ সাংবাদিক জীৱনৰ সূচনা কৰে। কলিকতাত হেমেন্দ্ৰ প্ৰসাদ ঘোষৰ সম্পাদনাত দৈনিক এড্‌ভঞ্চ কাকততো তেওঁ কাম কৰিছিল।

কলিকতাত তেওঁ grouping বিৰোধী আন্দোলনতো অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল। দৈনিক অসমীয়া কাকতৰ সহ সম্পাদক হিচাবে কাৰ্য্যনিৰ্বাহ কৰাৰ পাচত ছচিয়েলিষ্ট পাৰ্টিৰ মুখপত্ৰ 'জনতা'ৰ তেওঁ সম্পাদক হয়।

নগালেণ্ডত শিক্ষকতা কৰা কালত নগাসকলে তেওঁৰ হৃদয় জয় কৰিছিল। "তেওঁলোকৰ লৌহবৰ্ষৰ অন্তৰালত সনাতন মানৱতাৰ অপূৰ্ব ৰূপ কুসুম ফুলি আছে"।

ৰামধেনু যুগৰ তেওঁ বাটকটীয়া আছিল। সাহিত্য একাডেমী বঁটা বিজয়ী বিশিষ্ট মাৰাঠী সাহিত্যিক বিশ্বাস পাটিলৰ মতে বীৰেন্দ্ৰ ভট্টাচাৰ্য্যৰ শব্দ আৰু বিচাৰধাৰা অসমৰ দিশহীন আৰু ব্যাকুল সমাজৰ বাবে ঔষধৰ দৰে। তেওঁ কৈছে, বিগত শতিকাৰ ভাৰতীয় ভাষাৰ পৰ্বতসম বিশাল কীৰ্তি ৰচনা কৰা ৰবীন্দ্ৰ নাথ ঠাকুৰ, শৰৎ চন্দ্ৰ চেটাৰ্জ্জী, প্ৰেমচান্দ, কে এম মুন্সি আদি লেখকসকলৰ যোগ্য উত্তৰাধিকাৰী আছিল বীৰেন্দ্ৰ ভট্টাচাৰ্য্য। প্ৰসিদ্ধ সাহিত্যিক ডাঃ ধ্ৰুবজ্যোতি বৰাৰ মতে ই যথাৰ্থতে অসমীয়া বৌদ্ধিক আৰু সাহিত্যিক ক্ষেত্ৰখন চহকী কৰিছে। তেওঁৰ ৰচনাত গভীৰ মানৱতাবোধ দেখা যায়। তেওঁ চণ্ডিদাসৰ উক্তি 'সবাৰ উপৰে মানুষ সত্য তাহাৰ উপৰে নাই' নীতি সৰোগত কৰিছিল।

তেওঁৰ ৰাজনৈতিক আৰু সামাজিক দৰ্শনেও শোষিত শ্ৰেণীৰ মুক্তিৰ কথাকে কৈছিল। তেওঁ বিশ্বাস কৰিছিল যে অৰ্থনৈতিক স্বাধীনতা অবিহনে ৰাজনৈতিক স্বাধীনতাৰ মূল্য নাই। তেওঁ কৈছিল, 'আমাক লাগে জনতাৰ দৰবাৰ, আমাক লাগে জনতাৰ চৰকাৰ'। তেওঁ আৰু কৈছিল "হিংসাৰে আমি এৰো কৰিব নোৱাৰিমহক, সশস্ত্ৰ আক্ৰমণে সভ্যতা আৰু মানৱ জাতিক ধ্বংস কৰে"। মনৰ স্বাধীনতাই তেওঁৰ মতে প্ৰকৃত স্বৰাজ। ব্যক্তিতকৈ সমাজক তেওঁ অধিক মূল্য দিছিল। পুৰণিকলীয়া অন্ধ সংস্কাৰৰ নীতিবোৰ আঁতৰাবৰ বাবে তেওঁ বিপ্লৱৰ পোষকতা কৰিছিল তেওঁৰ মতে কৰ্মই ধৰ্ম। তেওঁ কৈছিল, 'মোৰ বাবে প্ৰেমেই ধৰ্ম'। মানৱতাক তেওঁ ঈশ্বৰ, গীৰ্জা, নামঘৰ আৰু মছজিদতকৈ ওপৰত স্থান দিছে।

উচ্চশিক্ষিত হৈয়ো তেওঁ সকলো প্ৰলোভন নেওচি অভাৱগ্ৰস্ত জীৱন প্ৰণালীকে বাছি লৈছিল। "উঁই-হাফলুৰ দৰে কিতাপৰ দ'মৰ মাজত সোমাই থকা, সম্পাদকীয় ফাইলৰ মাজত ব্যস্ত থকা, ৰাজনীতিৰ ব্যাপক চিন্তা-চৰ্চা কৰা আৰু তাৰ মাজতে সময় উলিয়াই সভা-সমিতিবোৰত যোগদান কৰাই তেওঁৰ কাম আছিল" বুলি তেওঁৰ সাফল্যৰ উৎস পত্নীয়ে এবাৰ কৈছিল।

ড° ভট্টাচাৰ্য্য এজন জীৱনযোৰা সাহিত্য সাধক আছিল। তেওঁৰ দেশ সেৱাৰ কাৰ্য্যাৱলী পৰিধীবিহীন বুলি কব পাৰি। চিন্তা, দৰ্শন, কাব্য, সাহিত্য, সাংবাদিকতা, সমাজনীতি আৰু ৰাজনীতিৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁৰ অতুলনীয় অৱদানে তেওঁক বিশ্বৰ এজন মহান চিন্তানায়কলৈ উত্তীৰ্ণ কৰিছে।

জ্ঞানপীঠ পুৰস্কাৰ পাওঁতে তেওঁ কৈছিল। 'মই যি পাইছোঁ সেয়া মোৰ নহয়, ৰাইজৰ জাতীয় চেতনাৰহে পৰিচয়', বহুজনক তেওঁ উত্তৰণৰ পথ দেখুৱাইছিল। ঢোলৰ যাদুকৰ অসমৰ মঘাই ওজা ও তেনে এজন ব্যক্তি।

এইখিনিতে ড° ভট্টাচাৰ্য্যৰ সাহিত্য কৃতিৰ এক চমু আভাস দিব বিচৰা হৈছে। গল্পকাৰ হিচাবে প্ৰথিতযথা সাহিত্যিক ত্ৰৈলোক্য নাথ গোস্বামীয়ে তেওঁৰ বিষয়ে কৈছে, "বীৰেন্দ্ৰ ভট্টাচাৰ্য্যৰ গল্পৰ মাজেদি আধুনিক জীৱনৰ ভালেমান সমস্যা মূৰ্ত হৈ উঠিছে"। উদাৰ দৃষ্টি ভঙ্গী, বহুল মানৱতা বোধ, ভাবৰ আতিশয্য বৰ্জন আৰু সংযত প্ৰকাশ ৰীতি তেওঁৰ বিশেষত্ব তেওঁ কটন কলেজত গল্প, প্ৰবন্ধ আদি বহুতো বিষয়ক কেৱল প্ৰথম পুৰস্কাৰ পোৱাই নহয়, সোণৰ পদকো পাইছিল। তেওঁৰ বিখ্যাত গল্প সমূহৰ ভিতৰত 'চেনেহী' (প্ৰথম গল্প), 'মৰহি পৰা জীৱন' 'আজি বিয়া পৰহিলৈ গাওঁ পঞ্চায়ত', 'পখিলাই পাখি সলায়', 'ঢৌৰ পৰশ', 'সৰু চাপৰ কিছুমান ঘৰ' আদি অন্যতম।

“কলং আজিও বয়” আৰু “সাতসৰী” তেওঁৰ গল্প সংকলন।

আগতে উল্লেখ কৰা হৈছে, “মৃত্যুঞ্জয়” নামৰ উপন্যাসৰ বাবে অসমীয়া ভাষাৰ কনিষ্ঠতম আৰু প্ৰথম জ্ঞানপীঠ বঁটা বিজেতা হিচাবে তেওঁ স্বীকৃতি লাভ কৰে।

বিশিষ্ট সমালোচক ড° সত্যেন্দ্ৰ নাথ শৰ্মাই তেওঁৰ উপন্যাসৰ বিষয়ে কৈছে, আধুনিক অসমীয়া ঔপন্যাসিক সকলৰ ভিতৰত ভট্টাচাৰ্য্য নিঃসন্দেহে অগ্ৰণী বুলি ক'ব পাৰি। তেওঁৰ ৰচনা সুপৰিকল্পিত, স্বকীয় দৃষিচসম্পন্ন আৰু নিজৰ চিন্তা ধাৰাৰে সমৃদ্ধ। সমাজবাদী দৃষ্টি ভংগী মানৱতাবোধ, ধৰ্ষিতা, পতিতা আৰু অৱহেলিতা নাৰীৰ প্ৰতি সহানুভূতি, জীৱনৰ স্থায়ী সনাতন প্ৰমূল্যৰ প্ৰতি আকৰ্ষণ ভট্টাচাৰ্য্যৰ ৰচনাত লক্ষ্য কৰা যায়। ‘ৰাজপথে ৰিঙিয়ায়’ তেওঁৰ প্ৰথম প্ৰকাশিত উপন্যাস।

নগালেণ্ডৰ পটভূমিত ৰচনা কৰা ‘ইয়াৰুইঙ্গম’ উপন্যাসৰ বাবে তেওঁ সাহিত্য অকাদেমী পুৰস্কাৰ লাভ কৰে, আনবোৰ উল্লেখযোগ্য উপন্যাস হ'ল আই, শতঘ্নী, নষ্টচন্দ্ৰ, প্ৰতিপদ, বল্লৰী, চিনাকী সুঁতি, কবৰ আৰু ফুল, ৰঙামেঘ, ডাইনী, মুনিচুনিৰ পোহৰ, কালৰ হুমুনিয়া আদি, ‘প্ৰতিপদ’ প্ৰাক স্বাধীনতা কালত ডিগবৈত হোৱা শ্ৰমিক আন্দোলনক কেন্দ্ৰ কৰি লিখা হৈছিল ‘শতঘ্নী’ চীনা আক্ৰমণৰ পটভূমিত লিখা কিতাপ।

‘মৃত্যুঞ্জয়’ ৪২ৰ গণ আন্দোলনৰ বিভিন্ন প্ৰতিচ্ছবিৰে সমুজ্জ্বল। ইয়াত তেওঁ ভাৰতৰ স্বাধীনতাৰ আন্দোলনত অহিংস আৰু হিংস দুয়োটা পদ্ধতিৰ আন্দোলনৰ গুৰুত্ব তুলি ধৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছে। মৃত্যুঞ্জয় উপন্যাসৰ বাবে ১৯৭৯ চনত তেওঁক জ্ঞানপীঠ বঁটা প্ৰদান কৰা হয়। ‘সীমাই আমনি কৰে’ তেওঁ লিখা ভ্ৰমণ কাহিনী’।

ৰামধেনুৰ পাতত তেওঁৰ কবিজীৱন আৰম্ভ হয়। তেওঁৰ কবিতাও ঘাই কৈ সামাজিক। ড° ভট্টাচাৰ্য্য অসমীয়া অনুবাদ সাহিত্যৰ ভঁৰালখনো চহকী কৰি থৈ গৈছে। তেওঁ অনুবাদ কৰা গ্ৰন্থসমূহ হ'ল কাজী নজৰুল ইছলাম, পৰিণীতা, একুৰি এটা চুটিগল্প, ভাৰত বুৰঞ্জী, দেৱ দুন্দুভি বাজে কাৰ বাবে ইত্যাদি। তেওঁ অসম সাহিত্য সভাৰ সভাপতিৰ পদ অলংকৃত কৰিছিল। ১৯৯৭ চনৰ ৬ আগষ্টত এইজনা মহান অসমীয়াৰ পৰলোকপ্ৰাপ্তি ঘটে।

বিশ্বপ্ৰেমত উদ্বুদ্ধ কবিয়ে কৈ গৈছে তেওঁৰ মহান আদৰ্শৰ কথা—

“প্ৰেম নোহে অৱৰুদ্ধ
তাৰ গতি বিশ্বৰ সৰ্বত্ৰ”

মই হিন্দু মুছলমান খৃষ্টান নহয় অসমীয়া বঙালী মাৰাঠী একোকে নহয় মই যে মানুহ যাৰ পৰিচয়ে পাৰ্থিৱ মুক্তিত আৰু মহাকাশ বিস্ময়ত। ■

প্ৰতিজন মানুহৰ মাজতেই আছে অসীম সম্ভাৱনা। নিজৰ শক্তি— ক্ষমতাৰ ওপৰত আস্থা ৰাখিলে আৰু নিজৰ অন্তৰত চিৰ তাৰুণ্যৰ সোঁত বোৱাই ৰাখিলে মানুহে জীৱনত স্থিৰ কৰি থোৱা লক্ষ্যত উপনীত নোহোৱাৰ কোনো কাৰণ নাই । নিজকে বাৰম্বাৰ এই কথাটোকেই ক'ব যে— এইটো নিৰ্ভৰ কৰে একান্তই মোৰ নিজৰ ইচ্ছা— অভিপ্ৰায়ৰ ওপৰত ।

—ফৰাছী সাহিত্যত নোবেল বটাঁ বিজয়ী আঁদ্ৰে জিদ

স্মৃতি ৰোমন্থনৰ সিটো পিঠি

ড° পৰী হিলৈদাৰী
সহযোগী অধ্যাপিকা, ইংৰাজী বিভাগ

ব্যক্তিগত জীৱনত শত্ৰু নথকা কথাটো হয়তো অবিশ্বাস্য কথা নহয়, কিন্তু ৰাজহুৱা তথা জাতীয় জীৱনত শত্ৰু নথকাৰ কথা এতিয়াৰ দিনত বোধকৰো অবান্তৰ কথা হিচাপেহে বিবেচিত হ'ব। প্ৰখ্যাত ঔপন্যাসিক ইউম্বাৰ্টো ইক-ই এই সন্দৰ্ভত এটা আমোদজনক ঘটনা বৰ্ণনা কৰিছে। জন্মসূত্ৰে ইটালীয়ান ইক'ক এবাৰ এজন পাকিস্তানী গাড়ী চালকে আমেৰিকাত তেওঁৰ গাড়ীৰ আৰোহী হৈ থকা অৱস্থাত সুধিছিল— "আপোনালোকৰ দেশৰ শত্ৰু কোন?" গাড়ীচালকজনক আচৰিত কৰি ইক'ই উত্তৰ দিছিল যে তেওঁৰ দেশ ইটালীৰ কোনো শত্ৰু নাই? কেৱল গাড়ীচালকজনেই নহয়, ইক'ই নিজেও অৱশ্যে এখন দেশ শত্ৰুবিহীন হৈ থাকিব পাৰে বুলি বিশ্বাস নকৰে। ইক'ই কৈছে — শত্ৰু নাথাকিলে শত্ৰু সৃষ্টি কৰি ল'ব লাগিব। কেৱল সৃষ্টি কৰি ল'লেও নহ'ব। সেই শত্ৰুক আসুৰিক ৰূপত দাঙি ধৰিব লাগিব। 'Inventing the Enemy' নামৰ কিতাপখনত ইক'ই শ্লেষ-মিশ্ৰিত কৌতুকৰ সুৰত কৈছে যে শীতল যুদ্ধৰ পাছত ছোভিয়েট ৰুছিয়াৰ প্ৰস্থানৰ পৰৱৰ্তী সময়ত আমেৰিকাই একপ্ৰকাৰ পৰিচয় সংকটতে ভুগিছিল, পিছে ওচামা বিন লাডেনে কৃপা কৰি আমেৰিকাক নতুন শত্ৰু সৃষ্টি কৰিবলৈ এটা সুযোগ আগবঢ়াই দিলে— আমেৰিকাই নিজৰ শক্তি প্ৰদৰ্শনেৰে জাতীয় পৰিচয়ৰ ভেটি নিকপকপীয়া কৰাৰ এই সুবৰ্ণ সুযোগ এৰি দিয়াৰ প্ৰশ্নই নুঠে।

এখন দেশ বা এটা জাতিয়ে নিজাকৈ শত্ৰু সৃষ্টি কৰি লোৱা কথাটোত অস্বাভাৱিকতা নাই, কিয়নো নিজকে অন্য জাতি/দেশতকৈ পৃথক আৰু উন্নত হিচাপে প্ৰতিপন্ন কৰিবলৈ সেই 'অন্য'ক শত্ৰু জ্ঞান কৰাৰ সামগ্ৰিক প্ৰৱণতাটো অৱধাৰিতভাৱে প্ৰাচীন কালৰপৰা চলি আহিছে। কিন্তু তাতো এটা আত্মসংযমৰ প্ৰয়োজন নাথাকে জানো? শত্ৰু দেশ বা জাতিক 'অন্য'ৰ ৰূপত প্ৰক্ষেপ কৰাত সমস্যা নাথাকে, সমস্যাৰ সৃষ্টি হয় অন্যক বা প্ৰতিপক্ষক যেতিয়া অশুভ বা আসুৰিক শক্তিৰ বিশুদ্ধ প্ৰতিভূ ৰূপত গণ্য কৰা হয়। অসমীয়াত এষাৰ কথা আছে — "ওলায়ে দেখিবা যাক, শত্ৰু নাভাবিবা তাক।' আন্তৰাষ্ট্ৰীয়/দেশীয় ৰাজনীতিৰ প্ৰেক্ষাপটত ইয়াৰ সম্পূৰ্ণ ওলোটা ছবি এখনহে দেখিবলৈ পোৱা যায়। চুবুৰীয়া ৰাষ্ট্ৰৰ সৈতে চতুৰালি এতিয়া আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয়

কূটনীতিৰ ধৰা-বন্ধা নিয়ম হৈ পৰিছে যেন লগা হৈছে। অৱশ্যে ইয়াৰ ব্যতিক্ৰমো নথকা নহয়। আনহাতে চুবুৰীয়া দেশৰ অত্যন্ত ঘৃণাৰ ভাবেৰে নেতিবাচক প্ৰতিচ্ছবি এখন নিৰ্মাণ কৰি জনগণৰ চেতনাত ওপৰৰপৰা জাপি দিবলৈ যিমানেই চেষ্টা কৰা নহওক কিয়, সাধাৰণ মানুহে যে তাকেই সত্য বুলি সদায়েই গ্ৰহণ কৰি যাব সেইটোও শুদ্ধ কথা নহয়। ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ শান্তিৰক্ষা বাহিনীৰ সৈতে চাকৰি সূত্ৰে জড়িত এগৰাকী অসমীয়াই কৈছিল যে কৰ্মস্থলীত তেওঁলোকে ভাৰতীয়, পাকিস্তানী ইত্যাদি পৃথক পৰিচয়বোৰ পাহৰি যায়। সংখ্যাধিক্যৰ বলিয়ান বগা ছালৰ ইউৰোপীয় কৰ্মকৰ্তাসকলৰ সন্মুখত ভাৰতীয় পাকিস্তানী-বাংলাদেশী চাকৰিজীৱী লোকসকলে নিজকে এছিয়ান নাগৰিক হিচাপে পৰিচয় সাব্যস্ত কৰিহে স্বাভিমান ৰক্ষা কৰি চলে।

শত্ৰুৰ অভিধা নিৰ্মাণত আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰে স্মৃতিয়ে। স্মৃতি ৰোমন্থনো একধৰণৰ ৰাজনীতি। লিখিত ৰূপত থাকিলে সেয়াই বিশ্বাসযোগ্য নথি বা তথ্য সম্বলিত উৎস হিচাপে বিবেচিত হয় আৰু ইতিহাসৰ ৰূপ লয়। আনহাতে লিখিত ৰূপত নাথাকিলে ভয়ংকৰ সত্যকো অস্বীকাৰ কৰাৰ প্ৰৱণতাটোৱে সুবিধা ল'ব বিচাৰে। যাৰ পৰিণাম অতি বিপদজনক হ'বও পাৰে। যেনে, হিটলাৰে ইহুদীসকলক নিঃশেষ কৰি দিবলৈ নিৰ্দেশ দিছিল বুলি ক'তো লিখিত নথি-পত্ৰ নাই, গতিকে তেওঁ ইহুদী নিধন যজ্ঞৰ মূল হোতা নাছিল বুলি কোৱা এচাম নব্য-নাংজীও নথকা নহয়। বিশ্বৰ ৰাজনৈতিক প্ৰেক্ষাপটত স্মৃতি ৰোমন্থনৰ কথা আহিলেই ইহুদী নিৰ্যাতনৰ কথাই প্ৰাথমিকতা লাভ কৰে, কিন্তু সেইখিনি সময়তে সমকামী, বিকলাংগ অথবা মানসিক ৰোগী হোৱাৰ অপৰাধত কিমান অনা-ইহুদী লোককো হত্যা কৰা হৈছিল সেই কথা সাধাৰণতে মনত পেলাব বিচৰা নহয়। জাৰ্মানসকলৰ মাজৰে এমুঠিমান লোকে কিমান সাহসেৰে বিপদগ্ৰস্ত মানুহবোৰক সহায় কৰিছিল সেই সত্যও বহু পাছতহে পোহৰলৈ আহিছে। তদুপৰি এটা সময়ত এচামে কৰি থৈ যোৱা ভুলৰ বোজা উত্তৰ পুৰুষে বিবেক দংশনৰ বোজাৰ ৰূপত কঢ়িয়াই লৈ ফুৰিবলৈ প্ৰতিপক্ষই বাধ্য কৰোৱাব নোৱাৰে। ২০১৫ চনত নিৰ্মিত 'A Nazi Legacy : What our Father did' নামৰ ডকুমেণ্টৰী চিনেমাখনত সেই কথাটোকে দেখুওৱা হৈছে— নিক্লাচ্ আৰু হৰ্ষ্ট হৈছে দুজন কুখ্যাত নাৎজী নেতাৰ পুত্ৰ, দুয়োজন অন্তৰংগ বন্ধু, কিন্তু হৰ্ষ্ট তেওঁৰ পিতৃৰ ঘোৰ সমৰ্থক হোৱাৰ বিপৰীতে নিক্লাচে কঠোৰভাৱে তেওঁৰ পিতৃৰ কাণ্ডক তিৰস্কাৰ কৰিছে। শত্ৰু নিৰ্মাণৰ আঁচনি আগত ৰাখি স্মৃতি ৰোমন্থনৰ ওপৰত ভেজা দি ৰাজনৈতিক পাঠ ৰচনা কৰা সকলে এইবোৰ কথাক অৱশ্যেই গুৰুত্বহীন কৰি পেলায়।

জাতীয়তাবাদী চেতনাক উদ্বুদ্ধ কৰি ৰাখিবলৈ যিবোৰ কৌশল বিভিন্ন দেশে ব্যৱহাৰ কৰি আহিছে, ইয়াৰ অন্যতম হৈছে অতীত ঐতিহ্যৰ ৰোমন্থন, দেশখনক একগোট কৰি ৰাখিবপৰা ভাল লগা কথাবোৰৰ স্মৰণ। নেতিবাচক কথাৰ সোঁৱৰণে কটা ঘাত চেঙা তেল দিয়াৰ দৰে যন্ত্ৰণা বঢ়াইহে তোলে। জাপানে হিৰোচিমা-নাগাচাকিৰ কথা সুঁৱৰি আমেৰিকাক দোষাৰোপ কৰি থকা হ'লে জাপানৰ নিশ্চয় উন্নতি নহ'লহেঁতেন। কামিলা শ্বাম্‌ছীৰ 'The Burnt Shadows' নামৰ উপন্যাসখনৰ হিৰ'ক' টানাকা নামৰ জাপানী যুৱতী গৰাকীৰ কাহিনী পঢ়ি অভিভূত হৈছিলোঁ, নাগাচাকিৰ বিস্ফোৰণত প্ৰেমিকক হেৰুৱায়, লগতে নিজৰো পিঠিৰ এচপৰা মঙহ এৰুৱাই, দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধৰ সময়ত পিতৃৰ লগতে নিজৰ কৰ্মসংস্থাপন হেৰুৱাই সৰ্বশ্বান্ত হোৱা হিৰ'ক'ই কিন্তু পাছলৈ উভতি চোৱা নাই, তাই দেশ এৰি ভাৰতলৈ গুচি আহিছে। ভাৰত, পাকিস্তানতো তাই বহুত কিবাকিবি হেৰুৱাইছে— কিন্তু তাই পাছলৈ উভতি চোৱাৰ পৰিবৰ্তে সদায় সন্মুখলৈ চাইছে। হিৰ'ক'ৰ দৰে পৃথিৱীৰ সকলো দেশে যদি হিংসা-হিংসিৰ স্মৃতিবোৰ আঁতৰাই ভৱিষ্যৎ শান্তি-সমৃদ্ধিৰ কথা আৰু কামত মনোনিৱেশ কৰিলেহেঁতেন, তেতিয়াহ'লে দেশবোৰৰ মাজৰ পাৰস্পৰিক অপ্ৰীতিকৰ দৃষ্টিভংগীৰ অৱসান ঘটিব পৰা সম্ভাৱনা এটাৰ গজালি মেলিলেহেঁতেন। ভাৰতীয় উপ-মহাদেশখনে তেন্তে দেশ বিভাজনৰ স্মৃতিবোৰ ঘুকটি ঘুকটি স্বাধীনতা লাভৰ আনন্দখিনি প্ৰদূষিত কৰাৰ যুক্তিনো ক'ত? ভাৰতবৰ্ষৰ পশ্চিম প্ৰান্তত দেশ বিভাজনকেন্দ্ৰিক যিমান সাহিত্য (কল্পনাশ্ৰয়ী আৰু তথ্যনিৰ্ভৰ দুয়োটাই) ৰচনা হৈছে সিমানখিনি পশ্চিমবংগৰ বাংলা সাহিত্য আৰু আমাৰ অসমীয়া সাহিত্যত হোৱা নাই বুলি আক্ষেপৰ সুৰত কোৱা শুনা যায়। ইয়াৰ নিশ্চয় এটা ইতিবাচক দিশো নথকা নহয়। কাল্পনিক স্মৃতিৰ ভেটিত যি দুই-চাৰিখন উপন্যাস আৰু দুই-চাৰিটা গল্প অসমীয়া ভাষাত ৰচিত হৈছে, তাতো দুখন দেশ বা দুটা গোটক শত্ৰু হিচাপে প্ৰক্ষেপ কৰা হোৱা নাই। অতীতৰ কিছুমান দুঃসময়ক জানিবলৈ, বুজিবলৈ আৰু সেইবোৰক কেন্দ্ৰ কৰি পাঠ ৰচনা কৰিবলৈ স্মৃতি ৰোমন্থন একমাত্ৰ আৰু নিৰ্ভৰযোগ্য মাধ্যম হ'ব নোৱাৰে। এই বিষয়ত গভীৰ চৰ্চাত নিয়োজিতসকলে সেয়েহে ক'ব খোজে যে দৃষ্টিকোণৰ ভিন্নতা নাথাকিলে এনেবোৰ ঘটনাৰ জটিল স্বৰূপ বোধগম্য হ'ব নোৱাৰে। পক্ষ-প্ৰতিপক্ষৰ ভাষ্য, সামূহিক স্মৃতি ৰোমন্থন, প্ৰত্নতাত্ত্বিক অধ্যয়ন আৰু দুৰ্যোগ নিৰাময় ব্যৱস্থাৰ লগত জড়িত লোকৰ দৃষ্টিভংগী ইত্যাদি আহিলা অতীত অধ্যয়নত ব্যৱহৃত হ'লেহে কিছু পৰিমাণে হ'লেও বস্তুনিষ্ঠতা ৰক্ষা হ'ব পাৰে। অতীত অধ্যয়ন আৰু স্মৃতি ৰোমন্থনৰ উদ্দেশ্য অন্ততঃ শত্ৰু-নিৰ্মাণ হ'ব নালাগে। ■

লাচিত বৰফুকন — এক বীৰ গাথা

কুকিলা ৰাজখোৱা

১. প্ৰাৰম্ভ :

“খুনলুং- খুনলায়ে প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল
মুং- ডুন- চুন- খাম সৌমাৰপীঠত
সেই দেশতে চুকাফাই গঢ়িছিল,
মহান আহোম ৰাজবংশ
আহোমৰ দিনৰে বীৰ আমাৰ লাচিত
শিকাইছিল যে তাহানি প্ৰেম স্বদেশ মাতৃৰ।”

মহান আহোম ৰাজবংশৰ ৰাজত্ব অসমৰ ইতিহাসৰ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ অধ্যায় । যি ৰাজবংশই প্ৰায় ছশ বছৰ (১২২৮-১৮২৪ খৃ:) জুৰি অসমত ৰাজত্ব কৰে। একেটা ৰাজবংশই প্ৰায় নিৰৱছিন্নভাৱে এনে সুদীৰ্ঘকাল ধৰি ৰাজত্ব কৰাৰ উদাহৰণ কেৱল ভাৰতবৰ্ষৰ ইতিহাসতে নহয় পৃথিৱীৰ ইতিহাসতে বিৰল। আহোম স্বৰ্গদেউ সকলৰ স্বদেশপ্ৰেম তথা স্বাধীনতা স্পৃহাও আছিল অতুলনীয়। বহু জাতি-উপজাতিৰে ভৰা দেশ অসমত শাসন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত দূৰদৰ্শী আহোম ৰজাসকলে এক সংমিশ্ৰণ তথা সংহতিৰ নীতি গ্ৰহণ কৰিছিল। তেওঁলোকে নিজা ভাষা, ধৰ্ম , সংস্কৃতি আদি কেতিয়াও বলেৰে অন্য গোষ্ঠীৰ ওপৰত জাপি নিদি অসমৰ প্ৰাচীন বাসিন্দা

সকলৰ ভাষা, ৰীতি-নীতি আদি আঁকোৱালি লৈ বৃহত্তৰ অসমীয়া জাতি গঠন প্ৰক্ৰিয়াত সীমাহীন বৰঙণি আগবঢ়াইছিল। এই আহোম সাম্ৰাজ্যই বিভিন্ন সময়ত বিভিন্ন ভয়াবহ পৰিস্থিতিৰ সন্মুখীন হ'ব লগা হৈছিল। কিন্তু আহোম ৰাজবংশক বহু ভয়ানক বিপদৰ পৰা ৰক্ষা কৰা, অসম দেশত আহোম শত্ৰুৰ আগত ভাৰত বিজয়ী মোগলৰ সুতীক্ষ্ণ অস্ত্ৰ ভোটা কৰি ওফৰাই পেলোৱা এগৰাকী অদম্য সাহসী হ'ল মহাবীৰ লাচিত বৰফুকন।

১.১ আহোম ৰাজবংশত এভুমুকি :

বিভিন্ন জাতি-জনজাতিৰ কন্দলৰ ফলত ভাগ ভাগ হৈ প্ৰাচীন কামৰূপৰ কেন্দ্ৰীয় শক্তি দুৰ্বল হৈ পৰা সময়তে ব্ৰহ্মদেশৰ মাওলুং ৰাজ্যৰ চুকাফাই ১২২৮ খ্ৰীষ্টাব্দত পাটকাই, খামজাং, নাৰয়াং আদি পাৰ হৈ ভৈয়ামত বানপানীৰ পৰা মুক্ত আৰু খেতিৰ উপযোগী চৰাইদেউত ১২৫৩ খ্ৰীষ্টাব্দত ৰাজধানী স্থাপন কৰে। অসীম সাহস, অদম্য আকাংক্ষা আৰু অপৰাজেয় মনোবলৰ অধিকাৰী চুকাফাৰ মৃত্যুৰ পাছত চুতেউফা, চুবিনফা, চুখাংফা, জয়ধ্বজ্জ সিংহ, উদয়াদিত্য সিংহ আদিয়ে আহোম ৰাজ্যত ৰাজত্ব কৰে।

খণ্ড-বিখণ্ড হৈ থকা ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাৰ সকলো ৰাজ্য তথা বিভিন্ন সামন্ত নেতাসকলৰ অধীনত থকা অঞ্চলসমূহো আহোম ৰজাসকলে নিজৰ প্ৰতিপত্তিৰ তললৈ আনি এক বৃহৎ ৰাজ্যৰ সৃষ্টি কৰি মধ্যযুগৰ অসমৰ ৰাষ্ট্ৰনৈতিক ঐক্যৰ আদৰ্শক বাস্তৱ ৰূপ দিয়ে।

১.২ লাচিত বৰফুকন : এক বীৰ গাঁথা :

"লাচিত ফুকন! লাচিত ফুকন! মোৰ স্বদেশৰ বীৰ
দেশৰ কাৰণে তাহানি এদিন যাচিলা নিজৰ শিৰ।
দেশৰ কাৰণে, মুক্তিৰ হকে, অন্যায় ৰোধি বীৰ
নৰ শোণিতেৰে কৰিলা আৰতি দেশৰ জয়শ্ৰীৰ
দেশৰ কাৰণে শুনিলা এদিন মৃত্যুৰ আৱাহন
জাতিৰ বুকুত জগাই তুলিলা দুৰ্মদ যৌৱন।"

(দেৱকান্ত বৰুৱা)

অতীতৰ গৰ্ভত যিসকল অসমীয়াই নিজৰ কীৰ্তি-কলাপৰ জৰিয়তে বৰ্তমান আৰু ভৱিষ্যতৰ অসমীয়াক সদায় উৎসাহিত আৰু অনুপ্ৰাণিত কৰি থাকিব, নিৰাশ আৰু নিৰুদ্যমী অসমীয়াৰ বুকুত আশা আৰু উদ্যম জগাই তুলিব তেনে এগৰাকী মহান অসমীয়া হ'ল লাচিত বৰফুকন। যিগৰাকী বীৰ সত্তাই অসমীয়াৰ আৱেগ, স্বভিমান, বিবেক সকলোতে নিজৰ সুকীয়া ঠাই ৰাখিছে।

১.৩ জাতীয় বীৰৰ জন্ম আৰু শিক্ষা :

সময় ১৬১২ খ্ৰীষ্টাব্দ, আহোম ৰাজ্যৰ ৰাজধানী গড়গাঁৱৰ সমীপত প্ৰতিভাশালী মোমাই তামুলী বৰবৰুৱাৰ ঔৰষত আৰু মাতৃ নাগেশ্বৰীৰ গৰ্ভৰ পৰা প্ৰথম চকু মেলে এটি অগ্নি শিশুৱে। এই শিশুটিয়েই অসমীয়াৰ সৰ্বকালৰ সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ বীৰ লাচিত বৰফুকন। লুখুৰাখন ফৈদৰ লান-ফিমা বংশত ওপজা লাচিত বৰফুকন আছিল সততা, কৰ্তব্যনিষ্ঠা, নিয়ামানুৱৰ্তি তথা স্পষ্টবাদিতাৰ এক জ্বলন্ত প্ৰতীক।

নিজ পিতৃৰ পৰা ৰাজনৈতিক, অৰ্থনৈতিক, সামাজিক, কূটনৈতিকাদি শিক্ষা লাভৰ সহিতে গুৰুৰ পৰা লাচিত বৰফুকনে আহোম শাস্ত্ৰ, হিন্দুৰ ধৰ্মনীতি, অৰ্থশাস্ত্ৰ আদিৰ অধ্যয়ন কৰি ব্যুৎপত্তি লাভ কৰে । অসমীয়াই চিৰকাল গৌৰৱ কৰিব পৰা ব্যক্তি লাচিত বৰফুকন সামৰিক শিক্ষা, অস্ত্ৰ চালনা আদিতো পাৰ্গত আছিল।

১.৪ লাচিত বৰফুকন : আহোম সাম্ৰাজ্যৰ এগৰাকী বিষয়া :

লাচিত বৰফুকন আছিল এগৰাকী সুদক্ষ যোদ্ধা, বুধিয়ক ৰাজনীতিজ্ঞ, উৎকট দেশপ্ৰেমিক আৰু সুনিপুণ সেনানায়ক। ইতিহাসৰ পাতত নিজৰ নাম যাউতিযুগীয়া কৰি থৈ যোৱা এই বীৰ সত্তাই পোনপ্ৰথমে ৰাজমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ ব্যক্তিগত সহায়কৰ পৰ্যায়ৰ 'হাঁচতিধৰা তামুলী' পদ পায়। ৰাজনীতিৰ ক্ষেত্ৰত এই পদটিক প্ৰথম সোপান বুলি সকলো ঠাইতে গণ্য কৰা হয়। হাঁচতিধৰা তামুলীয়ে মন্ত্ৰীৰ তামোল-পাণ আৰু কাকত-পত্ৰ লৈ গৈছিল আৰু সেইমতে তেওঁ ৰজাৰ বৰচ'ৰাত হোৱা পাত্ৰ-মন্ত্ৰীৰ মেলত উপস্থিত হ'ব পাৰিছিল।

পৰৱৰ্তী সময়ত তেওঁ ঘোঁৰাবৰুৱাৰ পদ প্ৰাপ্ত কৰে। য'ত বৰফুকনৰ কাম আছিল ৰজাৰ ঘোঁৰাবোৰক পৰিচালনা কৰা। তেওঁ দুৰ্দান্ত ঘোঁৰাকো নিজৰ বশলৈ আনিছিল। এই পদৰ পাছত লাচিত বৰফুকনে দুলাৰীয়া বৰুৱা পদ, তাৰপিছত গড়গাঁৱৰ সমীপৱৰ্তী শিমলুগুৰি খেলৰ প্ৰধান বিষয়া শিমলুগুৰীয়া ফুকনৰ বাব লাভ কৰে।

এবাৰ স্বৰ্গদেউ চক্ৰধ্বজ সিংহই লাচিতৰ কৰ্মদক্ষতাৰ প্ৰমাণ স্বৰূপে দোলা-কাষৰীয়া লোকসকলক নিজ কৰ্তব্য সম্পাদনৰ সম্বন্ধে বুজাবলৈ আদেশ দিওঁতে তেওঁ শুদ্ধকৈ বুজাই দিয়াত সন্তোষিত স্বৰ্গদেৱে কয়— "বঙাল শত্ৰু ওচৰতে আছে । কেনেকৈ চৈয়দ পিৰোজ আৰু চালাক ধৰিব পৰা যাব? অধিকাৰী যাক পাতিম সিওঁ গাঢ় হ'ব লাগিব।" ইয়াৰ উত্তৰত লাচিতে কয়— "স্বৰ্গদেউৰ ৰাজ্যতনো মানুহ নাই নেকি? বঙালনো কি? মানুহহে। আমাৰ ৰাজ্যত নোলাব নেকি তেনে মানুহ? স্বৰ্গদেৱে ধূলা দিবহে লাগে। মন কৰি চাওঁক।" এই কথাত স্বৰ্গদেৱে লাচিতক অসমীয়া সৈন্যৰ প্ৰধান সেনাপতি ৰূপে নিয়োগ কৰিবলৈ থিৰ কৰে।

লাচিতক সেনাপতি নিয়োগ কৰা কথাটো প্ৰকাশ্যভাৱে ঘোষণা কৰাৰ পূৰ্বে তেওঁৰ নিৰ্ভীকতা আৰু আত্মমাৰ্যাদাবোধৰ নতুন প্ৰমাণ প্ৰত্যক্ষ কৰাৰ নিমিত্তে তেওঁক স্বৰ্গদেউৰ সমীপলৈ মাতি অনা হয়। য'ত তেওঁ স্বৰ্গদেউৰ আগত আঁঠু ল'বৰ ক্ষণত পূৰ্বৰ ব্যৱস্থামৰ্মে আঁৰত থকা এক লিগিৰাই লাচিতৰ মস্তকৰ বস্ত্ৰ কাঢ়ি লৈ যায়। ক্ৰোধিত লাচিতে হেংদাং উলিয়াই লিগিৰাজনক কাটিবলৈ যোৱাত সেই লিগিৰাই আত্মৰক্ষা কৰাৰ বাবে স্বৰ্গদেউৰ সিংহাসনৰ তলত আশ্ৰয় লয়। উগ্ৰমূৰ্তি লাচিতে সেই স্থানতো লিগিৰাজনক আক্ৰমণ কৰিবলৈ যোৱাত স্বৰ্গদেৱে বাধা প্ৰদান কৰে আৰু লাচিতৰ অপৰিসীম সাহস, নিৰ্ভীকতাৰ প্ৰশংসা কৰে। লাচিতক স্বৰ্গদেৱে সোণোৱালী হেংদাং আৰু মৰ্যাদা অনুসৰি অন্যান্য খিতাপ প্ৰদান কৰি আনুষ্ঠানিকভাৱে সেনাপতি আৰু বৰফুকন পদত নিযুক্ত কৰে।

১.৫ বৰফুকন পদত অধিষ্ঠিত লাচিতৰ গুৱাহাটী উদ্ধাৰ :

বৰফুকন পদত অধিষ্ঠিত হৈ লাচিতে দেশৰ সৈন্য বাহিনীৰ সু-সংগঠনত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰে। ইতিমধ্যে মোগলে গুৱাহাটী নিজৰ দখলত ৰাখিছিল। ১৬৬৭ খ্ৰীষ্টাব্দত, বাৰিষা হোৱাৰ লগে লগেই লাচিত বৰফুকনৰ নেতৃত্বত অসমীয়া সৈন্যৰ যুদ্ধৰ সমস্ত আয়োজন সমাপ্ত হয়। যুদ্ধ যাত্ৰাৰ হেতু অসমীয়া সৈন্য বাহিনী সাজু হয়। যুদ্ধৰ আৰম্ভণি কালত বিধি অনুযায়ী সমস্ত পূজা-পাতল আহোম আৰু হিন্দু প্ৰথামতে অনুষ্ঠিত কৰা হয়।

সৈন্যই গুৱাহাটী উদ্ধাৰৰ বাবে প্ৰচেষ্টা লয়। ১৫৮৯ শকৰ ৩ ভাদ অৰ্থাৎ ইং ১৬৬৭ চন ২০ আগষ্ট, বৃহস্পতিবাৰে আহোম সৈন্যই দুভাগত বিভক্ত হৈ ব্ৰহ্মপুত্ৰইদি ভটিয়াবলৈ ধৰে। বৰফুকনৰ দোপদৰ কলিয়াবৰত উপস্থিত হৈ তাতে থাকি মোগলৰ বিৰুদ্ধে আক্ৰমণ চলায়। গুৱাহাটীত থকা মোগল ফৌজদাৰ চৈয়দ ফিৰোজ খাঁ শত্ৰুৰ আক্ৰমণৰ হেতু প্ৰস্তুত নাছিল, ৰঙামাটি আৰু ঢাকাৰ পৰা নতুন সৈন্য আহি পোৱাৰ সময় নাছিল। ইয়াৰ পৰিণাম স্বৰূপে আহোম সৈন্যই ক্ৰমান্বয়ে জয়লাভ কৰিবলৈ ধৰে।

গুৱাহাটীৰ উত্তৰপাৰে বৰনদীৰ কাষৰত বাঁহবাৰী আক্ৰমণ কৰি আহোম সৈন্যই যুদ্ধৰ সূত্ৰপাত কৰে। কাজলীৰ গড় অতি সোনকালে অসমে লাভ কৰে আৰু তাত থকা সকলো বঙালক কাটি পেলোৱা হয়। উত্তৰপাৰৰ বঙালৰ সৈন্য বিভঙ্গে পলায়। গুৱাহাটীৰ উত্তৰে মনিকৰ্ণেশ্বৰ আৰু চাহবুৰুজত দুটা কোঠ দি আহোম সৈন্যই গুৱাহাটী লাভ কৰাৰ মনস্থ কৰে। গুৱাহাটীৰ ইটাখুলি বা শুক্ৰেশ্বৰ পৰ্বতৰ পৰা এফৌজ বঙাল সৈন্যই চাহবুৰুজ আক্ৰমণ কৰে। উত্তৰপাৰৰ যুদ্ধত আহোম সৈন্যই যুদ্ধ কৰি সিমান কৃতকাৰ্য হ'ব নোৱাৰিছিল যদিও দক্ষিণ কুলত আহোম সৈন্যই যুদ্ধ কৰি কৃতকাৰ্যতা লাভ কৰে। আগিয়াঠুৰী পৰ্বত আৰু পূবে কুৰুৱা পৰ্বতলৈকে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ এটি সুবিস্তৃৰ্ণ দৃশ্য দেখা পোৱা ইটাখুলি পাহাৰ আক্ৰমণ কৰাই আছিল আহোম সৈন্যৰ প্ৰধান লক্ষ্য। ইটাখুলি দুৰ্গৰ ভিতৰত মোগলে সৈন্যৰ আহিলা-পাতি প্ৰস্তুত কৰি ৰাখিছিল। সেয়ে তাক আক্ৰমণ আৰু অধিকাৰ কৰাটো অতি কষ্টকৰ আছিল। লাচিত বৰফুকন নেতৃত্বাধীন গুৱাহাটীৰ সৈন্যই অদম্য উৎসাহেৰে খুঁত কৰিবলৈ ধৰে আৰু এদিন শেহতীয়া নিশা আহোম সৈন্যই ইটাখুলি দুৰ্গ আক্ৰমণ কৰে। চোৰবচা অসমীয়া সৈন্যই মোগলৰ হিলৈৰ মুখত পানী ভৰাই থোৱা হেতু সেইসমূহ অকৰ্মণ্য হৈ পৰে। গতিকে মোগল সৈন্যই নাৱেৰে আগবাঢ়ি নৈৰ ফালৰ পৰা ইটাখুলি আক্ৰমণ কৰে যদিও আহোমৰ ধাৰাষাৰ গুলী বৰ্ষণত তিষ্ঠিব নোৱাৰে। ১৫৮৯ শকৰ কাতি মাহৰ সোতৰ দিন উকলি যোৱাত অৰ্থাৎ ইং ১৬৬৭ খ্ৰীষ্টাব্দৰ ২ নৱেম্বৰ বৃহস্পতিবাৰে মাজনিশা ইটাখুলি আৰু গুৱাহাটী— এই দুই দুৰ্গ আহোমে লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হয়।

দুমাহৰ ভিতৰতে লাচিত বৰফুকনৰ নেতৃত্বত আহোমে হেৰুৱা ৰাজ্য, হেৰুৱা মৰ্যাদা আৰু প্ৰতিপত্তি পুনৰ উদ্ধাৰ কৰে। যাৰ গুৰিত আছিল স্বৰ্গদেউ চক্ৰধ্বজ সিংহৰ দৃঢ় প্ৰতিজ্ঞা, পৰম সাহসিক মনোবৃত্তি তথা লাচিত বৰফুকনৰ অসাধাৰণ

মনোবল। লাচিতৰ গুৱাহাটী উদ্ধাৰৰ কাহিনী অসম বুৰঞ্জীৰ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ অধ্যায়। গুৱাহাটীত প্ৰাপ্ত এক বিজয়-স্তম্ভত লাচিত বৰফুকনৰ শৌৰ্য গুণৰ এনেদৰে বৰ্ণনা আছে— “সকলোবিধ ভূষণেৰে ভূষিত আৰু অলংকৃত যাৰ শৰীৰ, নানাবিধ বিদ্যাৰে দীপ্তিমান যাৰ অন্তঃকৰণ, কলিকালৰ পাপে স্পৰ্শ নকৰা মনোহৰ গুণবিলাকেৰে যি সুশোভিত, প্ৰতাপত যি দীপ্তিময়, হাতী, ঘোঁৰা আৰু সেনাপতিবিলাকৰ যি অধিপতি, পৰম ধৈৰ্য্য, মৰ্যাদা, শৌৰ্য আৰু গাম্ভীৰ্যৰ যি সাগৰস্বৰূপ শ্ৰীবৰবৰুৱাৰ পুতেক নামে প্ৰখ্যাত, সেই নামজানিৰ বৰফুকনে মুছলমানসকলক অনেকবিধ অস্ত্ৰ-শস্ত্ৰ, হাতী-ঘোঁৰা আৰু সেনাপতি প্ৰাড়স্বৰেকে কৰা ৰণ জিকি শকাব্দৰ ৰন্ধ্ৰ- বজ্ৰ-বাণ-চন্দ্ৰ অৰ্থাৎ ১৫৮৯ বছৰ যোৱাত বিৰাজ কৰিছিল।”

১.৬ লাচিতৰ নেতৃত্বাধীন গুৱাহাটীৰ প্ৰশাসন সহিতে সৈন্যবাহৰ :

পুনৰ এবাৰ গুৱাহাটী অধিকাৰ কৰাৰ পৰৱৰ্তী সময়ত স্বৰ্গদেউ চক্ৰধবজ সিংহ মহা ৰাজে সেই অঞ্চল শাসনৰ হেতু বহুতো নতুন নতুন ব্যৱস্থাৰ প্ৰৱৰ্তন কৰে। পূৰ্বৰ চামধৰাৰ সলনি গুৱাহাটীত আহোম সৈন্যৰ বাহৰ স্থাপন কৰা হয় আৰু চক্ৰধ্বজ স্বৰ্গদেউৰ পৰামৰ্শ অনুসৰি নামনি অসমৰ শাসনকৰ্তা স্বৰূপে লাচিত বৰফুকনে সামৰিক, অৰ্থনৈতিকাদি সৰ্বক্ষেত্ৰত আহোম প্ৰশাসন ব্যৱস্থা পুনৰ সংগঠিত কৰে। বৰফুকনে বিশেষভাৱে গুৰুত্বপূৰ্ণ সামৰিক স্থান সমূহত সুদক্ষ সেনাপতিক নেতৃত্ব বহন কৰি আহোম সৈন্য নিয়োগ কৰে। পুনৰ মোগল আক্ৰমণৰ নিশ্চিত পূৰ্বানুমান কৰি গুৱাহাটীৰ চতুৰ্দিশত গড় নিৰ্মাণৰ সম্পূৰ্ণ ব্যৱস্থা হাতত লোৱা হয়। লাচিত বৰফুকনে কৈছিল— “গুৱাহাটীত বহি যুদ্ধ কৰা নিজৰ ঘৰত যুদ্ধ কৰাৰ দৰে।”

এইদৰে বৰফুকনে চিকাৰৰ অচিলা লৈ গুৱাহাটীৰ বাট-পথ, হাবি-জংঘল সকলোতে দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰি আহোম সৈন্যৰ সু-সংস্থাপনৰ দিহা কৰে। ইটাখুলিৰ নামনিত তেওঁ নিজৰ ঘাটি পাতে।

১৬৬৯ খ্ৰীষ্টাব্দৰ ফেব্ৰুৱাৰী মাহত ৰামসিংহই সীমান্তত থকা ৰঙামাটিত উপস্থিত হয়। লাচিত বৰফুকনে অজ্ঞা প্ৰচাৰ কৰিলে যে “প্ৰতিটো ৰণুৱাই নিজৰ কৰ্তব্য কপ্‌কপীয়াকৈ পালন নকৰিলে আৰু কোনো সেনাপতি বা ৰণুৱাৰ অৱহেলাৰ প্ৰমাণ পালে, তুৰন্তে শিৰশ্চেদ কৰা হ'ব; স্বৰ্গদেউৰ হস্তক্ষেপৰ কথা পিছতহে আহিব।”

পৰৱৰ্তী সময়ত ৰামসিংহৰ সৈন্যক মানাহ নদীৰ পাৰত ৰাখিবলৈ যত্ন কৰিও অকৃতকাৰ্য হোৱাত লাচিতে বুদ্ধি কৰি ৰামসিংহক আহোম সৈন্যৰ ৰণবেহুৰ মাজলৈ আনিবলৈ চেষ্টা কৰি প্ৰায় সফল হয়। আহোমৰ ৰণ প্ৰস্তুতি অসম্পূৰ্ণ থকা হেতু বৰফুকনে বুদ্ধিৰে এই ৰণ পিছুৱাবলৈ যত্ন কৰে যদিও ১৬৬৯-৭০ খ্ৰীষ্টাব্দত দুয়োপক্ষৰ মাজত কূটনৈতিক যুদ্ধ, শান্তি প্ৰস্তাৱ আৰু যুদ্ধ ছেগাছোৰোকাকৈ চলি থাকে।

১.৭ আলাবৈ ৰণে ৰিঙিয়াই : সোঁৱৰাই লাচিতক

“তেজেৰে ইতিহাস লিখি
আলাবৈ ৰণতে হেজাৰ জনে
যাঁচিলে প্ৰাণ দেশৰ হকে। ”

অসমৰ ইতিহাসৰ এক দুখৰ অধ্যায় ৰূপে বিবেচিত আহোম আৰু মোগলৰ মাজত সংঘটিত আলাবৈ ৰণ। আলাবৈ যুদ্ধৰ অতি পৰিতাপ আৰু দুখেৰে চিৰকাল অসমীয়াই মনত ৰাখিব। ১৬৬৯ খৃ:ত লাচিত বৰফুকন প্ৰধান সেনাপতি হৈ থাকোতে এই ৰণ সংঘটিত হয়। য'ত একেদিনাই শত্ৰুৰ হাতত আহোমৰ দহ হাজাৰ সৈন্য ৰণত মৰে। আলাবৈৰ এই বিপৰ্যয়ে বৰফুকনক অতি বিচলিত কৰে যদিও মহামন্ত্ৰী আতন বুঢ়াগোহাঁইৰ প্ৰেৰণাত তেওঁ পুনৰ দুগুণ স্পৃহাৰে ৰণৰ প্ৰস্তুতিত হাত দিয়ে।

১.৮ মোমাই হন্তা লাচিত

“পছোৱা বিনাই যায়
তাৰ আঁৰে আঁৰে কৰুণ সুৰেৰে কোনে
যেন কয়, 'হায়
এয়ে সি বিৰাট গড়
যি ঠাই এদিন বলিশাল হ'ল অপৰাধী মাতুলৰ।”

ৰামসিংহই গুৱাহাটী আক্ৰমণ কৰিবলৈ লোৱা সময়ত বৰফুকনে নিজ মোমায়েকক একে ৰাতিৰ ভিতৰতে এটা গড় নিৰ্মাণৰ আদেশ দিয়ে। কিন্তু মোমায়েকে লাচিতৰ নিৰ্দেশ অমান্য কৰে আৰু মাজনিশা পৰ্যন্ত গড় নিৰ্মাণৰ কাম অৰ্ধেকো হোৱা নাছিল। দেশৰ সংকট কালত দেশদ্ৰোহ কৰা গোচৰত লাচিতে খাপৰ পৰা হেংদাং উলিয়াহ “দেশতকৈ মোমাই ডাঙৰ নহয়” বুলি মোমায়েকৰ শিৰশ্চেদ কৰে। এই প্ৰখ্যাত উক্তিয়ে মোমাইহন্তা লাচিতক সোঁৱৰাই যুগে যুগে।

১.৯ যুগে যুগে শৰাইঘাট :

অসম তথা অসমীয়াক উজ্জীৱিত কৰিব পৰা আৰু হাজাৰ বাধা-বিঘিনিৰ মাজতো একত্ৰিত কৰিব পৰা দুটা শব্দ হৈছে লাচিত বৰফুকন আৰু শৰাইঘাট। লাচিত বৰফুকনৰ নেতৃত্বত শৰাইঘাটৰ যুদ্ধ আহোম যুগৰ এক উল্লেখযোগ্য অধ্যায়। উদয়াদিত্য সিংহৰ দিনত ৰামসিংহই আহোম সৈন্যক চূড়ান্ত

আক্ৰমণ কৰিবলৈ সাজু হয়। সেইসময়ত বৰফুকন টান নৰিয়াত। প্ৰধান সেনাপতিৰ অবৰ্তমানত অসমীয়া সৈন্যই ৰণভূমি ত্যাগিবলৈ উদ্যত হোৱাত বৰফুকনে কয়— "মই ইয়াতে মৰিম। যুদ্ধ ত্যাগ কৰি কাপুৰুষ নহওঁ। চিলা পৰ্বতৰ ওপৰত চাৰি কড়া মাটি কিনি থৈছো তাতে মোক মৈদাম দিবি।" লাচিত বৰফুকনৰ এনে স্বদেশপ্ৰেমী মনোভাৱত অসমীয়া সৈন্যই বল পায়। বৰফুকনে পুনৰ সকলোৰে শুনাকৈ চিঞৰি কয়— "বঙালে মোক ধৰি নিয়ক, ৰাজ্য সুখে- শান্তিৰে ঘৰলৈ উভতি যাওঁক।" হিলৈ জাৰি কৰি বৰফুকনৰ সাতখন নাওঁ বঙালৰ মাজত সোমাই যুদ্ধ কৰে। এনেদৰেই লাচিত বৰফুকনৰ নেতৃত্বত যুদ্ধৰ পৰিসমাপ্তি ঘটে আৰু অসমীয়াই বিজয়ৰ হাঁহি মুখত পিন্ধে।

পৰাজয়ী ৰামসিংহই লাচিত বৰফুকন নেতৃত্বাধীন আহোম সৈন্যৰ সাহপিত আৰু ৰণকৌশলৰ প্ৰশংসা কৰি গৈছে— "ধন্য ৰজা, ধন্য মন্ত্ৰী, ধন্য সেনাপতি। প্ৰতিজন অসমীয়া সৈন্য নাওঁ চলোৱা, কাঁড় মৰা, হিলৈ মৰা এই সকলোতেই পাকৈত। এই ৰামসিংহই যুদ্ধত থাকি কোনো ছিদ্ৰকে নাপালো। এনে অপূৰ্ব সৈন্য মই ভাৰতৰ কোনো ঠাইতে দেখা নাই।"

১. ১০ স্বৰ্গগামী লাচিত বৰফুকন : এটি যুগৰ অৱসান :

"ফুলিল মালতী, ফুলি সৰি গ'ল,
বিলোৱা সৌৰভ মাত্ৰ জগতত ৰ'ল।
ভাগি গ'ল বীণখনি, ছিগি গ'ল তাঁৰ,
ৰই গ'ল অৱশেষ অমিয়া জোঁকাৰ।"

জীৱনৰ পৰিসমাপ্তি যে চিৰন্তন সত্য, শাশ্বত। মৃত্যুও যে এক শিল্প। "মৃত্যু কিনো? মাথো এটি ক্ষণিকৰ কথা।" শৰাইঘাটৰ যুদ্ধ জয়ৰ আনন্দৰ মাজতে যেন ১৬৭২ খৃঃত অসমীয়াই পায় এক সহিব নোৱাৰা বিষাদ বাৰ্তা— "মহীয়ান মহাবীৰ লাচিত বৰফুকনে জীৱনৰ পৰা মেলানি মাগিলে।" অপৰাজেয় ব্যক্তিত্ব, সাহস আৰু সংগ্ৰামৰ প্ৰতীক এই কালজয়ী পুৰুষক যোৰহাটৰ হোলোঙাপাৰত মৈদাম দিয়া হয়।

১.১১ ই যে নহয় পৰিসমাপ্তি, মাথো ক্ষন্তেকৰ বাবে বিৰতি

সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ বীৰ লাচিত বৰফুকনৰ নাম বুৰঞ্জীত খোদিত হ'ল সোণালী আখৰেৰে। মহাসিন্ধুক উদ্দেশ্যি যেন তেওঁ গ'ল দিগন্তৰ সিপাৰলৈ। থৈ গ'ল স্বদেশ প্ৰেমৰ মহান আদৰ্শ। 'The Ahoms' নামৰ গ্ৰন্থত অৰূপ কুমাৰ দত্তই কৈছে— "Borphukan represents a time when the Assamese race was united and able to fight an alien, formidable force such as Mughals".

তথাপি মাজে সময়ে যেন অনুভৱ কৰা হয় লাচিতৰ অসম যে আজি নাই। এচাম অসমীয়াই নুবুজে এই বিপ্লৱী সত্তাই জাতিৰ প্ৰাণত তোলা শিহৰণৰ কথা, ত্যাগৰ কথা। সেয়ে কবি দেৱকান্ত বৰুৱা দেৱে কৈছে—

"দেশৰ বাতৰি শুনিবানে বীৰ?
নিদিওঁ তোমাক ফাঁকি,
তোমাৰ অসম নাই আৰু আজি
জঁকাটোহে তাৰ বাকী।"

কিন্তু, আজিও অসমীয়াৰ বুকুত লাচিত বৰফুকন, অসমীয়াৰ বাবে আবেগ লাচিত বৰফুকন। এইজনা মহাবীৰৰ জন্ম দিৱস উপলক্ষে প্ৰতিবছৰে ২৪ নৱেম্বৰ তাৰিখে 'লাচিত দিৱস' হিচাপে পালন কৰা হয়।

উল্লেখযোগ্য যে লাচিত বৰফুকনৰ স্মৃতি ৰক্ষাৰ্থে ২০১৯ চনৰ পৰা 'লাচিত বৰফুকন সোণৰ পদক' প্ৰদানৰ লগতে অসমৰ উল্লেখনীয় ব্যক্তিক 'মহাবীৰ লাচিত বৰফুকন বঁটা' প্ৰদান কৰা হয়।

পৰিশেষত—

"হে মহান বীৰ, হে যোদ্ধা যুগে যুগে তুমি অমৰ।
তোমাৰ বীৰত্ব-ধৈৰ্য্য-সাহস, একাগ্ৰতাৰ দেশপ্ৰেমক
শতকোটি প্ৰণাম।" ■

জীৱনৰ অন্য নাম সংগ্ৰাম। সংগ্ৰাম অবিহনে জীৱন জীৱনেই হ'ব নোৱাৰে। সংগ্ৰাম বা সংঘাতৰ স'তে যুঁজি যুঁজি মানুহে যি সাহস, মনোবল তথা প্ৰেৰণা লাভ কৰে, সি তেওঁক অসাধ্য সাধন কৰাত শক্তি দিয়ে ।

—নেপোলিয়ন বোনাপাৰ্ট।

বৰ্তমান ভাৰতীয় সামাজিক প্ৰেক্ষাপটত বিষ্ণু ৰাভাৰ জীৱন-বীক্ষাৰ প্ৰাসংগিকতা

জয়শ্ৰী নেওগ
পঞ্চম যান্মাষিক, অসমীয়া বিভাগ

"সুৰৰে দেউলৰে
ৰূপৰে শিকলি
ভাঙি দিলি খুলি
দুৱাৰ সোণোৱালী
পূজাৰী অ'
সুন্দৰৰ পূজাৰী"

আৰম্ভণি:

বৰলুইতৰ পাৰৰ কলা-সংস্কৃতিৰ জগতত যিগৰাকী সাৰস্বত শিল্পীৰ ভাস্বৰ ভানুত্বই নৱ যুগৰ এক নতুন দিগন্ত উন্মোচিত কৰিছে, মহিমামণ্ডিত কৰি তুলিছে সেই গৰাকী 'সুন্দৰৰ সেনা শিল্পী' বিষ্ণুৰাভা আজি অসম তথা ভাৰতৰ প্ৰাতঃস্মৰণীয় প্ৰবাদ পুৰুষৰূপে অকল অমৰ হৈ থকা নহয় জাতীয় জীৱনৰ চিৰন্তন সত্তাত তেওঁ হৈ পৰিছে অনুপ্ৰেৰণাৰ এক অফুৰন্ত উৎস আৰু অবিস্মৰণীয় জীৱনাদৰ্শৰ জীৱন্ত প্ৰতীক।

বিষ্ণু ৰাভাই সৌ তাহানিতে 'ভাঙ্ ভাঙ্ লোহাৰ শিকলি ভাঙ, ছিঙ্ ছিঙ্ দাসৰ বান্ধোন ছিঙ্' বুলি যি আহ্বান জনাইছিল, সেই আহ্বান আজিও প্ৰাসংগিক হৈ আছে। কাৰণ, সৰ্বসাধাৰণক আজিও এপিনে সাম্ৰাজ্যবাদ আৰু ধনতান্ত্ৰিকতাৰ লোহাৰ শিকলিয়ে বান্ধি ৰাখিছে, আনপিনে সেই সৰ্বসাধাৰণক ব্যক্তিস্বাৰ্থ পূৰণৰ বাবে যুগে যুগে বিপথে পৰিচালিত কৰি অহা সুবিধাবাদী মধ্যবিত্ত শ্ৰেণীটোক বৌদ্ধিক দাসত্বৰ শিকলিয়ে নিক্‌পকপীয়াকৈ বান্ধি ৰাখিছে। এখন শোষণ-দুৰ্নীতিমুক্ত সাম্যৰ সমাজ গঢ়িবৰ বাবে দুয়োবিধ শিকলিয়েই আমি ছিঙিব লাগিব; কিন্তু প্ৰথমবিধ শিকলি ছিঙিবলৈ যোৱাৰ পূৰ্বে দ্বিতীয়বিধ শিকলি ছিঙি লোৱাটো অতি জৰুৰী হৈ পৰিছে। প্ৰখ্যাত সমাজবিজ্ঞানী ৰাহুল সাংকৃত্যায়নে কৈছিল যে গৰিষ্ঠসংখ্যক ভাৰতবাসীয়ে যুগ যুগ ধৰি মন-মগজুত পোষণ কৰি অহা প্ৰগতিবিৰোধী, পশ্চাদগামী, অযৌক্তিক আৰু অবৈজ্ঞানিক ধ্যান-ধাৰণাই হ'ল বৌদ্ধিক দাসত্ব, যি দাসত্বৰ শিকলি ছিঙিবলৈ হ'লে ভাৰতবাসীক বহিৰ্জগতৰ

বিপ্লৱতকৈ অন্তৰ্জগতৰ বিপ্লৱ অধিক প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে। বৰ্তমানৰ অসম ৰাজনৈতিক, অৰ্থনৈতিক, সামাজিক আদি সকলো দিশতে বিভিন্ন সমস্যাৰে জৰ্জৰিত হৈ পৰিছে। ইয়াৰ ভিতৰত দুটা সামাজিক সমস্যাই বিশেষভাৱে গা কৰি উঠিছে— ধৰ্মীয় বিদ্বেষৰ বিষবাষ্প আৰু নৃগোষ্ঠীগত সংঘাত। এনে সমস্যাবোৰৰ সমাধানৰ পথ ৰাভাৰ সৃষ্টি আৰু কৰ্মৰাজিৰ মাজতে লুকাই আছে। ৰাভাই ফণী শৰ্মাৰ সৈতে লগ হৈ নিৰ্মাণ কৰা 'চিৰাজ' চলচ্চিত্ৰ আৰু বিভিন্ন প্ৰবন্ধত সাম্প্ৰদায়িক সম্প্ৰীতিৰ উজ্জ্বল দৃষ্টান্ত দেখুৱাই থৈ গৈছে। সেইদৰে, নৃগোষ্ঠীগত সংঘাতৰ সন্দৰ্ভত তেওঁ উচ্চবৰ্ণৰ সমাজপতি আৰু শাসকশ্ৰেণীক সৌ তাহানিতেই সকীয়াই দিছিল— 'অসমৰ অত্যাচাৰিত আৰু অৱনত জাতিসমূহক আন আন উন্নত জাতিৰ লগতে এক আসনত ঠাই দিবলৈ অসমৰ প্ৰত্যেক ৰাজনীতিজ্ঞ আৰু সমাজনেতাসকলে এতিয়াৰপৰা চেষ্টা কৰা উচিত। তাকে নকৰিলে অৱনত জাতিসকলৰ বুকুত বিদ্ৰোহৰ অগনি জ্বলাই অসমত এটা গৃহ কন্দলৰ বাহ সাজি দিয়া হ'ব। ঐক্যৰ অবিহনে সৌন্দৰ্যৰ বিকাশ আৰু প্ৰগতি অসম্ভৱ।' ৰাভাই আৰু কৈছিল— 'বৰ্তমান সাম্ৰাজ্যবাদৰ যি ধুমুহা বলিছে, ধনতান্ত্ৰিকতাৰ যি হজুৱা, হালোৱা, বনুৱা বাচি থাকিবনে? যদি অসমীয়াৰ এই দুখীয়া শ্ৰেণী মৰে, তেন্তে অসমীয়া জাতিও মৰিব, লগে লগে লয় পাব অসমীয়া কৃষ্টি, অসমীয়া সংস্কৃতি আৰু অসমীয়া সভ্যতা।' ৰাভাৰ সেই আশংকা বা বক্তব্যৰ যুক্তিযুক্ততা বৰ্তমান অধিক প্ৰাসংগিক হৈ পৰিছে। কাৰণ, বহুজাতিক পুঁজিপতি গোষ্ঠীবোৰৰ মুনাফাৰ স্বাৰ্থত পূৰ্বৰ কংগ্ৰেছ আৰু বৰ্তমান বিজেপি চৰকাৰে আৰ্থিক উদাৰীকৰণ নীতিৰ পৃষ্ঠপোষকতা কৰাৰ ফলত সৰ্বাধিক ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে দেশৰ লগতে ৰাজ্যৰ দৰিদ্ৰ আৰু নিম্ন মধ্যবিত্ত শ্ৰেণীৰ লোকসকল। ৰাভাৰ সেই যুগোপযোগী সকীয়নি বা শিকনি আখৰে আখৰে মানি বাস্তৱ পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিলেহে অসমৰ নৃগোষ্ঠীগত সংঘাত দূৰ হ'ব আৰু অসমীয়া জাতিৰ ভৱিষ্যৎ সুৰক্ষিত হ'ব। ৰাভাই অসমৰ পৰিৱৰ্তনকামী জনগণক এই মূল্যৱান শিকনিও দি গৈছে যে মাৰ্ক্সীয় দৰ্শন বা বাঁওপন্থা অবিহনে সৰ্বসাধাৰণৰ অৰ্থনৈতিক-ৰাজনৈতিক সমস্যাবোৰৰ সমাধান অসম্ভৱ আৰু অসমৰ দৰে কৃষিপ্ৰধান ৰাজ্য এখনত কৃষকে শ্ৰমৰ প্ৰকৃত মূল্য পাবলৈ হ'লে বাঁও-গণতান্ত্ৰিক আদৰ্শভিত্তিক পঞ্চায়তৰাজ প্ৰতিষ্ঠা হ'ব লাগিব।

এবাৰ অভিজ্ঞ বিধায়কসকলৰ দৰে বিষ্ণুৰাভা চৰকাৰৰ সমালোচনা কৰি কৈছিল যে "আজিৰ গণতান্ত্ৰিক ব্যৱস্থাটো বিধায়কবিলাকৰ ভূমিকা যিমানদূৰ থাকিব লাগিছিল আৰু বিধায়কবিলাকৰ পৰামৰ্শ চৰকাৰ পক্ষই যি দৰে গুৰুত্ব সহকাৰে ল'ব লাগিছিল আজি কিন্তু বিধান সভাত সেই গুৰুত্ব নোহোৱা হৈছে। চাৰিওফালে দুৰ্নীতি আৰু ভ্ৰষ্টাচাৰে গা কৰি উঠিছে। ৰাইজক সুশাসন লাগে কিয়? মনত ৰাখিব মানুহে তিনিটা বস্তুৰ কাৰণে কান্দি থাকে। সেই তিনিটা হ'ল— থকা, খোৱা আৰু পিন্ধা। এই থকা, খোৱা, পিন্ধাৰ কাৰণে যি কান্দোন তাৰ পূৰ্ণতা সাধন হৈছে আচল ৰাজনীতি। সেই কৃত্ৰিম ৰাজনীতিৰে ক্ষমতা গ্ৰাস কৰাৰ কাৰণে সেই দলৰ মানুহে যি তথাকথিত ৰাজনীতি কৰে, সি ৰাজনীতি নহয়।

প্ৰকৃত ৰাজনীতি হ'ল ৰাইজৰ থকা খোৱা পিন্ধাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰা। ৰাইজে থকা খোৱা পিন্ধাৰ কাৰণে কন্দা-কটা কৰিবই তাক চেষ্টা কৰিও দমন কৰিব নোৱাৰে, কৰিলেও ক্ষান্ত নহয় যেতিয়ালৈ খোৱা, পিন্ধা, ঠিক নহয়।"

বিষ্ণুৰাভাদেৱে কৈ যোৱা কথাবোৰ সাম্প্ৰতিক সময়ত নিতান্তই প্ৰাসংগিক কিয়নো আমি সেইখন ভাৰতবৰ্ষৰ সেইখন অসমত বসবাস কৰোঁ য'ত নিৰ্বাচনৰ সময়ত 'মা- চাচি' বুলি কয় বিধায়কে ভোট আদায় কৰে। জিকাৰ পিছত তেওঁলোকে সমষ্টিবাসী কেনেকৈ আছে? কি খাইছে? কি পিন্ধিছে তাৰ খবৰ নাৰাখে। যি আশাত জনসাধাৰণে একো একোজন জনপ্ৰতিনিধিত্বক নিৰ্বাচন কৰে সেই সমস্ত দায়িত্ব পালনত ব্যৰ্থ হয় একো একোজন বিধায়ক। কাৰোবাক ভীৰ্তি প্ৰদৰ্শন, কাৰোবাক নিজৰ পক্ষত আৰু নিঃশেষ কৰাৰ অভিযান আৰম্ভ কৰিছে সমগ্ৰ দেশজুৰি। ফেচিবাদ চৰিত্ৰৰ পূৰ্ণ প্ৰতিফলন ঘটিছে চৰকাৰৰ কাম-কাজত। দেশত বিদেশী

...আমি সেইখন ভাৰতবৰ্ষৰ সেইখন অসমত বসবাস কৰোঁ য'ত নিৰ্বাচনৰ সময়ত 'মা- চাচি' বুলি কয় বিধায়কে ভোট আদায় কৰে। জিকাৰ পিছত তেওঁলোকে সমষ্টিবাসী কেনেকৈ আছে? কি খাইছে? কি পিন্ধিছে তাৰ খবৰ নাৰাখে।... কাৰোবাক ভীৰ্তি প্ৰদৰ্শন, কাৰোবাক নিজৰ পক্ষত আৰু নিঃশেষ কৰাৰ অভিযান আৰম্ভ কৰিছে সমগ্ৰ দেশজুৰি। ফেচিবাদ চৰিত্ৰৰ পূৰ্ণ প্ৰতিফলন ঘটিছে চৰকাৰৰ কাম-কাজত।...

!

পুঁজিৰ ব্যৱহাৰেৰে লুণ্ঠন চলোৱা বেচৰকাৰী সংস্থাৰ বিৰুদ্ধে চৰকাৰে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা নাই। ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে চৰকাৰৰ চকুৰ কুটা, দাঁতৰ শাল হৈ পৰা সকলৰ বিৰুদ্ধে। চৰকাৰে বুজাই দিব বিচাৰিছে— চৰকাৰৰ বিৰুদ্ধে গ'লেই আহিব বিপদ!

বিষ্ণু ৰাভাৰ সমগ্ৰ জীৱনটোক মুখ্যতঃ দুটা দিশেৰে বিচাৰ কৰিব পাৰি প্ৰথমটো শিল্পী সাহিত্যিক আৰু দ্বিতীয়টো মাৰ্ক্সৰ আদৰ্শত অনুগামী বিপ্লৱী দেশপ্ৰেমী। বিষ্ণু ৰাভাই কৈছিল “কমিউনিজিম অকল মাথোন দুখীয়া মুক্তিৰ বাবেই নহয়, এই আদৰ্শ সমগ্ৰ মানৱজাতিৰ মাজত শোষক-শোষিত সীমাৰেখা লোপ কৰা একমাত্ৰ বাস্তৱ পথ” এই আদৰ্শকে জীৱনৰ আদৰ্শ বুলি গ্ৰহণ কৰিছিল। ১৯৪৫ চনৰ শেষৰ ভাগত দক্ষিণ কামৰূপৰ পলাশবাৰী ওচৰৰ এখন গাঁৱত সদৌ অসম কৃষক সভাৰ অধিৱেশন পতা হৈছিল। ৰাভাই এই সভাতে সমবেত ৰাইজৰ আগত ঘোষণা কৰিলে “মই জীৱনৰ ইমান দিন অতিবাহিত কৰি নতুন দৃষ্টিভংগীৰে জীৱনৰ সঠিক পথৰ সন্ধান পাই কৃষক বনুৱা ৰাইজৰ মুক্তিৰ বাবে সংগ্ৰাম কৰি যোৱাৰ প্ৰতিজ্ঞা কৰিলোঁ।” ভাষণৰ মাজত তেওঁৰ বিখ্যাত বিপ্লৱী গীত:

'ব'ল ব'ল কৃষক শক্তি দল
বনুৱা সমনীয়া আগবাঢ়ি যাওঁ ব'ল'

জনগণক সকলো ধৰণৰ শোষণৰ পৰা মুক্তিৰ পথলৈ লৈ যোৱাই আছিল বিষ্ণু ৰাভাৰ উদ্দেশ্য আৰু তেওঁৰ গীত, মাত কবিতা, নাটক সকলোৰে ভাবাৰ্থ আছিল সেয়াই। মাৰ্ক্সৰ দৰেই তেওঁ বিশ্বাস কৰিছিল শ্ৰেণীসংগ্ৰাম অবিহনে সৰ্বহাৰাৰ মুক্তি অসম্ভৱ। তেওঁ গীতেৰে কৃষক বনুৱাৰ চেতনাক জগাই তুলিছিল এইদৰে :

'ভাঙ ভাঙ ভাঙ লোহাৰ শিকলি ভাঙ
ছিঙ ছিঙ ছিঙ দাসৰ বান্ধোন ছিঙ
হালোৱা হজুৱা চহৰ মজদুৰ কিষাণ
মুক্তিমান! মুক্তিমান! মুক্তিমান!
শোষক দল আজি হ'ব অৱসান'

তেওঁ আন এটা গীতত গাইছে:

'তেজৰ বুলেৰে লিখি যাম ইতিহাস
মচি যাম দীন সমাজৰ হীন পৰিহাস'

অসমত জমিদাৰৰ বিৰুদ্ধে “আধিয়াৰ আন্দোলনৰ” নেতৃত্ব দি ৰাভাই জনতাৰ মাজত থাকি তেওঁলোকক বিশেষভাৱে সাহস দিছিল। 'নাঙল যাৰ মাটি তাৰ' ধ্বনিৰে ৰঙা পতাকাৰ তলত গঢ়ি উঠা আন্দোলনত ৰাভাই এই দৰে গীত গাইছিল:

'আমাৰ দেশ আমাৰ মাটি
ৰোৱা আমাৰ ধান ঐ
জান গ'লেও প্ৰাণ গ'লেও
ধান নিদিওঁ, ধান নিদিওঁ, আমাৰ ধান'

কমিউনিষ্ট পাৰ্টিত যোগ দি মাৰ্ক্সবাদী, লেনিনবাদী আদৰ্শৰে নিজৰ লগতে সমাজক গঢ়িবলৈ লোৱা দৃঢ়তাই সঁচাকৈয়ে যেন ৰাভাৰ জীৱনলৈ পূৰ্ণতা আৰু গভীৰতা আনি দিছিল। তেওঁ বুজি পালে যে সংস্কৃতি, ধনী, জমিদাৰ, পুঁজিপতি আদিয়ে গঢ়া নাই। সংস্কৃতি গঢ়িছে আৰু জীয়াই ৰাখিছে দুখীয়া গাঁৱলীয়া মধ্যবিত্ত কৃষক মজদুৰেহে। বিষ্ণু ৰাভাই মৰ্মে মৰ্মে উপলব্ধি কৰিব পাৰিছিল যে বিপ্লৱ আৰু ইতিহাস ৰচনা কৰে সৰ্বহাৰা কৃষক বনুৱা মধ্যবিত্ত শ্ৰেণীৰ লোকসকলেহে। ৰাভাৰ জীৱনৰ এক ব্যাপক অংশ ৰাজনীতিয়ে অধিকাৰ কৰি আছিল আৰু তেওঁৰ এই জীৱনৰ আদৰ্শ আছিল মাৰ্ক্সবাদ। তেখেতে ১৯৪৫ চনত বিপ্লৱী সাম্যবাদী দলত ভৰ্তি হৈ মাৰ্ক্সীয় আৰ্দশকে জীৱনৰ ব্ৰত বুলি গ্ৰহণ কৰে। তেওঁ নিজে কৈছে: এই আদৰ্শকে মোৰ জীৱনৰ আদৰ্শ বুলি গ্ৰহণ কৰিছো। অকল মাথোন দুখীয়া শ্ৰেণীৰ মুক্তিৰ বাবেই নহয়, এই আদৰ্শ সমগ্ৰ মানৱ জাতিৰ মাজত শোষক-শোষিতৰ সীমাৰেখা লোপ কৰাৰ একমাত্ৰ বাস্তৱ পথ। বিষ্ণু ৰাভা সংগ্ৰামী বৈপ্লৱিক শিল্পী আছিল ৰাভাদেৱে নিজে কৈছিল, 'সংগ্ৰামবাদ বিনে মোৰ জীৱন দুৰ্বিসহ'।

সৰ্বহাৰা দৰিদ্ৰ নাৰায়ণৰ মুক্তিৰ বাবে, পল ৰবচনৰ দৰে গীতৰ মাজেৰে বৈপ্লৱিক বাতাবৰণ সৃষ্টি কৰি ফুৰিছিল আমাৰ বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাই। এই সংগ্ৰামী বিপ্লৱীজনৰ ঘৰত কেতিয়াবা খাবলৈ খুদকণ এটাও নাথাকে। কেতিয়াবা ল'ৰা-তিৰোতাৰ বেমাৰ-আজাৰ চিকিৎসা কৰাবলৈ হাতত ফুটা কড়ি এটাও নাথাকে। বন্ধু-বান্ধৱে উপযাচি হয়তো কেতিয়াবা সহায় কৰে। তেওঁ সকলোকে একতাবদ্ধ কৰি সাম্যমৈত্ৰীৰ ভাৱেৰে গণেশৰ দাঁতবোৰৰ তাৎপৰ্যৰ দৰে ঐক্যবদ্ধ কৰিবলৈহে বিচাৰিছিল। তেওঁ সৰ্বহাৰাক সঞ্জীৱনী শক্তি প্ৰদান কৰিছিল, ধনী, মহাজন পুঁজিপতিৰ শোষণ আৰু নিৰ্মম অত্যাচাৰৰ বিৰুদ্ধে ঐক্যবদ্ধ হৈ যুঁজি, মুক্তিলাভ কৰিবলৈ।

অসম আৰু ভাৰতৰ সাম্যবাদী সকলে এখন সাম্যৰ সমাজ, শ্ৰেণীহীন সমাজ গঢ়ি তুলিবলৈ সংঘবদ্ধ হৈ থিয় দিছিল। এই ক্ষেত্ৰত অসমৰ অগ্ৰণী সেনানী আছিল বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভা। লেনিনে কোৱাৰ দৰে শাসন মানেই শোষণ। সাম্যবাদত যিহেতু শাসন নাই। সেই সমাজ পৰিচালিত হয় ভাতৃত্ববোধ আৰু মনুষ্যত্ববোধৰ ভেটিত। তাত জাতি বৰ্ণ ধৰ্মৰ কোনো ভেদাভেদ নাথাকিব— থাকিব এখন শ্ৰেণীহীন সমাজ মাৰ্ক্সবাদ লেনিনবাদৰ

> গণতন্ত্ৰত ৰাইজেই ৰজা বোলা কথাষাৰ যেন অৰ্থহীন হৈ পৰিছে। আচলতে কি চলিছে দেশত? গণতন্ত্ৰ নে হিটলাৰী শাসন? অতি কৌশলেৰে সকলোৰে মুখ বন্ধ কৰাৰ ষড়যন্ত্ৰ চলিছে চৌদিশে। সকলো দেখিও, সকলো শুনিও কোনো প্ৰতিবাদ কৰিব নোৱাৰাকৈ টেঁটুত চেপি ধৰিছে শাসকগোষ্ঠীয়ে।

গভীৰ আস্থাৰে প্ৰকৃত অৰ্থতে সাম্যবাদী বিপ্লৱী বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাই তেওঁৰ চিন্তা কৰ্ম আৰু ৰাজনৈতিক ৰচনাৱলীৰ মাজেৰে প্ৰকাশ কৰিছে যে— কৃষক বনুৱাৰ মই মুক্তি তাৰ মূলমন্ত্ৰ হৈছে সাম্যবাদী দৰ্শন আৰু এই সাম্যবাদী দৰ্শনৰ প্ৰাথমিক পদক্ষেপ হ'ল সমাজতন্ত্ৰ।

বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাই সেয়েহে মৰ্মে মৰ্মে উপলব্ধি কৰিছিল কৃষক, বনুৱা, পঞ্চায়তৰাজ সমাজ বুলি ক'লে খেতিয়ক আৰু বনুৱাৰ সমাজকে আচল সমাজ বুলিব পাৰি। আচলতে সিহঁতেই সমাজৰ ৰাজহাড়। কাৰণ খেতিয়ক বনুৱা দুখীয়া ৰাইজক লৈহে আজিৰ সমাজ। যেতিয়ালৈকে দুখীয়া জাতিয়ে সমাজৰ চৰকাৰ, কাৰখানা আৰু বিজ্ঞান নানে তেতিয়ালৈকে সমাজৰ দুখ নুগুচে। ৰাইজৰ হাতৰ মুঠিত চৰকাৰ, কল-কাৰখানা আৰু বিজ্ঞান আহিলেহে সমাজতন্ত্ৰবাদ হ'ব।

বিষ্ণু ৰাভাই ধুবুৰী জিলাত থাকোঁতে 'হিয়াৰ পুং' নামৰ গল্প এটা লিখিছিল। তাত তেওঁ এজন সাধাৰণ হোজা নিৰক্ষৰ মানুহৰ মুখেৰে কোৱাইছে, 'আজিৰ মানুহে কান্দিব নোৱাৰে। থকা, খোৱা, পিন্ধাৰ কাৰণে কান্দিলে চৰকাৰ, মিলিটাৰী আহি কন্দা মানুহজনক ধৰি নিয়ে, কোবাই, ফাটেকত ভৰায়। আজিৰ মানুহে কান্দিব নোৱাৰে। কিয় এনেকুৱা হয়? আইনৰ কাৰণে। ধনতন্ত্ৰবাদী সমাজ ব্যৱস্থাই গুপুতে গোপনে ধনী ল'ৰাক ভালকৈ খুৱাই বুৱাই, পিন্ধাই ৰাখে।'

একবিংশ শতিকাত গণতন্ত্ৰত ৰাইজেই ৰজা বোলা কথাষাৰ যেন অৰ্থহীন হৈ পৰিছে। আচলতে কি চলিছে দেশত? গণতন্ত্ৰ নে হিটলাৰী শাসন? অতি কৌশলেৰে সকলোৰে মুখ বন্ধ কৰাৰ ষড়যন্ত্ৰ চলিছে চৌদিশে। সকলো দেখিও, সকলো শুনিও কোনো প্ৰতিবাদ কৰিব নোৱাৰাকৈ টেঁটুত চেপি ধৰিছে শাসকগোষ্ঠীয়ে। ৰাষ্ট্ৰযন্ত্ৰৰ নামত এই ফেচীবাদৰ অগ্ৰাসনে গণতন্ত্ৰৰ মৰ্যাদাক ভূ-লুণ্ঠিত কৰিছে। অন্যায় অত্যাচাৰৰ প্ৰতিবাদ কৰিলেই সাধাৰণ জনতাক চৰকাৰে গ্ৰেপ্তাৰ কৰি জে'লত ভৰাই থয়। জাতীয় চেতনাৰ প্ৰতি অধিক দায়বদ্ধশীল হ'লেই জনসাধাৰণৰ বাবে কাল হৈ পৰে। এনে পৰিৱেশ পৰিস্থিতিত সমগ্ৰ অসম তথা ভাৰতবাসীয়ে ৰাভাদেৱে দেখুৱাই থৈ যোৱা আলোকসন্ধানী পথৰ আশ্ৰয় ল'ব লাগিব।

এতিয়াৰ পৰিস্থিতিত বিষ্ণুৰাভাৰ ৰাজনৈতিক দৰ্শনৰ প্ৰাসংগিকতা আছেনে নাই? এই প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়াৰ আগতে আজিৰ পৰিস্থিতি সম্পৰ্কে দুটামান কথা আলোচনা কৰি লোৱা ভাল।

আজিৰ পৰিস্থিতি মানে সাম্ৰাজ্যবাদৰ আগ্ৰাসনৰ পৰিস্থিতি। সাম্ৰাজ্যবাদৰ অগ্ৰাসনে দেশৰ অৰ্থনীতি, ৰাজনীতি, সংস্কৃতি শিক্ষানীতি সকলোতে ক্ষতি সাধন কৰিছে। মুক্ত অৰ্থনৈতিক আৰু বাণিজ্যিক উদ্যোগীকৰণে ৰাজহুৱাখণ্ডৰ উদ্যোগক মৃত ঘোষণা কৰিছে, বিত্তীয় সংকোচন, চাকৰি সংকোচন নীতি প্ৰণয়ন কৰিছে, নিত্য ব্যৱহাৰ্য বস্তুত বছৰত তিনি-চাৰিবাৰকৈ দাম বঢ়াইছে, বেংকৰ ঋণৰ সূত বৃদ্ধি কৰিছে, স্কুল কলেজত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাচুল বৃদ্ধি হৈছে। একেদৰে পঞ্চায়তত জন উন্নয়নৰ নামত অহা ধনৰ অপব্যৱহাৰ চলিছে। SEZ খুলি বহুজাতিক সংস্থাক কৃষকৰ মাটি বিলাই দিব ধৰিছে। বৃহৎ বৃহৎ কৃষি উৰ্বৰ মাটিক টাটাৰ দৰে বৃহৎ পুঁজিপতিক বিলাই দি কৃষকৰ জীৱন বিপনাপন্ন কৰি তুলিছে। ১৯৯৩ চনৰ পৰা দেশত নিবনুৱা সমস্যা ভয়াবহ ৰূপত বৃদ্ধি পাইছে। জাতীয়তাবাদৰ নামত স্বাধীন অসম, স্বাধীন বড়োলেণ্ড, স্বায়ত্তশাসিত কাৰ্বি ৰাজ্য, আহোম ৰাজ্যৰ দাবী আৰু সাম্প্ৰতিক সংঘৰ্ষই চূড়ান্ত পৰ্যায় পাব ধৰিছে। বিষ্ণু ৰাভাই যি সশস্ত্ৰ কৃষক অভ্যুত্থান ঘটাইছিল সেই কৃষক অভ্যুত্থান আৰু শ্ৰেণী আৰু জাতি মুক্তিৰ লক্ষ্যত যি বিপ্লৱী সাংস্কৃতিক আন্দোলন গঢ়ি তুলিছিল সি এতিয়াও প্ৰাসংগিক। বিপ্লৱত এতিয়াও অটল হৈ যি সকল কমিউনিষ্টে সমাজতন্ত্ৰ গঢ়াৰ কৰ্মত লিপ্ত হৈ আছে সেই সকলৰ সন্মুখলৈ যেনেকৈ নতুন প্ৰত্যাহ্বান আহি পৰিছে ঠিক সেইদৰে সমাজ পৰিৱৰ্তনকামী হালোৱা-হজুৱা, বনুৱা, নিবনুৱা, নিৰ্যাতিতা নাৰী সমাজৰ প্ৰকৃত গণতন্ত্ৰকামী,

ৰূপান্তৰকামী, শিল্পী-সাহিত্যক-বুদ্ধিজীৱী সকলেও সমাজতন্ত্ৰমুখী ৰাজনৈতিক তথা সাংস্কৃতিক সংগ্ৰামৰ সঠিক ধৰাত থিয় হৈ অন্যায়, অবিচাৰ, শোষণ, প্ৰতাৰণা, আকাল, দুৰ্ভিক্ষ, দুৰ্নীতি, অত্যাচাৰক মষিমূৰ কৰাৰ প্ৰয়োজন আহি পৰিছে।

অন্যথা মাটিৰ অসম, সোণৰ অসম, প্ৰগতিৰ অসম আস্থাৰ অসম, সমৃদ্ধিৰ অসম, বিকশিত অসম, স্বাধীন অসম, স্বাধীন বড়োলেণ্ড আদিৰ হাৱাত উটি-ভাহি থাকিলে বিশ্বায়নৰ কালগৰাহত নিজৰ কৃষ্টি-সংস্কৃতি-সভ্যতা, সন্মান, সম অধিকাৰ, নাৰীমুক্তি, শ্ৰেণীমুক্তি, জাতিমুক্তি, সকলো অজানিতেই হেৰাই যাব আৰু অসম তথা ভাৰতবৰ্ষ এটা সময়ত ব্ৰিটিছে শাসন কৰাৰ দৰে আমেৰিকান সাম্ৰাজ্যবাদৰ কবলত পৰি পূৰ্বৰ আশাৰ বেলি পশ্চিমত বিলুপ্ত হ'ব। অসমৰ গণ জীৱনৰ 'দীন সমাজৰ হীন পৰিহাস' মচি দিয়াৰ লক্ষ্যত হালোৱা-বনুৱাক সংগঠিত কৰি শ্ৰেণী সংগ্ৰামক সমাজতান্ত্ৰিক বিপ্লৱৰ ফালে আগুৱাই নিয়াৰ নতুন প্ৰয়াস তথা প্ৰত্যাহ্বান এয়েই হ'ব বিষ্ণু পূজাৰ বিপৰীতে বিষ্ণু ৰাভাৰ বিপ্লৱী আদৰ্শৰ প্ৰতি জনোৱা যুগশ্ৰেষ্ঠ, ঐতিহাসিক আৰু বিজ্ঞানসন্মত শ্ৰদ্ধাঞ্জলি।

বৰ্তমান পৰিৱেশ পৰিস্থিতিত অসম এক ভয়াবহ দুৰ্যোগৰ সন্মুখীন হৈছে। বিভিন্ন জাতি-জনজাতিৰ অস্তিত্বৰ সংকট। ধৰ্মীয় মৌলবাদ, ৰাজনৈতিক শ্ৰেণীস্বাৰ্থ, অৰ্থনৈতিক সংকট আদি এনেবোৰ সমস্যাৰ সমাধান কৰিবলৈ প্ৰয়োজন হৈছে এক সবল আদৰ্শৰ। এই আদৰ্শৰ বাৰ্তাবাহীৰূপে আজি অত্যন্ত প্ৰাসংগিক হৈ পৰিছে বিষ্ণুৰাভাৰ আদৰ্শ আৰু বাৰ্তাবাহকৰূপে নতুন প্ৰজন্ম বা ছাত্ৰ সমাজ। আজি ৰাভাৰ আৰ্দশক, তেওঁৰ বাণীক লৈ যাব লাগিব অসমৰ সকলো জাতি-জনজাতি আৰু পৰ্বত-ভৈয়ামৰ সমূহ ৰাইজৰ মাজলৈ। বিষ্ণু ৰাভা নিজেও ডেকা শক্তিৰ মনত স্বাধীন ভাৰতৰ স্বাধীনত অসমৰ বাৰেবৰণীয়া জনগোষ্ঠী সমূহৰ সমন্বয় আৰু মিলনৰ এখন বৃহৎ অসম গঢ়াৰ সপোন সঞ্চাৰ হোৱাকে কামনা কৰিছিল।

যতীন্দ্ৰকুমাৰ বৰগোহাঞিয়ে কৈছে— "বিষ্ণুৰ আদৰ্শক বাস্তৱায়িত কৰিবলৈ হ'লে আমাক লাগিব—

১। শ্ৰমিক, কৃষক, সাধাৰণ মানুহৰ জীৱন সংহতি আৰু সংস্কৃতিৰ মন্ত্ৰৰে আলোকিত কৰা এক পথ,

২। এই পথেদি সুকলমে আগবাঢ়িবলৈ এক প্ৰকৃত গণমুখী কৌশল আৰু

৩। এই গণমুখী কৌশলক সাৰ্থক ৰূপ দিবলৈ লাগে সৰ্বতোমুখী কলা গুণেৰে বিভূষিত এক বলিষ্ঠ বৈপ্লৱিক নেতৃত্ব।"

আমাৰ বোধেৰে অসমৰ সুধী সমাজ আৰু ছাত্ৰসকলেই এই নেতৃত্ব ল'ব লাগিব। তেওঁলোকে জীয়াই ৰাখিব লাগিব বৰ অসমৰ সমন্বয়ৰ সূত্ৰধাৰ— বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাক। তেওঁলোকে বিষ্ণু ৰাভাৰ দৰে বিশাল ব্যক্তিত্বক জানিব লাগিব, বুজিব লাগিব আৰু তেওঁৰ আদৰ্শ হৃদয়ঙ্গম কৰিব পাৰিব লাগিব বিষ্ণু ৰাভাই ছাত্ৰ অৱস্থাতে সাম্যবাদ, সাম্ৰাজ্যবাদ, অন্যায়, দুৰ্নীতি, শোষণ আদিৰ বিৰুদ্ধে নিৰ্ভীকভাৱে যুঁজ দিছিল। স্বাধীনতাৰ পাছতো শ্ৰেণীবৈষম্য দেখি তাৰ বিৰুদ্ধে সংগ্ৰাম কৰিছিল। শাৰীৰিক শক্তিৰ বাবে খেল পথাৰত তেজস্বীতাৰে তেওঁ যিদৰে দৌৰিব পাৰিছিল তেওঁৰ মানসিক চিন্তাৰ দৌৰ আছিল একেই তীব্ৰ। ■

জীয়াই থকাটো ডাঙৰ কথা নহয়, ডাঙৰ কথাটো হ'ল তুমি আঁতৰি যোৱাৰ পিছতো মানুহৰ, মনত তোমাৰ কৰ্মৰাজি, আদৰ্শ জীপাল হৈ থকাতোহে। কাল বলুকাত খোজ ৰাখি থৈ যোৱা সম্ভৱ মাথোঁ সুকৰ্মৰাজিৰ দ্বাৰাহে। —লিঅ'টলষ্টয়

হাজংসকলৰ “বিছুৱী”

পম্পী হাজং
অতিথি অধ্যাপিকা
কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈ চৰকাৰী সংস্কৃত মহাবিদ্যালয়

বৈচিত্র্যৰে মহান এই বিশাল প্ৰকৃতিৰ বুকুত বহু জাতি-জনজাতিৰ লোকে বসবাস কৰে। তাৰেই মাজত প্ৰকৃতিৰ বাৰেৰহণীয়া সৌন্দৰ্য উপভোগ কৰি মুক্তভাৱে প্ৰকৃতিৰ লগত জীৱন-নিৰ্বাহ কৰা এটি অন্যতম ক্ষুদ্ৰ জনগোষ্ঠীয়েই হৈছে ‘হাজং’ জনগোষ্ঠী। যাৰ এক সুকীয়া পৰিচয় আছে। কলা-সংস্কৃতিৰে চহকী এই হাজং জনগোষ্ঠীৰ লোকসকলেও অসমৰ জাতীয় উৎসৱ ‘বিহু’টিক বছৰ বছৰ ধৰি নিজস্ব ৰীতি-নীতিৰে পৰম্পৰাগতভাৱে পালন কৰি আহিছে। হাজংসকলে মাঘ বিহুক ‘পুষণী’, ব’হাগ বিহুক ‘বিছুৱী’ আৰু কাতি বিহুক ‘কাতি গাছা’ বুলি কয়।

বসন্তকালীন উৎসৱ ব’হাগ বা ৰঙালী বিহুক হাজংসকলে দোমাহী বা বিছুৱী বা নয়া বছৰ হিচাপে পালন কৰে। যুগ যুগ ধৰি বসন্তকালীন উৎসৱ ৰঙালী বিহুটিক বৈশাগু, আলি-আই-লৃগাং, বিছুৱী, চ’ত সংক্ৰান্তি, ওয়াংগালা আদি বহু নামেৰে অসমৰ বিভিন্ন জাতি-জনজাতিৰ লোকসকলে পালন কৰি আহিছে।

হাজং জনগোষ্ঠীৰ লোকসকল অসমৰ বিভিন্ন ঠাইত সিঁচৰতিভাৱে বসবাস কৰি আছে। উজনিৰ পৰা নামনিলৈকে, শদিয়াৰ পৰা ধুবুৰীলৈকে হাজংসকলৰ জনবসতি পোৱা যায়। নামনি অসমৰ গোৱালপাৰা জিলাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি মেঘালয়ৰ গাৰো পাহাৰ জিলাৰ হাজংসকলে ‘বিছুৱী, ‘হঙ’ৰাণী’, চৈত্ৰ সংক্ৰান্তি বা নয়া বছৰ হিচাপে পালন কৰে।

হাজংসকলে পৰম্পৰা অনুযায়ী পূৰ্বৰ পৰাই নদী, খাল-বিল, পুখুৰী আদিত গৰু-ম’হক গা-পা ধুৱাই, লাও-বেঙেনা খুৱাই, গো-পূজা কৰি গৰুক নতুন পঘাৰে বান্ধে। হাজংসকলৰ আন এটি ঐতিহ্যপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য হৈছে এই ‘বিছুৱী’ত তেওঁলোকে ইকৰাৰে টিপ এটি সাজি পানীত পুতি ৰাখে আৰু সেই টিপৰ কাষত মানুহে গা ধোৱে। হাজংসকলে বিশ্বাস কৰে যে এনেদৰে গা ধুলে স্বাস্থ্য ভালে থাকে। তদুপৰি ঘৰৰ চালত ‘গৌৰ মাও পাখা’ এবিধ পৰজীৱী গছ, ‘ডাইনী হকা’ লতাজাতীয় গছ আৰু ‘বসবন’ গুঁজি ৰাখে। হাজংসকলে আদি কালৰপৰা বিশ্বাস কৰি আহিছে যে তেনে কাৰ্য কৰিলে হেনো ভূত-প্ৰেত, ডাইনী, বেমাৰ-আজাৰ আদিৰ পৰা আঁতৰি থাকিব পাৰে।

পৰম্পৰা অনুযায়ী পূৰ্বৰ পৰাই নদী, খাল-বিল, পুখুৰী আদিত গৰু-ম’হক গা-পা ধুৱাই, লাও-বেঙেনা খুৱাই, গো-পূজা কৰি গৰুক নতুন পঘাৰে বান্ধে। হাজংসকলৰ আন এটি ঐতিহ্যপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য হৈছে এই ‘বিছুৱী’ত তেওঁলোকে ইকৰাৰে টিপ এটি সাজি পানীত পুতি ৰাখে আৰু সেই টিপৰ কাষত মানুহে গা ধোৱে। হাজংসকলে বিশ্বাস কৰে যে এনেদৰে গা ধুলে স্বাস্থ্য ভালে থাকে।

হাজংসকলে ৰঙালী বিহু বা বিচুৰৌৰ সময়ত ঘৰ-বাৰী, চোতাল ঘৰৰ সকলো বয়-বস্তু আদি ধুই-পখালি পৰিষ্কাৰ কৰে। তদুপৰি নিয়মানুযায়ী ঘৰৰ গৃহিণীসকলে গৃহস্থজনক স্বহস্তে তৈয়াৰ কৰা নতুন কাপোৰ দি সেৱা-ভক্তি কৰিব লাগে। ঠিক সেইদৰে গৃহস্থজনেও ঘৰৰ গৃহিণীগৰাকীক নতুনকৈ শংখৰ শাখা, খাৰু আদি হাতত পিন্ধাব লাগে, নহ'লে ঘৰৰ লক্ষ্মী ঠাকুৰাণীয়ে বেয়া পাই স্থান ত্যাগ কৰে বুলি বিশ্বাস কৰে। আৰু ইফালে হাজং ডেকা-গাভৰুসকলেও ইজনে সিজনৰ লগত ৰং-ধেমালি কৰি প্ৰেমৰ আদান-প্ৰদান কৰে। হাজং গাভৰুসকলে নিজে তাঁতশালত বৈ লোৱা ফুলাম গামোচা, কমপেছু, ফলৌগন আদি মনে বিচৰা ডেকাটিক উপহাৰ দিয়ে আৰু নিজেও 'লেৱা-টানা' নৃত্য উপভোগ কৰি ভৰ যৌৱনত প্ৰেম নিবেদন কৰিবলৈ যায়।

হাজংসকলে বিচুৰৌ বা সংক্ৰান্তিৰ দিনা বিভিন্ন ধৰণৰ তিতা-মিঠা শাক খায়। যেনে— চুনচনি তিতা, ভিনিজাবা, দংক্লে শাক, মানিমুনি, ভিকি তিতা, নিম তিতা ইত্যাদি খোৱাৰ নিয়ম প্ৰচলন আছে। হাজং জনবিশ্বাস মতে, বিচুৰৌৰ দিনা তিতা-মিঠা-কেঁহা আদি খালে বিভিন্ন ৰোগ-ব্যাধিৰপৰা হাত সাৰি থাকিব পৰা যায়। তদুপৰি অঞ্চলবিশেষে গৰু, ম'হৰ যুঁজ। ডেকাসকলৰ মাজত কুস্তি খেলা, মল্ল যুদ্ধ কৰা দেখা যায়। হাজংসকলে ইয়াক 'হুমলি খেলা' বুলি কয়। বিচুৰৌত হাজংসকলে খোৱা খাদ্যৰ ভিতৰত প্ৰধানকৈ দৈ, চিৰা, বিসি ভাত, খাৰ পানী, লেবা শাক, কাউছা মাসাং, হিদুল মাছ, বুকনি ভাত, ৰহি মদ আদি।

হাজংসকলে ৰঙালী বিহুত অৰ্থাৎ বিচুৰৌত প্ৰধানকৈ 'লেৱা টানা' নৃত্য পৰিৱেশন কৰে। হাজং ডেকা-গাভৰুৱে হাতত ৰুমাল লৈ ইজনে সিজনক হাতেৰে ধৰি গীতৰ কলিয়ে কলিয়ে প্ৰেমালাপ কৰে। বাদ্যৰ ভিতৰত ঢোল, তাল, বাঁহী, দোতৰা আদিয়েই প্ৰধান। হাজংসকলৰ বিচুৰৌত 'লেৱা-টানা' নৃত্য-গীতৰ এক বিশেষ মৰ্যদা আছে। হাজং কথিত ভাষাত 'লেৱা' মানে এবিধ বগাই উঠা তৃণ। হয়তো হাজংসকলে 'লেৱা-টানা' শব্দটো আন প্ৰকাৰে ল'ব পাৰে। সেয়া হ'ল— বিহুগীতত বেছিভাগেই ডেকা-গাভৰুৰ প্ৰেম পীৰিতিৰ টনা-আঁজোৰাৰ কথাৰেই ভৰা। লতা যেনেকৈ গছে-বনে মেৰাই মেৰাই ধৰে আৰু টানি দিলে ছিঙি যায়, প্ৰেমো ঠিক লতাৰ দৰেই অকাই পকাই বগায় আৰু বেছিকৈ টনা-আঁজোৰা কৰিলে ছিঙি যোৱাৰো ভয় থাকে। লতাৰূপী এই প্ৰেমকেই বেছি গুৰুত্ব দি হয়তো 'লেৱা-টানা বিহু' নাম দিয়া হৈছে।

'লেৱা-টানা' নৃত্য-গীতত হাজং ডেকা-গাভৰুৰ মাজত দুটা দল থাকে। এদল ছোৱালী আৰু আনটো দল ল'ৰা। পিন্ধনত ল'ৰাবিলাকৰ আঁঠুমূৰীয়া হাতেবোৱা গামোচা আৰু মূৰত আন এখন সৰু গামোচা লুইতপৰীয়া বিহুৱা ডেকাৰ দৰেই বান্ধে। ছোৱালীবিলাকে বুকুৰ পৰা আঁঠুৰ তলৰ কলাফুললৈকে বৈ পৰা ৰংচঙীয়া 'পাঠানি' বা 'পাটিন' পিন্ধে আৰু কঁকালত 'বুক-আগ্ৰুণ' বা 'ফুলা-আগ্ৰুণ' বান্ধে। অংগ-প্ৰত্যংগত নানা ধৰণৰ অলংকাৰ পাতি পিন্ধি যেন ৰচকী পখিলীৰ দৰে হৈ পৰে। ডেকা-গাভৰুৰ প্ৰত্যেকৰে হাতত একোখনকৈ ৰুমাল থাকে আৰু শাৰীপাতি সমুখা-সমুখিকৈ ৰুমাল জোকাৰি জোকাৰি অগা-পিছাকৈ নাচি নাচি গীত গায়—

'টকলেবাৰী ঘোপানি টকলে ফল পকিছে
আয় বুইনি টকলে খাবা যাং।'

ডেকা ল'ৰাৰ মাত শুনি গাভৰু ছোৱালীৰ মন উলাহত উচপিছ কৰে যদিও অন্তৰৰ ভাৱ গুপুতে ৰাখি কৃত্ৰিমভাৱে মুখেৰে প্ৰকাশ কৰে :

'টকলেবাৰী নাযায় ময়, টকলে ফল নাখায় ময়
টকলে খালে মুখ কালা হয়।'

কেতিয়াবা পথাৰৰ ভুঁইতলিত কঠিয়া ৰুই থাকোঁতে গাভৰু ছোৱালীয়ে ওচৰৰ হাবিয়নিত গৰু ৰখি থকা ডেকা ল'ৰাক কাষৰ ওখ বিৰিখৰ ডালত থকা মৌবাঁহৰ মৌ ৰস পাৰি দিবলৈ কৈছে :

"লিংলিঙা গাছনি উৰী মাউ লাগিছে
দাদা মোগে পাৰি দি খাং।'

ওখ বিৰিখটোৰ বগাই উঠাৰ সুবিধা নেদেখি ডেকা ল'ৰাই উত্তৰ দিছে :

'ধৰিবাকো ডালা নাই, হুজৌবাকো লেওৱা নাই
লেওৱাছাৰা পাৰিবা নাপায়।
কি ৰাম এ ৰাম...'

এনেদৰেই আন আন জনজাতিসকলৰ দৰে হাজং লোক সকলেও যুগ যুগ বছৰ ধৰি বসন্তকালীন উৎসৱ ৰঙালী বিহু বা বিচুৰৌ, হুঙ'ৰাণী বা চৈত্ৰ সংক্ৰান্তি বা নয়া বছৰ পালন কৰি পৰম্পৰা ৰক্ষা কৰি আহিছে। ■

ফোন নং - ৯৭০৬২ ২০৫২৩

ৰাজবালা দাস আৰু সন্দিকৈ কলেজ

নির্মল ডেকা

লাইব্রেৰী প্রফেছ'নৈল এছিছটেণ্ট

সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়

ঊনবিংশ শতিকা চতুৰ্থ দশক। যুগে যুগে চলি অহা সমাজৰ প্ৰচলিত গতিপ্ৰবাহৰ বিপৰীতে গৈ মহানগৰীৰ বুকুত সভ্যতাৰ নিচান উৰুৱাই ঔংকাৰ ধ্বনি দিলে এটা নামে— সন্দিকৈ কলেজ। প্ৰায় নটা দশক পূৰ্বে দীঘলীপুখুৰীৰ আশে-পাশে গুঞ্জৰিত সেই ঔংকাৰ ধ্বনিয়ে আজি সভ্যতাৰ দীঘ-বাণি হাতত লৈ ইদিক-সিদিক বিয়পি পৰিছে। এই ধ্বনিত সিঁচৰতি হৈ আছে— জীৱন যুঁজত জয়ী হোৱাৰ অমোঘ মন্ত্ৰ, আছে আন্ধাৰ বিনাশী পোহৰৰ সুজ্জ্বল-উজ্জ্বল জ্ঞান-তৰংগ, আছে বিপন্ন সময়ে বিধ্বস্ত কৰা মানুহৰ উৰুঙা মনটোত পোহৰৰ সঞ্চাৰ কৰিব পৰা অনিন্দ্যতনুজ্যোতি। যি বটবৃক্ষৰ ছাঁত জিৰণি লৈ শত-সহস্ৰ নাৰীয়ে বিশাল আকাশলৈ চাই লভিছে পৰমানন্দ, প্ৰতূৰ্ণ বেগে ভৱিষ্যতৰ আঁচনি হাতত লৈ দেখিছে নতুন পৃথিৱী গঢ়াৰ সপোন, দিগন্তৰ সিটো পাৰে শিক্ষাৰ জেউতি ছটিয়াই দিয়াৰ অতুগ্ৰ আগ্ৰহ জন্মিছে যাৰ হিয়াৰো হিয়াৰে। সেই বটবৃক্ষৰ পুলিটো ৰুইছিল ৰাজবালা দাসে। সন্দিকৈ কলেজৰ ইতিহাস সূৰুযৰ কিৰণৰ দৰে। নজহেও-নপমেও। কালৰ বোকোচাত উঠি ঐতিহ্যমণ্ডিত কলেজখনে ৮৪টা বসন্ত গৰকিলে। ৰাজবালা দাসৰ সপোন, অহোপুৰুষাৰ্থ, ত্যাগ, দৃঢ়মনোবলৰ ফচল এই কলেজখনে আজি সাহসৰ বাতৰি বিলাই ফুৰাটো অসম আৰু অসমীয়াৰ বাবে গৰ্বৰ অন্যতম কাৰণ।

সংৰক্ষণশীল সমাজখনৰ বিপৰীতে গৈ নাৰীশিক্ষাৰ সপোন দেখা ৰাজবালা দাসৰ সাহসী মনটোৱে আজি সহস্ৰ নাৰীক উচ্চশিক্ষাৰ প্ৰতি পৰম আগ্ৰহী কৰি তোলাই নহয় সময়ৰ অগ্ৰগতিত পৃথিৱীৰ বুকুত নিজস্ব প্ৰতিভাৰ স্বাক্ষৰ খোদিত কৰাৰ যুক্তিসংগত পৰিৱেশ এটা আনি দিছে। নাৰীসমাজক সপোন দেখিবলৈ উৎসাহিত কৰা ৰাজবালা দাসে দশক পূৰ্বে এই পৰিবৰ্তনৰ জোঁৱাৰ ন'নাহেঁতেন আজিৰ সন্দিকৈ কলেজক লৈ আলোচনাৰ বাট নোলালেহেঁতেন। এগৰাকী তিৰোতাৰ ওৰণিৰ তলতো কেনে এক বজ্ৰকঠোৰ পণ আৰু উদাৰ দৃষ্টিভংগী নিহিত হৈ থাকে তাৰে অপ্ৰমাদী উদাহৰণ ৰাজবালা দাস। বহু ঘাত-প্ৰতিঘাত, চৰকাৰী নানা হস্তক্ষেপৰ পাছতো পাছলৈ নোচোৱাকৈ ছোৱালীৰ শিক্ষাৰ বাবে আছুতীয়াকৈ এখন কলেজ স্থাপনেৰে কালৰ বুকুত নিজৰ নাম খোদিত কৰি গৈছে তেওঁ।

প্ৰতিষ্ঠাপক অধ্যক্ষা ৰাজবালা দাসৰ লগতে শিক্ষাতীৰ্থ সন্দিকৈ কলেজৰ সৈতে জড়িত হৈ আছে আন এটা নাম— ৰাধাকান্ত সন্দিকৈ। দশকজোৰা সন্দিকৈ কলেজৰ অগ্ৰগামী যাত্ৰাৰ সৈতে সংপৃক্ত হৈ আছে ৰায়বাহাদুৰ ৰাধাকান্ত সন্দিকৈৰ বদান্যতা। ৰাজবালা দাসৰ সপোন বাস্তৱায়িত হৈছিল ৰাধাকান্ত

সন্দিকৈৰ পোহৰময়ী মনটোৰ বাবেই। তেতিয়া অসমৰ স্কুল-কলেজবোৰ কলিকতা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনত আছিল। কলিকতা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্বীকৃতিপ্ৰাপ্ত কলেজৰ পৰিচয় লাভৰ বাবে প্ৰয়োজন হৈছিল দহ হাজাৰ টকাৰ। ডক্টৰ সূৰ্যকুমাৰ ভূঞা, ডাঃ জ্যোতিষ দাসৰ সৈতে কেইবাগৰাকী ব্যক্তিয়ে ওচৰ চাপিছিল ৰাধাকান্ত সন্দিকৈৰ। তেওঁলোকৰ অনুৰোধে অনুমোদন পালে। চাৰিজনী ছোৱালীৰে আৰম্ভ কৰা সন্দিকৈ কলেজত আজি হাজাৰ তৰুণীৰ দলদোপ-হেন্দোলদোপ। জ্ঞানপীঠ বিজয়ী প্ৰথম অসমীয়া মহিলা মামণি ৰয়ছম গোস্বামীৰ দৰে দ্ৰষ্টাৰ পদধূলিৰে ধন্য এই জ্ঞানমন্দিৰৰ প্ৰাংগণ আজি পোহৰৰ জ্যোতিকণাৰে ভৰা।

ডিব্ৰুগড়ৰ পৰিয়ালত জন্মগ্ৰহণ কৰা ৰাজবালা দাসে যেতিয়া কলিকতাৰ বেথুন কলেজলৈ শিক্ষাৰ পোহৰ বিচাৰি গৈছিল তেতিয়া মানুহে হাঁহিছিল। যিটো সময়ত ছোৱালী ডাঙৰ হ'লে আগচোতালেৰে ওলোৱা-সোমোৱাত বাধা আছিল, যিটো সময়ত ছোৱালীয়ে শিক্ষাগ্ৰহণ কৰাৰ কোনো নিৰ্ধাৰিত নিয়ম নাছিল, সভা-সমিতি, ৰাজহুৱা অনুষ্ঠানত যোগদানৰ কোনো অনুমতি দিয়া হোৱা নাছিল তেতিয়াই সমাজে গঢ়া নিয়মক বুঢ়া আঙুলি দেখুৱাই পোহৰ বিচাৰি কলিকতাত খোজ দিছিল ৰাজবালা দাসে।

১৯২১ চন। অসহযোগ আন্দোলনৰ ভৰপক সময়। জাতিৰ পিতা আহিছিল কলিকতালৈ। কলিকতাৰ নামজ্বলা বেৰিষ্টাৰ চিত্তৰঞ্জন দাসৰ ঘৰত আলহী হৈ আছিল মহাত্মা গান্ধী। মহাত্মাৰ আহ্বানত স্বৰাজৰ সন্মিলিত আন্দোলনত হাতে-কামে লাগিল ৰাজবালা দাস। উপৰিউক্ত বছৰটোতে পোনপ্ৰথমবাৰ অসমলৈ আহিল জাতিৰ পিতা। খবৰটো চৌপাশে বিয়পি পৰিল। অসমলৈ কেৱল গান্ধীজীয়ে অহা নাছিল লগত লৈ আহিছিল পৰিবৰ্তনৰ জোঁৱাৰ। অসমৰ মানুহৰ মনত পৰিবৰ্তনৰ বীজ সিঁচি উভতি গ'ল তেওঁ। গান্ধীজী অহাৰ পাছতেই ডিব্ৰুগড়ত গঠন হ'ল কংগ্ৰেছ কমিটিৰ। ৰাজবালা দাসক দিয়া হ'ল মহিলা শাখাৰ সম্পাদিকাৰ দায়িত্ব। মহামানৰ গান্ধীৰ আদৰ্শেৰে চহৰে-নগৰে, গাঁৱে-ভূঞে কেৱল শিক্ষাইহে যে পোহৰমুখী ভৱিষ্যত এটাৰ জন্ম দিব পাৰে সেই বাতৰিকে প্ৰচাৰ কৰি গৈছিল তেওঁ।

১৯২৩ চন। গয়া কংগ্ৰেছত যোগ দি ঘূৰি অহাৰ পাছত ডাঃ জ্যোতিষ চন্দ্ৰ দাসৰ সৈতে তেওঁ বিবাহপাশত আৱদ্ধ হয়। বেথুন কলেজত পঢ়ি থাকোতেই চিকিৎসা বিজ্ঞানৰ ছাত্ৰ ডাঃ জ্যোতিষ চন্দ্ৰ দাসৰ সৈতে পৰিচয় হৈছিল ৰাজবালা দাসৰ।

১৯৩৯ চন। দুগৰাকী ছাত্ৰীক লগত লৈ পাণবজাৰ ছোৱালী হাইস্কুলৰ চৌহদত সজা ঘৰটোতে 'গুৱাহাটী ছোৱালী কলেজ' নাম দি ছোৱালীৰ বাবে আছুতীয়া কলেজখনৰ আৰম্ভণি কৰিলে তেওঁ। ৰাজবালা দাসৰ এনে ঐকান্তিক প্ৰচেষ্টা দেখি শিক্ষামন্ত্ৰী ৰোহিণী কুমাৰ চৌধুৰীয়ে কটন কলেজ কৰ্তৃপক্ষৰ সৈতে আলোচনা কৰি বৰ্তমান কলেজৰ মাটিখিনি দিয়াইছিল। ৰাজবালা দাসৰ সপোন আৰু শুভাকাংক্ষী সকলৰ সঁহাৰিত সন্দিকৈ কলেজে লাভ কৰিলে নতুন পৰিচয়। দিন বাগৰিবলৈ ধৰিলে, ঠালে-ঠেঙুলিয়ে লহপহকৈ বাঢ়িবলৈ ধৰা কলেজখনৰ উত্তৰণৰ এই যাত্ৰাই অস্থিৰ কৰি তুলিছিল একাংশক। প্ৰশ্ন উঠিছিল— বি. এ. ডিগ্ৰীধাৰী এগৰাকী ব্যক্তিয়ে কেনেকৈ কলেজ এখনৰ অধ্যক্ষা হ'ব পাৰে। ১৯৪১ চনত কলিকতা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা অসমীয়াত এম. এ. ডিগ্ৰী লৈ সমালোচনাৰ বাট বন্ধ কৰিছিল ৰাজবালা দাসে। সমাজৰ ভ্ৰূকুটিৰ প্ৰতি সহনশীল দৃষ্টিভংগীৰেই কলেজখন পৰিচালনা কৰি গৈছিল ৰাজবালা দাসে।

...ৰাজবালা দাসে যেতিয়া কলিকতাৰ বেথুন কলেজলৈ শিক্ষাৰ পোহৰ বিচাৰি গৈছিল তেতিয়া মানুহে হাঁহিছিল। যিটো সময়ত ছোৱালী ডাঙৰ হ'লে আগচোতালেৰে ওলোৱা-সোমোৱাত বাধা আছিল, ছোৱালীয়ে শিক্ষাগ্ৰহণ কৰাৰ কোনো নিৰ্ধাৰিত নিয়ম নাছিল, তেতিয়াই সমাজে গঢ়া নিয়মক বুঢ়া আঙুলি দেখুৱাই পোহৰ বিচাৰি কলিকতাত খোজ দিছিল...

১৯৪৬ চন। উচ্চশিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰী কলেজ নৰখাটো তেতিয়াৰ জাতীয় চৰকাৰৰ নীতি হৈ পৰিল। সন্দিকৈ কলেজ

হৈ পৰিল বেচৰকাৰী সাহায্যপ্ৰাপ্ত কলেজ। কটন কলেজকো বেচৰকাৰীকৰণৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰা হৈছিল বুলি ঘুনুক-ঘানাককৈ শুনিবলৈ পোৱা যায়। ১৯৪৫ চনৰ ১ ডিচেম্বৰত ছাৰ ছাদুল্লা মন্ত্ৰীসভাৰ অনুমোদন মৰ্মে সন্দিকৈ কলেজখন চৰকাৰী অনুষ্ঠানত পৰিণত হোৱাৰ কেইমাহমান পাছতে আহি পৰা এইহেন বিপন্ন সময়তো কৰ্মকে ধৰ্ম জ্ঞান কৰি সবল নেতৃত্বৰে খোজ দি গৈছিল ৰাজবালা দাসে। সহস্ৰ তৰুণীৰ নৈতিক, আধ্যাত্মিক উৎকৰ্ষ সাধনৰ বজ্ৰকঠোৰ সাধনাৰ ওচৰত জয় পৰি গৈছিল সকলো। ১৯৪৭ চনত পাণবজাৰ ছোৱালী হাইস্কুলৰ প্ৰধান শিক্ষয়ত্ৰীৰ কামৰ পৰা অব্যাহতি লৈ সন্দিকৈ কলেজৰ সম্পূৰ্ণ ভাৰ গ্ৰহণ কৰে। ৰাজবালা দাসৰ ঐকান্তিক প্ৰচেষ্টাতে ১৯৬৪ চনত সন্দিকৈ কলেজত খোলা হ'ল— বিজ্ঞান শাখা। আজিৰ তৰুণীয়ে বিশ্ব মানচিত্ৰত উজলিবলৈ হ'লে বিজ্ঞান প্ৰযুক্তিবিদ্যাতো সমানে খোজ দিব লাগিব বুলি তেওঁ অন্তঃকৰণেৰে বিচাৰিছিল।

কেৱল সন্দিকৈ কলেজৰ বাবেই প্ৰগতিশীল মানুহৰ মন-গহনত ৰাজবালা দাস জীয়াই থকা নাই। পাণবজাৰ ছোৱালী হাইস্কুল, গুৱাহাটীৰ কালীৰাম বৰুৱা ছোৱালী হাইস্কুল স্থাপনৰ মূলতে আছিল তেওঁৰ আশাসুধীয়া প্ৰচেষ্টা। এই যাত্ৰাৰ বাট দেখুৱাইছিল তেওঁৰে পূৰ্বসূৰীয়ে। ৰাজবালা দাসৰ শহুৰেকে প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল সোণাৰাম হাইস্কুল। আনকি গুৱাহাটীৰ মাজমজিয়াত অৱস্থিত তাৰিণীচৰণ চৌধুৰী ছোৱালী হাইস্কুলখনৰ স্থাপনৰ আঁৰতো ৰাজবালা দাসৰ পৰিয়ালৰ অৱদান অনস্বীকাৰ্য।

১৯৬৫ চন। প্ৰায় ২৬ বছৰীয়া অধ্যক্ষা কালৰ সামৰণিৰ পাছত নানা সাহিত্য কৰ্মৰ সৈতে জড়িত হৈ পৰিছিল তেওঁ। 'মহাভাৰতৰ কথা', 'ৰামায়ণৰ কথা', 'স্ত্ৰী শিক্ষাৰ বিষয়ে কেইষাৰমান', 'গীতা বচন', 'তিনিকুৰি দহ বছৰৰ স্মৃতি' আৰু 'পৌৰাণিক আদৰ্শ কাহিনী'। ১৯৭১ চনত প্ৰকাশিত 'তিনিকুৰি দহ বছৰৰ স্মৃতি' আত্মজীৱনীখনে অসমত নাৰীশিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তাক অনন্য মাত্ৰা প্ৰদান কৰিলে। নাৰী সমাজৰ প্ৰগতিৰ বাৰ্তাবাহক এই গ্ৰন্থখন "Three Score Years and Ten: One life, Many memories" শিৰোনামেৰে অনুবাদ কৰি উলিয়াইছে সন্দিকৈ কলেজৰ ইংৰাজী বিভাগৰ সহযোগী অধ্যাপিকা অদিতি চৌধুৰীয়ে। অৱসৰৰ পাছৰচোৱা সময়ত নানা সামাজিক কাৰ্যত জড়িত হৈ পৰিছিল তেওঁ। গুৱাহাটী প্ৰেছৰ পৰা প্ৰকাশিত 'অসম বাতৰি' কাকতৰ সৈতে সঞ্চালিকাৰূপে সক্ৰিয় ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছিল। টিমন চাহবাগিচাৰ সঞ্চালিকা আছিল তেওঁ।

ৰাজবালা দাসৰ জীৱনযাত্ৰা মসৃণ নাছিল। আছিল ধুমুহাৰে আৱৰা। আছিল সংঘাতৰ প্ৰতিধ্বনি। কিন্তু বাধাৰ সুউচ্চ পাহাৰে ভাঙি পেলাব পৰা নাছিল তেওঁৰ মনটোক। প্ৰত্যাহ্বানৰ দৃঢ় অংগীকাৰেৰে আগবাঢ়ি গৈছিল এইগৰাকী নাৰীয়ে। ইটোৰ পিছত সিটো বিপৰ্যয়ৰ পাছতো দশক জুৰি সাহসৰ অম্লান নিচান উৰুৱাই গৈছে সন্দিকৈ কলেজে। শুচিব্ৰতা ৰায়চৌধুৰীয়ে সেয়েহে লিখিছে— 'মই জিৰাই আছোঁ তোমাৰ ছাঁত/ সেই ছাঁৰ পোহৰত মই যেন/প্ৰসাৰিত হ'ম/বিৰাট এক সাগৰৰ দৰে।" জ্ঞানৰ জ্যোতিৰে চিৰজ্যোতিষ্মান সন্দিকৈ কলেজে যুগৰ বাতৰি বিলাই গৈ থাকক আৰু গৈ থাকক অবিৰাম গতিৰে। ৰাজবালা দাসৰ সপোনটিক বুকুৰ উম দি লালন কৰক প্ৰতিজন ছাত্ৰীয়ে, প্ৰতিজন দায়িত্বশীল অসমীয়াই। ■

(পূৰ্ব প্ৰকাশ: প্ৰান্তিক ১-১৫ অক্টোবৰ, ২০২৩)

উৎস: (১) তিনিকুৰি দহ বছৰৰ স্মৃতি (১৯৭১); (২) সোণালী সোঁৱৰণী (১৯৮৯)।

> সফলতাৰ পিছে পিছে দৌৰি নুফুৰিবা, যদি তুমি সঁচাকৈয়ে সফল হ'ব বিচাৰিছা তেন্তে ক্ষন্তেক জিৰণি লোৱা আৰু ভাবা— তুমি কি কৰি ভাল পোৱা আৰু কিহত বিশ্বাস কৰা। দেখিবা এইবেলি সফলতাই তোমাক খেদি ফুৰিছে।
>
> —ডেভিদ ফ্ৰষ্ট

বৈদিক যুগত বেদৰ চমু আভাস

চন্দনা বৈশ্য
তৃতীয় ষাণ্মাষিক, সংস্কৃত বিভাগ

ভাৰতবৰ্ষৰ ইতিহাসৰ সোণালী যুগ হৈছে বৈদিক যুগ। বৈদিক যুগৰ এই সময়ছোৱাত ভাৰতবৰ্ষৰ বৌদ্ধিক ক্ষেত্ৰখন উচ্চ শিখৰত প্ৰতিষ্ঠিত হ'বলৈ সক্ষম হৈছিল। এই সময়ছোৱাত প্ৰত্যেক ব্যক্তিয়ে নিজৰ যোগ্যতা অনুসৰি ঘৰ তথা সমাজত সকলো কামতে সম অধিকাৰ তথা সম মৰ্যাদা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল।

হিন্দুসকলৰ সবাতোকৈ পুৰণি ধৰ্মগ্ৰন্থ বেদক প্ৰাচীন ভাৰতীয় আৰ্য সভ্যতাৰ ইতিহাস বুলিব পাৰি। বেদ আৰ্য-সনাতন ধৰ্মাৱলম্বীসকলৰ পৱিত্ৰতম ধৰ্মগ্ৰন্থ। ইতিহাসে ঢুকি নোপোৱা কালৰে পৰা আৰ্য সনাতন ধৰ্মাৱলম্বী ভাৰতবাসীসকলে অন্তৰৰ সমস্ত আস্থা আৰু শ্ৰদ্ধা এই বেদৰ বেদীতে নিবেদন কৰি আহিছে চাৰিখন বেদৰ ভিতৰত আটাইতকৈ প্ৰাচীনতম বিবাহৰ ক্ষেত্ৰতো কইনাগৰাকীক কিছুমান অধিকাৰ দিয়া হৈছিল। উদাহৰণস্বৰূপে, কুশণ্ডীকা নামে এগৰাকী কইনাই ধ্ৰুৱতৰাৰে লক্ষ্য কৰি এই মন্ত্ৰ উচ্চাৰণ কৰিছিল—

"ধ্ৰুৱং দৌঃ ধ্ৰুৱা পৃথিৱী ধ্ৰুৱেয়ং।
ধ্ৰুৱাহং পতিকুলে ভুয়াসম।।"

অৰ্থাৎ আকাশ যুগমীয়া, পৃথিৱী যুগমীয়া আৰু ধ্ৰুৱ তৰাটো যুগমীয়া। ময়ো মোৰ পতিগৃহত যুগমীয়া হৈ বিৰাজ কৰিম।

সংহিতা, ব্ৰাহ্মণ, উপনিষদত বিশাল বৈদিক সাহিত্যত ভালেমান বিদুষী নাৰীৰ নাম পোৱা যায়। যেনে — বচক্ষুৰ দুহিতা গাৰ্গী। 'ঐতৰেয় ব্ৰাহ্মণ'ত গন্ধৰ্ব গৃহীতা নামে এগৰাকী শিক্ষিতা নাৰীৰ নামো উল্লেখ আছে।

বৈদিক আৰু পৌৰাণিক সাহিত্যত ভালেমান ব্ৰহ্মচাৰিণীৰ নাম পোৱা যায়। শুক্ল যৰ্জুবেদত উল্লেখ মতে বেদ অধ্যয়নৰ মাঙ্গলিক অনুষ্ঠান উপনয়ণ ল'ৰা-ছোৱালী সকলোৰে বাবে প্ৰযোজ্য আছিল। ছাত্ৰ জীৱনটোক ব্ৰহ্মাচাৰ্য বুলি কোৱা হৈছিল। ব্ৰহ্মচাৰ্য কাল শেষ নোহোৱা পৰ্যন্ত কোনেও বিয়া-বাৰু কৰাব নোৱাৰিছিল। শিক্ষিত মহিলাসকলক ব্ৰহ্মাবাদিনী বুজি জানিছিল। বৈদিক দেৱতাসকলক লৈ আলোচনা কৰা 'বৃহৎ দেৱতা' নামৰ পুথিত মন্ত্ৰদ্ৰষ্টা নাৰীসকলক ব্ৰহ্মবাদিনী বোলা হৈছে। বৃহস্পতিৰ কন্যা ৰোমশা এগৰাকী ব্ৰহ্মবাদিনী নাৰী।

ঋগবেদ সংহিতাৰ দিনৰ পৰা সূত্ৰ সাহিত্যৰ কাললৈকে তিনিটা উচ্চ শ্ৰেণীৰ মহিলাসকলে গায়ত্ৰী মন্ত্ৰ জপ কৰিছিল। পাণিনিৰ 'পত্যুৰ্ণঃ যজ্ঞ সংযোগ' সূত্ৰত 'পত্নী' শব্দৰ অৰ্থ ভাঙি দেখুৱাইছে। ইয়াৰ অৰ্থ হ'ল— 'পতি' শব্দত 'ন' প্ৰত্যয় সংযোগে পতিৰ যজ্ঞ সম্পাদন কাৰ্যত সহায় কৰা বুজায়। পত্নী অবিহনে যজ্ঞ কাৰ্য সম্পন্ন হ'ব নোৱাৰে।

ব্ৰহ্মচাৰ্য ব্ৰত পালনৰ অন্ততহে নিজকে গাৰ্হস্থ্য জীৱনত সোমোৱাৰ উপযুক্ত কৰিবলৈ ছাত্ৰ জীৱনত ব্ৰহ্মচাৰ্য বা সংযমী জীৱন যাপন কৰা ছোৱালীৰ নাম অথৰ্ব বেদত পোৱা যায়।

শতপথ ব্ৰাহ্মণত পোৱা যায় সামবেদী পুৰোহিতৰ পত্নীসকলে যজ্ঞত সামগীত পৰিৱেশন কৰিছিল; পাছতহে তেওঁলোকৰ পতিসকলে এই সাম গীতৰ চৰ্চা কৰিছিল। ইয়াৰ পৰা বুজা যায় যে সেই সময়ৰ নাৰীসকলে সাংস্কৃতিক ক্ষেত্ৰখনতো বিশেষ পাৰদৰ্শিতা দেখুৱাইছিল।

নাৰীক বৈদিক যুগত 'পেশস্কৰী' বোলা হৈছিল। শুক্ল যজুৰ্বেদৰ ত্ৰিশ সংখ্যক অধ্যায়ত বৈদিক যুগত প্ৰচলিত সত্তৰবিধ জীৱিকাৰ উপায়ৰ ভিতৰত বাষষ্ঠিবিধ জীৱিকা পুৰুষৰ বাবে আৰু আঠবিধ নাৰীৰ বাবে। যেনে— পাচি-খৰাহি সজা, পাটী সজা, ৰছী তৈয়াৰ কৰা, সূতা কটা, কাপোৰ ৰং কৰা, সুগন্ধি দ্ৰব্য প্ৰস্তুত কৰা আদি। তাঁত বোৱা বা বয়ন শিল্পৰ উল্লেখ ঋক্ সংহিতাত পোৱা যায়।

মহিলা সামৰিক প্ৰশিক্ষণ আৰু শৰীৰ চৰ্চাৰ শিক্ষা বৈদিক যুগৰ পাছতো দেখা যায়। যেনে — পতঞ্জলিয়ে লিখা 'মহাভাষ্য'ত শাক্তিকী নামে খ্যাত যাঠী চলাব পৰা মহিলাৰ বিষয়ে কৈছে।

এই সকলোখিনিৰ পৰা দেখা যায় যে বৈদিক কালৰ নাৰীসকল শিক্ষা, সংস্কৃতি, সামৰিক, নিয়মানুৱৰ্তিতা, হস্তশিল্প আদি সকলো দিশতে আগৰণুৱা আছিল। ■

...অসমীয়া ভাষাৰ ওজা হেমচন্দ্ৰ বৰুৱাদেৱৰ আশ্ৰয়ত থাকিও তেখেতে কেইবছৰমান গুৱাহাটীত শিক্ষা লাভ কৰে। সেই সময়ত ৰায়বাহাদুৰ ভুৱনৰাম দাস, তহচিলদাৰ ৰাধানাথ বৰুৱা আদি বৰুৱাদেৱৰ সহপাঠী আছিল। ভোলানাথ বৰুৱাদেৱ যেতিয়া এণ্ট্ৰেন্স ক্লাছৰ ছাত্ৰ হয়, তেতিয়া তেওঁৰ এক টান নৰিয়া হয়।...

ভোলানাথ বৰুৱা ঃ জীৱন আৰু কৃতি

কুকিলা ৰাজখোৱা
স্নাতক ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক

"মহা মহা পুৰুষৰ চানেকিৰে জীৱনৰ
আমিও কৰিব পাৰোঁ জীৱন গঢ়িত;
অভিনয় শেষ হ'লে আয়ু বেলি মাৰ গ'লে
থৈ যাব পাৰোঁ খোজ সময়ৰ বালিত।"

সুজলা-সুফলা, মলয়জ শীতলা, শস্য-শ্যামলা অসম মাতৃৰ বুকুত যুগে যুগে জন্ম লাভ কৰিছে শত-সহস্ৰ সু-সন্তানে। এনে এগৰাকী সু-সন্তান হ'ল সাউদ ভোলানাথ বৰুৱা। যিয়ে আকাশ চুয়ো শিপাক সদায়ে খামুচি ৰাখিছিল। অসমীয়াই সৰ্বদা মনত ৰাখিবলগীয়া অন্যতম এগৰাকী যুগন্ধৰ পুৰুষ হ'ল সাউদ ভোলানাথ বৰুৱা। পৌৰাণিক আখ্যানৰ কথা পৰিহাৰ কৰি বাস্তৱ জীৱনজোৱা শ্ৰমৰ বিনিময়ত উপাৰ্জনতকৈ বেছি যদি কোনোবাই দান কৰিছে সেই তালিকাত গণিব পৰা ব্যক্তিসকলৰ ভিতৰত এগৰাকী অন্যতম ব্যক্তি হ'ল ভোলানাথ বৰুৱাদেৱ।

জন্ম, বংশাৱলী আৰু শিক্ষা

নগাঁও জিলাৰ পুৰণিগুদাম অঞ্চলৰ ঘনশ্যাম বৰুৱাৰ ঔৰসত আৰু ভোগদৈ বৰুৱাৰ গৰ্ভত ১৮৫৩ চনৰ ২৩ মে' তাৰিখে এটি অগ্নি শিশুৱে জন্ম গ্ৰহণ কৰিছিল। এই শিশুটিয়েই হ'ল পৰৱৰ্তী সময়ৰ অসমৰ বুনিয়াদী শিক্ষাৰ প্ৰসাৰ আৰু বিকাশৰ বাবে জীৱনৰ সমস্ত অৰ্জনৰ অংশ দান কৰি যোৱা বিখ্যাত অসমীয়া ব্যৱসায়ী ভোলানাথ বৰুৱা। বৰুৱাদেৱ আছিল নাওশলীয়া বৰুৱাৰ ঘৰৰ সন্তান। তেওঁৰ আজোঁককাক আছিল শৰাইঘাট যুদ্ধৰ সময়ত লাচিত বৰফুকনৰ নৌকাৰ সহযোদ্ধা ময়ূৰধ্বজ মৰঙী বৰুৱা। যাৰ কান্ধত হাত থৈ লাচিতে নৌকাত উঠি যুদ্ধ কৰিছিল।

ভোলানাথ বৰুৱাদেৱৰ পিতৃ-মাতৃৰ অৱস্থা নিচেই নিঃকিন আছিল। বাৰ (১২) বছৰ বয়সত তেওঁক নগাঁও জিলাৰ হাইস্কুলত নামভৰ্তি কৰি দিয়া হৈছিল। পুৰণিগুদামৰ ঘৰৰপৰা ৮ কিলোমিটাৰ বাট নিতৌ অহা-যোৱা কৰি তেওঁ পঢ়া-শুনা কৰে। তেনে সময়তে তেখেতৰ পিতৃদেৱ স্বৰ্গগামী হয়। মনৰ বেজাৰত বৰুৱাদেৱে নগাঁও এৰি গুৱাহাটী পায়হি। ভিনিহিয়েক দত্তনাৰায়ণ বৰুৱাৰ ঘৰত থাকি নগাঁৱৰ আন এজন ভিনিহিয়েক ৰুদ্ৰাম বৰদলৈৰ পৰা পাঁচ (৫) টকা অৰ্থ সাহায্য লৈ গুৱাহাটী কলেজিয়েট স্কুলত তেওঁ আকৌ ইংৰাজী শিক্ষা আৰম্ভ কৰে।

দত্তনাৰায়ণ বৰুৱাৰ ঘৰত তেওঁ লগ পায় ভাগিন মহীনাৰায়ণক। দুয়ো মিলি কৃষ্ণাৰ্জুন শক্তিৰ দৰে হৈ পৰে। ভোলানাথ বৰুৱা আছিল দূৰদৰ্শী আৰু সময়ক সঠিক ব্যৱহাৰ কৰাত পাকৈত ব্যক্তি। অসমীয়া ভাষাৰ ওজা হেমচন্দ্ৰ বৰুৱাদেৱৰ আশ্ৰয়ত থাকিও তেখেতে কেইবছৰমান গুৱাহাটীত শিক্ষা লাভ কৰে। সেই সময়ত ৰায়বাহাদুৰ ভুৱনৰাম দাস, তহচিলদাৰ ৰাধানাথ বৰুৱা আদি বৰুৱাদেৱৰ সহপাঠী আছিল। ভোলানাথ বৰুৱাদেৱ যেতিয়া এণ্ট্ৰেন্স ক্লাছৰ ছাত্ৰ হয়, তেতিয়া তেওঁৰ এক টান নৰিয়া হয়। তেনে সময়ত ভাগিনীয়েক মহীনাৰায়ণ বৰুৱাই অশেষ শুশ্ৰূষা কৰি তেওঁক আৰোগ্য কৰে। বহুদিনৰ মূৰত নৰিয়াৰ পৰা উঠাত তেখেতৰ আৰু পঢ়া-শুনা নহ'ল। এণ্ট্ৰেন্স ক্লাছৰ বিদ্যাতে তেওঁৰ ছাত্ৰ জীৱনৰ সামৰণি পৰে। তাৰ পাছত তেওঁ জীৱন যাত্ৰা কৰিবলৈ চাকৰিৰ অন্বেষণ কৰিবলৈ ধৰে।

কৰ্ম জীৱনৰ আৰম্ভণি

মাণিক চন্দ্ৰ বৰুৱা আৰু অন্নদা ৰাম ফুকন ডাঙৰীয়াদ্বয়ে 'বৰুৱা ফুকন কোম্পানী' নাম দি গুৱাহাটীত সেই সময়ত এটা কাঠৰ কোম্পানী স্থাপন কৰে। এই কোম্পানীয়ে ৰাণীগুদাম, বৰদুৱাৰ, কুকুৰমৰা আদি কাঠ ব্যৱসায়ৰ প্ৰধান কেন্দ্ৰৰ পৰা শালকাঠ আনি কাৰবাৰ চলায়। এই কাৰবাৰৰ অফিচত ভোলানাথ বৰুৱা ৩০ টকা বেতনত কেৰাণী নিযুক্ত হয়। বৰুৱাদেৱে অতি উদ্যমেৰে কাম কৰি কোম্পানীৰ প্ৰথমতে বিশেষ লাভ দেখুৱায়। আনকি পৰ্বতীয়া নদী এখনৰ ওপৰত বহুত টকা খৰচ কৰি এখন দলং দি কাঠ অনা-নিয়াৰ সু-বন্দোৱস্তী কৰে। কিন্তু ১৮৭০ চন মানত সেই কোম্পানী দেউলীয়া হোৱাৰ পাছত তেওঁ নিবনুৱা হৈ পৰে। কিন্তু জীৱনত কোনো কালে ভাগি নপৰা বৰুৱাদেৱে সেই অভিজ্ঞতাকো আশীৰ্বাদ স্বৰূপে গ্ৰহণ কৰি স্বাধীন ব্যৱসায় কৰাৰ মানসেৰে প্ৰথমে অসমত উৎপাদিত কাপোৰৰ ব্যৱসায় এটা কৰে। সেই ব্যৱসায়ত কিমানদূৰ সফল হৈছিল জনা নগ'লেও বিফল যে হোৱা নাছিল সেয়া নিশ্চিত।

কলিকতা যাত্ৰা, ব্যৱসায়ৰ আৰম্ভণি তথা লক্ষ্মীনাথৰ সৈতে মিলন

ভোলানাথ বৰুৱাদেৱৰ কলিকতা যাত্ৰাৰ প্ৰকৃত সময় সম্পৰ্কে জনা নাযায়। কিন্তু বিভিন্ন লেখকৰ লেখাৰ পৰা সেই কথা ঠাৱৰ কৰা হৈছে যে তেওঁৰ কলিকতা যাত্ৰাৰ সময় ১৮৯১ৰ পৰা ১৮৯২ৰ ভিতৰত। আগৰে পৰা চিনাকি থকা বাবে কলিকতালৈ গৈ ৰসৰাজ লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাদেৱৰ কোঠাৰ কাষৰে এটা কোঠালিত ভোলানাথ বৰুৱাদেৱ নিবাসী হয়।

ঊনৈশ (১৯) শতিকাতে স্বদেশৰ লগতে বিদেশতো সফলতাৰে ব্যৱসায় সাম্ৰাজ্য বিস্তাৰ কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা প্ৰথমগৰাকী অসমীয়া ব্যৱসায়ী সাউদ ভোলানাথ বৰুৱাদেৱে কলিকতাত কালীকৃষ্ণ পৰমাণিক নামৰ সদাগৰৰ লগ লাগি তেওঁৰ তলত অলপ কমিছন লৈ কাঠৰ কাৰবাৰ চলায়। পৰৱৰ্তী সময়ত তেওঁ 'বি ব্ৰাদাৰ্চ' নামেৰে এটি প্ৰতিষ্ঠান খুলি মহানগৰৰ প্ৰতিযোগিতাৰ যুঁজত খোপনি পুতিবলৈ উঠি-পৰি লাগে। পাছলৈ তেওঁৰ ব্যৱসায়ৰ অংশীদাৰ হোৱা লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাদেৱে 'মোৰ জীৱন সোঁৱৰণ' গ্ৰন্থত ভোলানাথ বৰুৱাদেৱে কেনেকৈ প্ৰৱল আত্মপ্ৰত্যয়েৰে কাঠৰ ব্যৱসায়ত হাত দি প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰিছিল তাৰ বৰ্ণনা দিছে।

'বি. ব্ৰাদাৰ্চ' কোম্পানীৰ জৰিয়তে ভোলানাথ বৰুৱাদেৱে কাঠ যোগানৰ কাম আৰম্ভ কৰে। সুবিধা বুজি তেওঁ গাৰোপাহাৰৰ কপাহ, অসমৰ চাহ আদিও ব্ৰিটিছ কোম্পানীক যোগান ধৰিছিল। কলিকতাৰ ব্যৱসায় চক্ৰৰ আও-ভাও বুজি উঠাৰ লগে লগে তেওঁৰ ব্যৱসায়ো ঠন ধৰি উঠিবলৈ ধৰে। বেংগল নাগপুৰ ৰে'লত শ্লীপাৰ যোগানৰ ঠিকা লাভ কৰি চৰকাৰী অনুমতি লৈ তেওঁ বন বিভাগৰ পৰা গছৰ বন্দৱস্ত কৰি লৈছিল। তেওঁৰ কামত সহায় হোৱাকৈ স্থানীয় বঙালী লোকক সহায়কাৰীৰূপে লৈছিল যদিও দুজনমান আত্মীয় লোকক অসমৰ পৰা অনাই কামৰ দায়িত্ব দিছিল। ইয়াৰ এজন আছিল তেওঁৰ নিজৰে ককায়েক গোপীকান্ত বৰুৱা আৰু আন এজন প্ৰখ্যাত অভিযন্তা বলীনাৰায়ণ বৰাৰ ভায়েক মহীনাৰায়ণ। পাছলৈ বৰুৱাদেৱৰ নাতি কেশৱকান্ত বৰুৱাকো তেওঁৰ সহায়ক হিচাপে লৈছিল।

১৯৮০ চনৰ পৰা ১৯০৪ চনলৈ এক দশকৰো বেছি কাল ভোলানাথ বৰুৱাদেৱে লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাদেৱৰ লগত একেলগে ব্যৱসায় কৰিছিল। তেওঁলোকৰ ব্যৱসায় লাহে লাহে সমগ্ৰ উত্তৰ ভাৰতৰ ফালে বাঢ়ি যাবলৈ ধৰে।

১৮৯৪ চনত বৰুৱাদেৱে কাঠৰ কাৰণে সিংহম জিলাৰ এখন ডাঙৰ হাবিৰ অধিকাৰ লাভ কৰে। সেই সময়ৰ বিখ্যাত 'বেঙ্গল টিম্বাৰ কোম্পানী'ৰ ফৰেষ্ট মেনেজাৰ খেয়ালী প্ৰকৃতিৰ মিঃ এফ ডি হুইফিন চাহাবক সন্তুষ্ট কৰি বৰুৱাদেৱে উক্ত কোম্পানীক শ্লীপাৰ যোগানৰ ঠিকা লয়।

বৰুৱাদেৱৰ লগত উৰিষ্যাৰ গঙ্গাপুৰ নামৰ এজন ক্ষেত্ৰীয় ৰজাৰ বন্ধুত্ব হয় আৰু তেওঁ তাৰ হাবিত কাঠ কটাৰ অধিকাৰ পায়।

বেজবৰুৱাদেৱৰ বিৱৰণৰ পৰা বুজা যায় ১৯০০ চন মানলৈ তেওঁলোকৰ ব্যৱসায় ইমান বাঢ়ি গৈছিল যে ব্যৱসায়ত টকাৰ লেন-দেন অভাৱনীয় অংক চুইছিলগৈ।

১৯০৪ চনত মতবিৰোধ হৈ বৰুৱাদেৱ আৰু বেজবৰুৱাদেৱে পৃথক হয়। বৰুৱাদেৱৰ ব্যৱসায় বাঢ়ি গৈয়ে থাকিল। উৰিষ্যাৰ ময়ূৰভঞ্জ ৰজাৰ পৰা ১৯০৬ চনত তেওঁ বিছ বছৰৰ বাবে এখন কাঠনি লয়। তাৰ পৰা কাঠ অনাৰ সুবিধা কৰিবলৈ ৰে'লৰ আলি বহুৱাবলৈ তেওঁ চেষ্টা কৰে আৰু ১৯০৮ চনত বিলাতলৈ গৈ তাত কিছুদিন থাকি ইয়াৰ বাবে প্ৰচেষ্টা চলাই কিছুদূৰ সফল হয় বুলিও জনা যায়। নিচেই কম আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰে শিক্ষিত বৰুৱাদেৱৰ ব্যৱসায়ৰ যাত্ৰা অতি চমকপ্ৰদ।

ব্যক্তিগত জীৱন

ভোলানাথ বৰুৱাদেৱ চিৰকুমাৰ আছিল। তেওঁৰ বংশৰ নিজা ভতিজাক বিশ্বনাথ বৰুৱাক হিন্দু শাস্ত্ৰমতে যাগ-যজ্ঞ কৰি পোষ্যপুত্ৰ নিযুক্ত কৰিছিল। পোষ্যপুত্ৰ বিশ্বনাথৰ অকাল মৃত্যু ঘটাত ভায়েক তৰুণচন্দ্ৰ বৰুৱাক কাঠৰ কাৰবাৰৰ শেষছোৱাত কৰ্ম্মশীল আৰু সুদক্ষ বিষয়া স্বৰূপে পাইছিল। বৰুৱাদেৱে কৈ গৈছে যে "কাৰবাৰত মূৰটো আছিল মোৰ আৰু হাত দুখন আছিল মহীনাৰায়ণ আৰু তৰুণচন্দ্ৰ বৰুৱাৰ।"

বিশাল ব্যক্তিত্বৰ অধিকাৰী বৰুৱাদেৱৰ বদান্যতা

ভোলানাথ বৰুৱাদেৱে তেওঁৰ সমগ্ৰ জীৱন পৰিশ্ৰম কৰিছিল। যাৰ ফলশ্ৰুতিত তেওঁ স্থাৱৰ-অস্থাৱৰ বহুতো সম্পত্তিৰ স্বত্বাধিকাৰী আছিল। দিল্লী, কলিকতা, চিমলা, শ্বিলং আৰু উৰিষ্যাৰ ঝড়সোগড়া আদি ঠাইত বৰুৱাদেৱৰ বহু বিলাসী ঘৰ আছিল। বাণিজ্য বীৰ বৰুৱাদেৱ অকল ধন ঘটাতেই সীমাৱদ্ধ নাছিল। তেওঁ আছিল এগৰাকী দানবীৰ। যিয়ে অসমৰ পৰা সম্বলহীন অৱস্থাৰে গৈ প্ৰায় একক প্ৰচেষ্টাৰে গঢ়ি তোলা বিশাল ব্যৱসায়িক সাম্ৰাজ্যৰ ধন মুক্তহস্তে দান কৰিছিল। কলিকতা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচাৰ্য আশুতোষ মুখাৰ্জীদেৱে ১৯২২ চনৰ সমাৱৰ্তন অনুষ্ঠানত দিয়া ভাষণত বৰুৱাদেৱৰ প্ৰতি সন্মান প্ৰদৰ্শন কৰি তেওঁক "One of the most outstanding sons of Assam" বুলি উল্লেখ কৰিছিল।

ভোলানাথ বৰুৱাদেৱৰ বদান্যতাৰ তালিকাখন বৰ দীঘলীয়া। তেখেতৰ কেইটিমান উল্লেখযোগ্য দান হ'ল—

(১) কাশীৰ হিন্দু বিশ্ববিদ্যালয়ৰ নিমিত্তে ১ লাখ ২০ হাজাৰ টকা।

(২) অসম চৰকাৰক কাৰিকৰী শিক্ষানুষ্ঠানৰ নিমিত্তে এক লাখ টকা প্ৰদান। যাৰ সহায়ত ১৯২৭ চনত যোৰহাটত 'প্ৰিন্স অব্ ৱেলছ টেকনিকেল স্কুল' প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল।

(৩) বিশাখাপটনমৰ কিং জৰ্জ হাস্পতালৰ নিমিত্তে ৩৫,০০০ টকা দান।

(৪) ঝাড়গুড়াত ভোলানাথ বৰুৱা ডিছপেন্সৰীৰ নিমিত্তে ১০,০০০ টকা দান।

(৫) বাতলিগঞ্জৰ ছোৱালী বিদ্যালয়লৈ ৫,০০০ টকা দান।

(৬) কলিকতা বিশ্ববিদ্যালয়ক পণ্ডিত হেমচন্দ্ৰ গোস্বামী সংকলিত 'অসমীয়া সাহিত্য চানেকি' প্ৰকাশৰ অৰ্থে ১০,০০০ টকা প্ৰদান।

অসমত দানবীৰ, বেঙ্গলত 'টিম্বাৰ প্ৰিন্স' আৰু উৰিষ্যাত 'জুট মাৰ্চেণ্ট' ৰূপে খ্যাত ভোলানাথ বৰুৱাদেৱে অসম চৰকাৰক প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ বাবে আগবঢ়াইছিল কোটি টকাৰ সম্পদ। চিমলা কলেজ আৰু মুৰ্ছিদাবাদত থকা নিজৰ বাসগৃহ দান কৰি থৈ গৈছে। বৰুৱাদেৱে ইয়াৰোপৰি আৰু শত সহস্ৰ কিমান দান কৰি গৈছে সেয়া কল্পনা কৰাটোও সম্ভৱ।

উল্লেখযোগ্য যে ভোলানাথ বৰুৱাই ১৯১৪ চনত লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাদেৱৰ 'শংকৰদেৱ' আৰু 'মাধৱদেৱ' নামৰ গ্ৰন্থ দুখন ছপা কৰাইছিল।

এখন উইল আৰু বৰুৱাদেৱৰ পৰিনিৰ্বাণ

ভোলানাথ বৰুৱাদেৱে মহীনাৰায়ণ বৰুৱা, তৰুণচন্দ্ৰ বৰুৱা আৰু কেশৱচন্দ্ৰ বৰুৱাৰ তেখেতৰ সৰ্বসম্পত্তিৰ আয় জীৱদ্দশা পৰ্যন্ত ভোগ কৰিব বুলি উইলত লিখি থৈ গৈছিল। এই সকলৰ অবিহনে সকলো সম্পত্তি অসম গৰ্ভণমেণ্টক 'প্ৰাইমাৰী এডুকেশ্যন'ৰ বাবে খৰচ কৰিবলৈ অধিকাৰ দি যায়।

"সুন্দৰ যে ফুলাৰ মন্ত্ৰ
অহোৰাত্ৰি মাতে
সেয়েহে আজি ইমান ফুল
প্ৰভাতে প্ৰভাতে...।"

প্ৰতিষ্ঠিত ব্যৱসায়ী হৈ অসমৰ মান বঢ়াই যোৱা বৰুৱাদেৱ জীৱনৰ শেষ সময়ছোৱাত হাওৰাৰ নিজ গৃহত থাকিছিল আৰু ১৯২৩ চনৰ ৩০ মে' তাৰিখে কৰ্মময় জীৱনৰ সফল যৱনিকা পেলাই পৰিনিৰ্বাণ লাভ কৰে।

পৰিসমাপ্তি

"ভাগি গ'ল বীণখনি
ছিগি গ'ল তাঁৰ
ৰৈ গ'ল অৱশেষ
অমিয় ঝংকাৰ।"

বাল্যকালত দাৰিদ্ৰৰ নিকাৰ ভুঞ্জি, ছাত্ৰ জীৱনত পৰমুখাপেক্ষী হৈ আৰু সামান্য ব্যৱহাৰিক বিদ্যা উপাৰ্জন কৰি কেনেকৈ নিজ অধ্যৱসায়, অদম্য উৎসাহ আৰু স্বাভাৱিক বুদ্ধিবৃত্তিৰে এজন পামপতি বা সদাগৰ হৈ দানবীৰ নাম পাব পাৰে, সংসাৰ যাত্ৰীৰ পক্ষে সিও এক অধ্যয়নৰ আপুৰুগীয়া বিষয়বস্তু। ভোলানাথ বৰুৱাদেৱৰ জীৱন-কাহিনী আলোচনা কৰিলে সকলো অসমীয়াই এই কথা স্বীকাৰ কৰিব লাগিব যে ব্যৱসায় ক্ষেত্ৰত আজি ভাৰতত যেনেকৈ পাৰ্চী জাতি বা পঞ্জাৱ বা মাদ্ৰাজ প্ৰদেশীয় সদাগৰসকল অৰ্থ উপাৰ্জন আৰু মহৎ কামৰ নিমিত্তে বিখ্যাত, তেনেকৈ অসম প্ৰদেশীয় ভোলানাথ বৰুৱাদেৱৰ নামো সদাগৰ শ্ৰেণীত চিৰস্মৰণীয়। অসমীয়াৰ পক্ষে এয়া অতি গৌৰৱৰ কথা।

কায়িকভাৱে বৰুৱাদেৱ আজি আমাৰ মাজত নাথাকিলেও, তেখেতৰ কৰ্মৰাজিয়ে তেখেতক সদায় সুঁৱৰিব। অমৰ হৈ জীয়াই থাকিব দানবীৰ, বাণিজ্যবীৰ গৰাকীৰ কৰ্মৰাজি। ■

আন্ধাৰ যিমান গভীৰ হ'ব, প্ৰভাতো সিমানেই উজ্বল হ'ব । চাৰিওফালৰ পৰা অন্ধকাৰে আৱৰি ধৰিলেও ভয় নকৰিবা, পোহৰ হ'বই । —জ্যোতি প্ৰসাদ আগৰৱালা

মানুহৰ জন্ম হয় সফল হ'বলৈকে, ব্যৰ্থ হ'বলৈ নহয়। আত্ম-বিশ্বাসেই মানুহৰ জীৱনৰ সাফল্যৰ প্ৰথমটো সোপান। —প্ৰখ্যাত দাৰ্শনিক হেনৰি ডেভিদ থৰো

কৰ্মশক্তিয়ে আমাক তিনিটা অতি ভয়ঙ্কৰ অনিষ্টকাৰী শক্তিৰ পৰা ৰক্ষা কৰিব পাৰে— আলস্য, বদ অভ্যাস আৰু অভাৱ। —ফৰাচী দাৰ্শনিক ভল্টেয়াৰ

সন্দিকৈত মোৰ অনুভৱ

ইনা ৰাণী শৰ্মা
তৃতীয় ষাণ্মাসিক,
ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

গুৱাহাটী মহানগৰীত সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয় অসমৰ আগশাৰীৰ মহাবিদ্যালয় সমূহৰ ভিতৰত অন্যতম। ১৯৩৯ চনতে প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰা এই কলেজখনে বৰ্তমানলৈ বহুকেইগৰাকী ছাত্ৰীক শিক্ষা দি জীৱনৰ নিজ লক্ষ্যত উপনীত কৰাইছে। অসমৰ মেধাসম্পন্ন ছাত্ৰীৰেই হয়তো সন্দিকৈয়ান হোৱাৰ সপোন এটা থাকে। এই ছোৱালী মহাবিদ্যালয়খনত অসমকে ধৰি উত্তৰ-পূবৰ ভিন্ন ৰাজ্যৰ পৰা বহু প্ৰতিভাসম্পন্ন ছাত্ৰী শিক্ষাৰ বাবে আহে। শৈক্ষিক বিকাশৰ লগতে অন্যান্য প্ৰতিভাসমূহো বিকাশ কৰিবলৈ তেওঁলোকে সুবিধা পায়।

ময়ো দৰং জিলাৰ এখনি গাঁও অঞ্চলৰ পৰা সন্দিকৈলৈ পঢ়িবলৈ আহিছোঁ। মোৰো বহুদিনৰে পৰাই এটা সপোন আছিল সন্দিকৈয়ান হোৱাৰ। নামভৰ্তি কৰিবলৈ আহি যেতিয়া প্ৰথমবাৰ কলেজখনি দেখিছিলো তেতিয়া সঁচাকৈয়ে ইয়াৰ পৰিৱেশে মোক আৰু অধিক আকৰ্ষিত কৰি তুলিছিল। সন্মুখতে থকা দীঘলীপুখুৰী, ইয়াৰ চাৰিওফালে থকা প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশটোৱে মোৰ মনটো কাঢ়ি লৈছিল। ইয়াত নামভৰ্তি কৰি মই সঁচাকৈয়ে ধন্য। ইয়াত বহু প্ৰতিভাসম্পন্ন শিক্ষাগুৰু লগ পাইছো, তেওঁলোকৰ সান্নিধ্যত বহু নজনা কথা জানিবলৈ পাইছোঁ। তাৰোপৰি ইয়াত অসমৰ লগতে উত্তৰ-পূৰ্বৰ ভিন্নপ্ৰান্তৰ পৰা অহা বহু বান্ধৱী লগ পাইছোঁ। তেওঁলোকৰ পৰাও যথেষ্ট শিকিবলৈ পাইছোঁ, যোৱা এটা বছৰতে বহু স্মৃতি বনাই লৈছোঁ। ইয়াৰ লগতে ঘৰৰ পৰা বাহিৰত থাকি গুৱাহাটী মহানগৰীৰ দৰে এখন ডাঙৰ চহৰত কেনেদৰে চলিব লাগে তাৰো অভিজ্ঞতা লাভ কৰিছোঁ। সন্দিকৈত পঢ়া এই অনুভৱ সদায়েই মনত সজীৱ হৈ থাকিব। শেষত সন্দিকৈৰ দীৰ্ঘায়ু কামনা কৰি মোৰ চমু লিখনি সামৰণি মাৰিলো, শ শ বছৰ ধৰি সন্দিকৈ জালিকতা পুষ্পহাৰৰ দৰে জিলিকি থাকক। ■

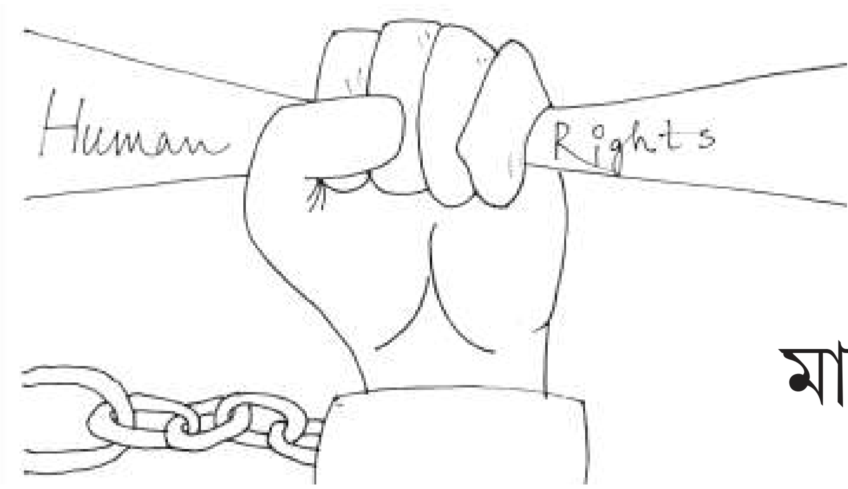

মানৱ অধিকাৰ

চন্দনা বৈশ্য
তৃতীয় ষান্মাসিক, সংস্কৃত বিভাগ

মানৱ অধিকাৰ হৈছে এক অধিকাৰৰ সমষ্টি যাৰ প্ৰতিজন মানুহে অধিকাৰপ্ৰাপ্ত কৰে। জাতি, ধৰ্ম, লিংগ, তেওঁলোকৰ অৰ্থনৈতিক স্থিতি যিয়েই নহওঁক কিয় প্ৰতিজন মানুহেই এই অধিকাৰসমূহৰ সৈতে উত্তৰাধিকাৰী হিচাপে লাভ কৰে। সকলো মানুহে যাতে সমানভাৱে ব্যৱহাৰ কৰা হয় সেয়া নিশ্চিত কৰাৰ বাবে মানৱ অধিকাৰ অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ। সেইবোৰ প্ৰকৃততে পৃথিৱীত এক ভাল জীৱন ধাৰণৰ বাবে অত্যাৱশ্যকীয়।

তদুপৰি, মানৱ অধিকাৰে এখন দেশৰ নাগৰিকৰ স্বাৰ্থ সুৰক্ষিত কৰে। যদি আপুনি এজন মানুহ হয় তেন্তে আপোনাৰ মানৱ অধিকাৰ থাকিব পাৰে। তেওঁলোকে আপোনাক সুখ আৰু সমৃদ্ধিৰে পৰিপূৰ্ণ এক ভাল জীৱন দিয়াত সহায় কৰিব। মানৱ অধিকাৰ হৈছে মৌলিক অধিকাৰ যিবোৰ আমি মানুহ হিচাপে প্ৰাপ্য। বয়স, লিংগ, জাতি, ধৰ্ম, বৰ্ণ আৰু ৰাষ্ট্ৰীয়তা নিৰ্বিশেষে মানৱ অধিকাৰে সকলোকে মুক্ত আৰু সমান হিচাপে চিহ্নিত কৰে। দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধৰ সময়ত মানুহে সন্মুখীন হোৱা অত্যাচাৰৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত ৰাষ্ট্ৰসংঘই মানৱ অধিকাৰ গ্ৰহণ কৰিছিল। ১৯৪৮ চনৰ ১০ ডিচেম্বৰত, ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সাধাৰণ সভাই মানৱ অধিকাৰৰ সাৰ্বজনীন ঘোষণাপত্ৰ (UDHR) গ্ৰহণ কৰে। ইয়াৰ গ্ৰহণৰ ফলত মানৱ অধিকাৰক প্ৰতিজন ব্যক্তিৰ বাবে স্বাধীনতা, ন্যায় আৰু শান্তিৰ ভেটি হিচাপে স্বীকৃতি দিয়া হৈছিল। যদিও ই আইনীভাৱে বাধ্যতামূলক নহয়, বেছিভাগ ৰাষ্ট্ৰই এই মানৱ অধিকাৰবোৰ তেওঁলোকৰ সংবিধান আৰু ঘৰুৱা আইনী পৰিকাঠামোত অন্তৰ্ভুক্ত কৰিছে। মানৱ অধিকাৰে আমাক বৈষম্যৰ পৰা সুৰক্ষিত কৰে যে আমাৰ আটাইতকৈ মৌলিক প্ৰয়োজনীয়তাবোৰ সুৰক্ষিত।

মানৱ অধিকাৰ মূলতঃ নাগৰিক আৰু ৰাজনৈতিক অধিকাৰ আৰু সামাজিক অধিকাৰৰ দুটা শ্ৰেণীত বিভক্ত কৰা হৈছে। এই শ্ৰেণীবিভাজন গুৰুত্বপূৰ্ণ কিয়নো ই মানৱ অধিকাৰৰ ধাৰণাটো অধিক পৰিষ্কাৰ কৰে। লগতে, তেওঁলোকে মানুহক বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত তেওঁলোকৰ ভূমিকা উপলব্ধি কৰায়।

জীৱনৰ অধিকাৰে মানুহৰ জীৱন সুৰক্ষিত কৰে। ই নিশ্চিত কৰে যে কোনেও আপোনাক হত্যা কৰিব নোৱাৰে আৰু এনেদৰে আপোনাৰ মানসিক শান্তি সুৰক্ষিত কৰে। পৰৱৰ্তী সময়ত চিন্তা আৰু ধৰ্মৰ স্বাধীনতাই নাগৰিকসকলক তেওঁলোকে বিচৰা যিকোনো ধৰ্ম অনুসৰণ কৰিবলৈ অনুমতি দিয়ে। তদুপৰি, ইয়াৰ অৰ্থ হৈছে যিকোনো লোকে মুক্তভাৱে চিন্তা কৰিব পাৰে।

মানুহৰ সুখী জীৱন যাপনৰ বাবে মানৱ অধিকাৰ অতি প্ৰয়োজনীয়। অৱশ্যে, আজিকালি সেইবোৰ অবিৰামভাৱে উলংঘা কৰা হৈছে আৰু আমি এই সমস্যাটোৰ মোকাবিলা কৰিবলৈ একত্ৰিত হ'ব লাগিব। চৰকাৰ আৰু নাগৰিকসকলে ইজনে সিজনক সুৰক্ষা দিবলৈ আৰু ভালৰ বাবে প্ৰগতি ৰখাৰ বাবে প্ৰচেষ্টা ল'ব লাগিব। অৰ্থাৎ, ই সমগ্ৰ বিশ্বতে সুখ আৰু সমৃদ্ধি নিশ্চিত কৰিব। ■

গল্প...

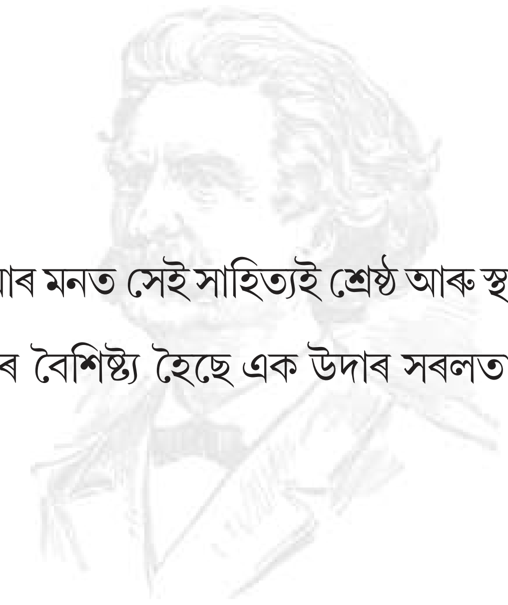

“মোৰ মনত সেই সাহিত্যই শ্ৰেষ্ঠ আৰু স্থায়ী

যাৰ বৈশিষ্ট্য হৈছে এক উদাৰ সৰলতা।”

..."Life is not always about the blacks and the whites, but the shades of grey!" The mogras and the rajanigandhas danced to Linda's happiness. Mini slept in the varendah; Limpa and Jim slept on the couch. Linda kept staring at the stars as if the stars shined for her a little more brightly than the usual days...

Monochrome Hues

Kasturi Sarmah
4th Semester, Psychology Deptt.

Linda was synchronizing her hair strands through her tired saffron fingers blended with mehendi leaves that her sister Thalenda brought her the previous day. The weather was dreary and gloomy and there's been dust wind the whole week with the advent of "Phagun"and her soul screams and longs for a little love to conceal her wounds.

Jonkey, her 5 years old son came rushing and shouted, " Maa, Maa ! See what I found!" A little puppy whose mother probably left him was in his lap, chocking. Half dead, half hope. "I found him in the woods near the pond Maa." Linda uttered in a high pitch knowing about his intention - "So are you now planning to home him? This is the third animal that you've rescued out of hopelessness." Prior to that Mini, a tiny kitten and a dog named Limpa has been Jonkey's only companions. "Can I Maa? Can I please keep this?" Linda nodded and left with silence to bring the cereals and pulses that she left in the sun to dry. Little did she knew that from a sunny morning it will turn to a gloomy evening. The sun was about to set bidding a half crimson-half grey smile. The whole of Linda's little hut, surrounded with jasmine's irresistible fragrance, alongwith mogra and rajanigandha continued dancing, clinging to hope that Linda will also smile with peace and an open heart again, and that happiness will knock their door too. There were bougainvillea flowers of various colours hanging from their corroded broken gate till Linda's bedroom window. Her life was no less than a living poetry of Nilamani Phukan.

It was the time for Ali-Ai-Ligang already, and there was an aura of intoxication allover. Thalenda often visited her sister Linda and practices the dance moves of "Gumrang" and "Nongkrem" with her because Linda was exceptionally good at it. Linda often was repulsive about it and some thoughts always used to engulf her sky where she was always lost. Whereas Thalenda was to dance in the upcoming Ligang and was immensely excited about it and

she therefore worked day and night for it. Linda was a passionate maiden during her teens for dance and danced Nongkrem like no other among her counterparts. She also met Millipa during one of those Ligang whom she married later at the tender age of 21. One year after their marriage , she gave birth to Jonkey. When Jonkey was about two years old,Millipa passed away while working in the mills. Since then onwards, Ligang never excites Linda like ever before and she lives dead against the hopeful mogras , jasmine, rajanigandhas and bougainvilleas. A woman with few words , more gravity, less arrogance, more passion, less hopeful , more hardworking , mild smile and deeper pain which she always used to dig within herself and often was in search of a lost tune.

She worked for Cornel Bailung who lived 5 miles away from Nongrim Hills by making garlands and looking after their lawn and garden which was pretty huge. Bailung's wife also offered her orders from customers for weaving with which she used to make a living. She also collects customers for Linda, as she had always seen her with deep agony but the one who deserves to smile.

Linda was preparing supper that night, and Jonkey sat beside her with Mini staring at them from a distance. "Maa, Maa what will we have for supper tonight?" "The fish that Bailung Uncle gave today." Linda said.

"Maa, why don't you go to dance Ligang like Thalenda Aunty does?"

"You're always with whys and hows!!!" Linda ignored what Jonkey asked.

"Maa, Tongchen's mother and elder sister will also be performing this time ; Maa please you too dance this time naa! I along with Mini, Limpa and Jim will also come to see you Maa!!"

"So the new puppy's name is Jim , isn't it?? Good. And where did you meet Tongchen??" Linda bifurcated from the central point." Tongchen came to play with me today when you went to the Bailungs." Jonkey answered. "Maa please say yes naa that you will perform this time. Aunt Thalenda told me about how gracefully you danced when you were young and how everybody used to admire you !! I want to see you dance too Maa ! please !" Jonkey insisted. Linda smiled and left the room.

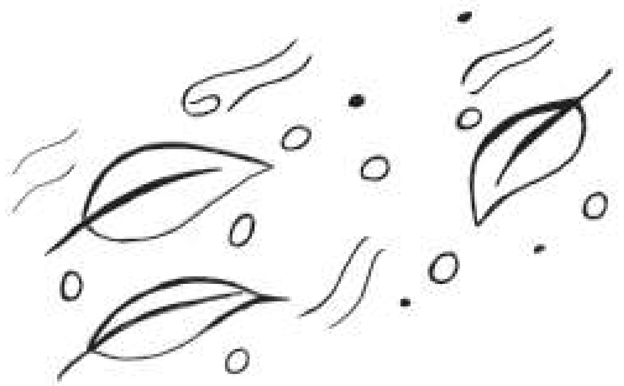

On the day of Ligang, Jonkey screamed with glee witnessing his mother getting ready with Aunt Thalenda for dance. Jim and Limpa also barked with joy !

It was a night of reliving lost times, lost hopes, of living nostalgia, of living for someone else's happiness and concealing pain with love.

After the performance is over, Jonkey hugged Linda with incessant joy. He was so amazed to see this side of his mother : the side that has another essence ! He slept in her lap afterwards.

Linda explained Thalenda "Life is not always about the blacks and the whites, but the shades of grey!" The mogras and the rajanigandhas danced to Linda's happiness. Mini slept in the varendah; Limpa and Jim slept on the couch. Linda kept staring at the stars as if the stars shined for her a little more brightly than the usual days. A union of souls, a gazillion of memories that got a different meaning that day, the zeal of accepting life as it is, the redemption of dancing to lost melodies! Channeling love and energy of the moon towards Linda and the smell of mogra and jasmine intertwined. ■

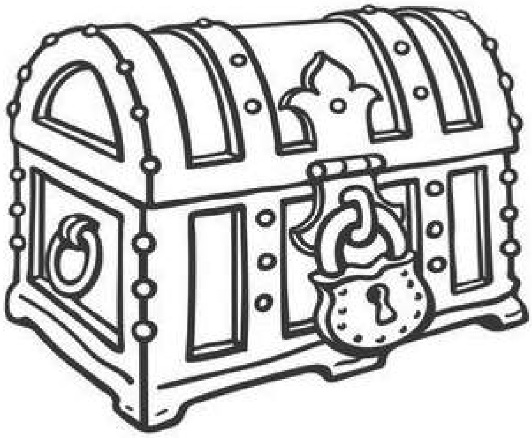

The Tresure Hunt

Chandamita Roy
6th Semester, Deptt. of Zoology

It took one phone call to being the whole Choudhary family into one old courtard, Dida is dead', they said. The cripling Ramu was the only one that the family's mattriarch had beside her all these years. She was reffered to as 'Dida' or grandmother by the entire kin, though she was more of a great grandmother to all. All these years with not a squeak in the old Choudhary family, one phone call was enough for the old rooms to reopen. At 3 A.M. in the morning the old residents emerged from the depths of their rooms. Like a ghost at the best. Cars lined up the lawns. Some big, some small.

So many relatives, too many children. All were there to attend 'Dida's' last rites. But it wasn't out of love that everyone left their daily lines. Rather it was something bigger. Or better 'box-ier'. It was their love for the old silver chest that everyone so generously decided to pay for the rituals.

Dida's children were too old themselves to participate in this unsaid treasure hunt, but their children along with their children, their eagle-eyed wives of husbands with a handlebar mustash were more than excited.

This fabled treasure box was tale that started when 'Dida' was not a grandmother but merely a young bride in the haveli. Along with her she brought her dowery consisting of a single gold neclace, which was too thin according to the ladies of the hawli, and three pairs of ruby carrings. But soon enough the whole house realised that the dowery was more that what she showed. The entire family was aware of a silver chest that she kept with her to dearly. And the tale told that this chest was filled with rubies that are the size of pegions's eggs, emeralds and diamonds, gold that was beyond their imagination. All lucked away in that chest. And so the young penniless bride was the most enuied person in the whole hawli. She had

everything she could possibly ever want except one day when her old husband suddenly passed away into the depth of midnight. And ever since that 'Dida' was even more pampered. She was loved you think? No it wasn't her, but her chest that was loved. All progressed all these years. Though she was a young widow, she was treated like a queen by her husband's family. Even though Ramu was her only company all these years, yet her kin lauished her with all possible lukery. All in hopes to inherit her silver chest.

And so after the 13th day of her shradh ceremony, the goggle yed relatiues who were so patient all this while shed their skins and began the treasure hunt. The whole hawli was searched with a fine tooth comb, the yard was dug up from end to end, but nothing was found. Everyone was suspicious of their next. No one was to be trusted. Finally after a fruitless search of one and a half month everyone was tired. She started getting calls from their work, the children's holidays were over and so it was their final night. This was the last time ever that the hawli was to bright and filled with sounds.

While everyone was munching away puffed rice or ripping away on sweet milk tea, there was a deafening knock on the door. And there stood a bright young chap with a silver box in his hand. The entire family gasped at the sight. The young seemed to be dressed in black and white, an attorney. He entered and introduced himself as the son of 'Dida's old reliable lawyer. The oldest son of Dida came formard, as if pulled by a magnet towards the silver chest. But upon closer inspection he realised it wasn't a chest, but merely a small pan box. He took it in his hand in such a gentle careress as if even a small jirk to vanish this box forever. He gingerly lifted the lid and gasped. He was shocked. From it, he uncorthened a fairly new piece of paper. It was a note from 'Dida'. The entire family stepped forward to see the contents of the box for themselves. There was a loud screech followed by a silence. The chest was nothing how they expected it to be. All it had was was a pair of earnings and a ruby studded necklace. The oldest son read the letter.

"My dear kin, my family members. I know that if you are reading this that means I am finally dead and you found this box. Which I already knew you would. But it doesn't have anything you expected isn't it? That because the rumour that my chest was a treasure was a lie. A rumour I spread. And because of how much this family valued a box of gold more that a person, was why I lied. I spread this rumour to stay in the hawli or else I would have been thrown out long back. How else could a young peniless widow could survive in this battlefield of a family if not for a big dowry. Thank you for taking care of me all thse years. I am very grateful that at least I died peacefully. Don't worry I have some money for each of my sons and this familes. And for the rest of you lot, you get none. Thank you and with this I and my letter.

No matter what I still loved you lot.

– Dida

The entire family fell silent. Only a love tear slipped from the oldest son's eyes, who just now realised that his mother was no more. ■

Stuck in a Temporal Loop

Pratistha Hazarika
2nd Semester,
Department of Physics

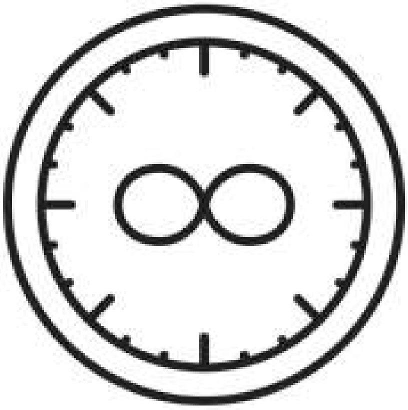

Aarush sits straight up, sweat rolling down his face and neck. He scans the dark room, trying to make out the furniture that is lit by the small streaks of light peeking through the curtains of his room. He tries to calm his racing heart down. He doesn't remember what the nightmare was about.

Saturday, 27 May

Aarush wakes up to his mom shouting about how he is going to miss the field trip if he doesn't wake up soon. He groans as he throws his arms behind and stretches out. He checks his phone. 5:30 AM, an hour and a half before his bus leaves. He quickly sprints to the bathroom after preparing a set of fresh clothes he has planned to wear for the trip. Rolling his neck back, he sighs loudly as the warm water hits his sore body, thinking why he is feeling so tired today. He has lost the count of times he has woken up in the middle of the night but he can't seem to remember why. The only thing he remembers about his dreams is him checking his phone, feeling scared and distraught over the news that flashed across the screen. He can never seem to remember what the news was about.

When he finally gets on the bus he is greeted by his friends who were very cheerful despite it being too early in the morning. He takes the seat next to his bestfriend. "You informed aunt about our night stay today, right?" his friend inquires. "Yes your majesty!" Aarush replies and both of them break into a fit of laughter. The bus roars to life as the engine turns on and they are off to their destination.

While on the bus, Aarush's head fell sideways to glance down the aisle, nobody in particular catching his interest but this one hand tapping on the armrest, two seats in front of his. The baby blue sweater clung to her arm, only her fingers and parts of her knuckles peeking out before it disappears completely into the seat.

It was Maya who was sitting all alone because nobody liked her. Aarush quite never understood why. Aarush would've tried to be friends with her if he wasn't as shy as a squirrel himself.

They finally reach their destination. It was a Museum related to one of their history lessons. As Aarush was about to step out of the bus, he saw one of the girls throwing a crumpled piece of paper towards Maya and it hit her right on the back of her head. She turned around to take a look at what hit her but didn't bother looking for the person who threw it her way. Aarush felt sick in the stomach when he heard the bunch of girls laughing at Maya and regretted not helping her when he still had time.

All the students stepped out of the bus and headed towards the museum. Maya was lagging behind a little so Aarush thought of accompanying her. He moved towards Maya and started with a little hi. His initial motive was to start a conversation with her but Maya had other plans. She simple said hi back and left his side much to Aarush's disappointment.

And the entire day went by just like that with the professors explaining about the different artifacts in the museum and Aarush having fun with his friends. One of his friends knocking over a telescope and other falling off a few stairs. The day ended just like that and it was now time for them to get on the bus and return home.

As soon they got back to their university, Aarush and his friends took off to one their houses where they were supposed to stay for the night. The day was finally over and now they can unwind. 2 hours and 3 pizzas later, Aarush and his friends were pleasantly thrumming to the music streaming throughout the house. One of them was off in the kitchen rummaging through the cabinets seemingly oblivious to the fact that there was still half a pizza left in one of the boxes but Aarush paid no mind.

11:45 PM. Aarush's phone vibrates in his pocket. He hastily pulls it out while squinting; the brightness of his phone was so high he felt he could go blind.

Except, now he feels like he could drop dead any moment. "OH MY GOD!!!" he screams. This grabs the attention of his friends and one of them asks what happened seemingly scared.

Aarush takes a moment to process what he was seeing splayed on the screen. He tries to blink it away but it remains.

"Maya is dead."

"WHAT?" his friends say in unison

Aarush shoves his phone in their faces. "Look for yourself! She is dead! Good God." One of them swipes open the article reading the content. "Oh my god!" "What does it say?" "Maya committed suicide." Aarush checks the time on his watch, it was 11:50 PM and the time of her death was 11:15 PM. He snatches his phone away. He feels the veins in his body vibrate, shivers down his spine. He goes through the article again with tears brimming his eyes and with a silent plea that it was not real, Maya was not dead and that it was just a nasty joke one of their classmates made. He was going to scream but as he opened his mouth, he froze, all stood still and he fell on his knees.

Cold sweat, heavy breathing and frantic eyes. Hands desperately trying to hold onto anything only to hit the sheets and the walls beside him. Another nightmare. No headache, which was surprising. He could almost recall all the events from last night. He wasn't in his own bed though last night. Who brought him home? When did he get home? How did all the fun end last night?

He sat still on his bed thinking what could've possibly happened last night when his mom started shouting about him missing the field trip if he doesn't wake up soon. Field trip? He felt the thrum of his heartbeat resonate within his chest. He picked up his phone from the nightstand stared at the

lockscreen, it was 5:30 AM and the date was Saturday, 27 May.

He stood up in a hurry, turning the lights on. He walked towards his wardrobe and opened it looking for the same set of clothes he wore yesterday. He was sure about dumping them in the dirty clothes hamper like he always did but they were there, inside the wardrobe instead waiting to be worn. He stood still for a moment, head throbbing with a millions of questions about what was going on. He concluded that it could be one of the two things: he could either see very vividly into the future or he was living the same day all over again. He reached out for the wall, the bed, anything close to him trying to feel them to make sure it was not a dream and it wasn't. Everything was real.

He slowly walked into the bathroom, feeling very weary of the situation he was in. He remembers all of this happening. He remembers the field trip, the museum, the bus ride, having fun at his friend's place but how did it end? Like a nightmare he knows too well, all he could remember was him staring at his phone and feeling distraught over some news but he quite couldn't recall what it was.

The bus ride to the museum was no better. He sat next to his bestfriend just like the day before wondering what was actually going on. He really could not think of any other conclusion than he was living in the same day all over again. His train of thoughts breaks when his friend asks him the same question "You informed aunt about our night stay today, right?" Aarush just nods this time, too absorbed in his own thoughts. But he doesn't forget to notice this one hand tapping on the armrest two seats in front on his. The baby blue sweater clung to her arm, only her fingers and parts of her knuckles peeking out before it disappears completely into the seat just like yesterday(technically today but Aarush would beg to differ).

Resting wasn't easy when you have thoughts swarming your head thousand miles per hour. Aarush wanted to know what was going on but he figured no one would know or believe him.

The bus halts and all the students rise. Feeling a little dazed, Aarush gets up from his seat a little late. He sees a girl pulling a crumpled piece of paper out of her pocket and proceeding to throw it towards Maya. Before it could hit Maya, he stood behind her and the paper hit him instead. He turned around and glared at the girl and then proceeded to ask a startled Maya if she was okay.

As soon as he stepped out of the bus he felt relieved, the air in the bus was becoming too stuffy for his liking.

The day went by achingly average, like expected, but with minor differences between the first day and today with a few girls glaring at him because of the incident earlier which he didn't really pay attention to. If he was going to relive seeing the ridicule (even if small) thrown at Maya, he might as well stand up for her(which he regretted not doing last time) and it gave him an overwhelming sense of pride and because of that, Aarush concluded, he had caught Maya's eyes multiple times staring at him.

After returning, just like yesterday, he stood in the entrance of the university with his friends who were about to walk to one their house's to stay for the night. Aarush lagged behind a little thinking over the events of the day, comparing them to yesterday, trying to make out the differences. He found many, but the basis of the day was the same. He knows it's impossible to see into the future, so he ruled out the option that it was a dream. The only other option left was that he was living the same day all over again. He had never experienced something like this, and he didn't know if he had seen any accounts of this happening online. Maybe it has only happened to him. Maybe he was the only one that noticed.

He was pulled out of his thoughts when a friend threw their hand across his shoulder

making him walk faster. They reached in no time.

Once they entered, Aarush threw himself on the couch stretching. He laid his head back, enjoying the thrum of the same music in his chest he listened to yesterday and his eyes burning from how long he held them open. His phone vibrated.

He lazily reached around to grab his phone and read its contents, he felt like throwing up. What was on the phone shocked him especially since he had looked her in the eye only a few hours ago, it felt like he just lost a huge connection. “Oh my god.”

The guy sitting next to him on the couch stops singing and turns to him, “What?” This grabs the attention of the others in the room. “What? Say it already” another guy urges him to spill. Aarush looks at the screen of his phone again trying to decipher if it was real or not.

“Maya is dead.” Even the words coming out of his mouth felt unreal. He wanted to take them back and wanted it all to be a joke, or for somewhere in this article to say it's all fake. “She’s dead.”

“Maya? Dead?” One of them enquired.

“Yes! Dead! She is dead. Oh my god!!” Aarush screamed.

The room spun with every second that passed. He went read further into the article, desperate to find something that’d confirm all this was nothing but a lame joke and an attempt just to bully the girl more. That seemed harsh, but in that moment anything was better than the fact that Maya was dead. He read through the entire article again. His friends yelling at him to tell them more about it but he was too focused on the piece of news. He read the time of death, 11:15 PM. The current time was 11:50 PM.

He got frustrated, scared, worried over that the fact that he should've done more than just stand up for her on the bus, angry that he didn't talk to her when he still had time and sad that her death was the reality now. The reality that Maya was dead. He stood up frantically, about to throw his phone against the wall, but he stilled, all the anger fled from him instantly, and he gasped in a big breath that his lung desperately needed. He jolted, and was met with sudden darkness.

Cold sweat, heavy breathing and frantic eyes. Hands desperately trying to hold onto anything only to hit the sheets and the walls beside him.

He stilled instantly once he sat up on his bed. His stomach twisted. “No, no, no…” He crawled to the bedstand to get his phone and turned it on, squinting at the bright light. His eyes adjusted to it as the dread settled in Saturday, 27 May

“NO! WHY? WHY?” He almost throws his phone out of the window and shoves his face into the pillow and screams.

He's been stuck in the same day for thrice now and he doesn’t know then this constant loop will end. He doesn't know what he should be doing right now. Stay in bed? Miss the field trip? Or let the day start all over again? Should he just look up for time loops on Google? Is a magical being messing with him just for fun?

Aarush does not have any answers and right now was not the time to ponder upon what he should do. He stood up, turned the lights on and unplugged his phone. He ran upstairs to the bathroom when he heard his mom started shouting about the same thing yet again. Once he was done showering and dressing up in the same pair of clothes, he decided to google what time loops are.

He stared at the blank Google page, trying to think of something to type. Eventually he settled for just 'time loop' and clicked on the first link that appeared on the screen. He couldn't bring himself to read the whole thing so he skipped a few paragraphs when this one title at the bottom of the page grabbed his attention ‘Living the Same Day’.

His eyes were going out of focus, but he caught the gist of it. He read that one can exist in a time loop if the desired outcome of the day was not met.

"Great", Aarush thinks, "All I have to change is how the day ends and I can be free" Except…

"Oh no..."

Aarush cannot remember how the day ended. All he can remember is him staring at his phone and being so shocked and scared at news that displayed on his phone screen. He can remember literally everything except how the nights ended. He sighs. He makes a mental note to try everything in his power to get out of this situation.

He walked to his university for the bus that was taking his class on the field trip. Once he got in, it was all the same. The same conversations going on as if it never happened before, the same people sitting together. As he was walked towards his seat, everything felt sickly familiar except Maya. She was not in her seat yet or inside the bus. He takes the seat next to his bestfriend, greeting him and answering the same question that he asks all over again. He relaxed in his seat and closed his eyes listening to everything that he has heard already. The bus starts and as usual Maya takes the empty seat putting her fingers on the armrest.

The bus pulled over when they reached their destination. The students stretching and groaning, leaving the bus one by one. He saw Maya stand, never turning to look behind her. He heard the unmistakable sound of paper crunching. Aarush waited for a second before he turned, catching the piece of paper that was en route to Maya's head. The girl stared at him for a moment with a look that screamed anger.

"You missed."Aarush stated and threw the piece of paper out of the window.

His eyes quickly caught Maya's and she had a different aura about her than she had yesterday, or the day before. She seemed stress free for some reason.

The air enveloped him as he left the bus and it felt nice, he was getting suffocated inside and it was getting quite tiring to hear the same conversations over and over again but of course, Aarush was the only one who knew that. He was delighted to finally put his legs into use and to see that Maya was walking a little closer to him than the other days.

Same thing, different day or same thing, same day. One of his friends still knocked a telescope over and other fell off a few stairs but there was a big difference in Maya's behavior. Aarush has noticed that Maya somewhat took a liking towards him and all he did was save her from getting hit by a paper ball. Whenever Aarush turned, Maya was somewhere in close proximity to him. 'Does Maya have to do anything with this? Stupid question, Aarush!' he thought. 'You're just trying to change how the day ends.'

Something fell out of Maya's pocket. A piece of paper, a yellow one just like the one Aarush had– the ticket to enter the museum. He picked it up and walked towards Maya. "Hi! You dropped this."

Maya turned around stood still for a second, making eye contact. She then smiled taking the ticket from him. "Thanks" she whispered and turned back.

The university playground was bustling with students eager to get home and Aarush couldn't blame them. He too was about to pass out right then and there.

He took a walk to their friend's house like usual and settled on the couch. He didn't let sleep take over him and stayed alert so he doesn't forget the ending this time. He breathed in deeply, the scent of pizza filling his nose as he watched the boxes being placed in front of him.

After having a few slices, he stood up

and rushed to the bathroom. He stood against the sink, marveling at how good he looked in the mirror. He sprayed some water on his face trying to keep himself awake. His phone vibrated. He pulled it out of his pants after drying his hands and nearly dropped it in the sink when he saw the notification. It was an article on Maya's untimely demise. "WHAT... NO NO THIS CANNOT BE HAPPENING ....I JUST TALKED TO HER THIS AFTERNOON" He almost had a breakdown. He opened the article and scrolled through it, his stomach dropping at the word 'suicide'. She was found dead at 11:15 PM. His hands started shaking and he wanted to run out the bathroom and scream and cry. He swung the door open and was met with total darkness. He felt like he was falling, before sitting up straight.

Cold sweat, heavy breathing and frantic eyes. Hands desperately trying to hold onto anything only to hit the sheets and the walls beside him.

He sat on his bed, catching his breath, face contorting in anger and disbelief when he realized exactly what was going on. He sighed deeply, putthing his head in hands and ran his fingers through his hair. He was tired and didn't want to show up this time. He threw himself back on the bed covering up with the blankets. He was sure that the one thing he needed to change is what he couldn't remember. He rolled on his stomach and buried his face in the pillow. Maybe if he suffocated himself everything would end?

He threw the blankets off and finally stood up. He unplugged the phone from the charger and turned it on looking for the date.

Saturday, 27 May

He felt anger coursing through his veins and at one moment he swore he was about to combust but he needed to keep his composure. He needed to remember that this was just a normal day to the people around him. A normal day which he had gone through for four times now. He rushed to the bathroom and let the water wash his sleepiness and tiredness away.

This was like a bad taste in his mouth now. He has got used to it. But why? Why is this still happening? He knew every minute of the day like the back of his hand. He groans. Any clue would be great right now but every day shocks him over and over again. Aarush wished he could freeze time and take in as much of the moment as he could.

He was pulled out of his thoughts once he saw the big dumb white coach bus waiting for him. He cursed at the bus before climbing inside.

When he stepped inside, he could hear his classmates talking about the same thing. He was getting an ear sore. We get it Saurabh, your father bought you the latest xbox series.

His friends' face lit up at the sight of him and he braced himself to hear their usual rambling. Before his bestfriend could ask, he let him know he did inform his mother about the night stay. He didn't say a word after that, letting the usual conversation take its course.

After suffering silently through the script he let his head fall to the side like he had done before, and watched down the aisle. He noticed the hand on the armrest two seats in front his but this time the fingers were rather relaxed and were not tapping on the armrest nervously. He noticed that even the color of the sweater was different; it was brown rather than baby blue.

Aarush stretched although he felt no need to, trying to pass the time. When the bus halted, he quietly stood in front of that one girl and waited for her to crumple the paper. He took a last minute rash decision and turned around to snatch the piece of paper from her. "What do you think you're doing?" Aarush asked and it grabbed everyone's attention including Maya's. She turned around to look at the scene. "None of your business." The girl replied anger laced

in her voice and bolted out of the bus.

"Hey! Maya" Aarush spoke standing next to her. Maya stared at him expectantly as if urging him to continue "I saw the cover of your journal earlier today and it sparked my interest!" Maya shyly took a glance of the journal in her hands, the cover being a fanart of the boy band Seventeen. "I am also into Seventeen" He smiles and Maya beams at him which makes his heart leap. He looks down bashfully. "Let's get off the bus before we continue" Maya says and both of them get off the bus.

Once they were in the open–

"Their best album–"

"AL1 for sure!!!" Maya interrupts.

"Exactly! I've been saying this for so long now but barely a few people agree. Many new fans only know Face The Sun and Sector 17. It's so annoying." He spoke and Maya smiled at him, and in that moment, they just seemed to click.

"The few fans that I know only listen to Face The Sun and Sector 17 and think those are the best. I mean they are but AL1 over everything!" Maya laughed and Aarush swore he melted then and there but then he came back to his senses when a received a message from his bestfriend asking where he was. He turned to her "I am so sorry Maya but I have to be with my assigned group for the tour now." Aarush tried his best to not sound dejected. Maya's face fell a little but she looked back at him. "See you later then?" Aarush nodded smiling and dismissed himself. He felt like he was floating.

When Aarush joined his group, his best friend gave him a suspicious look, "What was that?"

"What?" Aarush casually replied and his bestfriend didn't bother to ask further.

The rest of the tour passed with as much interest Aarush could muster for someone who had seen this four times now. He was just anticipating the ride back home. Climbing back on the bus, he was slightly saddened to see Maya already seated next to a professor, but gave her a small smile anyway, which Maya reciprocated. He fled to his original seat.

The ride ended quickly and unlike day one where he was excited only for the night stay, he found himself excited for another reason this time. Would he and Maya talk more once they get off the bus? Would he get her number?

Once he stepped out, he stood in the playgroung for a moment looking around. He spotted Maya getting off, followed by a few friends of his. He made eye contact with Maya and at that very moment one of his friends made a few hand gestures asking him to follow them. Aarush held up his hand gesturing 'give me a minute' and his friend nodded.

Aarush walked towards Maya feeling all jittery. He quite couldn't figure out why. Maya gave him a shy smile when they were at talking distance. They started at each other for a moment, the air becoming a little tense. As Maya opened her mouth, she was interrupted by a few guys standing behind Aarush.

"Aarush we are leaving let us know when you will come." He nodded and turned back to Maya.

"So you have plans?" Her voice resonated deeply within Aarush's chest and that was all it took for him to cancel those plans. He shook his head. "A day without my friends won't hurt." Maya laughed and continued "If that's the case would you like to come over to my place?" Her gaze was soft almost pleading and Aarush just couldn't deny her.

Aarush's breath hitched as he looked up at the grand house that stood in front of him. A modern exterior with white brick and black roofing with big glass windows. 'Maya came from such a well off family?' he questioned himself when she grabbed his arms gently,

pulling him. “You’re going to end up breaking your neck if you keep looking up like that.” She joked and walked inside the house.

The interior was even more beautiful which left Aarush breathless. Maya chuckled lightly behind him, assuming he was too busy looking at the foyer. She stepped in front of him, “Let’s head to kitchen and grab something to eat.” And Aarush followed her. They ended up sitting on the kitchen island.

“Sorry, I’m just not used to all this!” Aarush utters when Maya catches him scanning the kitchen. She turns to face him with a little smile on her face. “That’s okay!”

“Do you live here alone?” Aarush asks out of curiosity.

Maya shakes her head breaking eye contact. “I live with my parents but they get off work a little late so I am here by myself almost the entire day so a little company always helps.” She smiles again and Aarush swears he could melt right then and there.

They walk up to her bedroom and settle on the balcony. They talk about all the things in the world with Seventeen’s music playing softly in the background. They talk about their likes and dislikes, about thier favourite food and everything they could think of when Maya suddenly goes “You seem different though. I can tell you aren’t like our other classmates.”

“What do you mean?” Aarush stares at her now. “They don’t like me.” She replies. “I know how they look at me. Like I’m some stickler for money. It’s okay though as long as you understand me.” She looks up at him and holds his hands and motions him to follow her and Aarush does with a heated face.

They walk past the kitchen. Aarush feels a little guilty for leaving his drink there, and they are back in the foyer. “I’d like you to stay longer but my parents will be home soon.” Aarush gets the hint. “But” Maya continues “Can I have your number?” and offers her phone. He blushes. He takes her phone and types his number on the keypad right away without any hesitation glad that Maya was willing to stay in touch. And with a last goodnight he leaves.

Jolted awake by the buzz on his bed stand, he opened his eyes and saw the plain wood paneled walls of his room. He immediately sat up, feeling fear course through him for more than one reason. He checked his phone quickly and finally let the air out of his system that he didn’t know he was holding in for so long. A smile spread across his face. He wriggled around in his sheets happily as he checked his phone one last time to make sure it was real.

Sunday, 28 May

He threw his head back on the pillow and took a deep breath. It was over. Everything was back to normal. He remembered when he left Maya’s house it was around 11:30 PM and everything came back to him. Maya’s death. He needed to save her for this continuous loop to end and when he finally did¸ everything went back to normal. He felt ecstatic. He was sure he was the only one who experienced this when his phone vibrated.

1 message from Maya.

“Good morning! I’m sorry if I woke you up. I assume you got home late last night.”

He was not sure if she was talking about going back to his friend’s house to spend the rest of the night or something else but he replied anyway.

“That’s okay! Don’t worry about it. I have woken up already. Also I feel great! Finally figured something out that could’ve come in very handy a few days ago.”

He smiled as he saw the word “typing” on the top of the chat.

“I could tell. Anyways thank you for finally saving me. I was getting tired of dying.” ■

Untold Love

RIYA KALITA
B.A. 2nd Semester
Department of English

"That day, if I went to some faraway country, I would be living a very different life". "Now cheer up", she smiled as brightly as she could. "You look beautiful"– he said. She seemed like she did not hear him. "Don't cry, it will be okay"– she just needed some comfort. When she was in pain she thought of him. His name alone comforted her greatly. That day she realized that knights in shining armour only existed in fairytales. They laughed and ran in the warm sun and her worries about the future disappeared. She knew she can't do anything alone. So she reached out to the world and asked for help. "You passed" it was as if she was given permission to enter the world. "Something has happened to her"– why did it take him so long to realize. She was so pretty even when she doesn't. He wanted her to be happy. He said find out what you wanted to do and what you liked. He never knew that the world which was so warm to him was so heartless to her. He and she used to fly balloons with letters in them. He never knew it was she who always replied to him. She was the opposite of him. He blushed when he was embarrassed but she just laughed. She once asked him "We'll still be together when we're grown up, right?" She was always remarkable. No matter how tired she was she never passed out. Being with him makes her feel warm. There were those nights. Those nights where he wished she knew, how he felt without having to tell her. They were like books. They waited for someone to find them and open them to see what's inside. He froze. He was nervous she might feel his handshake when he wiped her mouth. One cold day, he suddenly realized that he has been in love with her for a while. Some secrets can't be unheard and you wished to go back to when you didn't know. On his first birthday after losing his mom, she cooked for him. It was the best birthday ever. Some relationships are like gifts. That's what their relationship is like. She feared her good days were over and she couldn't run anymore. But she can run again. He read her favourite books to understand her. That's how he learned more about her. The moment he said he liked a lake he saw while on the bus, she hit the stop button. When she was with him, she wished the moment would continue and her day would last longer. He didn't ask when he knew she was struggling. They just had a silly conversation. He realized their ties will be long and that they will becomes friends who will go on a long journey together. He doesn't like her being with other men. He kept making a fool of himself in front of her. They argued about who'll get old first. They agreed to take photos when they were old. When she doesn't know how he feels it pains him. At other times he is thankful he is with her. ■

ড° নীলিমা সেন

কুকিলা ৰাজখোৱা

আজি ‘সন্ধ্যা শিবিৰ’ত প্ৰকাশিত হৈছে বিশেষ এটি কবিতা। বৰ আচৰিত লাগিছে। ‘কবিতাটিৰ লেখিকা জানো এতিয়া কবিতা লিখিব পৰা অৱস্থাত আছে! কিন্তু! আকৌ এবাৰ পঢ়ি চাব লাগিব।’

‘অপেক্ষা মাথোঁ সূৰ্যোদয়ৰ’

অজান শত্ৰুৱে খেদি ফুৰিছে
জয়াল হাবিত ঘোপমৰা অন্ধকাৰ
এজনী অকলশৰীয়া দুৰ্ভগীয়া ছোৱালী
এই মাজৰাতি অৰ্ধমৃত অৱস্থাত।
এক চেপামৰা উত্তেজনা
শৰীৰত ভয়ানক অত্যাচাৰৰ দাগ
ঘনে ঘনে চটঞ্জ-ফটাই লোৱা শ্বাস-প্ৰশ্বাস
কিন্তু , কিয় এই পৰিস্থিতি?
অজান শত্ৰু বাৰু কোন ?
হাবিৰ ভোকাতুৰ হিংস্ৰ নে
উৎপীড়নকাৰী জীৱশ্ৰেষ্ঠ নৰপিশাচ?
তাইৰ দুচকুত এতিয়া তৰা উজ্বলি নুঠে
জ্বলি উঠিছে প্ৰতিশোধৰ দাবানল
কিন্তু, প্ৰতিশোধ কাৰ ওপৰত
দুৰ্নীতি আৰু কেঁচা তেজৰ গোন্ধ বিৰাজমান
সমাজৰ ওপৰত কেনেকৈ প্ৰতিশোধ?
পূৰ্ণিমাৰ জোনাকেও ভেদিব পৰা নাই অন্ধকাৰ
পৰা নাই তাইৰ শৰীৰত পোহৰ সিঁচিবলৈ
এবুকু হুমুনিয়াহ অৰ্ধ ৰাতিৰ বাবে
এতিয়া অপেক্ষা মাথোঁ সূৰ্যোদয়ৰ।’

—ড° নীলিমা সেন ।

ঠিকনাবিহীন কবিতাটিৰ নামে বৰ আচৰিত কৰিলে মোক। ড° নীলিমা সেন। ঠিকনা বিহীন লেখিকা ড° সেন আমাৰ সেই নীলিমা বাইদেৱেই হ’ব।

‘এইটো সংগীতা সেনৰ ঘৰ হয়নে?’ জানিও নজনাৰ দৰে মই মানুহগৰাকীক সুধিলো। তেখেত উচপ খাই উঠিল। ‘মই সংগীতাৰ ছিনিয়ৰ’— পুনৰ এবাৰ মিছা মাতিলো। মোৰ দ্বিতীয় বাক্যতহে যেন তেখেত বাস্তৱলৈ ঘূৰি আহিল। সংগীতা মোমায়েকৰ ঘৰলৈ গ’ল বুলি কৈ মানুহগৰাকীয়ে সজোৰত দুৱাৰখন বন্ধ কৰি দিলে। মই অবাক হৈ পৰিলো তেখেতৰ এনে আচৰণত ড° নীলিমা সেন বাইদেউ। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ বুৰঞ্জী বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপিকা আছিল। কি যে অমায়িক আচৰণ বাইদেউৰ। মুগাৰ মেখেলা, বগা কপাহী চাদৰৰ লগত সেউজীয়া ব্লাউজ পিন্ধি ক্লাছ ল’বলৈ যায়। মিচিকিয়া হাঁহিৰে যেন দুচকুত ফুলে দুপাহ ৰজনীগন্ধা। অথচ আজি সেই নীলিমা বাইদেউ কি হৈ গ’ল! গোট বান্ধি যোৱা চুলিৰে মলিয়ন এযোৰ চাদৰ-মেখেলা, দুভৰিত ছিগা চেন্দেল আৰু হাত দুখনৰ নখকেইটা! নীলিমা বাইদেউৰ শেঁতাপৰা দুচকুত যেন ভাহি আছিল বহু যুগৰে বিষাদৰ ছায়া। অবাধে পাৰভাঙি অশ্ৰু নিগৰিছে মোৰ। কোনে বিশ্বাস কৰিব নৱৈ দশকৰ দূৰন্ত মহিলাগৰাকীৰ এনে ৰূপ। ক’ত সেই ড° নীলিমা সেন আৰু ক’ত এই ড° নীলিমা সেন? তাহানিৰ নীলিমা সেনে মানুহক ভয়ৰ পৰা মুক্তি হোৱাৰ কৌশল শিকাইছিল। অথচ আজিৰ নীলিমা সেনক দেখিলে মানুহে ভয়তে তেওঁৰ পদূলি এৰিব।

‘সংগীতা, সৌ সূৰুযমুখীলৈ চোৱাচোন। ৰৌদ্ৰোজ্জ্বল কোমল পুৱাতে কিদৰে আকাশলৈ ডিঙি মেলি চাইছে। আকাশ চোৱাৰ কি দুৰ্বাৰ হেঁপাহ।’ বাইদেৱে একমাত্ৰ জীয়ৰী সংগীতা

প্ৰথমে কলেজলৈ যোৱাৰ দিনাই এনেদৰে কৈছিল। সেই সময়ত সংগীতা সোতৰ বছৰীয়া আছিল। মেট্ৰিক পাছ কৰি আমাৰ কলেজতে নামভৰ্ত্তি কৰিছিল।

নীলিমা বাইদেউৰ সম্পত্তিৰ তালিকাখন বৰ বিশাল নহ'লেও নিয়াৰিকৈ চলি যাব পাৰিছিল। ঘৰত দুজন কাম কৰা মানুহো আছিল। বাইদেউৰ স্বামী অৰ্থাৎ ড° নিৰ্মল সেন সংগীতাৰ জন্মৰ এবছৰ নৌহওঁতেই ঢুকাইছিল। বাইদেউ বোলে তেতিয়া একেবাৰে ভাগি পৰিছিল । হ'লেও একমাত্ৰ ছোৱালীজনীৰ কথা ভাবি নিজৰ মনোবল অটুট ৰাখিছিল। ছাৰৰ মৃত্যুৰ পিছত সম্বন্ধীয় ককায়েক ভায়েকহঁতে মাটি-সম্পত্তিৰ দাবী কৰি বাইদেউৰ লগত কাজিয়া কৰিছিল। বাইদেৱে নিজৰ প্ৰাপ্যখিনি সংগীতাৰ ভৱিষ্যতৰ কথা চিন্তা কৰি ৰাখি বাকী সকলো তেওঁলোকক ভগাই দিছিল। এইবোৰ কথা পিতাইৰ মুখত শুনিছিলো এদিন। নীলিমা বাইদেউ আছিল আমাৰ আদৰ্শ। এগৰাকী কন্যাক পিতৃৰ অভাৱ অনুভৱ হ'বলৈ নিদিছিল। মাতৃ-পিতৃ দুয়োৰে সম ভূমিকা পালন কৰিছিল পিতৃহাৰা সংগীতাৰ বাবে। ঘৰৰ যাৱতীয় কাম কৰি দুমাইল বাট খোজকাঢ়ি কলেজলৈ গৈ শিক্ষকতা কৰিছিল। ঘৰলৈ অহা আলহীক নিজহাতে বনোৱা কিবা এটা খুৱাইহে বিদায় দিছিল। কিন্তু ! আজি সেই ড° নীলিমা সেনৰ এনে আচৰণে, এনে ৰূপে সকলোকে আচৰিত কৰিব।

মাত্ৰ শেষবাৰৰ কাৰণে বগা কাপোৰৰ খন গুচাই অৰ্ধমৃত জীয়ৰীক চালে। তেওঁ আচৰিত হৈছিল অৰ্ধমৃত ছোৱালীজনী... নহয়, নহয় ভুল হৈছে জীৱন মৃত্যুৰে যুঁজি থকা ছোৱালীজনীক কেনেকৈ মৃতকৰ দৰে আচৰণ কৰি মানুহে বগা কাপোৰেৰে ঢাকিব পাৰে। সভ্য সমাজৰ ই কেনে আচৰণ ! বাইদেউ অচেতন হৈ পৰিছিল। সেইদিনা হয়তো বাইদেউ পৃথিৱীৰ সবাতোকৈ দুখী মানুহ আছিল। বুকুৰ ভিতৰত ধুমুহা হৈছিল, হৈছিল প্ৰবল শিলাবৃষ্টি। মাতৃত্বৰ এনে বেদনা হয়তো এগৰাকী নিঠৰুৱা মাতৃয়েহে অনুধাৱন কৰিব পাৰিব। পুনৰ এবাৰ যেন বাইদেউৰ মূৰৰ ওপৰৰ আকাশখন খহি পৰিছিল। ড° নীলিমা সেন বাইদেউৰ প্ৰতি যেন ভগৱান নিষ্ঠুৰ হৈ পৰিছিল। ৰং চাব খুজিছিল বাইদেউৰ হিয়াভগা কান্দোনৰ।

সংগীতাৰ অজ্ঞাতে যেন মৃত্যু কাল হৈ আহিছিল। এদিন আবেলি পঢ়ি থাকোতে হঠাৎ এক বিষাক্ত সাপে তাইৰ ভৰিত খুঁট মাৰিছিল। বিষত চিঞঁৰি চিঞঁৰি এসময়ত তাই ঢলি পৰিছিল। কিন্তু বাইদেউ সেই সময়ত ঘৰত নাছিল। ঘৰতে কাম কৰা মানুহ এজনে সংগীতাৰ চিঞঁৰ শুনি দৌৰি আহিছিল। লগে লগে চুবুৰী, পিছত ওচৰৰ গাঁৱৰ মানুহো আহি বাইদেউৰ ঘৰত গোট খাইছিল। জীয়ৰীৰ এনে অৱস্থাৰ খবৰ পাই নীলিমা বাইদেউ দৌৰি আহিছিল। কিন্তু সেই সময়লৈ যেন সকলো শেষ হৈ গৈছিল। এজনৰ পাছত আন এজন বেজ আহি সংগীতাক জৰা-ফুকাৰ চিকিৎসা কৰিলে। অথচ সংগীতাই চকু নেমেলিলে। ড° নীলিমা সেনে যেন এইবোৰৰ একো উৱাদিহেই নাপালে। তেওঁক শোকে খুন্দা মাৰি মূক-বধিৰ কৰি তুলিলে। চকুৰ সমুখত একমাত্ৰ জীয়ৰীক তিল্‌তিল্‌কৈ মৃত্যুৰ গৰাহলৈ যোৱা দেখি বাইদেউৰ অন্তৰ আত্মাত যেন এক ঢৌৱে টোকৰ দিলে । লগে লগে তেওঁ সকলোকে কাবৌ-কাকূতি কৰিলে ছোৱালীজনীক চহৰৰ হাস্পতাললৈ নি এণ্টিভেনমৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ। সেই সময়ত অন্ধবিশ্বাসত জাহ যোৱা নিৰ্লজ্জ এচামে বাইদেউৰ কথাক কাণসাৰ নকৰি সংগীতাৰ ওপৰত বেজৰ বেজালি চলাই গৈছিল। সংগীতা নিয়তিৰ ওচৰত পৰাজিত হৈছিল। হাৰি গৈছিল ড° নীলিমা সেন কু-সংস্কাৰক আঁকোৱালি লোৱা তথাকথিত বিংশ শতাব্দীৰ শিক্ষিত অথচ অন্ধবিশ্বাসী সমাজৰ ওচৰত।

পুৱতি নিশালৈ সংগীতাৰ নিঠৰ দেহ কলৰ ভুৰত উঠাই সোৱণশিৰিত উটুৱাই দিছিল। নৈখনেও হয়তো হিংসুক মনুষ্যৰ ভণ্ডামিত মুখ লুকুৱাই চকুলো টুকিছিল। কণমানি ছোৱালীজনীৰ ওপৰত এনে নিৰ্মম অন্ধবিশ্বাসৰ অত্যাচাৰ কেনেকৈ সহ্য কৰিব ড° নীলিমা সেন অথবা পুৱতি নিশাৰ নিস্তব্ধ নৈখনে ?

সময় বাগৰি গৈ থাকিল। লাহে লাহে এই তেজ-মঙহৰ জীয়া ঘটনা এদিন কাহিনীলৈ ৰূপান্তৰিত হ'ল। কিন্তু ড° নীলিমা সেনৰ কি হ'ল হয়তো নৱৈ শতাংশ মানুহেই নাজানে। বহুতে কয় বাইদেউ মানসিক বিকাৰগ্ৰস্ত হ'ল। ড° নীলিমা সেনে বোলে সোৱণশিৰিৰ পাৰত সংগীতাৰ কান্দোন শুনি দোভাগ ৰাতি নৈ পাৰলৈ দৌৰি যায়। ক্ৰমে ক্ৰমে...

সংগীতা সেনৰ অকাল মৃত্যু হ'ল। এতিয়া হয়তো ড° নীলিমা সেনে আকাশলৈ চাই মৃত্যুৰ অপেক্ষা কৰিছে। ■

মানসীৰ চিন্তা লাগিছে। চিন্তা মানে ঠিক তেনেকুৱা চিন্তাও নহয়। ৰিজাল্টৰ চিন্তা, চাকৰি-বাকৰি এটা নহ'লে কি হ'ব তাৰ চিন্তা সেইবোৰ চিন্তা নহয়। প্ৰথমে আছিল অনিশ্চয়তা আৰু লাহে লাহে অনিশ্চয়তাবোৰ নিক্‌পকপীয়া দুৰ্ভাবনালৈ ৰূপান্তৰিত হ'বলৈ ধৰিছে। আজি এটা বছৰে যেন তাইৰ ডেউকা দুখনৰ সৰু সৰু পাখিবোৰ এডাল এডালকৈ কাঢ়ি আছে কোনোবাই। একো কৰিবলৈ মন নোযোৱা হৈ আহিছে তাইৰ দিনক দিনে। মনৰ সকলো উদ্যম যেন শুহি নিছে কোনোবাই। একেৰাহে ইমান দিন ধৰি তাইৰ মন বেয়া। তাই আটাইতকৈ ভাল পোৱা লিখা কামটো কৰিবলৈও তাইৰ লাহে-লাহে মন নোযোৱা হৈ আহিছে। কিবা এটা লিখিবলৈ বহি পৰীক্ষা হলত কলম কামুৰি থকাৰ দৰে বহি থাকিব লাগে।

স্নাতক পৰীক্ষাৰ ফলাফল তাইৰ ভবামতেই হৈছিল। ফলাফলত তাই সুখী হৈছিল। পচন্দৰ বিশ্ববিদ্যালয় এখনত এম এ পঢ়িবলৈ যোৱাৰ প্ৰস্তুতি চলিছিল। মানসীৰ লগৰ ল'ৰা-ছোৱালীবোৰৰ সকলোৰে পৰিকল্পনা বেলেগ বেলেগ আছিল। এম এ পঢ়িবলৈ যোৱাৰ ইচ্ছা সকলোৰে নাছিল। কোনোবাই প্ৰতিযোগিতামূলক পৰীক্ষাৰ বাবে কোচিং কৰাৰ কথা ভাবিছিল, কোনোবাই এল এল বি কৰাৰ। মানসী আৰু তাইৰ লগৰ পাঁচজনমানেহে এম এ পঢ়াৰ সিদ্ধান্ত লৈছিল। ফাইনেল পৰীক্ষা দি উঠিয়েই সিহঁতে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ এণ্ট্ৰেন্স পৰীক্ষাৰ বাবে প্ৰস্তুতি আৰম্ভ কৰি দিছিল। খা-খবৰ কৰি ভালৰো ভাল বিশ্ববিদ্যালয়খনত পঢ়াৰ সপোন এটাই সিহঁতৰ মনত পোখা মেলিবলৈ ধৰিছিল। ছিটি নোপোৱাৰ মৃদু শংকা এটাইও খেদি ফুৰিছিল সিহঁতক।

মানসীয়ে ইয়াতেই পঢ়াৰ কথা ভাবিছিল। কিমান যে শুনিছিল এই অনুষ্ঠানখনৰ কথা! ঘৰৰ পৰা ইমান আঁতৰত গৈ পঢ়িবলৈও তাই সাজু হৈ গৈছিল। এই শিক্ষানুষ্ঠানখনৰ পৰা বছৰি বহু ল'ৰা-ছোৱালী নেট পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হয়। তাইৰ এনে লাগিছিল তাত এম এ নপঢ়িলে তাই যেন সাংঘাতিক কিবা এটা মিচ্‌ কৰিব জীৱনত।

মানুহৰ ভুল হয়— মানুহৰ ভুল হ'ব পাৰে। তাই নিজক বুজাবলৈ চেষ্টা কৰে। তাই নিজৰ ওপৰত থকা সিদ্ধান্ত লোৱাৰ পৰিপক্কতাত নিজৰে সন্দেহ হয় আজিকালি। মানুহে কিতাপে-পত্ৰই লিখি থকা

ভীতিবেলাৰ বিষকথা

স্ৰোতস্বিনী তামুলী

কথাবোৰে লিখা মানুহজনক সকলো সময়তে নিৰ্ণয় নকৰিব পাৰে। এইয়া তাইৰ প্ৰথম অভিজ্ঞতা। তাইৰ বায়েকে তাইক বুজায়— জীৱনত এনে কত মানুহ লগ পাব লাগিব এনেকুৱা। আৰে! বেছিভাগ মানুহেইটো এনেকুৱা।

মানসীৰ এনে লাগে তাই যেন ঠগ খালে। কিন্তু ইয়ালৈ অহাৰ সিদ্ধান্ত তাইৰ নিজৰেই আছিল। মাক-দেউতাক একেবাৰে পক্ষপাতী নাছিল ইয়ালৈ পঢ়িবলৈ অহাৰ ক্ষেত্ৰত। দূৰত্বৰ কথা বাদেই— গাড়ী-মটৰৰো ইমান অসুবিধা তালৈ অহা-যোৱা কৰিবলৈ। তাই কাৰো কথা নুশুনি জোৰজবৰ্স্তি পঢ়িবলৈ গুচি আহিছিল। উপায় নাপাই মাক-দেউতাকে তাইৰ সিদ্ধান্তত সন্মতি জনাইছিল।

মানসীৰ ক্লাছলৈ যাবলৈ মন নাযায়। মন নাযায় নাযায়কৈ এটা বছৰ হ'ব হ'ল তাইৰ ইয়ালৈ অহা। ক্লাছত থকা সময়খিনিত তাইৰ অলপো মন নবহে। আশে-পাশে লগৰবোৰে ম'বাইল টিপি সময় পাৰ কৰে। তাই ধৈৰ্য্যৰে বহি থাকে। ক্লাছলৈ নাহি ৰুমত থাকিলেও অদৃশ্য জাল এখনত তাই ছটফটাই থাকে।

মানসীয়ে মন কৰিছিল তাইৰ লগৰ ল'ৰা-ছোৱালীবোৰ বিশেষ একোজন শিক্ষকৰ ছত্ৰছায়াত নিজকে সুৰক্ষিত কৰাৰ চেষ্টা চলাই থাকে। এই কথাটো শিক্ষকসকলেও জানে। কোনজন ছাত্ৰ কোনজন শিক্ষকৰ আশিসধন্য তাৰ প্ৰতি শিক্ষকসকলৰো তীক্ষ্ণ চক্ষু। শিক্ষকসকলৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ প্ৰতি আচৰণৰ পৰাই তাই লাহে-লাহে বুজি উঠিছিল। প্ৰতিজন ছাত্ৰই ইয়ালৈ আহি গাত ৰং কিছুমান সানি লৈছিল। হয়তো এইয়া আছিল আত্মৰক্ষাৰ কৌশল। টিকি থকাৰ কৌশল। মানসীয়ে দেখি-শুনিও কোনো ধৰণৰ কৌশল অৱলম্বন কৰিবলৈ ইচ্ছুক নাছিল। অথচ তাই এইয়া বুজি পাইছিল এনেকৈ তাই আৰু বেছিদিন টিকি থাকিব নোৱাৰিব।

বিছনাখনত পৰি পৰি তাই কামনা কৰিছে— তাইৰ যদি এই মুহূৰ্ততে তীব্ৰ পেটৰ বিষ আৰম্ভ হৈ গ'লহেঁতেন! নহ'লেবা ভৰি এখনকে ভাগি থাকিলেহেঁতেন! সকলো পাহৰি বিষত ছটফটাই-ছটফটাই বাগৰি থাকিব পাৰিলেহেঁতেন! অথবা ছটফটাই-ছটফটাই সকলো পাহৰি যাব অলপ সময়ৰ বাবে। কলেজত পঢ়ি থকাৰ সময়ত তাইৰ এবাৰ কিডনীত পাথৰ এটা ধৰা পৰিছিল। পেটৰ বিষত থাকিব নোৱাৰি অপাৰেচন কৰি পাথৰটো উলিয়াবলগীয়া হৈছিল।

যিকোনো বিষেই মানুহক অলপ সময়ৰ বাবে সকলো দুখ-চিন্তাৰ পৰা মুক্ত কৰি দিব পাৰে। বিষৰ তীব্ৰ অনুভৱে মানুহৰ মনটোক অলপ সময়ৰ বাবে হ'লেও একমাত্ৰিক কৰি তোলে। মানসীয়ে সকলো পাহৰি অকণমান টোপনি যাব বিচাৰে। বিষ পাতলি অহাৰ লগে-লগে টোপনি দোঁ খাই পৰা চকুকিটা— অলস হৈ পৰা হাত-ভৰি। কষ্টকৰ হ'লেও সেই যাতনা বিচাৰিছে মানসীয়ে। এই মুহূৰ্তত যেন তাইক এই যাতনাৰে আটাইতকৈ বেছি প্ৰয়োজন।

মনৰ মাজত চলি থকা কথাবোৰ তাই কাকো ক'ব নোৱাৰে। তাই অনুভৱ কৰিবলৈ ধৰিছে বয়সৰ লগে লগে মানুহ নিসংগ হৈ গৈ থাকে। মানুহৰ নিজৰ প্ৰতি মোহ, বিশ্বাস, প্ৰয়োজন সকলো বাঢ়িবলৈ ধৰে। ফোনত মাকে অসুখ-বিসুখৰ কথা কয় মাজে-মাজে। দেউতাকৰ দৰমহাৰ টকাকেইটাৰে ঘৰখন চলিবলৈকে নোজোৰা হৈ আহিছে। মাকৰ দৰব, তাইৰ পঢ়া খৰচ। কোনোবা সময়ত তাইৰ এনে লাগে এই যেন তাই ঘৰলৈ গুচি যাব একেবাৰে। ওচৰ-পাজৰৰে কোনোবা এখন বিশ্ববিদ্যালয়ত নামভৰ্তি কৰিব নতুনকৈ। কিন্তু ঘৰৰ টকা এনেকৈ পানীত পেলাই গুচি যাবলৈ তাইৰ সত নাযায়।

তাই ছেমিনাৰ লিখিবলৈ বহে। ফাইনেল পৰীক্ষালৈ আৰু বেছি দিন নাই। অন্ততঃ আৰু এটা ছেমিষ্টাৰ পাৰ হ'ব যেনেতেনে। তাই যিমান কষ্ট কৰি নিলিখক লাগে সেই নিৰ্দিষ্ট শিক্ষকজনে প্ৰাপ্য নম্বৰকেইটা নিদিয়ে বুলি তাই জানে। নতুন বিষয় এটা বাছি লৈ পঢ়া-শুনা কৰি ছেমিনাৰ পেপাৰ এখন লিখাৰ পূৰ্বৰ হেঁপাহ তাইৰ এতিয়া নাই। নম্বৰ পাবলগীয়াতকৈ বেছিকৈ পোৱাটো আনন্দ নাথাকে। শ্ৰেণীকোঠাত, ফোনত, ৰেস্তোৰাঁত সহপাঠীসকলৰ নিৰুদ্বেগ মুখবোৰে মানসীক আৰু হতাশ কৰে। সিহঁতে টিকি থকাৰ কৌশল জানে। সিহঁতবোৰ তাইতকৈ ভালদৰে টিকিও আছে। অথচ মুখবোৰত তাইৰ দৰেই হতাশাৰ ছাঁ। মানসীৰ দৰে সিহঁতবোৰেও বিচাৰি আহিছিল নেকি বতাহ, ৰ'দ আৰু বৰষুণৰ ৰোমাঞ্চ। শেষবোৰত মানুহে হাতবোৰ খুলিব বিচাৰে। সকলো শেষতে বিষাদ থাকে। বিষাদবোৰক পাহৰি থাকিবলৈকে মানুহে কিছুমান কৌশলৰ সন্ধান কৰে। আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ শেষৰ দুটা বছৰত সকলোৰে বিচাৰিছিল নৈৰ শীতলতা, বতাহৰ অলপ কোমলতা।

নেট পৰীক্ষাৰ বাবে ফৰ্ম ফিল-আপ হৈ আছে। মানসী আকোঁৰগোজ। তাইৰ পৰীক্ষা নিদিয়ে। তাইৰ হেনো শিক্ষক হোৱাৰ কোনো ইচ্ছা নাই। সৰুকৈ হ'লেও স্বাধীনভাৱে কিবা এটা কৰিব তাই। কলেজ শিক্ষকৰ মোটা দৰমহাৰ হিচাপে সিহঁতৰ শ্ৰেণীকোঠা গৰম হৈ থাকে। দুটামানৰ মতে কষ্টকৰ হ'লেও ইয়াতেই যেনেতেনে পিএইচ ডিৰ বাবে ছীট এটা ল'ব লাগিব। ছীট ৰক্ষাৰ কচৰৎৰ নামত কোনেও একো কথাতে

প্ৰতিবাদ নকৰে। প্ৰতিবাদৰ ভাষা নিয়া সময়ত মানসীয়ে সিহঁতক চাই চাই অস্থিৰ হৈ পৰে। শিক্ষকৰ জন্মদিন, বিবাহ বাৰ্ষিকী একো মনত নাথাকে তাইৰ। কেক আৰু উপহাৰ লৈ তাই আজিলৈকে কোনো এজন শিক্ষকৰ ঘৰলৈ নগ'ল। শিক্ষকসকলৰ সৈতে ব্যক্তিগত সম্পৰ্ক গঢ়িবলৈ কোনোদিনে চেষ্টা নকৰিলে। শ্ৰেণীকোঠাৰ ভিতৰৰ মুখমণ্ডলবোৰৰ ক্ষুণ্ণ চাৱনিবোৰে মানসীক ভীতিগ্ৰস্ত কৰি তোলে। তাৰ মাজতে নেট, পিএইচ ডি নামৰ দুখন কাগজৰ নাও তাইৰ মনৰ ঘোলা পানী দোঙাত তুলুংভুতুঙকৈ গৈ থাকে।

এটা কোঠাৰ সকলো খিৰিকী জপাই দি মাথোঁ এখন খিৰিকী খুলি দিয়া হৈছে। এই এখন খিৰিকীত সকলোৱে খাপ খুৱাবলৈ যত্ন কৰি আছে। খাপ খুৱাবলৈ নিজকে নিজকে সলনি কৰিব লাগিব। পঢ়িবলৈ আহোঁতে তাইক তাইৰ ছিনিয়ৰ এগৰাকীয়ে কৈছিল 'তোমাৰ দৰে গোঁৱাৰৰ এম এ নহয়'। এম এ পঢ়িবলৈ আহোঁতে তাই শুনিবলৈ পাইছিল জীৱনৰ আটাইতকৈ ভাল বন্ধুজনো এইখিনি সময়তে পোৱা যায় আৰু বেয়া বন্ধুজনো এইখিনি সময়তে পোৱা যায়। কেতিয়াবা এনেকুৱাও লাগে তাইৰ এই বান্ধ আৰু বান্ধৰ ছটফটনি পৰিকল্পিত। এইয়া স্বাভাৱিকভাৱে গঢ়ি নলয়। তাইৰ বাবে বৰ অচিনাকি এই ভয়। এই ভয় এল পি স্কুলত হোমৱৰ্ক কৰিবলৈ পাহৰি থাকিলে বাইদেউ শ্ৰেণীকোঠালৈ সোমাই আহোঁতে লগা ভয় নহয় এইয়া— স্কুলৰ পৰা দেউতাকলৈ অহা আপত্তিৰ ফোনটোৰ ভয়ো নহয়— ফাৰ্ষ্ট ছেমিষ্টাৰত ৰিজাল্ট বেয়া কৰোঁতে ঘৰত কথাটো ক'বলৈ লগা ভয়ো নহয়। এনেকুৱা ভয় আগেয়ে তাইৰ মনত নাছিল।

কলেজত পঢ়ি থাকোঁতে লেতেৰা টয়লেটৰ বাবে, কলেজ প্ৰশাসনৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ প্ৰতি কৰা দুৰ্ব্যৱহাৰৰ বাবে সিহঁতে প্ৰতিবাদ কৰিছিল আৰু প্ৰিন্সিপালে অনায়াসে মানি লৈছিল সিহঁতৰ প্ৰতিটো দাবী। এই প্ৰতিবাদ স্বতঃস্ফুৰ্ত আছিল। দাবীবোৰ ৰাজনীতিৰ ৰঙীণ কাগজেৰে মেৰিওৱা নাছিল। কথাবোৰ তেনেই সহজ আছিল। ইয়ালৈ আহি তাইৰ প্ৰতিবাদ কৰা বাদেই কথা এষাৰ কোৱাৰো সাহ নোহোৱা হৈ আহিল। এক অদৃশ্য হাতোৰাই দেশৰ মানুহৰ মুখবোৰ হেঁচা মাৰি ধৰাৰ দৰে ইয়াতো তাহাতৰ মুখবোৰ টেপা মাৰি ধৰি আছে। প্ৰতিবাদ নকৰাৰ কলা শিকি লোৱাৰ বৰ প্ৰয়োজন এইখিনি সময়ত। নহ'লে যেনিতেনি সাপ। মুখ মেলি ৰৈ থকা সাপৰ আগত পৰিবলৈ হ'লে হৰহৰাই তললৈ। তাইৰ কোনোবা সময়ত এনেকুৱাও তাইক যেন সাপে গিলিবলৈ আৰম্ভ কৰিছেই। তাইৰ বাবে তাইৰ কলমটো আছিল

> ...মনক ফুচুলাই অপহৰণ কৰিবলৈ বৰ টান। তাই ভালকৈয়ে জানে তাই ঘৰলৈ উভটি গুচি গ'লেও তাই নিজৰ মুখামুখি হ'বই নোৱাৰিব বহুদিনলৈকে।... ...ৰাহুলে প্ৰেমত প্ৰতাৰণা কৰাৰ পিছত তাই কান্দি-কাটি মই মৰি যোৱাই ভাল বুলি ধৰি লৈছিল। তেতিয়া পিছল খাই সোঁহাতখন ভাগি কেইবাদিনো পৰি থাকিবলগীয়া হোৱাত তাইৰ এনে লাগিছিল এই যন্ত্ৰণাৰ পৰা মুক্তি পোৱাটোৱেই আচল কথা। কোনো দুখ এই যন্ত্ৰণাৰ লগত তুলনা নহয়।...

সমস্ত যাতনা, ক্ষোভৰ পৰা মুক্তিদাতা। তাইৰ বিশ্বাস কৰিছিল তাইৰ কলমটো পৃথিৱীৰ সমস্ত স্বাধীনতাৰে স্বাধীন। কিন্তু এতিয়া তাইৰ কলমটোৰ ওপৰতে সন্দেহ হয় পাৰিবনে ই এই সমস্ত উজাৰি তাইক নিৰ্ভৰ কৰিব!

তাই পলায়নৰ বাট এটাৰ সন্ধান কৰিছে। কায়িকভাৱে পলাবলৈ সহজ। মনক ফুচুলাই অপহৰণ কৰিবলৈ বৰ টান। তাই ভালকৈয়ে জানে তাই ঘৰলৈ উভটি গুচি গ'লেও তাই নিজৰ মুখামুখি হ'বই নোৱাৰিব বহুদিনলৈকে। প্ৰচণ্ড বিষে তাইক কত দুখ পাহৰাই দিয়ে। ৰাহুলে প্ৰেমত প্ৰতাৰণা কৰাৰ পিছত তাই কান্দি-কাটি মই মৰি যোৱাই ভাল বুলি ধৰি লৈছিল। তেতিয়া পিছল খাই সোঁহাতখন ভাগি কেইবাদিনো পৰি থাকিবলগীয়া হোৱাত তাইৰ এনে লাগিছিল এই যন্ত্ৰণাৰ পৰা মুক্তি পোৱাটোৱেই আচল কথা। কোনো দুখ এই যন্ত্ৰণাৰ লগত তুলনা নহয়। যেনেতেনে সুস্থ হৈ উঠিব পাৰিলে তাই ৰাহুলৰ কথা চিন্তা কৰি কন্দা-কটা নকৰে।

সময়বোৰ পাৰ হৈ গৈছে। অথচ তাইৰ পৃথিৱীখন ৰৈ আছে। দিন গৈছে ৰাতি নামিছে। কিন্তু জীৱন ক'তোৱেই নাই। পুৱা বিছনাত চকু মেলিয়েই তাইৰ মনলৈ আহে ক্লাছ আছে। ইমান যান্ত্ৰিক সকলো— জীৱন, চহৰ, মানুহ। ক্লাছ নহয় যেন সাপৰ অন্তহীন গাঁত এটালৈহে তাই সোমাই গৈ থাকে। প্ৰকাণ্ড অজগৰৰ মেৰপাকত সোমাই তাই চিঞৰি আছে আৰু তাইৰ চিঞৰ বতাহতে হেৰাই গৈছে।

*** *** *** *** *** ***

প্ৰচণ্ড বিষত তাই পুৱা সাৰ পালে। চিলমিলিয়া টোপনি এতিয়াও তাইৰ চকুত লাগিয়েই। আজি দেওবাৰ। পৰীক্ষালৈ আৰু এমাহমানহে আছে। ৰাতি শোৱাত যথেষ্ট পলম হৈছিল। তাই যেনেতেনে উঠি বাথৰুম পালেগৈ। ভালেমান পৰ তাই বাথৰুমতে সোমাই থাকিল। বাথৰুমৰ পৰা ওলাই আহি তাই বিছনাত পৰিলহি। তাই পেটটো লাহে লাহে মোহাৰি থাকি টোপনি যাবলৈ চেষ্টা কৰিলে।

বহু চেষ্টাৰ পিছতো তাই টোপনি যাব নোৱাৰিলে। দুঘণ্টামান পাৰ হৈ গৈছে। লাহে লাহে বিষ বাঢ়িহে গৈছে। সহ্যৰ বাহিৰ হৈ গৈছে তাইৰ। তাই চুঁচৰি-বাগৰি গৈ কাষৰ ৰুমত থকা বান্ধৱীজনীক মাতিলেগৈ। দুয়োজনী ৰিক্সা এখন লৈ কাষৰে নাৰ্ছিংহোমখনলৈ গ'ল।

বেজী দুটামান দিয়াৰ পিছতে তাই কিছু আৰাম পালে। মানসীয়ে ঘৰত খবৰ দিলে। তাইৰ মাক চিন্তিত হয়। ডাক্তৰে টেষ্ট কৰিবলৈ দিছে। মাক-দেউতাক কাইলৈ পুৱাই আহিব। তাইক চিকিৎসাৰ বাবে ঘৰলৈ লৈ আহিব।

মাক-দেউতাক আহি পাওঁতে দুপৰীয়াই হ'ল। তাই কাপোৰ-কানি সামৰি আজৰি হৈ আছিল। তেওঁলোক আহি ৰৈ থাকিবলগীয়া নহ'ল। মানসীৰ এই চহৰ এৰাৰ আনন্দত আত্মহাৰা হৈ পৰিছে। মনে-মনে তাই ঘূৰি নহাৰ সিদ্ধান্ত লৈয়েই পেলাইছে। বিশ্বাসঘাতক এই চহৰ। এই চহৰখনত প্ৰথমবাৰ ভৰি দিওঁতে তাইৰ প্ৰত্যয় জন্মিছিল। প্ৰাকৃতিকভাৱে বৰ সমৃদ্ধ এই চহৰ। পাহাৰ ভাল পায় তাই। তাইৰ ৰুমটোৰ খিৰিকীখন খুলি দিলেই দূৰৈৰ পাহাৰখন দেখিবলৈ পায়।

দেউতাকে গাড়ীখন ষ্টাৰ্ট কৰিলে। তাই এবাৰ চাই ল'লে চহৰখনক। নিজৰ চিঞৰবোৰ চহৰৰ বতাহত ওলমি থাকিব। এই চহৰৰ বতাহত ওপঙি ফুৰিছে কত হুমুনিয়াহ, হা-হুতাশ কোনেও নেদেখাকৈ। এইয়াও জীৱনৰে অংশ তাইৰ। কিন্তু মৰাশ এটাৰ দৰেহে আছিল এই সময়খিনিত তাই। ই জানো জীৱনৰ অংশ হ'ব পাৰে!

চহৰখন এৰি এৰি সিহঁতৰ গাড়ীখন আগুৱাই গৈ থাকিল— লাহে লাহে এটা বিন্দু হৈ অন্তৰ্ধান হৈ পৰিল। ৰৈ থকা চহৰখনে দেদাউৰি পাৰি চলি আছে। তাইৰ কোঠাটো হৈ পৰিব আনৰ। পলাইছে তাই। কিন্তু আজি নপলালে তাই চাগে এদিন নিজকে হেৰুৱাই পেলাব। নাই! নাই! মানসীয়ে মচি পেলাব বিচাৰে এবছৰৰ সকলো স্মৃতি। এতিয়া সন্ধান এখন নতুন চহৰৰ, এক নতুন ঠিকনাৰ। ■

এজন মানুহ যদি আনতকৈ শ্ৰেষ্ঠ হয়, তাৰ অৰ্থ এইটো নহয় যে তেওঁৰ এখন হাত বা এটা চকু বেছিকৈ আছে। তাৰ প্ৰকৃত কাৰণ হ'ল জ্ঞানৰ অনুশীলনৰ দ্বাৰা তেওঁ নিজৰ মন আৰু বুদ্ধিক অধিক তীক্ষ্ণ তথা কাৰ্য্যক্ষম কৰি তুলিবলৈ সক্ষম হৈছে। —ঋকবেদ

ডেউকা

গায়ত্ৰী প্ৰান্তিক শৰ্মা

: ব'লা মা...

মামুনুৰ মাতত উচপ খাই উঠিলোঁ মই। প্ৰায় এসপ্তাহমানৰ পৰা কান্দি কান্দি ৰঙা পৰি উখহি থকা দুচকুৰে ছোৱালীজনীলৈ চাওঁ-নাচাওঁকৈ মূৰ তুলি চালোঁ। কাষতে ৰৈ থকা মানুহবোৰৰ মাজত গুণগুণনি উঠিছে। কোনোৱে ফুচফুচাই কাষৰ গৰাকীক কিবা এটা কৈছে, কোনোৱে মোৰ মুখলৈ চাইছে, সৰহসংখ্যকে এটা বোবা অবাক চাৱনিৰে এবাৰ মোলৈ আৰু এবাৰ মামুনুলৈ চাই থাকিল। মোৰ ভৰিত ধৰি বহি পৰা ছোৱালীজনীক এইবাৰ দুয়োহাতেৰে তুলি ধৰি লাহেকৈ মাতিলোঁ

: মামুনু অ'... তই এনেকুৱাখন কৰিলে...

: কৰিমেই। মই কৰিমেই এনেকুৱা। ওলোৱা মা। এই সিদ্ধান্ত আগতেইতো হৈ গৈছে!

মই ক'বলৈ খোজা কথাখিনি শেষ কৰিবলৈ নিদিয়াকৈ প্ৰায় চিঞৰি উঠিল ছোৱালীজনীয়ে।

স্ৰোতস্বীনি বৰঠাকুৰ। মোৰ ছোৱালী মামুনু। ছোৱালী নে বন্ধু! তেৰ বছৰ বয়সতে দেউতাকে এৰি যোৱা ছোৱালীজনী আচলতে মোৰ বন্ধু নে জীয়ৰী ধৰিবই নোৱাৰো!

এজনী জীয়েকৰ কান্ধত ভৰ দি হুকহুকাই কান্দিব পাৰেনে কোনোবা মাকে!

উচুপি উচুপি কান্দি থকা মাকক চকুপানী মোহাৰি দি কোনোবা জীয়াৰীয়ে সুমুৱাই ল'ব পাৰেনে বুকুত!

অসুখ হ'লে ওৰে ৰাতি কাষত বহি থাকেনে কোনোবা দুহিতা!

এইবোৰতো যুগে যুগে চলি অহা মাকৰ কাম। এইবোৰতো যুগে যুগে কোনোবা পত্নীয়ে পতিৰ বাবে কৰি অহা কাম।

মানুহবোৰে যেতিয়া কয় দেউতাক নোহোৱা ছোৱালীজনীক মাকে বৰ কষ্টৰে ডাঙৰ কৰিলে দেহি! সোঁৰে-বাঁৱে মূৰ জোকাৰি নস্যাৎ কৰি উঠো মই এই কথা।

নাই নাই!

মই ডাঙৰ কৰা নাই মামুনুক। মোকহে ডাঙৰ কৰিছে তাই। মোক শক্তিশালী কৰিছে তাই। কোনো কথাতেই প্ৰতিবাদ কৰিব নোৱাৰা মাকজনীক আৱৰি ৰাখিছে ছোৱালীজনীয়ে। প্ৰতিপলে চেষ্টা কৰিছে মোক সাহসী কৰি তুলিবলৈ।

বুকুত যেন তাইৰ থূপ খাই আছে হাজাৰ বিদ্বেষ। মনৰ একোণত কেনেকৈ জানো তাই গোট খুৱাই ৰাখিছিল অন্যায়ৰ বিৰুদ্ধে অতবোৰ প্ৰতিবাদৰ ভাষা! মই নাজানো কোনদিনা আৰু কেনেকৈ তাইৰ বুকুত গোট খাইছিলহি অতবোৰ ক্ষোভ। মই আজীৱন দেখি শুনি ভুগিও প্ৰতিবাদ কৰিব নোৱাৰা কথাবোৰত চিঞৰি উঠিছিল তাই।

প্ৰথমে সৰু সৰু কথাবোৰত। যেনে ঘৰৰ সকলোৱে মাছে-মঙহে উদৰ পূৰাই খোৱাৰ সময়ত কোঠাৰ এচুকৰ মজিয়াত বহি নিৰামিষ খাই থকা মাকজনীক দেখি প্ৰতিবাদ কৰিছিল তাই। সকলোৱে ভাত খাই থকাৰ মাজতেই গৈ ককাকৰ সন্মুখত থিয় দি সুধি পেলাইছিল—

: দেউতা নোহোৱা হ'ল বুলিয়েই মায়ে কিয় এনেকৈ ভাত খাব ককা? আপুনিতো জানে মায়ে মাছ খাই কিমান ভালপায়!

মই হেঁচি ধৰিছিলোঁ তাইৰ মুখ— 'মনে মনে থাক মামুনু। মানুহে শুনিলে কি বুলিব, সমাজে হাঁহিব, বামুণৰ বিধৱা মই। কিছুমান কাম কৰাতো দূৰৰে কথা, শুনাও পাপ...'

কিন্তু মোৰ প্ৰতিটো মানুহে শুনিব, সমাজে হাঁহিব বুলি কৰা ভয়ৰ আগত যেন বাঢ়িহে গৈছিল তাইৰ প্ৰতিবাদবোৰ। দুখ লাগিলে কান্দিবও নজনা মাকজনীৰ চেপা কান্দোনবোৰে যেন দিনে দিনে তাইৰ বুকুত বঢ়াইছিল অবৰ্ণনীয় ক্ষোভ।

প্ৰথমে সৰু সৰু কথাত প্ৰতিবাদ কৰা ছোৱালীজনীৰ প্ৰতিবাদৰ ভাষাবোৰ মই নজনাকৈয়ে দিনে দিনে সবল হৈ পৰিছিল, মোক আৱৰি ধৰিব পৰাকৈ, নিৰাপত্তা দিব পৰাকৈ। সেইদিনা আছিল মোৰ স্বামীৰ তৃতীয় মৃত্যু বাৰ্ষিকী। ঘৰখনে ধুমধামেৰে আয়োজন কৰিছিল বছেৰেকীয়া শ্ৰাদ্ধৰ। দৌৰি দৌৰি শ্ৰাদ্ধৰ কাম কৰোতে কাণিমুনি সন্ধিয়া দুৱাৰডলিত উজুটি মাৰি কৰ্ফাল খাই পৰিছিলোঁ মই। থেতেলা খোৱা আঁঠুৰ পৰা ফিৰফিৰাই ওলাইছিল তেজ। শ্ৰাদ্ধলৈ বুলি অহা মামুনুৰ টিউচনৰ মাষ্টৰজনে মোক তেনে অৱস্থাত দেখি খৰধৰকৈ তুলি ধৰিছিলহি। বুকুৰ চাদৰ খহি পৰিছিল মোৰ। বিষত কেঁকাই থকা মোৰ তেতিয়া যে অসংলগ্ন কাপোৰলৈ চাবলৈ শক্তিয়েই নাছিল। সেই মুহূৰ্ততে আহি পাইছিলহি মোৰ ননদজনী। চিঞৰি চিঞৰি মানুহ গোটাইছিল তাই। আৰু ডিঙিৰ সিৰ ফুলাই উচ্চস্বৰে কৈছিল মোৰ দুচৰিত্ৰৰ কথা।

কিমান কুলক্ষণী হ'লে গিৰিয়েকৰ মূৰ খাব পাৰি সেইকথা চিঞৰি সকলোকে কৈছিল তাই। সকলোৱে মোলৈ চাই ৰৈছিল এক সন্দেহী দৃষ্টিৰে। চকুৰেই যেন সকলোৱে প্ৰায়শ্চিত্ত কৰিব খুজিছিল ঘৰখনৰ ডাঙৰ বোৱাৰীয়ে কৰা পাপৰ।

লাজে অপমানে তললৈ মূৰ কৰি ৰৈ থাকোতেই মোৰ হঠাৎ দৃষ্টি পৰিছিল হাতৰ মুঠি বন্ধ কৰি খঙত ফোঁপাই থকা মামুনুৰ ওপৰত। মোৰ বুকুৱে ইংগিত দিছিল মোক, এই যেন ঘটিব কিবা এক নঘটিবলগীয়া ঘটনা।

অদৃষ্টক খাতিছিলোঁ মই 'তাইক শান্ত কৰা প্ৰভু। কথাবোৰ বাঢ়িবলৈ নিদিবা'।

চোলাৰ অস্তিন কোঁচাই মোৰ সৰু দেৱৰজন আগবাঢ়ি আহিছিল মোক মুমূৰ্ষ অৱস্থাৰ পৰা তুলি ধৰা মানুহজনক মাৰিবলৈ। হঠাৎ আগবাঢ়ি আহিছিল মামুনু আৰু খুড়াকৰ হাতত ধৰি মুহূৰ্ততে ঠেলি গতিয়াই পঠিয়াইছিল। আচম্বিতে হোৱা এই কাৰ্যত এচাৰ খাই পৰিছিল মানুহজন। 'মাকৰ ফুটতে ছোৱালী উঠিছে বুলি' মোৰ শহুৰে মামুনুলৈ কৰা কটাক্ষৰ চিঞৰি চিঞৰি উত্তৰ দিছিল মামুনুৱে—

: নহয়। নহয় মই মোৰ মাৰ দৰে। নহওঁ কেতিয়াও। হ'বও নোখোজো। অন্যায় সহ্য কৰি হাত সাবটি বহি থকা মোৰ মাৰ দৰে বুলি মোক ভবাৰ ভুল কেতিয়াও নকৰিব। আজি দেউতাৰ শ্ৰাদ্ধ বাবেই এইবাৰলৈ ৰেহাই দিলোঁ আপোনালোকক। ইয়াৰ পিছত এনেকুৱা হ'ব লাগিলে এটা এটাকৈ প্ৰতিটো মানুহক নি মাৰ ওপৰত কৰা অত্যাচাৰৰ বাবে জেইলৰ ভাত খুৱাম। আৰু যদি মোৰ কথা বিশ্বাস হোৱা নাই, এইবাৰো প্ৰমাণ দেখুৱাব পাৰোঁ।

খঙত ফোঁপাই থকা সৰু ছোৱালীজনীলৈ চাই দুখোজ পিছুৱাই গৈছিল ঘৰৰ মানুহবোৰ।

আৰু মই!

মই আগুৱাই আহিছিলোঁ তাইৰ কাষলৈ। আলফুলে হাতত ধৰিছিলোঁ মোৰ ছোৱালীজনীক। চাই ৰৈছিলোঁ তাইৰ দুচকুলৈ। চাই ৰৈছিলোঁ এই পৃথিৱীত মোৰ একমাত্ৰ আপোন বুলি ক'ব পৰা ছোৱালীজনীলৈ।

স্বামীৰ চিতাৰ জুইত মোকো পুৰি পেলাব খোজা মানুহখিনিৰ হাতৰ পৰা টানি-আঁজুৰি আনি তাই যেন মোৰ গাত ঢালি দিছিল এছাটি চেঁচা পানী।

মোক বাৰে বাৰে বুজাইছিল তাই—

: তুমি কিয় ইমান দুৰ্বল মা? এই পৃথিৱীত দুৰ্বল মানুহতকৈ কষ্ট আন কাৰো নাই অ'। নিজৰ একো ভুল নাই বুলি জানিও সকলোৰে মিছা অপবাদ শুনি জীয়াই থকা কি কম কষ্টৰ কথা! প্ৰতিবাদ কৰা মা। প্ৰতিবাদ কৰা।

তথাপি মই যেন ক'ৰবাত দুৰ্বল হৈয়েই ৰৈ গৈছিলোঁ।

নে মামুনুৰ ওপৰত ভৰসা কৰিয়েই চলাৰ এক অদ্ভুত অভ্যাস মই ক'ব নোৱাৰাকৈয়ে গঢ়ি পেলাইছিলোঁ!

এদিন পঢ়িবলৈ বাহিৰলৈ গুচি গৈছিলগৈ মামুনু। আকৌ এবাৰ মই অকলশৰীয়া হৈ পৰিছিলোঁ। তাইৰ লগত কথা এটা পাতিবলৈও, তাইৰ মাতটো শুনিবলৈও ঘৰৰ কাৰোবাক ফোনটো খুজিব পৰা পৰিস্থিতি এটা মোৰ বাবে কেতিয়াও নাছিল। পঢ়ি থকাৰ মাজতে তাই কল চেণ্টাৰ এটাত দুমাহ চাকৰি কৰি মোৰ বাবে এটা মোবাইল ফোনৰ যোগাৰ কৰি দিছিল। ঘণ্টাই ঘণ্টাই কথা পাতিবলৈ লৈছিলোঁ আমি। আৰু এদিন কথা পাতি থকাৰ মাজতে মোক আচৰিত কৰি কৈ উঠিছিল তাই—

: নিজৰ বাবে এজন সংগী বিচাৰাচোন মা। তোমাৰ বিয়া কৰাই দিয়াৰ দায়িত্ব মোৰ।

চিঞৰি উঠিছিলোঁ মই—

: মুখখন আছে বুলিয়েই যি টি কথা নক'বি মামুনু।

: মই ধেমালি কৰা নাই মা। তোমাৰ কিমান বয়স হৈছেনো! এইটো বয়সতে তুমি নিজক কেনেকুৱা কৰি পেলালা চোৱাচোন। ইমান যে ধুনীয়া তুমি! কেতিয়াবা আইনাত নিজকে চাইছানে? মানুহক আগৰ বয়সত লগ নালাগিলেও পিছৰচোৱা কোনোবা এজন সংগীৰ বৰ দৰকাৰ হয় অ'। আৰু ভয় কালৈ কৰিছা মা? ঘৰৰ মানুহবোৰলৈ নে সমাজলৈ? যিবোৰ মানুহে তুমি মৰিলা নে জীয়াই আছা তাৰ এটা খবৰ লোৱাৰ প্ৰয়োজনবোধ নকৰে, তেনেকুৱা মানুহলৈ তুমি ভয় কৰা মা?

মোৰ চিঞৰৰ বিপৰীতে তাইৰ কণ্ঠ আছিল তেনেই ধীৰ আৰু স্পষ্ট।

ফোনটো কাণত লৈ বহুদেৰি তেনেকৈয়ে থৰ হৈ ৰৈ গৈছিলোঁ মই। সেইদিনা আকৌ এবাৰ ভাবিবলৈ বাধ্য হৈছিলোঁ 'তাই মোৰ ছোৱালী নে মোৰ বন্ধু... কোনোবা সন্তানে মাকক ক'ব পাৰে জানো বিয়াৰ কথা'...

বহুদিনলৈকে কাণত বাজি আছিল মামুনুৰ সেইষাৰ কথা— 'তোমাৰনো বয়স কিমান হৈছে মা? ইমান যে ধুনীয়া তুমি!' বহু বছৰৰ পিছত আইনা চাবলৈ লৈছিলোঁ মই। ধুনীয়া দেখিবলৈ লৈছিলোঁ নিজক। কাৰোবাৰ এষাৰ কথাই কেনেকৈ যে মুহূৰ্ততে জীয়াই তুলিব পাৰে মানুহক!

কিন্তু বিয়া কৰাবৰ জোখাৰে সাহস কোনোদিনে মই গোটাব নোৱাৰিলোঁ। সেই কথা মই ভাবিবও নোৱাৰিলোঁ কোনোদিনে।

এদিন মামুনুৰ বিয়াৰ বয়স হৈছিল। পঢ়া শেষ কৰি গুৱাহাটীতে এটা ভাল চাকৰি পাইছিল তাই। ঘৰৰ কোনেও এবাৰলৈও চিন্তা কৰা নাছিল মোৰ ছোৱালীজনীৰ বিয়াৰ বিষয়ে। মই বিয়াই-সবাহে, দোকানে-বজাৰে মানুহবোৰ লগ পালেই লাহে লাহে ক'বলৈ আৰম্ভ কৰিলোঁ

: মামুনুলৈ ল'ৰা এটা চাবাচোন।

আৰু এই বিচাৰ-খোচাৰৰ মাজতেই এদিন দুপৰীয়া দুয়োজনী শুই থাকোঁতেই কৈ উঠিছিল মামুনুৱে—

: মই ল'ৰা এজন পছন্দ কৰিছোঁ মা।

মই যেন বুজিবই নোৱাৰিলোঁ সেয়া সুখৰ নে দুখৰ মুহূৰ্ত। কেইপলকমান মনে মনে থাকি এপাকত থোকাথুকি মাতেৰে সুধি পেলালোঁ কেইবাটাও প্ৰশ্ন।

: কি নাম মামুনু? ক'ত থাকে? কি কৰে?

: অয়নাভ বৰুৱা। মোৰ অফিচত একেলগে চাকৰি কৰে।

: হা? কি নাম?

মই নিজৰ কাণকে যেন বিশ্বাস কৰিব নোৱাৰিলোঁ সেই ভাবেৰে প্ৰশ্ন কৰিলোঁ।

এইবাৰ মোৰ ফালে পিঠি দি থকা ছোৱালীজনীয়ে সম্পূৰ্ণ ঘূৰি একেবাৰে কাণতে মুখ লগাই কৈ উঠিল।

: অয়নাভ বৰুৱা মা।

: বামুণ নে?

এইবাৰ মোৰ প্ৰশ্ন আছিল পোনপটীয়া।

: নহয়।

এটা শব্দৰ তাইৰ উত্তৰ।

তেতিয়ালৈ দুয়োহাতেৰে তাই আলফুলে মেৰিয়াই ধৰিছিল মোৰ পেটত।

: এয়া কি কৈছ মামুনু? ককাৰ জীয়াই আছে এতিয়াও। প্ৰতিদিনে পূজা হয় এই ঘৰত। প্ৰতিদিনে গোঁসাই ধুওৱা শাক্ত ব্ৰাহ্মণৰ ঘৰ এইখন। ককাৰে কি ভাবিব মা...

: আৰু তুমি?

শুই থকাৰ পৰা বিছনাত ধহ্মহাই বহি পৰিছিল ছোৱালীজনী।

: তুমি কি ভাবিবা মা?

: তোৰ সুখেই মোৰ সুখ। কিন্তু...

: কোনো কিন্তু নাই। তুমি সুখী, মই সুখী। কথাবোৰ সিমানতেই মই কেতিয়াবাই শেষ কৰিছোঁ। কিন্তু ইমানৰ পিছতো তুমি কিয় তেওঁলোকে কি ভাবিব সেয়া ভাবিবলৈ এৰিব নোৱাৰিলা মই বুজি নাপাওঁ মা।

দুপদুপাই কোঠাৰ পৰা ওলাই গৈছিল ছোৱালীজনী।

আৰু মই!

মই কেৱল কান্দিছিলোঁ।

নহয় নহয়! মামুনুৱে অব্ৰাহ্মণ মানুহক পছন্দ কৰাৰ কান্দোন নহয় এয়া। এই কান্দোন তাই কিয় ইমান সোনকালে ডাঙৰ হ'ল সেই ভাবি ওলোৱা কান্দোন। এই কান্দোন মোৰ দৰে মোৰ জীয়ৰী লেহুকা নোহোৱাৰ বাবে ওলোৱা সুখৰ কান্দোন।

এদিন মামুনুৰ সৈতে ৰেষ্টুৰেণ্ট এখনতে লগ কৰিলোঁ অয়নাভক। এখন অনাথ আশ্ৰমত ডাঙৰ হৈ এটা ভাল চাকৰি কৰি গুৱাহাটীত থাকে সি। মোক লগ কৰিবলৈকে ইমান দূৰ অহা ল'ৰাটোৱে যাবৰ সময়ত মোৰ ভৰি চুই সেৱা কৰি কৈছিল—

: মা এজনী পালোঁ। নিজৰ মাক কেতিয়াও দেখা নাই মই। আপোনাৰ মাজতে যেন মোৰ মা আকৌ উভতি আহিছে মোৰ কাষলৈ।

আলফুলে হাত ৰাখিছিলোঁ মই ল'ৰাটোৰ মূৰত।

কেনেকৈ! কেনেকৈ কেৱল বামুণ নোহোৱাৰ বাবেই মই তাক গতিয়াই উলিয়াই দিব পাৰোঁ মোৰ ছোৱালীৰ জীৱনৰ পৰা। কেৱল বামুণ নোহোৱাৰ বাবেই মোৰ মাজত মাক এজনী বিচাৰি পোৱা ল'ৰাটোক আঁতৰাই পঠিয়াব পাৰোনে!

আৰু তাৰ পিছত!

তাৰ পিছত মামুনুৱে সেইদিনা ৰাতিলৈ ককাকক ভাতৰ পাতত কৈছিল অয়নাভক বিয়া কৰোৱাৰ সিদ্ধান্তৰ কথা। আধা খোৱা ভাতৰ পাতত পানী ঢালি সেৱা জনাই থিয় দিছিল জনাৰ্দন বৰঠাকুৰ আৰু হাতৰ লাখুটিৰে মজিয়াত জোৰকৈ শব্দ কৰি ঘোষণা কৰিছিল—

: এই বিয়া হ'লে মামুনুৱে কোনোদিনে ভৰি দিব নোৱাৰিব এই ঘৰত। এই বিয়ালৈ ঘৰৰ কোনো যাব নোৱাৰে। মাক গ'লেও পৰাচিত হৈহে ঘৰৰ ভিতৰ সোমাব পাৰিব আৰু কোনোদিনে বোৱাৰীয়ে সম্পৰ্ক ৰাখিব নোৱাৰিব জীয়েকৰ লগত।

সমানেই গহীন আৰু স্পষ্ট মাতেৰে ককাকক উত্তৰ দিছিল মামুনুৱে—

: এই ঘৰলৈ ঘূৰি অহাৰ মোৰ তিলমাত্ৰও চখ নাই ককা। মই অয়নাভকেই বিয়া কৰাম। আৰু মাক খুৱাব পৰাকৈ ইমানখিনি সামৰ্থ আজি মোৰ আছে। মাক আপুনি ৰাখিব নালাগে। মা মোৰ লগতে যাবগৈ।

থৰ হৈ ৰৈ গৈছিলোঁ মই। এক আত্মসন্মানবোধে মুহূৰ্ততে যেন মূৰ তুলি উঠিছিল মোৰ ভিতৰচ'ৰাত।

জীয়ৰীৰ নতুন ঘৰত আজীৱন পৰি ৰ'মগৈনে মই!

জীৱন এটা আৰম্ভ কৰিবলৈ লোৱা এহাল ল'ৰা-ছোৱালীৰ সৈতে এই বৃদ্ধ মানুহজনী কিয় গুচি যামগৈ সিহঁতৰ ঘৰলৈ!

দুহাতেৰে আজুৰি খাব পৰা ক্ষমতা এতিয়াও মোৰ আছে। তেনেস্থলত...

নাই নাই! এই কাম কেতিয়াও কৰিব নোৱাৰিম মই।

কিন্তু কেনেকৈ বুজাম মই এই অহৌবলিয়া ছোৱালীজনীক! নিজৰ সিদ্ধান্তৰ আগত কাৰো কথাই যে তাই শুনিবলৈ প্ৰস্তুত নহয়। সেইদিনা ৰাতি মই কওঁ-নকওঁকৈ কৈছিলো তাইক—

: মই ইয়াতে থাকিম মামুনু। চাবিচোন ককাৰে এদিন নহয় এদিন মানি ল'বই।

: মই বিয়া নহওঁ মা। তুমি যদি মোৰ সৈতে নোযোৱা মই কোনোপধ্যেই বিয়া নহওঁ। এয়াই যদি তোমাৰ সিদ্ধান্ত, তেন্তে কাইলৈ অয়নাভক মই মোৰ সিদ্ধান্ত জনাই দিম।

এইবাৰো বৰ ধীৰ আৰু স্পষ্ট আছিল তাইৰ মাত। লৰালৰিকৈ কৈ উঠিছিলোঁ মই—

: যাম আই। মই যাম। মোৰ বাবেই অয়নাভৰ নোহোৱাকৈ ৰৈ যাব নোৱাৰ তই।

যদিও তাইক কৈছিলোঁ তথাপি মনৰ মাজত ভাবি ৰৈছিলোঁ বিয়াৰ ওচৰ চাপিলেই তাইক বুজোৱাৰ কথা। ছোৱালীৰ মাক ছোৱালীৰ লগত থাকিবলৈ যোৱাতো যে সমাজৰ চকুত এক অপৰাধ সেই কথা তাইক বুজাবলৈ যেন বদ্ধপৰিকৰহে হৈছিলোঁ মই।

কিন্তু মোৰ কোনো যুক্তি, কোনো কথাই শুনিবলৈ প্ৰস্তুত নাছিল মামুনু।

কোনো কাৰণতেই ঘৰৰপৰা এইখন বিয়া হ'বলৈ নিদিলে মামুনুৰ ককাকে। শেষত সিদ্ধান্ত লোৱা হৈছিল অয়নাভ ডাঙৰ হোৱা অনাথ আশ্ৰমখনৰ পৰাই বিয়াখন হোৱাৰ।

আৰু আজি বিয়াৰ শেষত সেৱা কৰিবলৈ আহি মোক লৈ যাবলৈ ৰৈ আছেহি মামুনু।

মই যেন একো উৰাদিহ নোপোৱা হৈছোঁ। ওচৰ-চুবুৰীয়া যি দুই-এক নিমন্ত্রিত অতিথি আহিছিল এতিয়াও তেওঁলোকে ফুচফুচাই কথা পাতিয়েই আছে। কোনোবাই মুখত হাত থৈ হাঁহিছে। কোনোবা আগবাঢ়ি আহিছে মামুনুক বুজাবলৈ।

মই মামুনুলৈ চালোঁ। কাষৰ কোনো মানুহৰ ওপৰত দৃষ্টি নাই তাইৰ। তাইৰ স্থিৰ দৃষ্টি আবদ্ধ কেৱল মোৰ ওপৰত।

: ব'লক মা। জোঁৱাই নহয়, পুত্ৰৰ লগত যাবলৈ ওলাওক। এই সিদ্ধান্ত কেৱল মামুনুৰেই নহয়। এয়া আমি দুয়ো একেলগ হৈ লোৱা সিদ্ধান্ত। আজীৱন মাৰ মৰম কি বুজি নোপোৱা মোক আপুনি এইকণ সুখৰ পৰাও বঞ্চিত কৰিব জানো মা?

আঁঠুৰ ওপৰত অলসভাৱে পেলাই থোৱা মোৰ হাত দুখনত ধৰি কৈ উঠিল অয়নাভে।

এইবাৰ বহি থকাৰ পৰা মোক বাহুত ধৰি থিয় কৰালে দুয়োটাই।

লাহে লাহে কৈ উঠিল মামুনুৱে—

: ব'লা মা। সেইখন ঘৰলৈ কাৰ বাবে তুমি আৰু ঘূৰি যাবা? ককাই কোৱাৰ দৰে মোৰ মৃত্যু হোৱা বুলি চৰু ধুই পৰাচিত হ'ব পাৰিবা নে তুমি?

মহূৰ্ততে কি হ'ল নাজানো। যাবলৈ উঠিলোঁ মই। দুয়োকাষে যেন দুখন ডেউকা গজি উঠিছে আজি মোৰ। যি ডেউকা কোবাই মই উৰি যাব খুজিছোঁ এটা বন্ধ সঁজাৰ পৰা।

কাষত ৰৈ থকা মানুহবোৰৰ উপলুঙাৰ চাৱনিয়েও যেন মোক আজি তলাব পৰা নাই। আঁঠুৰ বিষত কোঙা মানুহজনী, প্ৰায় ছমাহমান ধৰি এটা এটা খোজ কেঁকাই কেঁকাই পেলোৱা মোৰ যেন আজি বিষৰ প্ৰতি ভ্ৰূক্ষেপেই নাছিল।

মোক পুত্ৰই মাতিছে।

জী জনী ৰৈ আছে নতুন জীৱন এটা মাকৰ সৈতে আদৰিবলৈ।

নগ'লে হয়নে!

: মোৰ কাপোৰ কেইসাজ বেগ এটাতে ভৰাই দি আহিবাচোন জয়ন্তি। মই পৰাচিতো নহও আৰু সেইখন ঘৰলৈ ঘূৰিও নাযাও। পাৰিবা নে?

কাষতে ৰৈ থকা ঘৰৰ ওচৰৰ মানুহগৰাকীক কথাষাৰ কৈ মই আগবাঢ়িলো ৰঙা গোলাপ ফুলেৰে সজ্জিত বগা গাড়ীখনলৈ বুলি। গাড়ীখনৰ ওচৰ চাপিয়েই থমকি ৰৈ গ'লো মই। পিছফালৰ গ্লাছত ৰঙা আখৰেৰে লিখা আছে তিনিটা নাম—

"অয়নাভ

স্ৰোতস্বীনি

চন্দ্ৰমল্লিকা"

মোৰ নাম!

সিহঁত দুয়োৰে নামৰ লগত অয়নাভৰ গাড়ীৰ পিছফালে মোৰো নাম!

মোক মাজতে বহুৱাই দুয়োফালৰ পৰা দুয়োজনে গাড়ীত বহিল।

দৰাঘৰীয়া কাৰোবাৰ এজোলোকা উৰুলিৰ মাজেৰে গতি কৰিছে গাড়ীখনে। দুয়োফালৰ পৰা পুত্ৰ-কন্যাই মূৰ থৈছে দুয়োবাহুত। দুয়োহাতেৰে দুয়োটাৰ গাল দুখনত আদৰ কৰি এইবাৰ হুকহুকাই কান্দি উঠিলোঁ মই।

পুৱাৰ সূৰুযে ভুমুকি মাৰিছে। পিছলৈ ঘূৰি চালোঁ। ৰঙা আখৰেৰে জিলিকি থকা আমাৰ তিনিওৰে নাম তিনিটা পুৱাৰ ৰ'দছাটিত উজ্জ্বলি উঠিছে।

এয়া যাত্ৰা এটি নতুন জীৱনলৈ...

এয়া যে যাত্ৰা সোঁতৰ বিপৰীতলৈ.... ■

ডাঙৰ আৰু যথেষ্টসংখ্যক ভুলৰ মাজেদি নহাকৈ কোনো এজন মানুহেই মহান তথা সফল হ'ব নোৱাৰে।

—উইলিয়াম শ্বেইক্সপীয়েৰ

কল্পনা নে বাস্তৱ

হিমাদ্ৰী দাস
দ্বিতীয় ষান্মাসিক, বুৰঞ্জী বিভাগ

"কাকতিৰ ঘৰত চুপতি মাৰি থাকোঁতে সময়ৰ কামেই নহ'ল। এতিয়া এই ঘিতঘিতীয়া এন্ধাৰত বাঁহৰ তলখন নো মই অকলে কিদৰে পাৰ কৰোঁ।" ইয়াকে ভাবি ৰমেনৰ ডিঙি শুকাবলৈ ধৰিলে। ৰমেনৰ বয়স প্ৰায় ২৬ বছৰ কিন্তু এতিয়াও তাৰ ভূত-প্ৰেতলৈ বৰ ভয়। সি শুনা মতে আবেলি পৰত বাঁহৰ তলত হেনো ভূত ওলায়! বহুতে আগতে কিবা-কিবি শব্দ শুনিছেই। কিন্তু সি নো এতিয়া কি কৰিব! সেই বাটেৰে নগ'লেতো আজি সি ঘৰ নাপায়!

কাকতিৰ ঘৰৰ পৰা অনা টৰ্চটো জ্বলাই সি ঘৰলৈ বুলি খোজ দিছে। "ৰাম-ৰাম-ৰাম... ঘৰ পাবলৈ আৰু ২০ মিনিট প্ৰভু। ৰক্ষা কৰিব হে ঈশ্বৰ।" এনেদৰেই ঈশ্বৰক স্মৰণ কৰি ৰমেণে ঘৰলৈ বুলি বেগ দিছে। কিন্তু আধা বাট গৈ সি ঘপককৈ ৰৈ দিলে। "সেয়া ... সেয়া কোন? বয়সটো পিছৰ পৰা আমাৰ মাহঁতৰ দৰেই লাগিছে।" তিৰোতাজনীয়ে শুনক বুলিয়েই ৰমেনে ডাঙৰকৈ এবাৰ কাঁহি দিলে। মহিলাজনীয়ে ঘূৰি চোৱাৰ লগে লগে ৰমেনে মিচিকিয়াই ক'লে— "এইয়া দেখোন ৰেণু খুৰী। হেৰৌ খুৰী, বেলি ডুবি ইমান পৰ হ'ল, ঘৰ যাবৰ হোৱাই নাই নে?"

ৰেণু খুৰী ৰমেনৰ ওচৰ-চুবুৰীয়া। খুৰীৰ পুতেক ব্ৰজেন আৰু গণেশ ৰমেনৰ বৰ ভাল বন্ধু। কেতিয়াবা কেৰম খেলি ৰাতি হ'লে, খুৰীয়ে ধুনীয়াকৈ দালি আৰু আলু-কণি পিটিকাৰে ৰমেনক ভাত খুৱাই পঠিয়ায়। গতিকে আধা বাটত খুৰীক লগ পাই তাৰ বৰ ভাল লাগিল।

"হেৰি বোপাই, পমিলাহঁতৰ ঘৰত গৈছিলোঁ। বহুদিনৰ পৰা সিহঁতৰ মোনা দুখন মোৰ তাতেই আছিল। অহাকালি যিহেতু দেওবৰীয়া বজাৰ, ভাবিলোঁ আজি মোনাকেইখন দিয়েই আহোঁ। পিছত চাহ-তামোল খাওঁতে খাওঁতে দেৰিয়েই হ'ল। তইটো জানই, আমাৰ তিৰোতা মানুহৰ কথা...।"

"এ ভালেই হ'ল খুৰী। এতিয়া আমি দুয়ো আৰামত গল্প কৰি কৰি যাব পাৰিম, নে কি কয় খুৰী?"

ৰমেনে এফালৰ পৰা কাকতিৰ ঘৰত কি কি কৰিলে খুৰীক ক'বলৈ ধৰিলে। সি যেন এতিয়া ভয় কি বস্তু পাহৰিয়েই থাকিল।

"এইয়া খুৰী আপোনাৰ ঘৰ পালোঁহি। আজি মই নোসোমাও, মোৰ দেৰি হৈছে। আহিছোঁ দেই।" এইবুলি কৈ ৰমেনে নিজৰ ঘৰৰ দিশে আগবাঢ়িলে। ঘৰ সোমাই ৰমেন হতভম্ব।

"এইয়া... এইয়া মোৰ কল্পনা নে বাস্তৱ। ৰে... ৰে... ৰেণু খুৰী ইয়াত! সেইজনী কোন আছিল?"

"হেৰি বোপাই। কালি আমাৰ ঘৰত নাম আছে। আহিবি দেই। বাৰু, এতিয়া মই যাওঁ দেই। প্ৰায় এক ঘণ্টা মানেই হ'ল। তইতো জানই আমাৰ তিৰোতা মানুহৰ কথা...।"

ৰমেনৰ হাত-ভৰী টেবুলৰ ভঙা খুৰা কঁপা দি কঁপিব ধৰিলে। কপালৰ ঘামেৰে তাৰ মুখ তিতি পৰিল। খুৰীৰ মুখৰ পৰা 'বোপাই' বুলি আকৌ এবাৰ শুনাত ৰমেন বেহুচ। ■

অস্ত আকাশৰ বেলি

কৃষ্ণামণি শৰ্মা
চতুৰ্থ যান্মাসিক, অৰ্থনীতি বিভাগ

সৰুৰে পৰ নাটক কৰি ভাল পায় তাই। নাম সংস্কৃতা, সংস্কৃতা দত্ত। ঘৰৰ একমাত্ৰ ছোৱালী তাই, দেউতাৰ আলাসৰ লাডু। অলপ আঁতৰত থকা শান্তি নিকেতন নামৰ একাডেমীখনত তাই অভিনয় শিক্ষা গ্ৰহণ কৰি আছে। প্ৰতিমো একেখন একাডেমীৰ ছাত্ৰ। প্ৰতিম সংস্কৃতাৰ কলেজীয়া বন্ধু। সি প্ৰায় সদায়েই সংস্কৃতাক অনা-নিয়া কৰে। দুয়োৰে মাজৰ সম্পৰ্ক বন্ধুত্বৰ উৰ্দ্ধত বুলি দুয়োৱে জানে যদিও কোনেও প্ৰকাশ নকৰে।

এদিন ক্লাছৰ শেষত সংস্কৃতাৰ বেলেগ এটা কাম থকা বাবে তাই প্ৰতিমক ক'লে— "তুমি গৈ থাকা, অতনু দাদাৰ ঘৰলৈ যাওঁ। নবৌৱে বহুদিনৰ পৰা মাতি আছে।"

"তুমি অকলে যাব পাৰিবা? ৰাতিও ভালেখিনি হৈছে, ময়েই থৈ আহিম ব'লা।"— প্ৰতিমে ক'লে।

"নালাগে অ', পাৰিম যাব মই, গৈ থাকা তুমি।"— সংস্কৃতাই ক'লে।

"হ'ব দিয়া, যোৱা তেন্তে।"— এইবুলি প্ৰতিম গুচি গ'ল।

সংস্কৃতাই লাহে লাহে আগবাঢ়িল। ঠাইখিনি কিছু জয়াল, ঠেক গলি। অলপ দূৰ যোৱাৰ পিছত তাই অনুভৱ কৰিলে, পিছফালে যেন কোনোবা আহি আছে। তাই ঘূৰি চাই দেখে যে এইটো চোন প্ৰণয়, এৰা প্ৰণয়েই, লগত সৌকেইটা তাৰ চামচা। আচলতে কিছুদিনৰ পৰা প্ৰণয়ে তাইক প্ৰেমৰ প্ৰস্তাৱ আগবঢ়াই আহিছিল। অভদ্ৰামিৰ চৰম সীমা পোৱাত তাই প্ৰণয়ৰ গালত প্ৰচণ্ড চৰ এটা শোধাইছিল। তাৰ পিছত তাই সেইবোৰ পাহৰি পেলাইছিল। কিন্তু সেই চৰৰ পোতক তুলিবলৈ সি যে চল চাই আছিল তাই এবাৰো ভু-কে নাপালে। মৰসাহ কৰি তাই ঠাইতে থিয় দি ৰ'ল। প্ৰণয় আৰু তাৰ লগৰীয়াকেইটা তাইৰ ওচৰ চাপি আহিল। প্ৰণয়ে ক'লে— "তোৰ সৌন্দৰ্যৰ প্ৰতি তোৰ বৰ ভেম, চাওঁচোন কেনেকৈ নাটক কৰ।"— এইবুলি সি লগত অনা এচিডৰ বটলটো তাইৰ মুখলৈ মাৰি পঠিয়ালে। মুহূৰ্ততে এচিডে তাইৰ সমস্ত মুখখন গ্ৰাস কৰিলে। যেন বনজুয়েহে তাইৰ মুখখন ঘেৰি ধৰিছে। তাই অজ্ঞান হৈ পৰিল।

পিছদিনা তাই নিজকে চিকিৎসালয়ৰ বিছনাত আৱিষ্কাৰ কৰিলে। তাইৰ ওচৰৰ পৰা সকলো আইনা আঁতৰাই লৈ যোৱা হ'ল। কিন্তু তাই অনুভৱ কৰিলে, তাইৰ সকলো সপোন, আকাংক্ষা ধূলিসাৎ হ'ল। তাইক ঘৰলৈ ডিচছাৰ্জ দিয়া হ'ল। দেউতাকে মৰমৰ জীয়েকৰ সমুখলৈ আহিব নোৱাৰা হ'ল। তাই নিজকে এটা ৰুমত আৱদ্ধ কৰি ৰাখিলে। প্ৰতিমে তাইক সদায় লগ ধৰিবলৈ আহে। কিন্তু তাই দুৱাৰ খুলি নিদিয়ে। কিছুপৰ থাকি প্ৰতিম যায়গৈ। লগত অনা কিতাপ আৰু ফুলৰ থোপাবোৰ থৈ। কেনেকৈ তাই প্ৰতিমৰ আগত মুখ উলিয়াব? যিখন মুখত চকুকেইটাৰ অস্তিত্বই নাই ভালকৈ। অভিনয় নহ'লে কেনেকৈ জীয়াই থাকিব তাই?

সদায় অহাৰ দৰে প্ৰতিম সেইদিনাও আহিল, কিতাপ আৰু ফুলৰ থোপাৰ সৈতে। কিন্তু এইবাৰ সি গুচি নগ'ল। সি যোৱাৰ অভিনয় কৰিলে। প্ৰতিম যোৱা বুলি ভাবি সংস্কৃতাই দুৱাৰখন লাহেকৈ মেলি চালে। প্ৰতিমে থাপ মাৰি তাইৰ হাতখনত ধৰিলে। "এৰি দিয়া মোক প্ৰতিম, প্লীজ যাব দিয়া মোক"— সংস্কৃতাই চিঞৰিব ধৰিলে। প্ৰতিমে তাইক সান্ত্বনা দিলে। কিছুসময় পিছত তাই শান্ত হ'ল। প্ৰতিমে ক'লে— "চোৱা সংস্কৃতা, কিয় নিজক এনেকৈ কষ্ট দিছা? কিয় তুমি পাহৰি গৈছা, অভিনয়ে তোমাক বিচাৰে, আৰু ময়ো।" সংস্কৃতা থৰ হৈ ৰ'ল।

তথাপি তাই চিঞৰিলে— "নহয় প্ৰতিম, দৰ্শকে মোক কেতিয়াও এইখন মুখেৰে মোক চাব নিবিচাৰিব, তুমি মিছা আশা নিদিবা মোক।" "দৰ্শকে তোমাৰ অভিনয় বিচাৰে সংস্কৃতা, তোমাৰ সৌন্দৰ্য সেইখিনিতে, শৰীৰৰ সৌন্দৰ্য বাহ্যিক সৌন্দৰ্য মাত্ৰ।" — প্ৰতিমে ক'লে। তাই প্ৰতিমৰ বাহুত ঢলি পৰিল। প্ৰতিমে ক'লে— "মই তোমাক সদায় বিচাৰোঁ, তুমি যেন সদায় মোৰ লগতে থাকা।" সংস্কৃতাৰ চকুযোৰ তৃপ্তিত মুদ খাই গ'ল। ■

...মেঘা অষ্টম শ্রেণির ছাত্রী, তবুও তার এই বিষয় সম্পর্কে প্রাথমিক জ্ঞানটুকুও নেই। ফলে মেঘা মনে মনে ভাবছিল তার বুঝি আজ মৃত্যু হবে, অথবা কোনো বড়ো রোগ হয়েছে তার। মেঘার সব দুশ্চিন্তা শেষ হওয়ার আগেই স্যার সবাইকে ডাকলেন বাসের সামনে জড়ো হতে।...
...মেঘা দিদিমণির এমন কথা শুনে আরও ভীত হয়ে পড়ল। মেঘা নিজেকে পরিষ্কার করে নিল, আর দিদিমণি যেমন বলেছেন তেমনি করে নিজেকে গুছিয়ে নিয়ে আস্তে আস্তে হাঁটতে শুরু করল।...

পুষ্পিতা

জয়শ্রী দে
চতুর্থ ষান্মাসিক, প্রাণীবিজ্ঞান বিভাগ

মেঘার আজ অনেক আনন্দ, আনন্দে রাতের ঘুমটাও আসেনি ঠিক করে। সকাল পাঁচটা না বাজতেই বিছানা থেকে নেমে ব্রাস করতে করতে ছাদে যায় সে। হোস্টেলের সব ঘরগুলোর দরজা এখনো বন্ধ। ছাদে দাঁড়িয়ে দূরে থাকা বাসটাকে দেখতে থাকে আর মনে মনে ভাবে— 'আজ কি মজা হবে! এই বাসটাতে বসেই যাব আমরা'। স্কুলের প্রাঙ্গণে দাঁড়িয়ে থাকা ওই বাসটাকে দেখে তার আজ এত আনন্দ, এই বাসটাকে তো মেঘা রোজই দেখে, কিন্তু আজ এত ঔৎসুক্য কেন? কারণটা হল আজ মেঘার স্কুল থেকে শিক্ষামূলক ভ্রমণে নিয়ে যাবে এক বিশাল বিজ্ঞান জাদুঘর দেখাতে।

মেঘার এত সব জল্পনা-কল্পনার মধ্যে কখন ছয়টা বেজে গেল সে টেরই পেল না। তাড়াতাড়ি ছাদ থেকে নেমে আসে সে। ছোটোবেলা থেকেই মেঘা খুব আত্মনির্ভর, নিজের কাজ সে নিজে করতে ভালোবাসে। তাই বিছানা গুছিয়ে, ব্যাগ গুছিয়ে, স্নান সেরে মেঘা তৈরি। মেঘার ছয় বছর বয়সে তাকে স্কুল হোস্টেলে রেখে যাওয়া হয়, কারণ তার মা-বাবা ভীষণ ব্যস্ত। মেঘার মা-বাবা দুজনই ডাক্তার, তাই ওদের সময় নেই মেঘার জন্য। কিন্তু তা

নিয়ে মেঘার একদমই মন খারাপ নয়, কারণ খুব আপন বলতে মেঘার আছে দিদিভাই— বর্ষা। যদিও বর্ষা মেঘার থেকে চার বছরের বড়ো তবুও বর্ষা আর মেঘা দু'বোন হওয়ার সঙ্গে সঙ্গে আন্তরিক বন্ধুও। বর্ষা যদিও বয়সে বড়ো তবুও তারও কিন্তু ঘরে থাকার সৌভাগ্য হয় না। বর্ষাও থাকে দিল্লীতে এক হোস্টেলে, তাই বর্ষা আর মেঘার মিলন হয় বছরে দুইবার মাত্র। একবার শীতের ছুটি এবং একবার গ্রীষ্মের। এই কারণে মেঘার মনে খুব আক্ষেপ।

সে যাই হোক মেঘা ছুটে ছুটে সব গুছিয়ে তৈরি হয়ে নিল। সকাল সাড়ে সাতটার মধ্যে মেঘা গিয়ে উপস্থিত বাসের দুয়ারে। তখনো কেউ এসে পৌঁছায়নি। শুধু স্কুলের বিজ্ঞানের শিক্ষক, হোস্টেল ওয়ার্ডেন আর সিকিউরিটি দাদা। সবাই খুব ব্যস্ত ছাত্র-ছাত্রীদের ব্রেকফাস্ট নিয়ে। বাসের সামনেই সব জোগাড় চলছে। বাস ছাড়বে একদম নয়টায়, স্কুল নোটিসে বড়ো বড়ো অক্ষরে লেখা ছিল। তাই দেরি হবে বলে মেঘা প্রায় ঘণ্টাদেড়েক আগেই এসে উপস্থিত।

দেখতে দেখতে সবাই এল। মেঘার প্রায় সব বন্ধু-বান্ধবীকেই মা-বাবা ছাড়তে এসেছে কারণ ওদের মধ্যে বেশির ভাগই বাড়িতে থেকে পড়াশোনা করে। তাদের আর হোস্টেলে থাকতে হয় না।

বাস ছাড়ল ঠিক নয়টায়। মেঘার মনে আনন্দ এখন দ্বিগুণ। রাস্তার ঘর-বাড়ি-পাহাড় দেখতে দেখতেই তারা পৌঁছে গেল সেই জাদুঘরের সামনে। সবাই একে একে নেমে পড়ল। সারি বেঁধে সবাই একে একে ঢুকে পড়েছে জাদুঘর দেখতে। কিন্তু আশ্চর্য মেঘা কেন আসল না।

বিজ্ঞানের স্যার অমল চ্যাটার্জী খুব নিয়মনিষ্ঠ ছিলেন। মেঘাকে সারিতে দেখতে না পেয়ে তিনি সঙ্গে সঙ্গে বাসে ফিরে আসেন মেঘাকে খুঁজতে।

বাসে উঠে তিনি মেঘাকে ওই অৱস্থায় দেখে চমকে যান। মেঘা নিজের জায়গা ছেড়ে শেষের সারির একদম কোনার সিটে বসে আছে আর কাঁদছে। স্যার কী হয়েছে জিজ্ঞেস করতেই মেঘা আরো জোরে কাঁদতে শুরু করে। তার সুন্দর সাদা জামাটার গায়ে রক্তের ছাপ।

স্যার সঙ্গে সঙ্গে কিছু একটা বুঝতে পেরে বাস থেকে নেমে ওয়ার্ডেন মিলি দিদিমণিকে ডাকতে যান। দিদিমণি ছুটে আসলেন, সঙ্গে সঙ্গে মেঘাকে নিয়ে যাওয়া হল যাদুঘরের প্রস্রাবগারে। মেঘা কিছুই বুঝতে পারছিল না যে তার সঙ্গে এমন কেন হচ্ছে। মেঘা আজ 'পুষ্পিতা', তার প্রথম মাসিক চক্রপ্রাপ্ত হয়েছে আজ। মেঘা অষ্টম শ্রেণির ছাত্রী, তবুও তার এই বিষয় সম্পর্কে প্রাথমিক জ্ঞানটুকুও নেই। ফলে মেঘা মনে মনে ভাবছিল তার বুঝি আজ মৃত্যু হবে, অথবা কোনো বড়ো রোগ হয়েছে তার। মেঘার সব দুশ্চিন্তা শেষ হওয়ার আগেই স্যার সবাইকে ডাকলেন বাসের সামনে জড়ো হতে। মেঘার ওয়ার্ডেন তাকে তুলোর টুকরোর মতো কিছু একটা দিয়ে বললেন "যেখান থেকে তোমার রক্ত বের হচ্ছে লাগিয়ে নাও; কীভাবে লাগাতে হবে প্যাকেটের গায়ে লেখা আছে, পড়ে নাও নিজে।" মেঘা দিদিমণির এমন কথা শুনে আরও ভীত হয়ে পড়ল। মেঘা নিজেকে পরিষ্কার করে নিল, আর দিদিমণি যেমন বলেছেন তেমনি করে নিজেকে গুছিয়ে নিয়ে আস্তে আস্তে হাঁটতে শুরু করল। হাঁটতে তার অসুবিধা হচ্ছিল ভীষণ। বাসের সামনে গিয়ে দেখল স্যার সবাইকে কিছু বলছিলেন। মেঘাকে আসতে দেখে তিনি বললেন "মা, ভয় পাওয়ার কিছু নেই, মেয়েরা বড়ো হলে এইরকম সবার হয়। স্যার তারপর সবাইকে মেয়েদের ঋতুমতী হওয়ার ঘটনা বৈজ্ঞানিক ভিত্তিতে বুঝিয়ে বললেন। তিনি ওয়ার্ডেন দিদিমণিকেও বললেন যে তিনি যেন প্রাকৃতিক এই ঘটনাকে ছাত্রীদের বুঝিয়ে বলতে দ্বিধাবোধ না করেন ও তাদেরকে সঠিক তথ্য দেন এবং নিজেও এই সম্বন্ধে সঠিক তথ্য সংগ্রহ করেন।

মেঘা স্বস্তির শ্বাস ফেলল, যদিও তার মনে হাজার প্রশ্ন, যদি ঋতুমতী হওয়া এতই প্রাকৃতিক তবে কেউ তাকে আগে বুঝিয়ে বলেনি কেন? মেঘার সবচেয়ে বেশি রাগ হল দিদি বর্ষার উপর যে ছিল তার সবচেয়ে প্রিয় বন্ধু।

সত্যিই তো! আমরা কেন এই প্রাকৃতিক ঘটনাকে এত নিষিদ্ধ করে রেখেছি যার জন্যই আমাদের ছোটোরা আজ সঠিক তথ্য থেকে বঞ্চিত। দোষতো আমাদেরই, তাই না? ■

কবিতা...

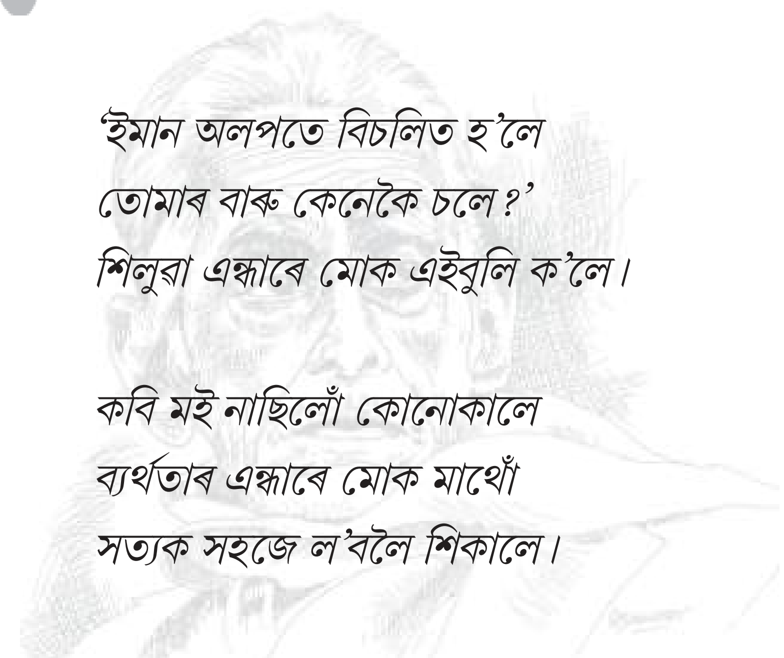

'ইমান অলপতে বিচলিত হ'লে
তোমাৰ বাৰু কেনেকৈ চলে?'
শিলুৰা এন্ধাৰে মোক এইবুলি ক'লে।

কবি মই নাছিলোঁ কোনোকালে
ব্যৰ্থতাৰ এন্ধাৰে মোক মাথোঁ
সত্যক সহজে ল'বলৈ শিকালে।

কবি মই নাছিলোঁ কোনোকালে।

— হীৰেন ভট্টাচাৰ্য

What if?

Shajiya Khatoon
2nd Semester
Department of Economics

What if I was a cloud?
Free to fly in the sky
But alas! I am a human
Who cannot.
What if I was a bird?
Free to cross boundaries
But alas! I am a human
Who can create boundaries
But is not free to cross
Those boundaries.
What if I was the devil?
Free to do any sins.
But alas! I am a human
Who fears the devil
And preaches of God
But can do such great deeds
That the devil might fear us all. ■

The Embodiment of Endless Beauty and Power

Satabdi Bezbaruah
6th Semester
Department of Political Science

Society idolizes us as their Goddess;
But, the reality seems to be conflicting.
Why is it just we who end up being questioned?
Is it so wrong for us to live as human as others?

Only with a few schemes and acts,
The truth is buried with such perfectness that,
None of us care;
To unveil the evil roots beyond it.
Well! Who cares?
Are we not on the same ground?
Adapting us to act as docile and obedient as we can.

It is indeed high time for us to realise and,
Aid each other to emancipate ourselves,
From the real shackles of society.
Let us once again rewrite our own golden history,
Something not in words, but through our actions.
Let us show the world,
What we truly are...
The embodiment of endless beauty and power.■

Bond Unwound

Riya Baruah
4th Semester, Botany Department

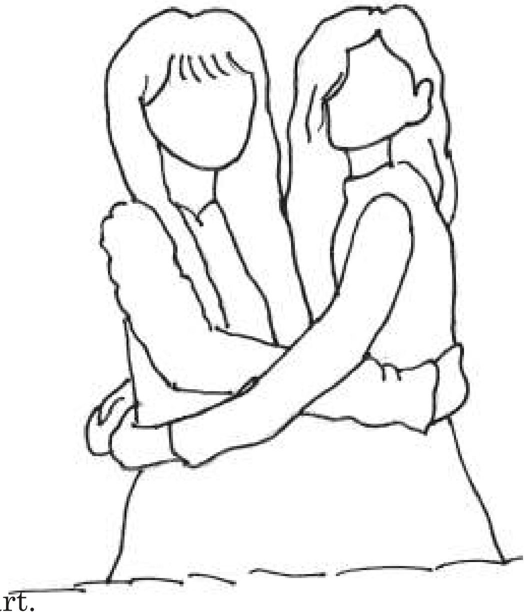

In tenth grade, a friend I found,
Through a mutual friend, our paths were bound.
On my way home from tuition's grasp,
Our first encounter, a friendship's clasp.

In college, we crossed paths once more,
Different streams, different hostels, it was a chore.
But fate smiled upon us, in twelfth grade's start,
We found ourselves in the same hostel, heart to heart.

She, an extrovert, and I, introverted and shy,
A beautiful friendship, I can't deny.
Our free time was scarce in that boarding school,
Yet we stole moments, breaking the rule.

In my room, mostly, we'd spend our days,
Like a sister she became, filling the empty space.
We aimed for the same college, to stay side by side,
But fate had plans, our dreams were denied.

I chose a different path, a college of my desire,
Our conversations became sporadic, our friendship didn't tire.
Our conversations lasted hours, whenever we spoke,
Two years went by, yet our bond never broke.

Last December, she ventured to Manali's embrace,
With friends by her side, a journey to chase.
Through video calls, she painted scenes in my mind,
Bringing me along, in spirit, she intertwined.

Upon her return, I discovered her ailment's plight,
She brushed off my concern, assuring she was all right.
We planned to reunite after two long years,
During Rongali Bihu, shedding joyous tears.

I called her, excited, as I journeyed back home,
Unaware of the tragedy that would leave me alone.

She had been hospitalized, her sickness severe,
I arrived home, expecting laughter, not a tear.

The news hit me hard, a friend so dear,
Gone forever, a heartbreak so clear.
I blamed myself, a friend unaware,
Her suffering concealed, burdened with care.

No treasured photos, a void in my heart,
Forever longing, a dream torn apart.
Losing a friend is sorrowful, it's true,
But losing the one cherished most, it shatters you.

She'll always be with me, in memories profound,
A friend forever, her presence resound.■

LOST

Rumimala Kachey Beypi
1st Semester
Department of Physics

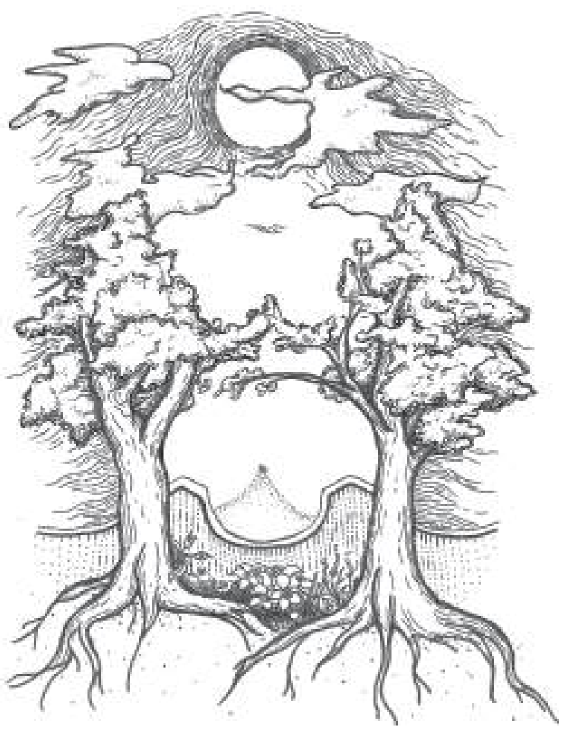

Where am I walking to?
Wandering around, what am I looking for?
Whenever I feel like crying, I look up at the sky.
So that no one can see my tears.
Countless days I feel voiceless,
Unspeakable secrets turn to tears again,
I can't tell a soul, I'm too scared.
Where do I speak my heart out?
In a world accustomed to dullness,
I want to find myself.
Through the voices of my heart,
I take courage to live on.
Let's just keep smiling,
So that the smiles will hide the sadness.
It'll be alright, like the hands of a clock,
I'll turn around and find my way back.■

Ward's Lake

Lupamudra Borah
Department of Zoolozy

Purple flowers
Purple dreams
For the first time
I saw a picture
So perfect,
Like an animated film.

A sky full of wonder
Painted in purples and pinks.
How I wish I could bring it home
The serenity of that moment,
Like a perfect little dream.

Memories to last a lifetime,
Snatched in between
Hectic schedules.
Purple flowers turned into a symbol
Of the peace attained
Under the Jacaranda blooms.■

Me & Thee

Abigail Sangma
2nd Semester,
Department of Home Science

Out of the blue,
amidst the year
prior to when we could legally ballot;
in summer and fall
we talked all day long
"She told me she was October born
And I told mine is August",
"She told me she's dancer
and I said we should duet together"

Soon faded spring,
and I dropped her hand of emptiness.
Yet, she held on the
to the naked branch
Straight in my heart,
mercy bloomed.
We owed each other a sweet apology
and we did say it to each other.

In the frozen morn
of the golden dew,
Let's dawdle,
holding hands
with our checks red.
Small talk and meek shyness,
flutter of butterflies in our heart highness.■

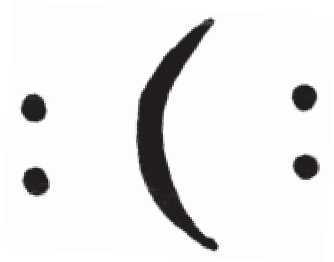

Pain

Juri Mudoi
2nd Semester
History Deptt.

Pain is not just a feeling,
It's a burden we bear within,
It blurs our vision of healing,
And dampens the light we have seen.

It seeps into our every pore,
And fills our heart with dismay,
We try to run, but even more,
It grips us hard and wont go away.

Pain, oh how it consumes us,
Like a fire that burns and sears,
It can drag us down and disgust us,
And leave us tiny bitter tears.

But pain is not just a curse,
It can teach us much about life,
It can make us strong and adverse,
And lead us on to a better strife.

For pain can be a guiding light,
To show us the path we need,
It can help us use our might,
And fulfill the soulful creed.

So let not the pain weigh us down,
For within lies the strength we seek,
Let's find the courage to wear the crown,
And keep moving, ever so meek.■

Chasing Emptiness

Jimi Chamuah
2nd Semester
English Deptt.

Darkness!
Why so much darkness is here?
Where!
Where am I for real?
The colours of rainbow that I love aren't here
Where am I for real?
My dear butterflies aren't also here
Then where suppose am I?

Ou over there,
there's something, something coloured
Alas!
It's vermilion, red vermilion
Huh! well now I identified it's, It's my life
...Very dark, very gloomy...

Dearest
Wasn't the colour red, my dearest my favourite?
Had I ever imagined!
This dearest colour of mine
At a point, into my life would turn deep darkness
...Deep very deep...
Empty
Total empy
Chasing emptiness
I'm ongoing & ongoing
Along with little innocent heart, little foot-steps
Even though it's tired
Still I am on the way
Chasing emptiness...■

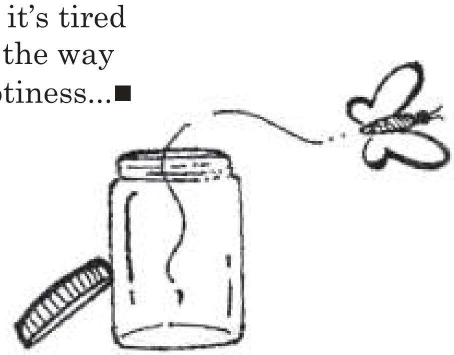

As I die

Himadri Das
B.A. 3rd Semester
History Deptt.

It's all dark, I had assumed
As it seems terrifying to all
So I sobbed and sobbed
For leaving behind all I love.

Won't feel my master's warm touch
That slice of cheese I relish,
Won't see the smiling face of him,
When I wave my tail daily.

I left that world for sure
At the time my muscles lost strength.
The soreness swelled up,
And swallowed my soul
That fled, I don't know where.

But oh my God! What is it?
The symphony I hear,
The zephyr I feel !
A whole new world indeed
Just like I had heard.

I walked ahead merrily
Intrigued by the majestic sight.
My white fur fluttered with delight
As I crossed the rainbow bridge.
This sweet feeling can be sweeter,
For which I'll wait for my master
At the doorstep to afterlife...■

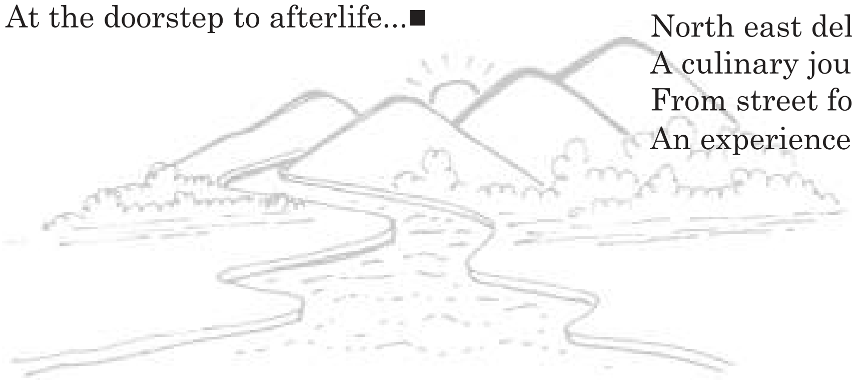

A Mystique Called North-East

Ahana Roy
2nd Semester
Economics Department

North east delicacies are a treat,
With flavors so unique and sweet,
From Assam to Arunachal Pradesh,
These dishes will surely impress
North east delicacies, a fusion of flavors,
Each offering a unique savor.

Meghalaya's Jadoh, a pork and rice delight,
Sikkim's Thukpa, a noodle soup, warm and light.
Arunachal's Thukpa, with vegetables and meat,
Nagaland's fermented soybean Akhuni, an irresistible treat,
Mizoram's Vawksa Rep, pork cooked in bamboo,
Manipur's Iromba, fish and veggies in a stew.
Assam's Duck Curry, spicy and tangy,
Tripura's Mui Borok, flavors so zesty,
Each state has its own signature dish,
A culinary adventure, incredible indeed
Naga King Chili, the hottest in the land,
Bamboo Shoot Pickle, made by skilled hands,
Khar, a unique Assamese preparation,
Chak-hao Kheer, Manipur's black rice creation.
Tenga Maas, fish cooked in tomato gravy,
Pitha, Assam's sweet delicacy, a must-have.
Arunachal's Marua, millet pancake so divine,
Mizo's Bai, vegetable stew, so rich and fine.

North east delicacies, a feast for the senses,
A culinary journey that never ends,
From street food to fine dining,
An experience that's so binding ■

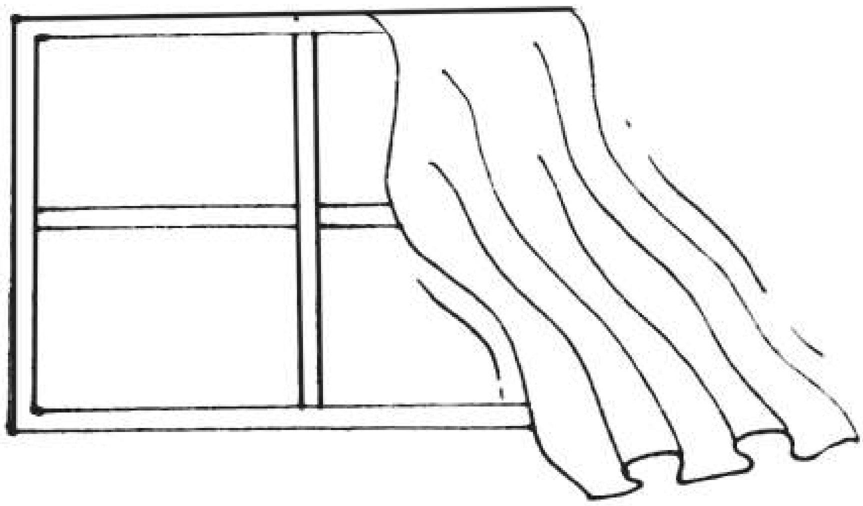

Not Again...

Dibya Subedi
1st Semester, Physics Deptt.

I was writing my dreams with her
When she went away leaving my hand.
I brought her back with my knees bent.
But in a while she fell off again ,
Leaving me and my half written dreams in vain.
I didn't try to get her back this time.
This time I let her roll and move farther from me.
But I was forced to get her back
When someone suddenly said
"Is that fallen pen yours again?"■

But What If It's Grey?

Devahooti Saikia
6th Semester, Zoology Deptt.

On those days when everything seems so obscure,
those despondent nights, when mind refuses to understand
And... The days when we pray that it ends soon.

Mindful of thoughts but noone to tell,
Heavy heart and dejected soul.
Is there a way out?
What if there's no one to listen
or we dont feel like sharing...
What if...everyone down there is feeling the same?

The bright side is awaited
What if there's no end to it?
What if there's only a lighter shade of the grey
to all those sides and way?

On those days let's live our lives together
Let's see if we can get through this
Let's not wait for someone to ease the anguish,
And not feel were the only one here.■

Why You?

Bidisha Deka
2nd Semester, English Deptt.

My heart chose you, but why?
You've never saved my life
from the weirdest disaster,
Then why you?

Is it for your simplicity
Or your ethics?

I still recall your staring eyes,
Loaded with affection and desire.
I still crave for the smile you wear.
But why?

Is it for your honesty
Or your humorous nature?

It is for the love
I guess...
The way you see me,
The way you treat me,
The way you let me be myself.
Therefore it's you
And only you.■

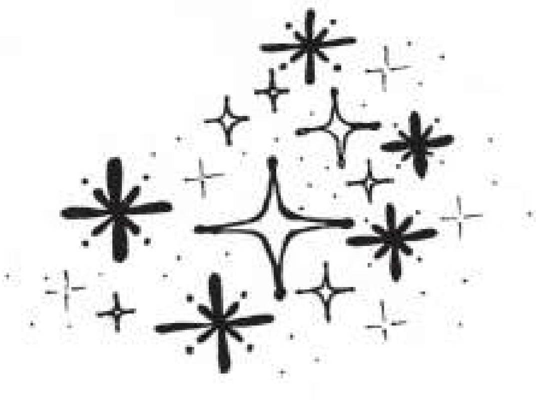

Beats of Love

Noor Fatima
B. Sc. 1st Semester

I would sing our names
like a lullaby
You'll hum it back when you feel my beats,
My music, its tone and move to it.
And we'd dance till it breaks
the unbreakable embrace.
Feels like my heart swings up the hill,
By the river, into the streams.
I'll fly away if need be so I'd die with our love
buried deep.
Then you give me the chill, and keep this still
With a kiss under our heartbeats.
The twinkles above in the dark estate.
Seems to be shying away from what it sees
A love so alive would be paradoxical, they say,
But we'd colour it in the blues and pinks
Let the love shine like it fades the pain
'cause I know you take shelter
in here somewhere.■

Be Genuine

Meghashree Hazarika
3rd Semester
History Department

Say loud and loud and loud
From the beginning of the sprout
That all you are eligible for
Love, space and proud

Numerous obstacles aroused
Sometimes on the eyesight
Ocassionally hidden overtight
Phases of one's life

Never loose hope, Remember;
The sunshine through the canopies
Deep inside a dense forest.
Make your own way, process to proceed

Will feel retarded at times
A sampling has to bear a lot
To layout a good outcome
Be strategic and resilient

Work harder for the day
Your signature will be an autograph
Set self discipline as the key
Turning dreams into reality

Start where you are;
Use what you have
Do what you can
Because you are one of a kind.■

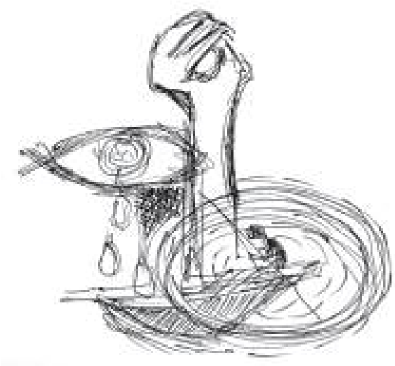

Hostel

Parcy Doley

Walking into the corridor, a little curious, a little afraid,
It was a new experience, a total leap of faith.
That's how I entered into my hostel…
A kid, wondering what's gonna be be the sale…
The welcome of the seniors, the roommates …
The lines of introduction, the names to be remembered as said…
All grew on me just in a few days…

The bell from the kitchen, the rush to the spot…
Only to find some dal in the water, a fry and some chicken lot..
Missing my home food, I cried a bit…
Little did I know, that I will be reminiscing this moments later with my eyes lit..
The sports week, the super seniors, the late night addas, the sweetest of the "BA's",
The long night studies, the tired exam nights, the lazying in bed, the lines in the bathroom side,
The rush in the mornings, the guidance from my fellow beings…
Became a habit , a routine in me.
Which I won't be able to shake off ever you see.
Oh have I learned quite the lot from my Hostel Life?
Yeah! A lesson forever, like the wings cut free with a knife…■

ARE WE?

Borenya Hazarika,
6th Semester,
Department of Psychology

I don't even know if there's any "we"
Because lately it's just been "you" and "me"
Two separate beings with maybe something in between...
And if this "we" exists,
Then I have blurry answers to questions
That have been hanging in my mind for a while
So I wonder if I'll ever ask you,
Are we a complicated mess or just more than friends?
Are we a connection or no strings attached?
Are we a blink of an eye or the eye contact that makes everything else pause?
Are we a Spark that vanishes after it's burned or the ashes that remain even after the body is gone?
Are we a bond of solid molecules too close together to even move or a gaseous state that has enough personal space but the bond is too loose?
Are we a bright shining star amongst other stars on a late night that people love to look at or the shooting star that falls with grace because it's alive no more but people call it a miracle?
Are we a summer evening where the sun takes forever to set and the hours pass by or the winter evening that brings warmth of bonfires with lovers nearby?
Are we a lazy Sunday afternoon nap that has nothing but rest or a Monday morning shift that is too busy to notice things between meetings?
Are we a kitchen salt and sugar combo that doesn't need labels because it's transparent and always together or do we avoid labels saying it's to heavy to carry?
Are we a opposite poles attract kinda thing or is the magnetic field too weak to pull each other closer?
Are we everything that I write about in these poems or is it just me merging words together because I like to?

But you know what...?

I won't ask you,

Are we a moment or a lifetime thing?

Because I know we are a moment...

A moment beautiful enough to be missed,

A moment beautiful enough to be stared at,

A moment beautiful enough to regret later of not fully enjoying it,

A moment beautiful enough to be kept at the back of a smile,

A moment worthy enough of being treasured,

A moment delicate enough to not be captured by any camera,

A moment soothing enough to be just felt,

A moment beautiful enough to be talked about just like that,

A moment beautiful enough to be heard by the silence it creates,

A moment beautiful enough to be looked back at,

A moment beautiful enough like the setting sun, we know darkness will prevail

But we still sit there to enjoy it's last rays...

A moment beautiful enough to become a beautiful memory,

A moment beautiful enough to weave tales about, because I know at least these words will live forever...■

The Glow

Veronica Sougrakpam
1st Semester, Psychology Deptt.

This glow that comes from the dark
Is it the star?
Is it the moon
None was it, but you
Your beautiful soul shines
with a dazzling glow.■

জীৱন নে ব্যৰ্থতা!

সৰযু নাথ
বি এছ চি, তৃতীয় ষাণ্মাসিক
গণিত বিভাগ

নিশাৰ নিস্তব্ধতাৰ ভাববোৰ সামৰি,
এটি কবিতা লিখিলো।
নাম দিলো 'ব্যৰ্থতা'।

লিখিলো ব্যৰ্থ শৈশৱৰ আটাইবোৰ কাহিনী।
তথাপিও কবিতাটি আধৰুৱা।
সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ লিখিলো ব্যৰ্থ কৈশোৰৰ,
সাঁচি ৰখা কাহিনীবোৰ।
এতিয়াও চোন ই আধৰুৱা!

লিখিব ল'লো যৌৱনৰ আৰম্ভণি।
ব্যৰ্থ প্ৰেম, চিন্তিত ভৱিষ্যত সামৰি,
বন্ধুহীনতালৈ সকলো।
তথাপি যেন ই অসম্পূৰ্ণ।

হয়তো বাকী আছে ইয়াত,
ভৱিষ্যতৰ সফলতাবোৰ!
যিদিনা মিহলি হ'ব কিছু
সাফল্যৰ ৰস,
সিদিনা আধৰুৱা কবিতাটি পূৰ্ণ হ'ব।

শিৰোনাম হ'ব 'সফলতাৰ যুঁজ'।■

সন্দিকৈৰ ওপজা দিনত

অনুষ্কা প্ৰিয়ম
অসমীয়া বিভাগ, ষষ্ঠ ষান্মাষিক
সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়

সন্দিকৈ কলেজ,
আজি তোমাৰ ওপজা দিন
উপহাৰ দিবলৈ মুঠি ভৰাই লৈ আহিছো
মাথোঁ একাঁজলি শ্ৰদ্ধা আৰু লুটিয়াই দিব পৰাকৈ
এগাল মান আৱেগ আৰু অনুভৱ।

দীঘলীপুখুৰী পাৰৰ উন্মাদ বতাহজাকে
উৰুৱাই নিব খোজা
ৰঙা দুপট্টাখনে বাৰে বাৰে সোঁৱৰাই
আমি তোমাৰ আজীৱন প্ৰেমিকা।

তোমাৰ নামটোৱে হৃদয়ত অনুৰণন তোলে
আমি যে তোমাৰ আজন্ম অনুৰক্তা।
তুমি নতুনৰ স্বপ্নদ্ৰষ্টা

মোৰ দৰে বহুতৰে ভৱিষ্যতস্ৰষ্টা!
কোনোৱে তোমাৰ বাবে কবিতা ৰচে,
কোনোৱে তুলিকাৰ ৰঙেৰে তোমাৰ প্ৰতিচ্ছবি আঁকে,
কোনোৱে সুৰত ঢালি লয় তোমাক,

কোনোৱে লয়লাসত ধাৰণ কৰে তোমাক।
হেজাৰ তৰুণীৰ হেজাৰ নাম
কিন্তু তোমাৰ বাবে মাথোঁ এটাই চিনাকি আমাৰ
আমি সন্দিকৈ কলেজৰ প্ৰেমিকা।

এই প্ৰেমত জ্ঞানৰ পিপাশা আছে
আছে নতুনক গঢ়াৰ প্ৰচেষ্টা
আগুৱাই যাওঁক সন্দিকৈ কলেজ
আঁকোৱালি লওঁক হেজাৰ প্ৰেমিকাক
জ্ঞানৰ অনাগত ভৱিষ্যৰ...!!

জিলিকি ৰওঁক সন্দিকৈ কলেজ
হৈ ৰওঁক আমাৰ দৰে
প্ৰতি গৰাকী সন্দিকৈয়ানৰ
প্ৰথম প্ৰেম।।■

धरती माता की आशा

उपासना डेका
द्वितीय सेमेस्टर, हिन्दी विभाग

आज मैं लज्जित हुँ
तुम मेरा संतान हो
मानव।
लेकिन, आज बन गए हो तुम
दानव।
लेकिन क्यों ?
मेरी इज्जत मिट गइ
मेरा मान नहीं रहा
मैं बोल भी नहीं सकता
क्योंकि, आज मैं शर्मिन्दा हुँ
धरती माता मैं क्यों बनी ?
मानव की जननी क्यों बनी ?
जनम दिया है तुम्हें
मानव के रूप में
आज
तुम बन गए दानव,
तुम बन गए हत्यारा,
तुम बन गए लुटेरा।
हे! मेरे लाल
अब भी समय है
अपने आपको सुधारो,
अपनी धरतीमाता की
इज्जत बचाओ।
सिर उँचा करो।
शांति से जीने दो
गर्व से जीने दो
यही मेरी आशा है। ■

অন্ত্যানুপ্ৰাস

প্ৰজ্ঞাশ্ৰী ফুকন
শিক্ষা বিভাগ, দ্বিতীয় যান্মাষিক
সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়

এটি নিজান সন্ধিয়া,
দিনৰ শেষত এটি নিজান শীতল সন্ধিয়া।
এটি নিজান বাট,
আৰু সেই বাটত মই আৰু মোৰ ছাঁ;
আৰু কুঁৰলীৰ ফাঁকত জিলিকি থকা এজাক জোনাকী পৰুৱা।
এনেতে মনত বাজি উঠে,
হঠাৎ! হঠাৎ যেন অনুভৱ হয় কাৰোবাৰ চেঁচা হাতৰ এক স্পৰ্শ!
কোন ?
সিক্ত নয়নৰ তপত অশ্ৰুত এইয়া নেজানো কাৰ মুখ,
দেখি এনেহে লাগিছিল যেন জাৰত কাপোৰ পিন্ধিবলৈ
নোপোৱা
এটা অনাথ জীৱ;
তাৰ দুচকুত যেন ভাহি আহিছিল হেজাৰ বেদনা,
এই নিজান বাটত কোনোবা এজনৰ সঁহাৰি বিচাৰি পোৱালৈ
তাৰো যেন বহু আশা।
এনেতে আকৌ দূৰৈৰ পৰা ভাহি অহা এটা চিঞৰ;
কোনোবাই তাক চিঞৰি মাতিছে!
আৰু সি এবাৰো মোৰ ফালে নোচোৱাকৈয়ে লৰ মাৰি গৈ হঠাৎ
যেন কুঁৰলীৰ আঁৰত লুকাই পৰে।
মনত আকৌ বাজি উঠিল,
"উৰু উৰু মন শৈশৰ কালৰে... ফুল বুটলি ফুৰা সোণালী দিনৰে
বেদনাই মোকো দহে..."। ■

বন্ধুত্ব

কংকনা শৰ্মা
তৃতীয় যান্মাসিক, শিক্ষা বিভাগ

আবেগে কয় তুমি হেনো আছা!
কিন্তু বিবেকে যে অন্য এটি আগজাননী দিয়ে,
উশাহবোৰ যেন ঘন হৈ আহি সোধে
আমাৰ কি বন্ধুত্ব হেৰাই যাব?
দুয়োৰে সেই একেলগে হাঁহিবোৰ,
সহযোগিতাৰ স্মৃতিবোৰে আজিকালি
বুকুখনত হেঁচা মাৰি থাকে,
কিবা যেন এয়া এক অচিন ৰোগ।
নাজানো, নভবাকৈ কাৰ ভুলৰ বাবে
ধীৰে ধীৰে চিনাকীজন অচিনাকী হৈ পৰিল!
দিন-ৰাতি কমেডি ফিল্মৰ কথা পাতি পাতি...
আজি কিয় এই বন্ধুত্বত ট্ৰেজেডী সোমালে, কিয়!!
দুখ লাগে বহুত লাগে, কাৰণ ময়ো মানুহ,
কিন্তু বিবেকে কয় 'তোৰ দুখৰ মূল্য নাই, নেদেখুৱাবি'
সেইবাবেই হাঁহি থাকো যিমানখিনি ক্ষমতা আছে,
কিন্তু আজিকালি এই ক্ষমতাও লোপ পাইছে...
বন্ধুত্ব হেৰাই যোৱাটো বৰ কষ্টকৰ সঁচাই!
ভালপোৱাই সকলো নহয়
জীৱনত আগবাঢ়িবলৈ সঁচা বন্ধুত্বৰ প্ৰয়োজন অধিক।
আশা কৰো সকলোৰে বন্ধুত্ব জীয়াই থাকক
জীয়াই থাকক মৰম আৰু হাঁহি ধেমালিবোৰ। ■

এন্ধাৰ গচকা বাট

জিম্‌লি শিৰম
ষষ্ঠ যান্মাষিক, অসমীয়া বিভাগ

বৰষা
গধূলি
আইৰ আঁচল ধৰি
বহুবাট যাওঁ
য'ত আয়ে মচা চকুলোৰ
গোন্ধ পাওঁ
আকাশৰ জোনাকীয়ে এটি দুটি
জোনাকৰ ফোঁট দিয়া
এৰি অহা শেতেলিৰ সাধুও বিচাৰি পাওঁ।

ৰ'দ কোমল ৰঙাবেলি
জিলিকি উঠে আইৰ কপালত
দিন যায় বিদায় পৰত
আকাশৰ সমস্ত সুমথিৰাই
দি যায় এন্ধাৰ গচকা বাট।

আইৰ এৰী চাদৰে
মেৰিয়াই জীৱন অনুপমৰ
সেউজীয়া স্বপ্নাৱলী।

আই অ'
তোৰ দেহ এতিয়া যাবৰ পৰ
কলত নিশাৰ বাদুলি
মূধচত ফেঁচাৰ ধমকি
আকাশৰ বুকুত কত কাহিনী। ■

অগ্নিৰ দিগ্বিজয়

সাগৰিকা কলিতা
দ্বিতীয় ষান্মাষিক, অৰ্থনীতি বিভাগ

বিচৰাবোৰ কাষতে পোৱাহেঁতেন,
কিমান যে জোনাকী নামিলহেঁতেন নহয়নে?
সপোন নামৰ নাৱৰ একোজন নাৱৰীয়া আমি
সৌ পাৰলৈ যোৱাৰ অগাধ হেঁপাহ
সাধনাৰ সুৰ লগত লৈ এই যাত্ৰা, সেইপাৰৰ গীতটি ৰচিবলৈ,
কষ্টৰ এই সাগৰখন খুবেই দ গভীৰতাৰ অনুমান ধূসৰ।
ধুমুহাৰ প্ৰাবল্য প্ৰতিক্ষণে তীব্ৰ হ'ব কঠোৰতম হ'ব,
ধ্ৰুৱবিহীন আঁউসীৰ দপ্‌দপনি অসহ্যকৰ হৈ উঠিব,
কিন্তু বিশ্বাসৰ কেনিপাত পেলাই নিদিবা নিজৰ পৰা।
তুমি যে বিশেষ প্ৰমাণ কৰাৰ সময় তোমাৰ
আনৰ তিৰস্কাৰক পুৰস্কৃত কৰাৰ সময় তোমাৰ
তেন্তে কিহৰ এই হতাশা???
আঁতৰাই পেলোৱা এই ভয়ৰ আৱৰণ,
সজাই তোলা নিজক, প্ৰখৰ আদিত্যৰ
সেই ৰঙা ৰাঙলীক লগত লৈ।
অমানিশাক জ্বলাই পেলোৱা, তপ্ত প্ৰহৰেৰে
আৰু জিলিকা সৌ পাৰৰ উজ্জ্বল পূৰ্বাহ্নৰ লেখীয়া। ■

অভিব্যক্তি

হিমশিখা মজুমদাৰ
প্ৰথম ষান্মাসিক, ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

লিখো বুলি ভবাখিনি লিখা নাযায়
নিলিখো বুলি ভবাখিনি
নিলিখাকৈয়ে থাকি যায়,
লিখা নিলিখাৰ মাজৰখিনিয়েহে
চিয়াঁহীৰ সান্নিধ্য পায়।
স্মৃতিৰ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা প্ৰকাশৰ কথা ভাবিছো
তেজ- চিয়াঁহীৰে লিখাৰ কথা সমস্তখিনি,
লোতকৰ বাবেও জাল মেলি থৈছো
যাতে মচি নিব নোৱাৰে মোৰ বিৰহৰ লিখনি।
জীৱনে কতবাৰ মোট সলালে
দুখখিনিহে স্থায়ী হৈ ৰৈ গ'ল!
উজাৰি দিয়াৰ কথা আছিল
সোৱণশিৰিৰ বুকুত
পিছে সোৱণশিৰিও এতিয়া তৰাং হ'ল।
সুখৰ মোটৰীও সিপাৰে থাকি গ'ল,
জীৱন জীৱন!
মৃত্যু দিয়া
অথবা কাৰাদণ্ডেৰে দণ্ডিত কৰা যাৱজ্জীৱন
শান্তিৰ কাৰাগাৰত। ■

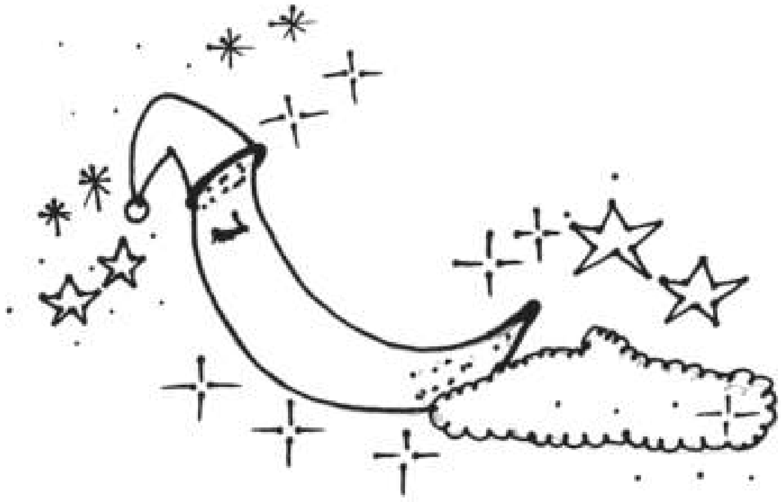

স্বপ্ন-তৰা

হিমাংক কাকতি

মই সাৰ পোৱাৰ আগেয়ে
তেওঁ গৈ নৈ পাৰ হ'ল।

যোৱা ৰাতি আহিছিল,
জিৰাইছিল বুকুত।

তেওঁৰ ওঁঠৰ
সৰল ৰৈখিক ৰন্ধ্ৰত
সোণালী কাঁচিখনৰ চোক।

কথাবোৰ কৈ থাকোঁতে
চুলিত সানি দিছিলোঁ,
পুৰণি সাধুৰ
এটা আকুল গান।

তেওঁৰ সিৰাৰে
মোৰ শীৰ্ষলৈ ওৰে ৰাতি
অহা-যোৱা চলিল
অবিকল পৰাণ।

মোৰ টোপনি ভাগিব বুলিয়েই
মনে মনে গুচি গ'ল।

তেওঁ জিৰণি
লোৱা ঠাইখিনিত
পলস পৰি ৰ'ল। ■

তুমি কেৱল 'তুমি'

প্ৰতীক্ষা দাস
তৃতীয় যান্মাষিক,
অৰ্থনীতি বিভাগ

মোৰ কালঅমানিশাৰ জোনাক 'তুমি'
মোৰ খৰাং মনৰ,
এজাক জীপাল বৰষুণ 'তুমি'
য'ত লৈ আহিছিলা এক প্ৰশান্তি।
তোমাৰ সেই এশাৰী মাতে,
হৃদয়ত যেন জগাই তোলে এক নিবিৰ অনুভূতি।
কোলাহল নিশাৰ নিৰাপত্তা 'তুমি'
মোৰ দিঠকত আলেঙে ৰখা
এটি মিঠা সপোন 'তুমি'
তোমাৰ নামৰেই শেষত ৰৈ দিয়েহি,
মোৰ ওঁঠৰ মিচিকিয়া হাঁহি।
বতাহ জাকেও কঢ়িয়াইছে চোন
তুমি তুমি লগা সেই সুৱাস
য'ত স্তব্ধ হয় মোৰ উশাহ।
মোৰ জীৱনৰ জীয়া কাহিনী 'তুমি'।।
এক বুজাব নোৱাৰা সাঁথৰ 'তুমি'।।
সঁচাকৈ মোৰ বাবে কিছু বিশেষ 'তুমি'।। ■

গানবোৰ

নগেন মেধি
সহকাৰী গ্ৰন্থাগাৰিক

মেঘবৰ্ণ আঙুলিবোৰত
ওলমি ৰয় সূৰ্য
বতাহৰ হৰিৎ প্ৰান্তত
ক্ৰমে উৰলিবলৈ ধৰে মুখবোৰ

শূন্যতাই মুখৰ ছাঁ বিচাৰে
ছাঁবোৰে বিচৰি ফুৰে সুৰ
দীঘলীয়া কান্দোনবোৰত
আন্ধাৰবোৰ লেপি দিব খোজোতে
হাৰমনিয়ামৰ ৰীডত
ভাহি উঠে প্ৰেম

দূৰৰপৰা আজানৰ সুৰ এটা
ভাহি আহিছিল
ৰ'দৰ নিমজ কোলাত
শব্দভেদি বাণৰ দৰে
মোৰ চকুয়ে মুখে
বৈ পৰিছিল জোনাক

বেঙুনীয়া ক্ষীণ পোহৰত
গানৰ অসূৰ্যস্পৰ্শা স্বৰবোৰ
নাইকিয়া হয়
শব্দবোৰ বৰযুণ হ'ব ধৰে
ধাৰাসাৰে ৰ'দৰ দেহালৈ
সোমাই যায় স্বৰবোৰ

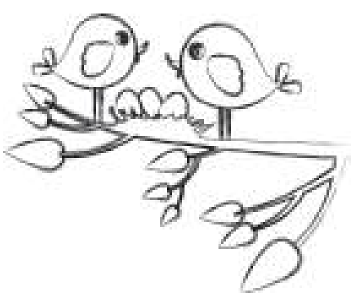

পুৱতিনিশা গানবোৰে
চুই গ'ল মোৰ শিলৰ ঘৰ
সুৰ বিন্যাসত ছাঁয়াৰ জাহাজ
এখন পাৰ হয় মোৰ
বুকুৰ ওপৰেদি

আপদমস্তক হৈ চাই ৰওঁ
মই তৰাবোৰ
ৰঙচুৰা সেওঁতাৰ দৰে
খেলিমেলি বৰ্ণময় আভা এটাই
গানবোৰ শিলত
খোদিত কৰি থয়!!! ■

দুৱাৰ

মৃদুস্মিতা ভট্টাচাৰ্য্য
চতুৰ্থ ষান্মাষিক
উদ্ভিদ বিজ্ঞান বিভাগ

দুৱাৰখন কাঠৰ,
সংলগ্ন পৰ্দাখন একাষে ঠেলি থোৱা আছে;
ক'ৰিডৰৰ মৃদু পোহৰৰ লাইটটোৱে সগৌৰৱেৰে
মোক দুৱাৰখনৰ লগত পৰিচয় কৰাই দিছে।

এইখনেই সেইখন দুৱাৰ নেকি
যাক ঠেলি মই সভ্যতাৰ পথত ভৰি দিম?
নে দুৱাৰখন খুলিয়েই মই দেখিম এখন সাগৰ—
সভ্যতাৰ ভগ্নস্তূপৰ?

দুৱাৰখনৰ গোন্ধই মোক বাৰুকৈয়ে মতলীয়া কৰিছে,
দুৱাৰখনৰ সেইফালেই হয়তো আছে
সৃষ্টিৰ সেই আদিম তৃষ্ণা!

দুৱাৰখনৰ সিপাৰে হয়তো বহুতো বস্তু আছে।
কোনোবা পৰমাকাংক্ষিত সপোন কোঁৰৰে হয়তো
সোঁ হাতৰ তৰ্জনী আঙুলিটো ভাঁজ কৰিছেই
দুৱাৰখনত টুকুৰিয়াবলে!

এই মই দুৱাৰখনৰ খিলি লগাই দিলো—
—দুয়োডাল!
দুৱাৰখন দেখোন বন্ধ হৈ থাকিলেই ভাল লাগে। ■

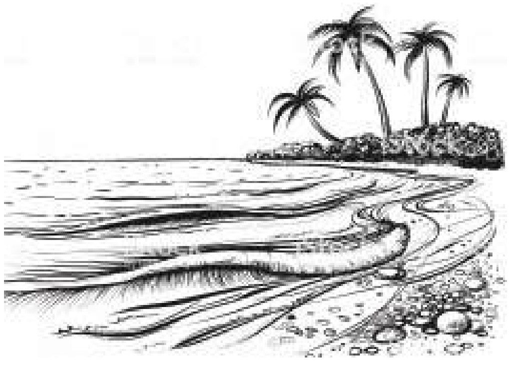

চিঠি

বৰেণ্যা হাজৰিকা
ষষ্ঠ যান্মাসিক,
মনোবিজ্ঞন বিভাগ

বহুতে সুধিছে মোক আজি
কি হ'ল আমাৰ চিঠিৰ কাহিনী
কি বুলি ক'ম
কেনেকৈ শেষ হ'ল
নে কেনেকৈ কৰিছিলা আৰম্ভ?

বহুতে সুধিছে মোক আজি
কি হ'ল আমাৰ চিঠিৰ কাহিনী
ক'ম নেকি
কেনেকৈ মৰম বাঢ়ে
গোলাপৰ পাহে পাহে?
নে বুজাম
যে চিয়াঁহী শেষ হ'লেও
শব্দ বোৰে বুকুতে চিঞৰে?

বহুতে সুধিছে মোক আজি
কি হ'ল আমাৰ চিঠিৰ কাহিনী
ক'বা নিকি তুমি
ৰাতি দুটাবজাৰ বৰষুণ জাকে
কেনেকৈ তোমাক মোৰ কথা কয়?
নে তুমি বুজাবা
যে ভাল পোৱা কিছুমান বস্তু
মাথো সপোন হৈয়ে ৰয়?

বহুতে সুধিছে মোক আজি
কি হ'ল আমাৰ চিঠিৰ কাহিনী
কেনেকৈ কওঁ
যে ভাল পোৱাৰ শেষ
আৰু সম্বন্ধৰ শেষ একেই নহয়?
কেনেকৈ বুজাম
যে তুমি আৰু মই
এতিয়া সেই আগৰ দৰে নহয়?

বহুতে সুধিছে মোক আজি
কি হ'ল আমাৰ চিঠিৰ কাহিনী
কি ক'বা
ভুল আছিলে কাৰ
তোমাৰ নে মোৰ?
কেনেকৈ বুজাবা
এইয়া বাস্তৱৰ সত্য
নে কৰবাৰ মিছা মধুৰ সুৰ?

তোমাক যদি সুধে কোনোবাই আজি
কি হ'ল আমাৰ চিঠিৰ কাহিনী
কি ক'বা
কেনেকৈ শেষ হ'ল
নে কেনেকৈ কৰিছিলা আৰম্ভ? ■

অৰণ্যৰ চাকনৈয়াত

মাইনি কলিতা
দ্বিতীয় যান্মাষিক,
ৰসায়ন বিভাগ

কাঁচিয়লি ৰ'দৰ পিঠিতে
চনকা জেওৰাৰ ফাঁকেৰে,
শেঁতা পাতৰ বুকুয়েদি,
উঠি আহিছিল দুপৰীয়া।
য'ত এহাল বাচাল শালিকীৰ
কথা চলিছিল বঁহিয়া সুৰত!
নাজানো নাওখন কোনে এৰি দিছিল?
সোঁতৰ বঙ্কিম চাৰনিত
পাতৰ কঁপনিত তেনেই বাধ্য,
নাৰৰীয়াবিহীন নাৱৰ গতি।
শিহৰিত বতাহৰ গইনা লৈ
শব্দৰ অনুৰণনত,
মেঘালী চুলি মেলি দিয়া,
হাবিখনৰ বাঙ্ময় ছবিত মিছা নাছিল।
কুৰুকি সোমোৱা পোহৰে
উজলাইছিল প্ৰতিখিলা পাতত,
পানীৰ ছিটিকনি।
হয়, তিতা মাটিৰ আল্পনা চাবলৈ,
নাৰৰীয়া উভতি নাছিল! ■

সাক্ষাৎকাৰ...

ৰূপম ভূঞাৰ
সৈতে বাৰ্তালাপ...

অসমৰ সংগীত জগতৰ এক উজ্জ্বল নক্ষত্ৰ তথা জনপ্ৰিয় নাম ৰূপম ভূঞা। নিজৰ সুৰৰ যাদুৰে শ্ৰোতাৰ মন জয় কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা ৰূপম ভূঞাই এগৰাকী সুৰকাৰ, সংগীত পৰিচালক তথা কণ্ঠশিল্পী। এক সুকীয়া গায়ন শৈলীৰ অধিকাৰী লগতে সংগীতৰ নিৰৱচ্ছিন্ন সাধক ৰূপম ভূঞাৰ গীতসমূহৰ ভিতৰত — 'বৰষা তোমাৰ মেঘালী চকুত', 'বিচাৰি আঁত', 'এনেকৈয়ে লাহে লাহে', 'গধূলি আহা', 'ৰিণিকি ৰিণিকি', 'মুকুতিৰ গান' ইত্যাদি উল্লেখযোগ্য।

সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ ২০২২-২৩ বৰ্ষৰ বাৰ্ষিক আলোচনীৰ বাবে বিশিষ্ট সংগীত শিল্পী ৰূপম ভূঞাৰ লগত গ্ৰহণ কৰা সাক্ষাৎকাৰটি তলত দিয়া হ'ল ঃ

(১) নমস্কাৰ ছাৰ, পোন প্ৰথমে আমাক আপোনাৰ বহুমূলীয়া সময় দিয়া বাবে অশেষ ধন্যবাদ। যুৱ প্ৰজন্মৰ মাজত জনপ্ৰিয় ৰূপম ভূঞাই কেনে ধৰণৰ গীত শুনি ভাল পায়?

ৰূপম ঃ মই সকলো ধৰণৰ গীতেই ভাল পাওঁ; কিন্তু সেই গীতবিলাকৰ কথা, সুৰ আৰু যিগৰাকী শিল্পীয়ে সেই গীতটি পৰিৱেশন কৰিছে আৰু যি সংগীত ব্যৱস্থাপনা হৈছে, সেইখিনি ভাললগা হ'ব লাগিব আৰু অৱশেষত আমি গীতটিৰ সাহিত্যৰ ওপৰতে গুৰুত্ব দিওঁ। গতিকে গীতটি সাহিত্যৰ দিশৰ পৰা সেই ধৰণৰ গীত শুনি মই ভাল পাওঁ। তাৰ বাহিৰে মই বাদ্য-যন্ত্ৰ সংগীত বা Instrumental Music আজিকালি কিছুমান যেনে Natural Sound লৈয়ো বিভিন্ন ধৰণৰ Sound -track হয়। তেনেকুৱা সংগীত শুনিও মোৰ ভাল লাগে।

(২) আপোনাৰ নিজৰ কোনটো গীত আটাইতকৈ প্ৰিয়?

ৰূপম ঃ 'ছাঁ-পোহৰৰ মেলা কথা' এলবামখনৰ পৰা 'বৰষা তোমাৰ মেঘালী চকুত' মোৰ Composition নিজৰ আৰু পৰাণে music কৰা। কেশৱ দত্ত ছাৰেও লিখা এইটো মোৰ প্ৰথম মানুহে ভালপোৱা গীত হিচাপে এই গীতটি মোৰ ভাল লাগে। তাৰ বাহিৰে মোৰ ভাললগা কেইবাটাও গীত আছে। এতিয়ালৈকে যিখিনি গান কৰিছোঁ তাৰ ভিতৰত 'আকাশ সোণোৱালী', 'হাঁহিখিনি যদি লাহে লাহে', 'পাহাৰীয়া ডাৱৰ', 'বাঁহীৰ বুকুৰেদি', 'বৰষুণ বলিলে কিনো জগৰ' আদি গীত আছে। আচলতে মই প্ৰত্যেকটো গীতেই ভাল পাওঁ। কিন্তু তুমি যিহেতু সুধিছা আটাইতকৈ ভাললগা গতিকে সেইটো প্ৰথম গীত যিটো মানুহে আকোঁৱালি লৈছিল। 'বৰষা তোমাৰ মেঘালী চকুত'— মোৰ অন্যতম প্ৰিয় গীত।

(৩) 'নৰ্থ-ইষ্ট ব্ৰীজ' সম্পৰ্কে অলপ জনাবনে?

ৰূপম ঃ নৰ্থ-ইষ্ট-ব্ৰীজ এটা Folk Rock Brand আৰু এতিয়ালৈকে আমি চাৰিখন এলবাম কৰিছোঁ, পৰৱৰ্তী এলবামখন এই বছৰেই আপোনালোকৰ মাজলৈ আগবঢ়াই দিম, তাৰ কাৰণে সেইখিনি কথা আমাৰ পৰিকল্পনা চলি আছে, গান কৰি আছোঁ আৰু এই Brand টোৰে যোৱা বাৰ-তেৰ বছৰ ধৰি অসমত, মিউজিকত কাম কৰি আছোঁ। আগন্তুক সময়লৈকে আমি ভাল Folk based, issue based (সাংস্কৃতিক আধাৰ, ঘটনা আধাৰ) গান কিছুমান আপোনালোকক শুনাব পাৰিম আৰু তাৰ বাবে লাগিব আপোনাৰ আশীৰ্বাদ আৰু মৰম।

(৪) সংগীত জগতত আপোনাৰ পথ-প্ৰদৰ্শক কোন আৰু কেনেকৈ আপুনি সংগীতৰ ক্ষেত্ৰখনৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত হ'ল?

ৰূপম ঃ সংগীতৰ জগতখনত মোৰ পথ-প্ৰদৰ্শক বুলি ক'বলৈ গ'লে মোক মোৰ মায়ে আচলতে সংগীতৰ এই

পথলৈ আনিলে, মোৰ শিক্ষকৰ ওচৰলৈ লৈ গ'ল। গতিকে তেখেতৰ পৰা আৰম্ভণি। তাৰ পিছত প্ৰত্যেকজন শিল্পীয়ে প্ৰত্যেকজন শুভাকাংক্ষী, প্ৰত্যেকজন বন্ধু, মোৰ পত্নী, পৰিয়াল, মা-দেউতা— সকলো মোৰ এই যাত্ৰাৰ অংশীদাৰ। যিকেইগৰাকী শিল্পীৰ গীত শুনি আমি গান গাম বুলি ভাবিছিলোঁ, তেখেতসকলৰো সমানেই এই যাত্ৰাত অনুপ্ৰেৰণা থাকিব। গতিকে প্ৰত্যেকগৰাকী বন্ধু, পৰিয়ালৰ সদস্য, শ্ৰোতা, যিয়ে মোৰ গীত ভাল পায়, মই যাৰ গীত ভাল পাওঁ— সকলো প্ৰকৃতাৰ্থত মোৰ সংগীতৰ যাত্ৰাৰ অংশীদাৰ।

(৫) আপুনি অসম তথা বাহিৰৰ বহু ঠাইত গীত পৰিৱেশন কৰিছে। কেতিয়াবা আপোনাৰ তিক্ত অভিজ্ঞতা হৈছে নে?

ৰূপম ঃ বাহিৰত, অসমত য'তেই নহওঁক তিক্ত অভিজ্ঞতা এনে বেলেগ একো নাথাকে, যেতিয়া সময় মতে কামবিলাক নহয়, তেতিয়া অকল গীত পৰিৱেশনৰ ক্ষেত্ৰতে নহয় আন ক্ষেত্ৰতো সময়ত কাম নহ'লে অস্বস্তিত পৰোঁ বা বিৰক্তি লাগে। গতিকে বিৰক্তিৰ পৰিস্থিতি কেতিয়াবা হয়। যেতিয়া আমাক এটা সময়ত মাতি, তাৰ পিছত আকৌ তিনি-চাৰি ঘণ্টা অপেক্ষা কৰি আমি অনুষ্ঠান পৰিৱেশন কৰিবলগীয়া হয়, তেতিয়া সেই সময়খিনি আমি কেতিয়াও ঘূৰাই নাপাওঁ। য'ত আমাৰ সময় নষ্ট হয়, তেনেকুৱা ঠাইত বা তেনেকুৱা অনুষ্ঠানত কেতিয়াবা অলপ বিৰক্তি অনুভৱ কৰা যায়।

(৬) আপুনি কাৰ লগত গীত পৰিৱেশন কৰি ভাল পায় আৰু এনে কোনো গায়ক বা গায়িকা আছেনে যাৰ লগত আপোনাৰ গীত পৰিৱেশন কৰিবলৈ মন আছে?

ৰূপম ঃ মই ষ্টেজ চেয়াৰ কৰি ভাল পাওঁ আটাইতকৈ বেছি ত্ৰিদিপ বসুমতাৰীৰ লগত। ত্ৰিদিব আৰু মই একেলগে গীত গোৱা আৰম্ভ কৰিছিলোঁ আৰু জীৱনৰ বহু সময় একেলগে পাৰ কৰিছোঁ। গতিকে ব্যক্তিগতভাৱে ত্ৰিদিপ বসুমতাৰী মোৰ এজন ভাল বন্ধু। তাৰ বাহিৰেও মোৰ মন আছে বহু আৰ্টিষ্টৰ লগত ক'লাব কৰাৰ। কিন্তু কোনো এনে এগৰাকী নাই যাৰ লগত মোৰ গান গাবলৈ মন আছে। সকলোৰে লগত মন যায় যিয়ে ভাল গায়।

(৭) আপোনাৰ জন্ম, শৈশৱ আৰু শিক্ষা সম্পৰ্কে কিছু কথা জনাবনে?

ৰূপম ঃ মোৰ জন্ম গুৱাহাটীৰ ফটাশিল আমবাৰীত ১৯৮০ চনত। ২০০২ চনত মই কটন কলেজৰ পৰা ইংৰাজীত অনাৰ্ছ লৈ গ্ৰেজুৱেশ্যন কৰিছিলোঁ। তাৰ পাছত ২০০৪ চনত মধ্যপ্ৰদেশৰ পৰা লোক প্ৰশাসন বিষয়ত স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰী লাভ কৰোঁ। ২০০৮ চনত BRM Government Law College ৰ পৰা L. L. B. পাছ কৰোঁ। এইখিনিয়েই মোৰ শিক্ষা জীৱন। তাৰ বাহিৰেও সংগীতত নিপুণ ডিগ্ৰী কৰিছিলোঁ আৰু কেইবছৰমান শিক্ষকতা কৰিছিলোঁ যদিও বৰ্তমান মোৰ পেছা এগৰাকী গায়ক ৰূপে।

(৮) আপোনাৰ মতে সংগীতৰ সংজ্ঞা কি?

ৰূপম ঃ সংগীত এক বিশাল শব্দ। প্ৰত্যেক গৰাকী মানুহৰ জীৱনত সংগীতৰ প্ৰভাৱ আছে। কেতিয়াবা হঠাতে আমাৰ মন বেয়া লাগিব পাৰে, তেতিয়া সংগীতে আমাক সহায় কৰে, অৱসাদ দূৰ কৰে। গতিকে মোৰ সদায় প্ৰচেষ্টা থাকে যাতে যিসমূহ লিৰিক্স আমি পাওঁ তাৰ মৰ্মখিনি যাতে সংগীতৰ আকাৰে মানুহৰ ওচৰত গৈ পায়। মিউজিকেলি যাতে সেই ভাৱ মানুহৰ ওচৰলৈ নিয়াত আৰু সহায় কৰিব পাৰে। আৰু সংগীত কেতিয়াও ইমপ্ৰেছ বা প্ৰভাৱিত কৰিবৰ বাবে নহয় প্ৰকাশিত কৰিবৰ বাবে। গতিকে যি সংগীতে ভাব প্ৰকাশ কৰে তেনে সংগীত প্ৰিয়।

(৯) আপোনাৰ প্ৰথম গীতটি মুক্তি পোৱাৰ পিছত আপোনাৰ মনলৈ কেনে ধাৰণা আহিছিল?

ৰূপম ঃ মোৰ প্ৰথম গীত আছিল কটন কলেজৰ চেণ্টিনাৰী চেলিব্ৰেছনৰ যি এলবাম তাত কোৰাচ হিচাপে গোৱা গীত। য'ত ড° ভূপেন হাজৰিকা দেৱৰো অংশ আছিল। গতিকে সেই এলবামৰ পৰাই আৰম্ভ হয় মোৰ সংগীতৰ যাত্ৰা। বিৰাট সুমধুৰ অভিজ্ঞতা।

(১০) আপোনাৰ আগন্তুক পৰিকল্পনা কি?

ৰূপম ঃ আগন্তুক পৰিকল্পনা বুলি ক'লে North-East ব্ৰীজৰ এলবাম এখন কৰি আছোঁ। মোৰ চ'ল' এলবাম প'ষ্ট বক্স, তাৰে দুটা গান ৰিলিজ হ'ল আৰু গানসমূহ এটা এটাকৈ ৰিলিজ হৈ আছে। দুখন অসমীয়া কথাছবিৰ সংগীতৰ কাম কৰি আছোঁ। তাৰে এখন ডেউকা, আনখন আজলী। আৰু লগতে গজল কেইটিমান কৰি আছোঁ। বৰ্তমানলৈ পৰিকল্পনা এইখিনিয়েই। লগতে আনলোকে যেতিয়া গান এটা গোৱাবলৈ আহে, সেইখিনি গান কৰি আছোঁ। সেয়া বেলেগৰ প্ৰডাকছ্ন, কিন্তু এইখিনি মোৰ নিজৰ।

(১১) সংগীতৰ ক্ষেত্ৰখনত নতুনকৈ কাম কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰা আৰু সংগীতৰ ক্ষেত্ৰখনলৈ আহিবলৈ বিচৰা যুৱ প্ৰজন্মক উদ্দেশ্যি আপুনি কি কব? কেনেদৰে তেওঁলোক এই পথত আগবাঢ়িব?

ৰূপম ঃ নৱ-প্ৰজন্মলৈ মোৰ এটাই অনুৰোধ যাতে আপোনালোকে সদায় সত্যৰ লগত থাকক, নিজৰ যি কথা বিশ্বাস, যিটোক লৈ আপুনি পতিয়ন যায় তেনে কাম কৰক। সেইটোৰ শুদ্ধ, ভাল-বেয়া ইমান বিচাৰ কৰিব নালাগে। আপুনি যদি ভাবিছে যে এই বস্তুটো ভাল, তেনেহ'লে আপুনি সেইটোক লৈ আগবাঢ়ক। যদি ভাবে এইটো মিউজিক কৰিলে কাৰো একো বেয়া নহয়, এইখিনি মোৰ ভাল লাগিছে বা কথাখিনিও ধুনীয়া, গানটোও ধুনীয়া, তেনেকুৱা ধৰণৰ কাম কৰক, যিটোৱে নিজকো শান্তি দিয়ে। তেনেকুৱা বস্তুৱে আনকো শান্তিয়েই দিব। জনপ্ৰিয়তাৰ ফালৰ পৰা কেনেকুৱা কি হয় ক'ব নোৱাৰিম। কিন্তু বিচাৰিম সকলোৱে যাতে সত্যত থাকক। আৰু সত্য মানুহজনৰ যিটো মিউজিক সেয়া যাতে আমি শুনিবলৈ পাওঁ।■

হিমাংশু প্ৰসাদ দাসৰ সৈতে সাক্ষাৎকাৰ

প্ৰশ্ন- ১। ছাৰ! নমস্কাৰ, আজিৰ এই সাক্ষাৎকাৰৰ বাবে সময় দিয়া বাবে আপোনাক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো। সুদীৰ্ঘ সময়ৰ পৰাই আপুনি অসমীয়া সাংস্কৃতিক জগতখনৰ লগত জড়িত। এই ক্ষেত্ৰত আপোনাৰ শৈশৱে নিশ্চয় আপোনাৰ কৰ্ম জীৱনত প্ৰভাৱ পেলাইছে। সেই বিষয়ে অনুগ্ৰহ কৰি অলপ জনাবনে?

উত্তৰ : মোৰ জন্ম দক্ষিণ কামৰূপৰ আমৰঙা গাঁৱত। যিখন সাংস্কৃতিক কাম-কাজত ভীষণ আগবঢ়া। তাৰোপৰি মই পঢ়া স্কুল, ঘৰখনৰ পৰিৱেশ সকলোবোৰৰ প্ৰভাৱতে চাগে এই ক্ষেত্ৰখনৰ প্ৰতি মোৰ শৈশৱতে প্ৰেম গঢ়ি উঠিল।

প্ৰশ্ন-২। আপোনাৰ জন্ম, শিক্ষায়তনিক দিশ সম্পৰ্কে অলপ জানিবলৈ বিচাৰিছো।

উত্তৰ : আমৰঙ্গা উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ পৰা মেট্ৰিক পৰীক্ষা পাছ কৰি মই কটন কলেজত কলা শাখাত নামভৰ্তি কৰোঁ। তাৰ পৰা ২০০৩ চনত ডিগ্ৰী পাছ কৰি মই নতুন দিল্লীৰ ৰাষ্ট্ৰীয় নাট্য বিদ্যালয়ত অভিনয় শিকিবলৈ যাওঁ।

প্ৰশ্ন-৩। আপোনাৰ প্ৰথম চলচিত্ৰখনৰ বিষয়ে সকলোৱে জানিবলৈ আগ্ৰহী। কেনেদৰে আপোনাৰ মনলৈ এই ধাৰণা আহিছিল?

উত্তৰ : চাকিৰা আহিব বকুলতলৰ বিহুলৈ প্ৰথমে নাটক আছিল। নাটক হিচাপে প্ৰচুৰ জনপ্ৰিয়তা পোৱাৰ পিছত চিনেমা ৰূপ দিয়াৰ হেঁপাহ হৈছিল।

প্ৰশ্ন-৪। লক্‌ডাউনৰ সময়ত আপুনি 'বুলু ফিল্ম' নামৰ ছবিখন নিৰ্মাণ কৰিছিল । আপুনি কিমান দূৰ আশাবাদী আছিল এই ছবিখন অসমীয়া দৰ্শকে আঁকোৱালি ল'ব? ছবিখন নিৰ্মাণৰ সময় তথা মুক্তিৰ পৰৱৰ্তী সময়ৰ অভিজ্ঞতা সম্পৰ্কে আপুনি কি ক'ব বিচাৰিব?

উত্তৰ : 'Bulu Film'-ৰ নিচিনা এখন চিনেমাই চিত্ৰগৃহত মুক্তি পায় দৰ্শকৰ সঁহাৰি লাভ কৰাটো আমি ভাবো অসমীয়া চিনেমাৰ বাবে এটা বিপ্লৱ। চিনেমাখন নিৰ্মাণ কৰি থকা সময়ত চিত্ৰগৃহত মুক্তি দিয়াৰ কথা ভবা নাছিলো, কিন্তু নিৰ্মাণ শেষ হোৱাৰ পিছত এটা risk লোৱাৰ ইচ্ছা জগিছিল।

প্ৰশ্ন-৫। চলচ্চিত্ৰৰ সমানে আপুনি সাহিত্যৰ ক্ষেত্ৰখনত কেনেদৰে জড়িত সেই বিষয়ে জানিব খুজিছোঁ।

উত্তৰ: কবিতা চৰ্চা কৰি ভাল পাইছিলো। কিন্তু ভাল কবিতা এটা লিখা এখন ভাল চিনেমা নিৰ্মাণতকৈ কঠিন কাম। কাব্য চৰ্চাই যি সময় আৰু সাধনা বিচাৰে, কোনোবাখিনিত নাটক-চিনেমাৰ ব্যস্ততাৰ বাবে সেয়া কম হৈ গৈছে। হয়তো মোৰ কবিতাবোৰ বহু সময়ত মোৰ নাটক আৰু চিনেমাৰ মাজতে বিলীন হৈ গৈছে।

প্ৰশ্ন-৬। নৱপ্ৰজন্মৰ মাজত জনপ্ৰিয় 'হিমাংশু প্ৰসাদ দাস' ছাৰে নিজকে এগৰাকী পৰিচালক, প্ৰযোজক, অভিনেতা নে আবৃত্তিকাৰ হিচাবে পৰিচয় দি বেছি ভাল পায়?

উত্তৰ : 'সপোনৰ ফেৰিৱলা' বুলি কৈ ভাল পাম। নাটক, চিনেমা, গান এইবোৰটো মাত্ৰ এটা এটা মাধ্যমহে।

প্ৰশ্ন-৭। অসমৰ নৱপ্ৰজন্মলৈ এগৰাকী পৰিচালক, প্ৰযোজক, হিচাপে আপুনি কি উপদেশ দিব বিচাৰিব?

উত্তৰ : আনৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত নহৈ, আনক প্ৰভাৱিত কৰিব পাৰিব লাগিব। অৰ্থাৎ নতুন চিন্তা কৰিব লাগিব।

প্ৰশ্ন-৮। আপোনাৰ আগন্তুক পৰিকল্পনা সম্পৰ্কে অলপ জনাব নে?

উত্তৰ : অহা বৰ্ষত অসমবাসী ৰাইজক এখন নতুন চিনেমা উপহাৰ দিম।

আপোনাক পুনৰ এবাৰ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো।■

সম্পাদকীয়
প্রতিবেদন...

সভানেত্ৰীৰ প্ৰতিবেদন

"As women achieve power, the barriers will fall. A society sees what women can do, as women see what women can do, there will be more women out there doing things, and we'll all be better off for it."

— Sandra Day O'Connor

সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ এগৰাকী ছাত্ৰী হিচাপে যোৱা তিনিটাকৈ বছৰত এই কথাষাৰ ভালদৰে উপলব্ধি কৰিবলৈ সক্ষম হ'লোঁ। সন্দিকৈয়ে মোৰ লগতে আন হেজাৰ বা তাতোধিক ছাত্ৰীক নিজৰ সপোনৰ পিছত দৌৰিবলৈ শিকালে। সন্দিকৈয়ে প্ৰতিজনী ছাত্ৰীক নিজৰ জীৱন নিজে গঢ়ি তুলিবলৈ শিকালে।

"ৰাজবালা দাস"ৰ লগতে এই শিক্ষাৰ মন্দিৰ স্থাপন কৰাত হাত আগবঢ়োৱা প্ৰতিজন ব্যক্তিলৈ মোৰ পৰম শ্ৰদ্ধা আগবঢ়ালোঁ।

মনোনয়ন দাখিল কৰাৰ আগমুহূৰ্তলৈ মনত চলি থকা হেজাৰ ধুমুহা, ভয়-উৎকণ্ঠাক সন্দিকৈ মহাবিদ্যালয়ৰ মোৰ জ্যেষ্ঠজন, সহপাঠী, অনুজ ভণ্টিসকলৰ মৰম আৰু বিশ্বাসে নাইকিয়া কৰি পেলাইছিল। সকলোৰে আশীৰ্বাদ তথা সহযোগৰ বাবেই মই বৃহৎ ব্যৱধানত সন্দিকৈ ছাত্ৰী মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰী একতা সভাৰ সভাপতি পদত জয়ী হবলৈ সক্ষম হওঁ।

দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰাৰ দিনৰ পৰাই মই মোৰ নিৰ্বাচনী প্ৰচাৰত প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়া প্ৰতিটো কাম আৰম্ভ কৰি দিওঁ। মহাবিদ্যালয় গ্ৰন্থাগাৰত নতুন পাঠ্যক্ৰম অনুসৰি পৰ্যাপ্ত পৰিমাণৰ উভয় মাধ্যমৰ কিতাপ যোগান ধৰা হয়। পাঠ্যক্ৰমৰ কিতাপসমূহৰ লগতে প্ৰতিদ্বন্দ্বিতামূলক পৰীক্ষাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় পৰ্যাপ্ত কিতাপ যোগান ধৰা হয়। লগতে ছাত্ৰীসকলৰ পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্নতাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি প্ৰতিটো প্ৰস্ৰাৱগাৰ দৈনিক দুবাৰকৈ চাফ কৰোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰোৱা হয়। তাৰোপৰি, দৈনিকভিত্তিত হাত ধোৱা চাবোন, handwash liquid-ৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়। ইয়াৰ মাজতে, মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ, গণতন্ত্ৰ দিৱস উদযাপন, সাংস্কৃতিক সন্ধিয়া, সৰস্বতী পূজা, শ্বহীদ দিৱস, শিক্ষক দিৱস, বিদায়ী সভা, নবাগত আদৰণি সভা ইত্যাদি বহুতো অনুষ্ঠান পৰিপাটি আৰু নিয়াৰিকৈ আয়োজন কৰা হয়। উক্ত অনুষ্ঠান সমূহত সন্দিকৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰী একতা সভা, ২০২২-২৩ বৰ্ষৰ প্ৰতিগৰাকী বিষয়ববীয়াই নিজৰ দায়িত্ব নিয়াৰিকৈ পালন কৰি মোৰ কাৰ্যকাল সফল কৰি তোলাত সহায় কৰে।

এই এবছৰীয়া কাৰ্যকালত মই সদায় মহাবিদ্যালয় আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰীসকলৰ উন্নতিৰ বাবে কাম কৰি গ'লোঁ। প্ৰতিবেদনৰ শেষত, মই সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী তথা কৰ্মচাৰীবৃন্দৰ লগতে প্ৰতিগৰাকী সন্দিকৈয়ানলৈ ধন্যবাদ আৰু অশেষ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

আশা কৰোঁ, সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয় সদায় জিলিকি থাকে।

'জয়তু সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়।।'
জয়তু সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰী একতা সভা।
জয়তু সন্দিকৈয়ান

নাৰ্চিমা বেগম
সভানেত্ৰী
সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়
ছাত্ৰী একতা সভা, ২০২২-২৩

উপ-সভানেত্ৰীৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ প্ৰাক্ মুহূৰ্তত সেই সকল শ্বহীদলৈ মোৰ অশ্ৰু-অঞ্জলিৰ লগতে শত প্ৰণাম যাছিলোঁ যিসকলৰ ৰঙা তেজৰ চেঁকুৰাৰ ত্যাগৰ ফলত মাতৃভূমি তথা অসমী আইৰ অস্তিত্ব বৰ্তমানলৈকে উজ্জীৱিত হৈ আছে। ইয়াৰ লগতে সেই সকল সৰল মানসিকতাৰ নিদৰ্শন স্বৰূপ মহান গুণী-জ্ঞানী ব্যক্তিলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু প্ৰণাম যাছিলোঁ; যিসকলৰ অক্লান্ত প্ৰচেষ্টাত সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়য়ে পোখা মেলি বৰ্তমান সময়ত উন্নয়নৰ জখলাৰে খোজ ল'বলৈ সক্ষম হৈছে।

মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ অগ্ৰজ-অনুজ আৰু সহপাঠী সকলৰ সহায়-সহযোগিতা তথা আশীৰ্বাদৰ পূৰ্ণাং ফলস্বৰূপে মোৰ লগতে অন্য ৯ গৰাকী সম্পাদিকাক নিৰ্বাচিত কৰি সমূহ ছাত্ৰীৰ হকে কাম কৰাৰ সুযোগ-সুবিধা প্ৰদান কৰিলে তাৰ বাবে ছাত্ৰী একতা সভাৰ হৈ মই ধন্যবাদ আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। নিৰ্বাচকমণ্ডলী আৰু অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ আদেশ মৰ্মে ছাত্ৰী একতা সভাৰ উপ-সভানেত্ৰীৰ দৰে দায়িত্ব বহন কৰি এই ঐতিহ্যমণ্ডিত মহাবিদ্যালয়খনৰ স্বাৰ্থৰ লগত জড়িত সকলো কৰ্মত আগুৱাই যাম বুলি শপত গ্ৰহণ কৰিছিলোঁ। উপ-সভানেত্ৰীৰ কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰিয়েই ছাত্ৰীসকলৰ তথা মহাবিদ্যালয়ৰ হকে কাম কৰিববলৈ চেষ্টা কৰিছিলোঁ। মহাবিদ্যালয় খনৰ গতিশীলতাত বা গতিশীলতা বঢ়োৱাত আমি কিমান অৰিহণা যোগাব পাৰিলোঁ তাৰ বিচাৰৰ ভাৰ আমাৰ শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰুসকল, কৰ্মচাৰীসকল, জ্যেষ্ঠসকল আৰু সহজতে যোগাত্মক দৃষ্টিভংগী আগবঢ়োৱা ছাত্ৰীসকলৰ ওপৰত আৰোপ কৰি মই মোৰ বাৰ্ষিক প্ৰতিবেদনৰ পাতনি মেলিলোঁ।

২০২২-২৩ বৰ্ষৰ সৰস্বতী পূজাভাগ ২৬ জানুৱাৰী তাৰিখে সুকলমে অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। আমাৰ ছাত্ৰীসকলৰ আগমন যথেষ্ট দেখা গৈছিল আৰু আমিও সকলোৰে সহায়ত সুন্দৰভাৱে পূজাভাগ অনুষ্ঠিত কৰিববলৈ সক্ষম হৈছিলোঁ।

ইংৰাজী ৯ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখৰ পৰা ১১ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখলৈ মহাবিদ্যালয়ত ক্ৰীড়া সম্পৰ্কীয় বাৰ্ষিক প্ৰতিযোগিতাসমূহ অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। তাৰ পাছতেই ইংৰাজী ১৩ ফেব্ৰুৱাৰীৰ পৰা ১৭ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখলৈ ব্যয়বহুল আৰু আটকধুনীয়া কাৰ্যসূচীৰে 'মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ' অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। ১৩ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে মনোমোহা সাংস্কৃতিক শোভাযাত্ৰাৰে এই অনুষ্ঠানটিৰ শুভ আৰম্ভণি হৈছিল। এই অনুষ্ঠানটিৰ জৰিয়তে আমাৰ অগ্ৰজ, অনুজ তথা সহপাঠীসকলৰ মাজত লুকাই থকা শৈক্ষিক লগতে সাংস্কৃতিক দিশৰ প্ৰতিভা বিকাশৰ চেষ্টা কৰি প্ৰেৰণা যোগোৱাৰ প্ৰয়াস কৰিছিলোঁ। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত বিবিধ কাৰ্যসূচী আৰু প্ৰতিযোগিতাসমূহ অনুষ্ঠিত কৰিছিলোঁ আৰু এই সকলোবোৰ সুকলমে চলাই নিয়াত নীতি-পৰামৰ্শৰে আমাক সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱা শিক্ষাগুৰুবৃন্দক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। প্ৰতিযোগিতাসমূহত অংশগ্ৰহণ কৰা ছাত্ৰীসকল সঁচাকৈ প্ৰশংসাৰ

পাত্ৰী; কাৰ্যসূচীসমূহ সফলভাৱে পৰিচালিত হোৱাত তেওঁলোকৰ অৱদানেই যথেষ্ট। শেষৰ দিন অৰ্থাৎ ১৭ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে বঁটা বিতৰণী সভাৰ লগত সংগতি ৰাখি এক সুন্দৰ সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানৰ আয়োজন কৰি এক উৎসৱমূখৰ পৰিৱেশৰ মাজেৰে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ সামৰণি মৰা হয়। আটাইৰে আন্তৰিকতা আৰু সহযোগিতাই অনুষ্ঠানটি অধিক আকৰ্ষণীয় কৰি তুলিছিল।

মহাবিদ্যালয়খনত নামভৰ্তি কৰাৰ পৰাই ষ্টুডেণ্ট হেল্পডেক্স (Student Helpdesk)ৰ অভাৱ বাৰুকৈয়ে অনুভৱ কৰিছিলোঁ। সেইবাবে কাৰ্যভাৰৰ দায়িত্ব পোৱাৰ চেগতে ষ্টুডেণ্ট হেল্প-ডেক্স (Student Helpdesk) এটা আৰম্ভ কৰাৰ বাবে এখন আৱেদন পত্ৰ দাখিল কৰিছিলোঁ। এই কাম ভাগ সফল কৰাত সহায় কৰা শ্ৰদ্ধাৰ শ্ৰীযুত ৰাজীৱ কুমাৰ ছাৰ আৰু ড° তাছৰিনা ইকবাল বাইদেউৰ ওচৰত মই চিৰকৃতজ্ঞ হৈ ৰ'ম লগতে নামভৰ্তিৰ গোটেই প্ৰক্ৰিয়াটো সুকলমে চলাই নিয়াত সহযোগিতা আগবঢ়োৱা ছাত্ৰী একতা সভাৰ সকলো সদস্যা আৰু প্ৰক্ৰিয়াটোৰ লগত ওতঃপ্ৰোতভাৱে জড়িত সমূহ ছাত্ৰীক এই চেগতে অন্তৰৰ পৰা বিশেষভাৱে ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

আমাৰ ছাত্ৰী একতা সভাই এদিনীয়া কাৰ্যসূচীৰে মহাবিদ্যালয়ৰ নৱাগত আদৰণি সভাৰ আৰু ইয়াৰ লগত সংগতি ৰাখি এটি সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠান অনুষ্ঠিত কৰিছিলোঁ। এই অনুষ্ঠানটি নৱাগতসকলক আদৰি তেওঁলোকৰ মাজত এক বিশেষ প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰি আৰম্ভ হৈছিল। তাৰ পাছত একাদিক্ৰমে বন্তিপ্ৰজ্বলন, সাধাৰণ সভা, আদৰণি ভাষণ, সম্বৰ্ধনা অনুষ্ঠান আদি নানা ধৰণৰ কাৰ্যসূচী অনুষ্ঠিত কৰি সাংস্কৃতিক সন্ধিয়াৰে ২০২২-২৩ বৰ্ষৰ নৱাগত আদৰণি সভাৰ অন্ত পৰে।

মহাবিদ্যালয়ৰ অন্যান্য কাৰ্যসূচীসমূহো যিমান পাৰোঁ সুচাৰুৰূপে চলাই নিবলৈ চেষ্টা কৰিছিলোঁ। তাৰ ভিতৰত গুৱাহাটী জিলা পুথিভঁৰালত অনুষ্ঠিত হোৱা শৰৎ চন্দ্ৰ গোস্বামী সোঁৱৰণী আন্তঃমহাবিদ্যালয় বাৰ্ষিক তৰ্ক প্ৰতিযোগিতাখনো অন্যতম।

ছাত্ৰী একতা সভাৰ উপ-সভানেত্ৰী হিচাপে মই কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰি থকা বিভিন্ন সময়ত মহাবিদ্যালয় পৰিচালনা সমিতি, অধ্যক্ষ মহোদয়, মান্যবৰ অধ্যাপক/অধ্যাপিকাসকল, বিভিন্ন বিভাগৰ সতীৰ্থ তথা ছাত্ৰী একতা সভাৰ সদস্যাসকলৰ লগতে অধ্যয়নৰত মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰীসকলৰ সু-দিহা-পৰামৰ্শ আৰু সহায়-সহযোগিতাৰ স্মৃতি সদায় মোৰ মানসপটত জিলিকি থাকিব। তাৰ বাবে মই সকলোৰে ওচৰত সেৱা ভৰা কৃতজ্ঞতা জনালোঁ। সদৌ শেষত অজানিতে হোৱা ভুলবোৰ আৰু কাম-কাজ পৰিচালনা কৰা সময়ত আমাৰ দ্বাৰা প্ৰকাশ পোৱা ৰূঢ় আচৰণৰ বাবে মাৰ্জনা বিচাৰি আটাইৰে চৰণত সেৱা জনাই মই মোৰ প্ৰতিবেদনৰ ইতিৰেখা টানিলোঁ।

গৌৰী গগৈ
উপ-সভানেত্ৰী
সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়
ছাত্ৰী একতা সভা, ২০২২-২৩

সন্দিকৈয়ান— এক আবেগ

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মই সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰধান অধ্যক্ষ মহোদয়, উপ-অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ লগতে সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিগৰাকী শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীলৈ মোৰ তৰফৰ পৰা কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। আৰু ইয়াৰ উপৰিও সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠাপক অধ্যাপিকা, প্ৰয়াত ৰাজবালা দাস বাইদেউলৈও শ্ৰদ্ধা নিবেদিছোঁ।

ভাৰতৰ পূৰ্বভাৰতী সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ত জ্বলি থকা জ্ঞানৰ অক্ষয় বন্তিৰে নিজকে আংশিক আলোকিত কৰি তোলাৰ দুৰ্বাৰ হেঁপাহেৰে ২০২০ চনত অৰ্থনীতি বিভাগৰ ছাত্ৰী হিচাপে নামভৰ্তি কৰিছিলোঁ। সময় আছিল তেতিয়া কৰ'ণা মহামাৰীৰ। ৩ বছৰীয়া কলেজীয়া জীৱনৰ মাত্ৰ দুবছৰ সময়হে পালোঁ সন্দিকৈত অতিবাহিত কৰিবলৈ।

দীঘলীপুখুৰীৰ পাৰত ৮৫ বছৰৰ এক গৌৰৱোজ্জ্বল ইতিহাসেৰে পৰিৱেষ্টিত সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয় প্ৰত্যেক গৰাকী সন্দিকৈয়ানৰ বাবে এক আবেগ স্বৰূপ। সেই ৰঙা-বগা ফুটুকীয়া বান্ধনী প্ৰিণ্টৰ দোপাট্টাৰে সৈতে সন্দিকৈয়ানে সমগ্ৰ পাণবজাৰত জাকত জিলিকা হৈ ফুৰে আৰু তেওঁলোকৰ হাঁহিত প্ৰাণ পাই উঠে দীঘলীপুখুৰীৰ পাৰ।

মহাবিদ্যালয়ত আনুষ্ঠানিকভাৱে প্ৰৱেশ কৰা দিন ধৰি মহাবিদ্যালয়ৰ হিতাৰ্থে কাম কৰাৰ হাবিয়াস এটি মনতে পুহি ৰাখিছিলোঁ। ছাত্ৰ ৰাজনীতিৰ প্ৰতি ধাউতি অৱশ্যে আগৰ পৰাই আছিল যিহেতু সৰুৰে পৰাই ঘৰৰ সদস্যসকলক ৰাজনীতিৰ সৈতে বৰ ওতঃপ্ৰোতভাৱে জড়িত থকা দেখি আহিছিলোঁ। সেয়েহে পৰিয়াল, বন্ধুবৰ্গ আৰু বিভাগীয় শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ পৰা দিহা-পৰামৰ্শ লৈ আগবাঢ়িছিলোঁ মনোনয়ন পত্ৰ দাখিল কৰিবলৈ আৰু প্ৰাৰ্থীত্ব আগবঢ়াইছিলোঁ সাধাৰণ সম্পাদিকাৰ পদত। সমূহ সন্দিকৈয়ানৰ মৰম, আস্থা, সহায় আৰু সহযোগিতাৰ ফলত ৫ নৱেম্বৰ, ২০২২-ৰ নিৰ্বাচনী ফলাফল মোৰ হিতলৈ আহিল আৰু সেয়েহে মই সাধাৰণ সম্পাদিকা হিচাপে নিজৰ প্ৰতিবেদনখন আপোনালোকৰ আগত পৰিবেশন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছোঁ। কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত দায়িত্বও গধূৰ হ'ল। সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী হোৱাৰ উপৰিও ছাত্ৰী একতা সভাৰ সদস্য হোৱাৰ বাবে মহাবিদ্যালয়খনৰ প্ৰতি পূৰ্বতকৈ বেছি দায়বদ্ধ হৈ পৰিছিলোঁ। বছৰজোৰা নানান কাৰ্যসূচী যেনে সৰস্বতী পূজা, বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ, নৱাগত আদৰণি সভাকে আদি কৰি সকলো কাৰ্যসূচী সঞ্চাৰিতভাৱে চলাই নিবলৈ সক্ষম হৈছিলোঁ। এই এবছৰীয়া কাৰ্যকাল আমাৰ প্ৰত্যেক গৰাকী ছাত্ৰী একতা সভাৰ সদস্যাৰ বাবে সহজ নাছিল কিয়নো সময় আছিল কম, শিকিবলগীয়া আছিল বহুত। এই ছেগতে মই আমাৰ তত্বাবধায়কসকলক ধন্যবাদ জনাব বিচাৰোঁ আমাক প্ৰতিটো কামতে দিহা-পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱাৰ লগতে আমাৰ সাহস হৈ আমাৰ

লগত থিয় দিয়াৰ বাবে। মোৰ এবছৰীয়া কাৰ্যকালৰ স্মৃতিসমূহ মোৰ মনত যে চিৰসেউজ হৈ ৰ'ব, সেইয়া নিশ্চিত।

মোৰ জীৱনত সন্দিকৈৰ অৱদানৰ কথা কৈ মই হয়তো কাহানিও শেষ কৰিব নোৱাৰিম। নিজৰ দ্বিতীয়খন বাসগৃহ যেন অনুভব হোৱা মোৰ মহাবিদ্যালয়খনতেই প্ৰায়ভাগ সময় অতিবাহিত কৰিছিলোঁ। সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰত্যেক গৰাকী ছাত্ৰী, কৰ্মৰত শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীসকল, অফিচৰ দাদা-বাইদেউসকল, কেণ্টিনৰ দাদাজন, টাৰ্জেন দা, ৰাজেশ দা, বিমল দা আদিকে কৰি সকলোবোৰেই যেন নিজৰ হৈ পৰিছিল। মোৰ বিভাগীয় মূৰব্বী তথা উপ-অধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজীৱ দাস ছাৰৰ অৱদান মোৰ জীৱনত লেখতল'বলগীয়া। তেখেতলৈ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ মোক শৈক্ষিক দিশত দিহা-পৰামৰ্শ দিয়াৰ লগতে আন নানান ক্ষেত্ৰত গাইড কৰাৰ বাবে। তিতা-মিঠা সোৱাদেৰে পৰিপূৰ্ণ সন্দিকৈয়ান হিচাপে পাৰ কৰা কালছোৱা আজিও বহুত মনত পৰে। কনিষ্ঠসকলৰ সৈতে কৰা হাঁহি-ধেমালি, কেণ্টিনত কফিৰ আমেজ লৈ মৰা আড্ডা, আৰু কত যে কি! গৌৰৱ অনুভব কৰোঁ নিজকে সন্দিকৈয়ান হিচাপে পৰিচয় কৰোৱাবলৈ।

সদৌ শেষত, আলোচনী সম্পাদিকা তথা আলোচনী বিভাগৰ তত্বাবধায়কলৈ মই ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰাৰ লগতে সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি সাধনৰ কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিছোঁ।

জয়তু সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়
জয়তু সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী সমাজ

অনন্যা শৰ্মা
সাধাৰণ সম্পাদিকা
সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়
ছাত্ৰী একতা সভা, ২০২২-২৩

সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

নমস্কাৰ,

পোনপ্ৰথমে মই সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰত্যেকগৰাকী শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীলৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। লুইতপাৰৰ জিলিকা তৰা, চিৰযৌৱনা সন্দিকৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ২০২২-২০২৩ বৰ্ষৰ ছাত্ৰী একতা সভাৰ সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদিকা হিচাপে মোক নৱ-নিৰ্বাচিত কৰি আপোনালোকে যি বিশ্বাস দেখুৱালে তাৰবাবে প্ৰত্যেকগৰাকী সন্দিকৈয়ানৰ ওচৰত মই চিৰকৃতজ্ঞ।

গুৱাহাটীৰ মাজমজিয়াত বসবাস কৰা সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়খনে প্ৰত্যেকগৰাকী ছাত্ৰীৰ হৃদয়ত সদায় এক বিশেষস্থান অধিকাৰ কৰি আহিছে। ৰঙা ইটাৰ আইকনিক অট্টালিকাটোৱে, কেম্পাছৰ হুলস্থূলীয়া গছবোৰ আৰু কৰিডৰবোৰত হাঁহিৰ প্ৰতিধ্বনিয়ে সময়ক অতিক্ৰম কৰা নষ্টালজিয়াৰ অনুভূতি এটা জগাই তোলে।

কলেজৰ প্ৰথমটো দিন। মনত বহু আশা, সপোন লৈ যেতিয়া সন্দিকৈৰ বাকৰিত ভৰি থৈছিলোঁ তেতিয়াই অনুভৱ কৰিছিলোঁ এক বিশেষ মাদকতা। আৰু আগবাঢ়িছিলোঁ সন্দিকৈৰ অৰ্থনীতি বিভাগলৈ। মনত যথেষ্ট হেঁপাহ, উদ্যম আৰু তাৰ লগতে নিজকে এই বৃহৎ মহাবিদ্যালয়খনৰ প্ৰতিটো পৰিস্থিতিৰ লগত খাপ খুৱাই চলিব পাৰিমনে নাই তাকে লৈ মনৰ কোনোবাখিনিত কিছু ভয় আৰু সংকোচ। আপোন আপোন লগা বিভাগৰ প্ৰত্যেকগৰাকী প্ৰেৰণাদায়ক শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী আৰু মৰমিয়াল মোৰ অগ্ৰজসকলৰ বাবেই প্ৰথমদিনাই সকলোৰে মাজত গঢ়ি উঠিছিল এটি সৰু পৰিয়াল। লাহে লাহে অনুভৱ হ'ল সন্দিকৈৰ প্ৰতিটো কোণত প্ৰতিটো বস্তুতে আছে এটি অদ্ভুত নিচা। কেণ্টিনৰ পৰা আৰম্ভ কৰি, ফিল্ডত বহি আড্ডা মৰাৰেপৰা সন্দিকৈৰ দাঁতিতে থকা ভিতালি ম'ম'লৈ। দিন বাগৰিল, কলেজত বলিল নিৰ্বাচনৰ বতাহ। নিৰ্বাচনৰ বতাহে যেন মোকো আহি চুলেহি। ক'বলৈ গ'লে মোৰো মহাবিদ্যালয়ৰ কাৰণেই কিবা অলপ কৰাৰ বাবে আৰম্ভণিৰেপৰাই মনত সৰুকৈ হলেও হেঁপাহ অকণ নথকা নহয় বাৰু। সেই হেঁপাহ পূৰাবলৈ মনত সাহস আৰু আত্মবিশ্বাসেৰে নমিনেচন পত্ৰ দাখিল কৰিলোঁ। ইমানদিনে কলেজত গঢ়া প্ৰতিটো সম্পৰ্ক, শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ আশীৰ্বাদত আৰু পৰিয়ালৰ সহযোগত ছাত্ৰী একতা সভাৰ সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদিকা পদত জয়যুক্ত হলোঁ। যিমানেই আনন্দ লাগিছিল সিমানে ভয়ো লাগিছিল ইমান ডাঙৰ দায়িত্বভাৰ মই চম্ভালিব পাৰিমনে বুলি। কিন্তু নিজৰ ওপৰত বিশ্বাস ৰাখি সকলোখিনি দায়িত্বই অতি সযতনে মূৰ পাতি ল'লোঁ। সৰস্বতী পূজাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি, মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ, নবাগত আদৰণি সভাৰ লগতে বহুতো সৰুসুৰা কাম ছাত্ৰী একতা সভাৰ ১০ গৰাকী সহযোগিতাত অতি সুকলমে চলাই নিয়াত আমি সক্ষম হ'লো। দেখিবলৈ সহজ যেন লাগিলেও গোটেই যাত্ৰাটো মোৰ বাবে আছিল তেনেই কঠিন, যদিও আজীৱন স্মৰণীয়। বহুতো কথা শিকিলোঁ, বুজিলো আৰু উপলদ্ধি কৰিলোঁ। অৱশেষত সন্দিকৈৰ উন্নতিৰ হকে কামনা কৰি মোৰ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী আৰু কৰ্মচাৰীবৃন্দলৈ অলেখ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ মোৰ ওপৰত দেখুওৱা বিশ্বাস আৰু আপোনালোকে প্ৰতিটো কামতে দিয়া বহুমূলীয়া পৰামৰ্শৰ বাবে। শেষত এটি কথা কৈ মোৰ লিখনিৰ সামৰণি মাৰিছো "সন্দিকৈৰ আলিংগনত নিজকে বিচাৰি পাই সঁচাই মই খুৱেই গৌৰবান্বিত।"

জয়তু সন্দিকৈয়ান, জয়তু সন্দিকৈ মহাবিদ্যালয়

মধুস্মিতা ডাউকা
সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদিকা
সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়
ছাত্ৰী একতা সভা, ২০২২-২৩

Debate Secretary's Report

"The universe conspired for you to be here now."

I was never a person who would ever want to contest in a College Election. It was my seniors and friends who encouraged me and made me fill out the nomination form. And the rest was something which I will always cherish and be grateful for.

On November 5th, 2022, I was elected as the Secretary, Debate and Symposium HGCSU 2022-23.

My journey started as the Joint Secretary General (IT, Technical) in the G20 Secretariat at Model Y20, organized by the Department of Higher Education, Government of Assam, under the G20 initiative. This was followed by organizing a debate and poster-making competition as part of the G20 pre-event program on the college campus. I also got the opportunity to head the Student Delegation of Handique Girls' College for the Y20 meet at IIT Guwahati on February 7, 2023.

For the very first time, I organized & initiated a "Radio Jockey Competition" during the College Week, and coincidentally, it took place on the World Radio Day itself, i.e., February 13, 2023. The event turned out to be an embellisher in the Debate & Symposium Section. Moreover, competitions in five different categories were held under the Debate and Symposium Section. Jayashree Neog bagged the Best Performer Award in the Debate and Symposium Section 2022-23.

In the month of June, I successfully organized the Extempore Speech Competition and Quiz Competition as the "Jan Bhagidari" events during India's G20 presidency. Besides, we also organized a Speech Competition and a Best-Out-Of-Waste Competition on the occasion of International Youth Day among the students of HGC.

Most significantly, my tenure witnessed the 23rd year of the All Assam Sarat Chandra Goswami Memorial Inter-College Debate Competition. Dr. Arupjyoti Choudhury Sir, led the proceedings of the House as the Honourable Speaker. Smt. Aparna Devi Ma'am, Dr. Jintu Gohain sir and Smt. Umi Deka Baruah Ma'am were the esteemed judges of the Debate Competition. And my girl, Prachi Giri, representing Handique Girls' College, bagged the 3rd Best Debater in the competition.

The G.U. Inter-College Zonal Youth Festival turns out to be somewhat remarkable. Our College procured a total of 15 positions, which includes the Best Team Award in the Debate Competition and the 3rd position in the Elocution Competition under my section!

In addition, in the following GU Inter-College Youth Festival 2023, HGC procured a total of 14 prizes. The participants returned home in triumph for winning the "Best College Award 2023". A very proud moment

for every student, Professor and Alumna. The "Best Singer Award 2023" was also included in our achievements list, bagged by Lonismita Devi. The brilliance of the talents, illuminating from the women of the prestigious college as youth is undoubtedly the best thing for the society.

The journey as the Debate and Symposium Secretary for 2022-23 turned out to be something that I would treasure throughout my life. I not only engaged myself to work for my section but also tried to give it my all in the other college activities. From heading the students' group to many out-campus events to organizing street plays and being a part of the same, from conducting competitions under the banner of the NSS Unit to organizing sports events in order to observe National Sports Day 2023, from being a member of the Multipurpose Cooperative Society of HGC to being one of the Executive members of 'Disputatio' and 'Xondhan HGC Unit', from getting the last-minute notice to finally making the event possible, from sleepless nights to the moment of joy after successfully done and dusted with the event, I got to learnt a lot, grow a lot. The process was something that glorified my inner potential to serve for the people around. My journey was beautiful, engaging, extremely meaningful and most specially memorable.

This journey wouldn't have been easy, without the support and guidance of my teachers in-charge, Dr. Jayashree Chowdhury Ma'am and Dr. Purabi Goswami Ma'am. They were very collaborative and supportive in every step of my journey.

A special mention and thanks to Dr. Pranab Bujarbarua Sir, for his unconditional help and support during the G20 event, under whose guidance my first event took place. This report will be incomplete without thanking him.

I am also thankful for our overall in-charges, Dr. Tapan Thakuria Sir and Dr. Malabika Das Ma'am, for being the backbone of our journey.

I want to express my heartfelt gratitude to our cultural section's teachers in-charge: Dr. Krisha Das Ma'am, Dr. Pranab Bujarbarua Sir, Mr. Sanjay Kr. Das Sir, and Mr. Nayanjyoti Boro Sir for their constant support and presence at the GU Inter-College Youth Fest and for helping me to lead the group from the front. It was great to work with you all, mentors.

Lastly, I would say I had an amazing tenure, which I will cherish forever. My heartfelt gratitude to my teachers, non-teaching staff, seniors, juniors, and friends for their unconditional love and support. I met some of the best people, learnt a lot, laughed a lot, and have best memories in the bucket. The days were hectic, but the journey was fantastic. I don't know how much I have been able to do, but I tried to serve it with my whole heart, not only to my section in particular but to all the college activities in general.

A big thank you to everyone for everything!

Thank you, Handique Girls' College.

Long Live HGC.

Pallabi Gogoi
Secretary Debate & Symposium
H.G.C.S.U., 2022-23

Games and Sports Secretary's Report

"Sports teaches you character, it teaches you to play by the rules, it teaches you to know what it feels like to win and lose — it teaches you about life."

— Billie Jean King

Students' lives are greatly impacted by games, which provide many advantages over simple entertainment. They make a big difference in students' physical health by promoting regular exercise, which helps them stay in shape and fight the sedentary lifestyles that are common in the current digital era. Students learn vital social skills through gaming, including cooperation, sportsmanship, and communication—all of which are necessary for success in both the personal and professional spheres.

The tenure as the Games and Sports Secretary of HGCSU 2022-23 started form November 2022. The success of my journey was possible because of the immense support of my teachers, friends and juniors. I would remain indebted to them forever. I tried my best to pay back by working sincerely & honestly and utilising the limited resources with all my potential.

Acomplishment–

■ For the holistic development of the students *(Handiqueens)*, the sports and college week was organised from 9th of February, 2023 to 17th February 2023.

The following events were conducted–

Indoor: Carrom, table tennis, arm wrestling, chess.

Outdoor: Relay race, volleyball, sac race, basketball, volleyball, kho kho, tug of war, kabaddi, race (100 & 400m), discuss throw, shot put.

A friendly volleyball match was also organised between the teachers and administration staff on 10th of February, 2023.

The prize distribution ceremony was done on 17th February, 2023 in the college field.

■ As promised in the HGCSU Election campaign I had successfully reopened the college gym with the support of GYM incharge. The reopen of the college GYM after years with a proper trainer had provided an opportunity to develop the health of the girls.

■ For the enhancement of physical strength of the Handiqueens, I introduced self-defence course *(Taekwondo)* in the college premises from 1st April 2023.

■ For the exposure of the students in the competitive world, the Handiqueens were taken to various inter college competitions. Many of the participants have successfully achieved positions in various games and sports.

I sincerely thank my friends, juniors, teachers and family members (specially my elder brother) for their warm helping hands from the day of submitting nomination form of HGCSU election till date. I also pay gratitude to my Sports in-charges and Principal sir for their guidance and giving my opportunities to work wholeheartedly for the betterment of the institution.

Kshipra Chetia
Secretary Games & Sports
H.G.C.S.U., 2022-23

Ph.: 0361-2970214

OFFICE OF PRINCIPAL : HANDIQUE GIRL'S COLLEGE

RESULT AT A GLANCE

H. S. Final Examination, 2023

ARTS STREAM

Appeared	100
Passed	93
Pass Percentage	93%
AHSEC Pass Percentage of Arts	70.12
Star Mark Holder	24
Total Letter Mark	129
1st Division	60
2nd Division	17
3rd Division	16

Subject Wise Letter Marks	
Assamese (MIL)	12
English	22
Alt English	22
Economics	09
Education	12
Political Science	16
Hindi	08
History	08
Home Science	03
Logic & Philosophy	13
Computer Science & Computer Application	03
Statistics	01

SCIENCE STREAM

Appeared	70
Passed	56
Pass Percentage	80%
AHSEC Pass Percentage of Science	84.96
Star Mark Holder	02
Total Letter Mark	45
1st Division	23
2nd Division	25
3rd Division	06

Subject Wise Letter Marks	
Assamese (MIL)	08
English	13
Alt English	19
Computer Science & Computer Application	02
Biology	01
Physics	02

Total Appeared (Arts + Science) : 170

Total Pass (Arts + Science) : 149

Total Pass Percentage (Arts + Science) 87.64%

Prinipal
Handique Girls' College

RESULT
B.A./B. Sc. FINAL EXAMINATION, 2023

SUBJECT	APPEARED	PASS	PERCENTAGE
ASM	37	33	89.18%
BEN	06	06	100%
ENG	53	53	100%
ECO	51	51	100%
EDU	43	38	88.37%
HIS	56	53	94.64%
HIN	19	18	94.73%
HSC	12	12	100%
MAT	01	01	100%
PSC	54	54	100%
PHI	27	23	85.18%
PSY	20	20	100%
SNS	09	08	88.88%
GEN		14	
BOT	16	16	100%
CHE	09	09	100%
PHY	14	14	100%
ZOO	15	15	100%
MAT	15	12	80%
HSC	01	01	100%
STS	04	04	100%
ECO	×		
GEN	04	04	100%

Records of College Magazines

Year	Name of Magazine Secratry	Name of Teacher In-Charge	Name of Principal	Name of Student's Union General Secretary
1951-52	Nirmal Prabha Bordoloi	Prof. Harichandra Bhattacharyya	Rajabala Das	Swarna Chetia
1952-53	Nurjehan Begum (Dditor)	Prof. Harichandra Bhattacharyya	Rajabala Das	Damayanti Gohain
1953-54	Indira Sarma	Prof. Harichandra Bhattacharyya	Rajabala Das	Reni Devi
1954-55	Anima Gohain	Prof. Harichandra Bhattacharyya	Rajabala Das	Alaka Phukan
1955-56	Anjali Das (Editor)	Prof. Harichandra Bhattacharyya	Rajabala Das	Beena Devee
1956-57	Chenehi Begum	Prof. Harichandra Bhattacharyya	Rajabala Das	Baridana Phukan
1957-58	Shashi Bora	Prof. Harichandra Bhattacharyya Prof. S. K. Sen	Rajabala Das	
1958-59	Binapani Talukdar	Prof. Harichandra Bhattacharyya	Rajabala Das	Karyya Das
1959-60	Anima Bharali	Prof. Harichandra Bhattacharyya	Rajabala Das	
1960-61	Bijuli Talukdar	Prof. Harichandra Bhattacharyya	Rajabala Das	
1961-62	Afruza Begum	Prof. Harichandra Bhattacharyya	Rajabala Das	Bani Chakrabary
1962-63	Anurupa Medhi		Rajabala Das	Monorama Hazarika
1963-64	Gita Misra	Prof. Harichandra Bhattacharyya	Rajabala Das	Leela Nathan
1964-65	Vijoylakshmi Hazarika	Prof. Harichandra Bhattacharyya		
1965-66	Nirmali Rajkhowa	Prof. Preeti Barua	Sarta Chandra Goswami	Fatima Begum
1966-67	Yugabrata Raychoudhary	Prof. Preeti Barua	Sarta Chandra Goswami	Dibyajyoti Hazarika
1967-68	Eily Das	Prof. Preeti Barua	Sarta Chandra Goswami	Sunity Sinha
1968-69				
1969-70	Binuly Saikia	Prof. S. Bhattacharyya	Sarta Chandra Goswami	Krishna Kalita
1970-71	Mrinalini Deka	Prof. S. Bhattacharyya	Sarta Chandra Goswami	Reena Gohain
1971-72	Anima Barkakati	Prof. S. Bhattacharyya	Sarta Chandra Goswami	Renu Duara
1972-73	Chandana Goswami	Prof. Manjumala Das	Sarta Chandra Goswami	Ratna Phukan
1973-74	Juthika Das	Anjali Sarma	Ameda Rasul	Arna Barkakati
1974-75	Gayatree Goswami	Prof. Geeta Das	Ameda Rasul	Kumari Anuradha
1975-76	Ritwika Das	Preeti Barua	Ameda Rasul	Manisha Sharma
1976-77	Sarojini Mahanta Jolly Das	Jatin Barua	Ameda Rasul	Purabi Sanna
1977-78	Rekha Das	Jatin Barua	Ameda Rasul	Ranju Begum (Asst.GS)
1978-79	Cinema Medhi	Manumala Das	Ameda Rasul	Nalini Dutta (Asst. GS)
1982	Poli Rani Neog	Prof. Jani Borua	Ameda Rasul	Mamoni Talukdar
1983	Srutimala Das	Prof. Jani Borua	Ameda Rasul	Madhumita Sarma
1983-84	Tribeni Choudhury	Prof. Preeti Barua	Dr. Ratna Kanta Barua	Rita Bhuyan
1984-85	Rajlakshmi Saika	Geeta Baruah	Dr. Ratna Kanta Barua	Binita Barman
1985-86	Nirupama Kalita	Satish Bhattacharyya	Dr. Ratna Kanta Barua	Maromi Sarma
1986-87	Kumari Ritupama	Dr. Anjali Sarma	Dr. Ratna Kanta Barua	Sabita Rani Devi

Year	Name of Magazine Secratry	Name of Teacher In-Charge	Name of Principal	Name of Student's Union General Secretary
1988-89	Archana Bhattacharyya	Preeti Barua	Dr. Ratna Kanta Barua	Bandana Goswami
1989-90	Nilufar Khursid	Raghudev Goswami	Dr. Ratna Kanta Barua	Garima Das
1990-91	Geetanjali Devi	Dr. Renu Goswami	Dr. Ratna Kanta Barua	Jayashree Baruah
1991-92	Atifa Begum Choudhury	Dr. Manumala Das	Dr. Ratna Kanta Barua	Atifa Begum Chodhury
1992-93	Anju Ara Begum	Satish Bhattacharyya	Saraju Das (i/c)	Bornali Barua
1993-94	Nibha Devi	Shakeel Jamal	Dr. Gagan Chandra Barua	Rajashree Gogoi
1994-95	Nilakshi Bora	Geeta Barua	Dr. Gagan Chandra Barua	Alaka Kakati
1995-96	Paparu Pathak	Dr. Juthika Das	Dr. Gagan Chandra Barua	Tutumoni Mazumdar
1996-97	Gitanjali Banerjee	Dr. Manjumala Das	Dr. Gagan Chandra Barua	Runjun Roy
1997-98	Archana Haloi	Dhirendra Mohan Kumar	Dr. Gagan Chandra Barua	Monika Namchoon
1998-99	Mabin Sultana Rahman	Dr. Kanak Ch. Dhaharla	Dr. Gagan Chandra Barua	Namami Barua
1999-2000	Jinti Rani Deka	Dr. Sumitra Choudhary	Shenehi Begum	Mridusmita Bhuyan
2000-01	Jahnabi Priyam Baruah		Shenehi Begum	Kanta Deka
2001-02	Gitanjali Talukdar	Mridula Barua	Shenehi Begum	Prasanti Goswami
2002-03	Krishnali Mandal	Dr. Lakshi Hazarika	Shenehi Begum	Mahuwa Barman
2003-04	Nitupama Talukdar		Shenehi Begum	Umi Deka
2004-05	Saraju Bhuyan		Dr. Indira Bordoloi	Soniya Najnen
2005-06	Pallabi Barua	Srutimala Duwara	Dr. Indira Bordoloi	Rumi Bora
2006-07	Archana Priyam Deka	Dr. Dhirendra Mohan Kumar	Dr. Indira Bordoloi	Gautami Saikia
2007-08	Mitali Lahkar	Dr. Madhuchanda Chaliha Bhyuan	Dr. Indira Bordoloi	Pallavi Gogoi
2008-09		Dr. Dhirendra Mohan Kumar	Dr. Indira Bordoloi	
2009-10	Sabrin Arifa	Dr. Pori Hiloidari	Dr. Indira Bordoloi	Pallabi Hazarika
2010-11	Indrani Kalita	Jayanta Kumra Manta	Dr. Indira Bordoloi	Dipti Das
2011-12	Lavanya Thakuria	Dr. Gayatri Sarma	Dr. Indira Bordoloi	Dipanwita Bhattacharyya
2012-13	Himashree Deka	Shakeel Jamal	Dr. Indira Bordoloi	Lulchenia Borchetia
2013-14	Trishnamoyee Baishya	Dr. Ranjita Bhattacharyya	Dr. Indira Bordoloi	Eteeven Dutta
2014-15	Mayuri Goswami	Dr. Krishna Das	Dr. Utpal Dutta	Ankita Bora
2015-16	Bismita Saika	Dr. Biswajit Choudhury	Dr. Utpal Dutta	Rimjhim Daimari
2016-17	Satabdi Dutta	Mrs. Surabhi Bikas Bora	Dr. Utpal Dutta	Gaurisikha Barhgohain
2017-18	Jayashree Bharali	Dr. Evarani Kalita	Dr. Utpal Dutta	Kabyashree Gogoi
2018-19	Kinnari Deka	Dr. Bhuban Ch. Talukdar	Dr. Utpal Dutta	Dikhyita Gogoi
2019-20	Ishika Das	Dr. Manashi Kalita	Dr. Utpal Dutta	Dikshita Borgohain
2020-21	Ishika Das	Dr. Runjun Barman	Dr. Utpal Dutta	Dikshita Borgohain
2021-22	Meghna Das	Dr. Kandarpa Phukan Dr. Pallabi Deka	Dr. Utpal Dutta	Liza Newar
2022-23	Kukila Rajkhowa	Dr. Madhurima Hazarika Dr. Dip Jyoti Haloi Dr. Akhtar Hussain	Rajib Kumar Das	Annanya Sarma

ৰং-তুলিকাৰ এপৃষ্ঠা

কস্তুৰী শৰ্মা
শিক্ষা মনোবিজ্ঞান বিভাগ

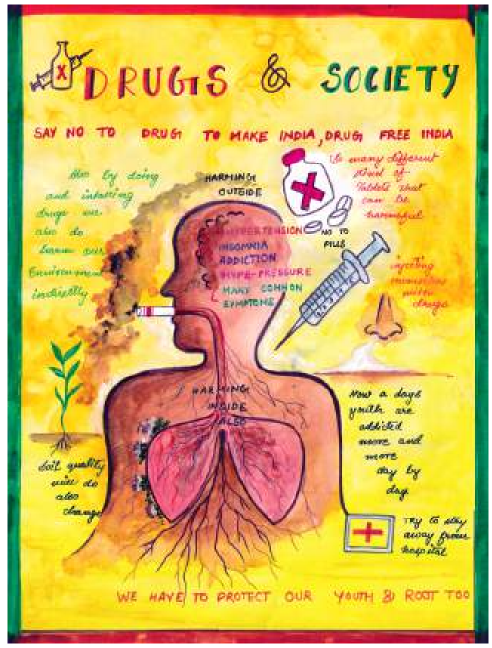

ঝৰ্ণা ডেকা
অৰ্থনীতি বিভাগ

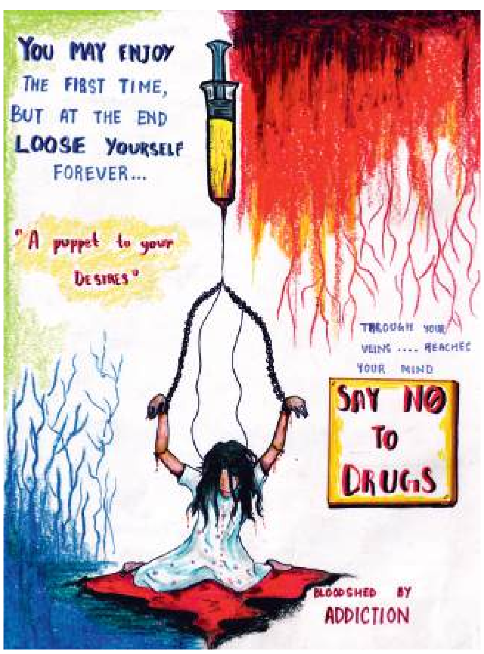

চন্দ্ৰামিতা ৰয়
ষষ্ঠ যান্মাষিক, প্ৰাণী বিজ্ঞান বিভাগ

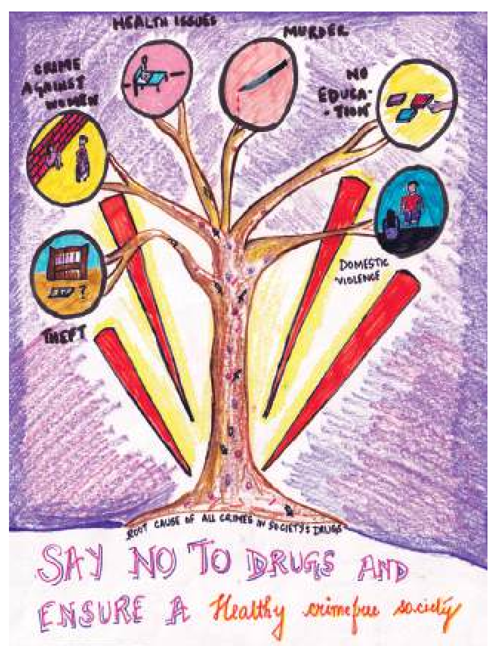

ঈপ্সিতা বৰা
ষষ্ঠ যান্মাষিক, প্ৰাণী বিজ্ঞান বিভাগ

ৰং-তুলিকাৰ এপৃষ্ঠা

ছাৰিন চৌধুৰী
প্ৰথম ষান্মাষিক, ইংৰাজী বিভাগ

ফাৰহানা মাফিজ
প্ৰথম ষান্মাষিক, অৰ্থনীতি বিভাগ

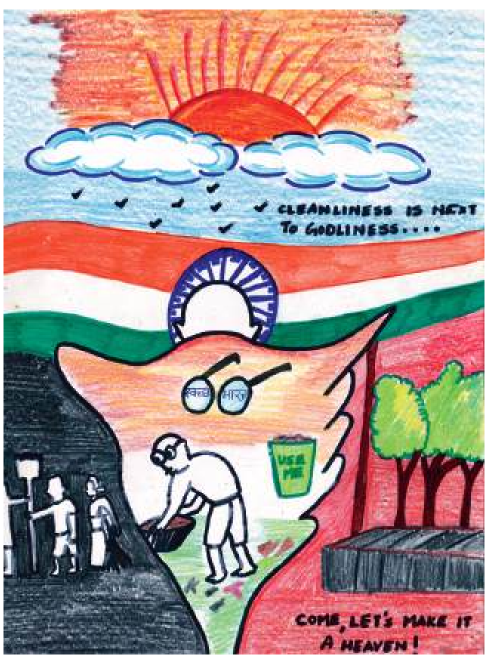

অৰ্ঘ্য বৰুৱা
প্ৰথম ষান্মাষিক, অৰ্থনীতি বিভাগ

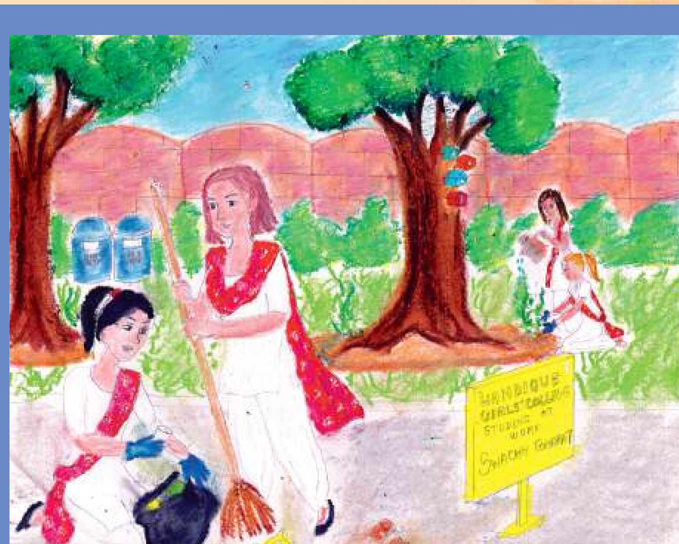

পঞ্চী দত্ত
তৃতীয় ষান্মাষিক, উদ্ভিদ বিজ্ঞান বিভাগ

ৰং-তুলিকাৰ এপৃষ্ঠা

মূৰ্চ্ছনা পৰাশৰ
প্ৰথম ষান্মাষিক, বুৰঞ্জী বিভাগ

প্ৰীতিময়ী ৰাম
প্ৰথম ষান্মাষিক, ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

ঈশানী পি. দাস
তৃতীয় ষান্মাষিক, গাৰ্হস্থ্য বিজ্ঞান বিভাগ

চিমৰণ আহমেদ
প্ৰথম ষান্মাষিক, প্ৰাণী বিজ্ঞান বিভাগ

অদিতি দে
পঞ্চম ষান্মাষিক, ইংৰাজী বিভাগ

ভিলাইনা বৰা
প্ৰথম ষান্মাষিক, শিক্ষা মনোবিজ্ঞান বিভাগ

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ, ২০২৩ ৰ কিছু দৃশ্যাংশ

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ, ২০২৩ ৰ কিছু দৃশ্যাংশ

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় যুৱ সপ্তাহ, ২০২৩ ৰ কিছু দৃশ্যাংশ

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ আন্তঃ মহাবিদ্যালয় যুৱ সপ্তাহ, ২০২৩ আৰু সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ে 'শ্ৰেষ্ঠ মহাবিদ্যালয় বঁটা ২০২৩' প্ৰাপ্তিৰ কিছু দৃশ্যাংশ

ত্ৰয়োবিংশতিতম শৰৎ চন্দ্ৰ গোস্বামী স্মাৰক
আন্তঃ মহাবিদ্যালয় তৰ্ক প্ৰতিযোগিতা, ২০২৩ ৰ কিছু দৃশ্যাংশ

DEPARTMENT OF HOME SCIENCE
DEPARTMENT OF POLITICAL SCIENCE
DRIP DROP DRIP DROP THIS KIND OF CLOCK MUST BE
ONLY ONE EARTH
ECO FEMINISM
সন্দিকৈ সুবাস
অসমীয়া বিভাগ
OIKONOMIA
DEPARTMENT OF EDUCATION
WOMEN EMPOWERMENT
CHILD MARRIAGE IN ASSAM
हिन्दी विभाग
DEPARTMENT OF HOME SCIENCE
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
ৰসায়ন বিজ্ঞান বিভাগ
DEPARTMENT OF EDUCATION
DROWNING ASSAM
ALCHEMY
GREEN CHEMISTRY

Handique Girls' College Magazine

69th Issue, 2022-23 Session

Dighalipukhuri West, Panbazar, Guwahati-781001, Assam
Website : www.hgcollege.org